

Pohjola Bank Abp:s
verksamhetsberättelse
och bokslut 2014

Innehållsförteckningen

Styrelsens verksamhetsberättelse för 2014.....	1
Omvärlden	
Koncernens resultatanalys	
Riskhantering	
Koncernens riskposition	
Koncernens kapitaltäckning	
Rating	
Pohjolas effektiviseringsprogram	
Rörelsesegmentens resultat och riskposition	
Personal och ersättningar	
Investeringar	
Ansvarskänsla	
Förvaltning och ledning	
Bolagsstyrningsrapport	
Den ordinarie bolagsstämman beslut	
Pohjola Bank Abp övergick i OP Andelslags ägo	
Koncernens strukturarrangemang	
Aktier och aktieägare	
Utländska filialer och representationskontor	
Solidariskt ansvar	
Skydd från insättningsgarantifonden och ersättningsfonden för investerare	
Utsikter för 2015	
Pohjola Bank Abp:s styrelses förslag till behandling av bolagets utdelningsbara medel	
Nyckeltal för den ekonomiska utvecklingen och nyckeltal per aktie	
Formler för nyckeltalen	
Koncernbokslut (IFRS)	25
Koncernens resultaträkning	
Koncernens rapport över totalresultat	
Koncernens balansräkning	
Koncernens rapport över förändring i eget kapital	
Koncernens kassaflödesanalys	
Uppgifter enligt rörelsesegment	
Noter till koncernbokslutet	
Not 1. Principer för upprättandet av Pohjola-koncernens bokslut	
Not 2. Pohjola-koncernens principer för riskhantering och kapitalutvärdering	
Not 3. Byte av redovisningsprincip	
NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN.....	85
Not 4. Räntenetto	
Not 5. Nedskrivningar av fordringar	
Not 6. Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse	
Not 7. Provisionsintäkter och -kostnader	
Not 8. Nettointäkter från handel	
Not 9. Nettointäkter från placeringsverksamhet	
Not 10. Övriga rörelseintäkter	
Not 11. Personalkostnader	
Not 12. Avskrivningar	
Not 13. Övriga kostnader	
Not 14. Inkomstskatt	
Not 15. Anläggningstillgångar och skulder som innehas för värdeöverföring till ägare och avvecklade verksamheter	
NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN.....	97
Not 16. Kontanta medel	
Not 17. Fordringar på kreditinstitut	
Not 18. Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	
Not 19. Derivatinstrument	
Not 20. Fordringar på kunder	
Not 21. Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse	
Not 22. Investeringsstillgångar	
Not 23. Omklassificerade skuldebrev	
Not 24. Investeringar som behandlas enligt kapitalandelsmetoden	
Not 25. Immateriella tillgångar	

Not 26. Materiella tillgångar
Not 27. Övriga tillgångar
Not 28. Skattefordringar
Not 29. Skulder till kreditinstitut
Not 30. Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen
Not 31. Derivatinstrument
Not 32. Bundet och fritt eget kapital samt utdelningsbara medel
Not 33. Skulder för skadeförsäkringsrörelse
Not 34. Skuldebrev emitterade till allmänheten
Not 35. Avsättningar och övriga skulder
Not 36. Skatteskulder
Not 37. Efterställda skulder
Not 38. Eget kapital

NOTER TILL RISKHANTERINGEN..... 139
Not 39. Länderfördelning för Pohjola-koncernens exponeringar

BANKRÖRELESENS OCH KONCERNFUNKTIONERNAS RISKPOSITION..... 140

Not 40. Lån och övriga fordringar och kumulativa nedskrivningar av sådana
Not 41. Åtaganden
Not 42. Åtaganden sektorvis
Not 43. Fordringar på kreditinstitut och kunder samt problemfordringar
Not 44. Utvecklingen av kreditförluster och nedskrivningar
Not 45. Företagsexponeringar branschvis
Not 46. Företagsexponeringar per ratingklass
Not 47. Företagsexponeringarnas fördelning enligt kundens åtaganden
Not 48. Exponeringar hos finansiella företag (inkl. försäkringsföretag) per ratingklass
Not 49. Erhållna säkerheter per säkerhetsslag
Not 50. Upplåningens struktur
Not 51. Löptidsinformation om tillgångar och skulder enligt återstående löptid
Not 52. Likviditetsreserven
Not 53. Löptider för tillgångar och skulder enligt förfall eller omprissättning
Not 54. Marknadsriskens känslighetsanalys
Not 55. Aktierisk
Not 56. Fastighetsrisk

INFORMATION OM KAPITALTÄCKNING ENLIGT PELARE III..... 155

Not 57. Kapitalbas
Not 58. Kapitalkravet
Not 59. Nyckeltal för kapitaltäckningen
Not 60. Derivatinstrument och motpartsrisken

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELESENS RISKPOSITION..... 159

Not 61. Risktäckningskapacitet
Not 62. Skadeförsäkringsrörelsens riskkänslighet
Not 63. Premieinkomstens och försäkringsbeloppens klassfördelning
Not 64. Storskadeutvecklingen
Not 65. Försäkringsrörelsens lönsamhet
Not 66. Information som beskriver försäkringsskuldens karaktär
Not 67. Uppskattad löptidsfördelning för försäkringsskulden
Not 68. Placeringsverksamhetens riskposition
Not 69. Känslighetsanalys av placeringsriskerna
Not 70. Ränterisk
Not 71. Valutarisk
Not 72. Motpartsrisk

ÖVRIGA NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN.....	168
Not 73. Kategorisering av finansiella tillgångar och skulder	
Not 74. Klassificering av poster återkommande värderade till verkligt värde enligt värderingsmetod	
Not 75. Ställda säkerheter	
Not 76. Erhållna finansiella säkerheter	
NOTER ANGÄENDE ANSVARFÖRBINDELSER OCH DERIVAT.....	177
Not 77. Åtaganden utanför balansräkningen	
Not 78. Derivatinstrument	
Not 79. Finansiella tillgångar och skulder som dragits av från varandra eller som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om nettning	
Not 80. Eventualförpliktelser och eventualtillgångar	
Not 81. Operationella leasingavtal	
Not 82. Innehav i dotterföretag, strukturerade företag och gemensamma verksamheter	
ÖVRIGA NOTER.....	191
Not 83. Närståendetransaktioner	
Not 84. Rörliga ersättningar	
Moderbolagets bokslut (FAS)	198
Moderbolagets resultaträkning	
Moderbolagets balansräkning	
Moderbolagets kassaflödesanalys	
Noter till moderbolagets bokslut, FAS	
NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN.....	213
Principer för upprättandet av moderbolagets (Pohjola Bank Abp) bokslut	
Not 1. Ränteintäkter och räntekostnader	
Not 2. Nettointäkter från leasingverksamhet	
Not 3. Intäkter från egetkapitalinstrument	
Not 4. Provisionsintäkter och -kostnader	
Not 5. Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet	
Not 6. Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas	
Not 7. Nettoresultat av säkringsredovisning	
Not 8. Nettointäkter från förvaltningsfastigheter	
Not 9. Övriga rörelseintäkter	
Not 10. Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	
Not 11. Övriga rörelsekostnader	
Not 12. Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden samt övriga finansiella tillgångar	
Not 13. Inkomstskatt	
Not 14. Intäkter, rörelsevinst samt tillgångar och skulder per affärsområde	
NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN.....	219
Not 15. Fordringar på kreditinstitut	
Not 16. Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	
Not 17. Tillgångar som leasats med finansiella leasingavtal	
Not 18. Skuldebrev	
Not 19. Omklassificerade skuldebrev	
Not 20. Aktier och andelar	
Not 21. Derivatinstrument	
Not 22. Immateriella tillgångar och materiella tillgångar och förändringar under räkenskapsperioden	
Not 23. Övriga tillgångar	
Not 24. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	
Not 25. Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder	
Not 26. Skuldebrev emitterade till allmänheten	
Not 27. Övriga skulder	
Not 28. Avsättningar	
Not 29. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	
Not 30. Efterställda skulder	
Not 31. Eget kapital	
Not 32. Bundet och fritt eget kapital samt utdelningsbara poster i eget kapital 3	
Not 33a. Löptidsfördelning för finansiella tillgångar och skulder enligt återstående löptid	
Not 33b. Klassificering i balansräkningen	
Not 33c. Klassificering av finansiella instrument värderade till verkligt värde enligt värderingsmetod	
Not 34. Tillgångs- och skuldposter i inhemsk och utländsk valuta	

ÖVRIGA NOTER.....	237
Not 35. Rörliga ersättningar	
Not 36. Egendom som ställts som säkerhet	
Not 37. Pensionsåtaganden	
Not 38. Leasing- och andra hyresåtaganden	
Not 39. Åtaganden utanför balansräkningen	
Not 40. Övriga ansvarsförbindelser och åtaganden vid slutet av räkenskapsperioden	
Not 41. Personal och personer i ledande ställning samt närstående	
Not 42. Innehav i andra företag 31.12.2014	
Not 45. Notariatverksamhet	
Underskrifter.....	243
Revisionsberättelse.....	244

Styrelsens verksamhetsberättelse för 2014

- Koncernens resultat före skatt var 584 miljoner euro (479) och resultatet före skatt till verkligt värde var 663 miljoner euro (464). Räntabiliteten på eget kapital var 14,3 procent (14,4). Kärnprimärkapitaltäckningen (CET1) var 12,4 procent (11,9*), medan målet är 15 procent.
- Bankrörelsens resultat förbättrades av de kraftigt ökade intäkterna. Kreditstocken växte med 5 procent till 14,9 miljarder euro (14,2). Företagskreditstockens snittmarginal var 1,44 procent (1,57). I resultatet ingår nedskrivningar av fordringar för 25 miljoner euro (35).
- Premieintäkterna från skadeförsäkringen ökade med 5 procent (11). Totalkostnadsprocenten var 91,0 (91,6). Sänkningen av diskonteringsräntan för pensionsansvar försvagade resultatet med 62 miljoner euro (38). Den operativa totalkostnadsprocenten utan ändringarna i beräkningsgrunden och de avskrivningar av immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsköpet förbättrades och var 84,7 (86,9). Intäkterna från placeringsverksamheten till verkligt värde var 6,7 procent (3,5).
- Kapitalförvaltningens resultat förbättrades genom att de avkastningsbaserade provisionerna ökade. De förvaltade kundmedlen ökade med 14 procent till 43,3 miljarder euro (37,9).
- Styrelsen föreslår att i utdelning betalas 0,43 euro per aktie. Utdelningsförhållandet är 30 procent av koncernens resultat.
- OP Andelslag genomförde det uppköpserbjudande som det offentliggjort i februari 2014 och fick genom beslut av en skiljedomstol äganderätt till alla aktier i Pohjola Bank Abp. Pohjolas aktier i serie A avnoterades från Helsingforsbörsen 30.9.2014. OP Andelslag infördes som enda aktieägare i Pohjolas aktieägarförteckning 7.10.2014.
- Utsikter för 2015: Resultatet före skatt för koncernens kvarvarande verksamheter väntas 2015 bli ungefär lika stort som 2014. Utsikterna finns i sin helhet under rubriken "Utsikter för 2015".

Resultat före skatt, milj. e	2014	2013	Forändring %
Bankrörelsen	303	251	21
Skadeförsäkringen	223	166	34
Koncernfunktionerna	20	39	-48
Kapitalförvaltningen	38	24	59
Koncernen totalt	584	479	22
Förändring i fonden för verkligt värde	79	-15	
Resultat före skatt till verkligt värde	663	464	43
Eget kapital/aktie, e	10,38	9,54	
Antalet anställda i genomsnitt	2 563	2 632	

Siffrorna i tabellen ovan gäller Pohjola-koncernen som helhet utan uppdelning i s.k. kvarvarande och avvecklade verksamheter.

Ekonomiska mål	2014	2013	Mål
Räntabilitet på eget kapital, %	14,3	14,4	13
Kärnprimärkapitaltäckning (CET1), %*)	12,4	11,9	15
Bankrörelsens operativa kostnads-/intäktsrelation, %	33	36	< 35
Skadeförsäkringens operativa totalkostnadsprocent	84,7	86,9	< 92
Skadeförsäkringens operativa driftskostnadsprocent	18,4	18,7	18
Skadeförsäkringens solvensprocent (Solvens II), % **)	117	125	120
Kapitalförvaltningens operativa kostnads-/intäktsrelation, %	42	53	< 45
De totala kostnaderna 2015 på samma nivå som vid slutet av 2012	598	581	569
AA-rating av minst två ratinginstitut eller ratingarna åtminstone på samma nivå som huvudkonkurrenterna	2	2	2
Utdelningsförhållandet minst 50 % av räkenskapsperiodens resultat förutsatt att CET1-kapitaltäckningen är 15 %. Utdelningsförhållandet är 30 % av räkenskapsperiodens resultat tills CET1 på 15 % har nåtts.	30***)	50	≥ 50 (30)

*) I enlighet med EU:s tillsynsförordning (EU 575/2013) (CRR) som trädde i kraft 1.1.2014.

***) Enligt Solvens II-utkastet (EU 138/2009).

***) Styrelsens förslag

Omvärlden

Den globala ekonomin fortsatte 2014 att växa långsammare än i snitt. Utvecklingen varierade klart från land till land. Inom euroområdet började ekonomin småningom återhämta sig efter den tvååriga recessionen, men förtroendet för den ekonomiska återhämtningen sviktade under året bl.a. på grund av krisen i Ukraina.

Inflationen inom euroområdet avtog under året och blev till slut negativ då oljepriset rasade. Europeiska centralbanken (ECB) sänkte sin styrränta rekordlångt till 0,05 procent i september. Euriborräntorna sjönk till följd av centralbankens åtgärder. Under slutet av året försökte ECB förbättra den ekonomiska utvecklingen också genom ovanligare åtgärder, t.ex. köp av säkerställda obligationer på marknaden.

I Finland var den ekonomiska utvecklingen svag. Nationalprodukten stampade på stället, investeringarna minskade och arbetslösheten ökade. Priserna på bostäder sjönk med en knapp procent och bostadshandeln minskade. Under året förbättrades det ekonomiska läget en aning. Industrins orderstock började växa och exporten ökade något under slutet av året. Nedgången i oljepriset bromsade upp inflationen till 0,5 procent i december.

Bankernas utlåning till hushåll ökade i fjol med en långsam årstillväxt på 2 procent. Minskningen i nya uttagna bolån jämnade ut sig mot slutet av året. Utlåningen till företag ökade en aning snabbare än till hushåll med finansieringen av driftkapital som drivkraft. Efterfrågan på krediter väntas 2015 förbli mer dämpad än i snitt.

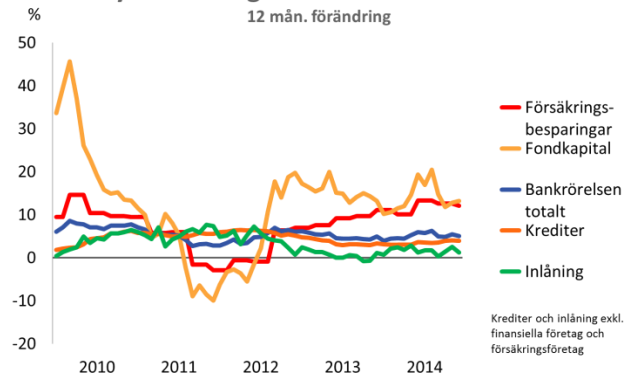
På grund av de låga räntorna ökade inlåningen från privat- och företagskunder bara en aning från året innan. De tidsbundna insättningarna minskade fortfarande kraftigt, då medel överfördes till brukskonton samt spar- och placeringsobjekt med större risker.

Placeringsmarknaden utvecklades fortfarande gynnsamt, trots att marknadens riskindikatorer steg något under årets senare hälft. Fond- och försäkringsbesparingarna i Finland ökade i fjol med 13 procent. Nettoteckningarna i fonderna utvecklades gynnsamt hela året, och efterfrågan riktade sig särskilt till företagslånefonder. Premieinkomsten inom livförsäkring ökade med 10 procent från året innan. Överföringen av försäkringsbesparingar från grundränta till fondanknutna produkter fortsatte.

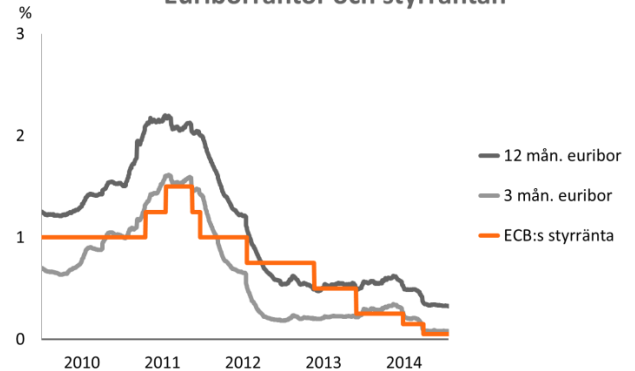
Skadeförsäkringsbranschens premieinkomst ökade enligt preliminära uppgifter med 5 procent under 2014. Skadekostnaderna ökade fortfarande långsammare än premieinkomsten.

Utsikterna för den globala ekonomin har förbättrats till följd av nedgången i oljepriset, men flera exceptionella risker kastar sin skugga över den ekonomiska utvecklingen. Euroområdets ekonomi växer fortfarande långsamt och är känslig för störningar. ECB inleder i mars ett program för köp av värdepapper, och det kommer att pågå åtminstone till september 2016. Euriborräntorna torde hela året hålla sig nära noll. Exporten blir livligare, vilket stöder ekonomin i Finland, men den ekonomiska utvecklingen över lag är fortfarande svag.

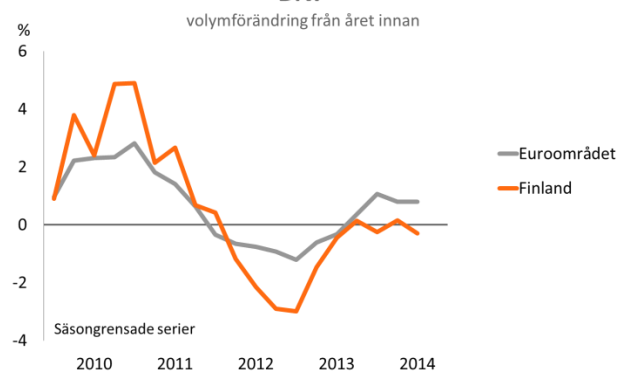
Volymutvecklingen inom finansbranschen

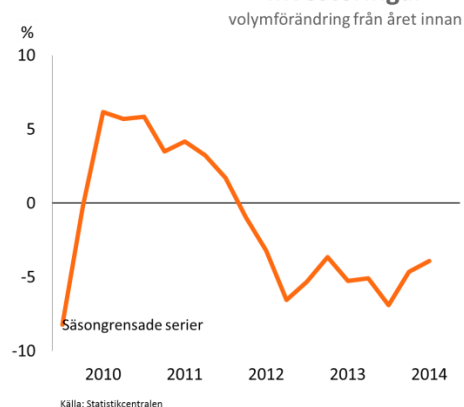
Euriborräntor och styrräntan

BNP

Investeringar

Koncernens resultatanalys

Milj. e	2014	2013	Förändring, %
Kvarvarande verksamheter *)			
Räntenetto			
Företagsbanken och Baltikum	255	227	12
Markets	28	-3	
Övriga funktioner	-26	6	
Totalt	257	230	12
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	114	111	2
Nettointäkter från handel	77	93	-16
Nettointäkter från placeringsverksamhet	64	46	37
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse			
Försäkringsverksamheten	466	440	6
Placeringsverksamheten	173	131	33
Övriga poster	-42	-43	-3
Totalt	597	528	13
Övriga rörelseintäkter	32	36	-12
Intäkter totalt	1 141	1 045	9
Personalkostnader	163	170	-4
ICT-kostnader	94	87	7
Avskrivningar	52	52	0
Övriga kostnader	258	241	7
Kostnader totalt	567	550	3
Resultat före nedskrivningar av fordringar	574	495	16
Nedskrivningar av fordringar	25	37	-31
Resultat från kvarvarande verksamheter före skatt	548	458	20
Avvecklade verksamheter *)			
Kapitalförvaltningens nettointäkter			
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	64	51	25
Andel av intresseföretagens resultat	1	0	
Kapitalförvaltningens övriga intäkter och kostnader, netto	-30	-30	-1
Övriga			
Resultat från avvecklade verksamheter före skatt	36	21	69
Resultat före skatt totalt	584	479	22
Förändring i fonden för verkligt värde	79	-15	
Resultat före skatt till verkligt värde	663	464	43

*) Till följd av att OP Andelslags uppköpserbudande har fullföljts finns det planer på att genomföra strukturella arrangemang i Pohjola-koncernen. Vid arrangemangen kommer bl.a. skadeförsäkrings- och kapitalförvaltningssegmenten att överföras från Pohjola-koncernen i OP Andelslags direkta ägo. Till följd av det här rapporterades skadeförsäkrings- och kapitalförvaltningssegmenten i enlighet med IFRS 5 i resultatet som avvecklade verksamheter. De strukturella arrangemangen i skadeförsäkringssegmentet har försenats med över ett år. Segmentet har därför återförts till kvarvarande verksamheter i rapporteringen av resultatet tillsammans med bankrörelsen och koncernfunktionerna.

Kapitalförvaltningssegmentet rapporteras fortfarande i enlighet med IFRS 5 i resultatet som avvecklade verksamheter samt i balansräkningen som tillgångar och skulder som innehas för värdeöverföring till ägare.

Resultatet 2014

Koncernens resultat före skatt förbättrades med 105 miljoner euro till 584 miljoner euro (479). Koncernens intäkter ökade med 11 % och kostnader med 3 %. Nedskrivningarna av fordringar minskade till 25 miljoner euro (37).

Fonden för verkligt värde före skatt ökade med 79 miljoner euro och var vid slutet av perioden 289 miljoner euro positiv. Resultatet före skatt till verkligt värde var 663 miljoner euro (464).

Kvarvarande verksamheter

Resultatet från kvarvarande verksamheter före skatt förbättrades med 90 miljoner euro till 548 miljoner euro (458).

De kvarvarande verksamheternas räntenetto ökade med totalt 27 miljoner euro, dvs. 12 %. Det totala räntenettet för Företagsbanksrörelsen och Baltikum ökade med 12 %. Kreditstocken växte med 5 % till 14,9 miljarder euro. Företagskreditstockens snittmarginal minskade med 13 räntepoäng till 1,44 procent (1,57).

Räntenettet för affärsområdet Markets samt nettointäkterna från handeln stärktes då kundhandeln och tradingintäkterna

ökade. Ändringen i den kredit- och motpartsriskmodell som tillämpas på värderingen av derivat minskade nettointäkterna från handeln med 16 miljoner euro.

Inom Koncernfunktionerna minskade likviditetsreservens räntenetto på grund av de fortsatt låga räntorna och förberedelserna inför åtstramningen i likviditetsbestämmelserna.

Nettot av provisionsintäkterna och provisionskostnaderna ökade med 3 miljoner euro, dvs. 2 %. Nettoprovisionsintäkterna ökade till följd av provisionsintäkterna från kreditgivning och värdepappersemission.

Nettointäkterna från placeringsverksamheten ökade med 17 miljoner euro. Realisationsvinsterna från skuldebrev var 11 miljoner euro (14) och realisationsvinsterna från aktier var 12 miljoner euro (1). Intäkterna från utdelningar var 43 miljoner euro (28). I intäkterna från utdelningar ingår 14 miljoner euro (16) i ränta på andelskapitalet från Finlands Kreditandelslag och 12 miljoner euro (5) i utdelningar från OP-Livförsäkrings Ab.

Nettointäkterna från skadeförsäkringsrörelsen ökade med 13 %. Premieintäkterna ökade med 5 % och försäkringsersättningarna med 5 %. Sänkningen av diskonteringsräntan för pensionsansvar ökade försäkringsersättningarna med 62 miljoner euro (38). Utan effekten av sänkningen av diskonteringsräntan ökade försäkringsersättningarna med 2 %. De resultatförda intäkterna från placeringsverksamheten var 43 miljoner euro större än under jämförelseperioden. I intäkterna från placeringsverksamheten ingår realisationsvinster för 114 miljoner euro (41) och nedskrivningar av placeringar för 2 miljoner euro (10). Intäkterna från placeringsverksamheten till verkligt värde var 6,7 % (3,5).

Affärsrörelsens övriga intäkter minskade med 4 miljoner euro främst för att intäkterna i anslutning till serviceleasing minskade.

Kostnaderna ökade med 3 %. De övriga kostnaderna ökade till följd av rådgivningsarvoden i anslutning till uppköpserbudandet på aktierna i Pohjola samt till följd av kostnaderna i anslutning till en enskild dröjsmålsskattepåföljd, som uppgick till totalt 4 miljoner euro. Dessutom ökade de försäljningsprovisioner som skadeförsäkringen betalar.

Avvecklade verksamheter

Resultatet från avvecklade verksamheter före skatt förbättrades med 14 miljoner euro till 36 miljoner euro (21) på grund av avkastningsbaserade provisioner.

Nettot av provisionsintäkterna och provisionskostnaderna inom kapitalförvaltningen ökade med 13 miljoner euro, dvs. 25 %, från jämförelseperioden.

Riskhantering

Riskhanteringens uppgift är att identifiera de hot och möjligheter som inverkar på hur strategin fullföljs. Riskhanteringens mål är att ge stöd för att de mål som ställts i strategin ska uppnås genom att övervaka att riskerna står i rätt proportion till riskhanteringsförmågan.

De viktigaste riskerna i Pohjola-koncernens verksamhet är kreditrisken, marknadsrisken, likviditetsrisken och försäkringsrisken. De strategiska och operativa riskerna, såsom förändringarna i omvärlden, konkurrensläget eller kundbeteendet, gäller i hög grad alla affärsrörelser.

Principerna för riskhantering beskrivs i bokslutsnoten 2 'Pohjola-koncernens principer för riskhantering och kapitalutvärdering'.

Koncernens riskposition

Trots den svaga utvecklingen i den finländska ekonomin hölls koncernens riskhanteringsförmåga och riskposition stabila.

Inga betydande förändringar har skett i kreditriskpositionen. Exponeringarna på investeringsnivå var fortsatt höga. Beloppet av över 90 dagar förfallna fordringar och nollräntefordringar ökade, men hölls fortfarande lågt. Nedskrivningarna minskade.

	2014	2013
Nettokreditförluster och nedskrivningar, milj. e	25	37
% av kredit- och garantistocken	0,14	0,21
Över 90 dagar förfallna fordringar och nollräntefordringar, milj. e	46	40
% av kredit- och garantistocken	0,25	0,23
Förfallna betalningar, milj. e	14	27
% av kredit- och garantistocken	0,07	0,16

Slutgiltiga kreditförluster bokfördes för 35 miljoner euro (27) och nedskrivningar för 40 miljoner euro (55). Avdragen för återförda kreditförluster och nedskrivningar var totalt 49 miljoner euro (45).

Skadeförsäkringens försäkringstekniska riskposition eller de totala riskerna i placeringsportföljen förändrades inte markant. De låga marknadsräntorna höjde riskerna i diskonteringsräntan för skadeförsäkringens försäkringsskuld.

Finansierings- och likviditetspositionen hölls goda och upplåningen fungerade bra.

Likviditetsreserv

Mrd. €	31.12.2014	31.12.2013	Förändring, %
Tillgodohavanden på centralbanker	3,8	2,0	90
Skuldebrev som godtas som säkerhet	7,8	7,4	6
Företagskrediter som godtas som säkerhet	4,3	3,3	31
Totalt	15,9	12,7	26
Fordringar som inte godtas som säkerhet	0,7	0,7	6
Likviditetsreserven till marknadsvärde	16,6	13,3	25
Värderingsavdrag (Haircut)	-1,1	-1,0	12
Likviditetsreserven till säkerhetsvärde	15,5	12,3	26

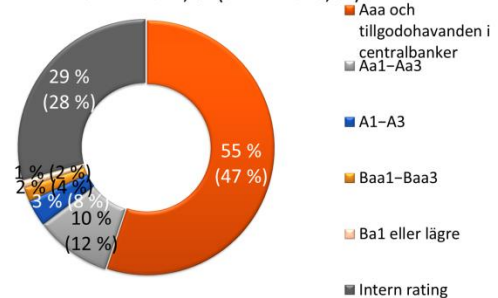
Pohjola upprätthåller som centralbank för OP Gruppen en likviditetsreserv som i huvudsak består av tillgodohavanden på Europeiska centralbanken och fordringar som godtas

som säkerhet för centralbanksfinansiering. Likviditetsreserven omfattar skuldebrev emitterade av stater, kommuner, finansiella institut och företag med god rating samt värdepapperiserade fordringar och företagskrediter som godtas som säkerhet.

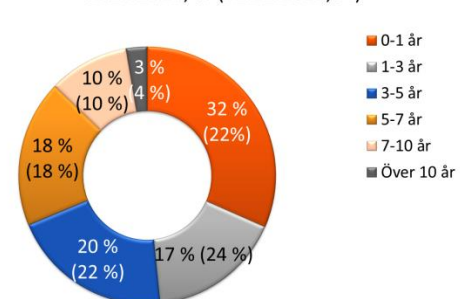
Skuldebrev i likviditetsreserven har i likviditetsreservskalkylen värderats till marknadsnoteringar.

Med den likviditetsreserv som Pohjola upprätthåller och med andra poster i enlighet med OP Gruppens beredskapsplan för likviditeten kan finansieringsbehovet tillgodoses i minst två år i situationer där marknadsupplåningen inte skulle fungera och där inlåningsstocken skulle minska måttligt.

Fördelningen av de finansiella tillgångar som ingår i likviditetsreserven enligt rating 31.12.2014, % (31.12.2013, %)

Fördelningen av de finansiella tillgångar som ingår i likviditetsreserven enligt maturitet 31.12.2014, % (31.12.2012, %)

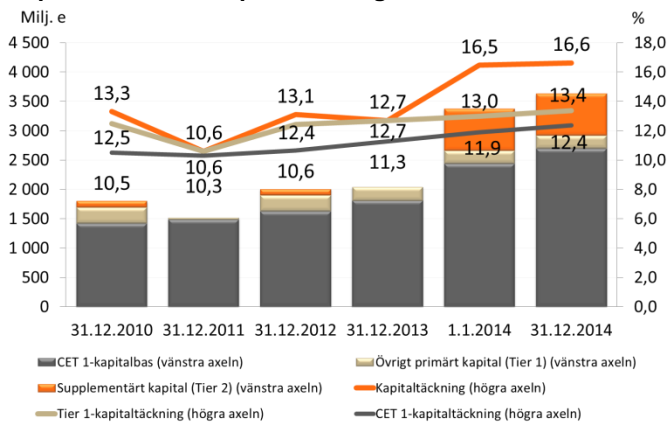
De centrala riskerna i koncernens affärsrörelse ansluter sig till den allmänna utvecklingen av den ekonomiska omvärlden och placeringsmarknaden samt nivån på den diskonteringsränta som tillämpats vid diskonteringen av försäkringsskulden.

Operativa risker

De viktigaste operativa riskerna hänförs till system och utläggningar som gäller system samt till förändringar i organiseringen av verksamheten. De realiserade operativa riskerna medförde 2014 kostnader för 3 miljoner euro (2).

Koncernens kapitaltäckning

Kapitalbasen och kapitaltäckningen

Pohjola-koncernens kärnprimärkapitaltäckning (CET1) var 12,4 % vid slutet av året (11,9). Pohjola Försäkring beslöt i december att betala Pohjola Bank 130 miljoner euro i förskottsutdelning för resultatet 2014, vilket höjde kärnprimärkapitaltäckningen (CET1) med 0,6 procentenheter. Pohjola-koncernens mål för kärnprimärkapitaltäckningen är minst 15 % före slutet av 2016. Kapitalrelationen var 16,6 % (16,5) och minimikravet är 8 %. Kapitaltäckningssiffrorna har från och med 1.1.2014 redovisats i enlighet med den nya tillsynsförordningen (CRR), och jämförelseuppgifterna har inte justerats.

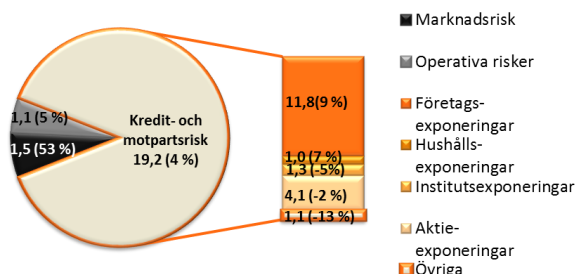
Beloppet av kärnprimärkapitalet (CET1) ökade med 259 miljoner euro till 2 700 miljoner euro till följd av den kraftiga resultatutvecklingen i bankrörelsen och Pohjola Försäkrings förskottsutdelning.

Beloppet av riskvägda förbindelser ökade med 1 341 miljoner euro till 22 miljarder euro vid slutet av året till följd av ökningen i företagskreditstocken och det tilläggskrav som EBA ställt på marknadsrisken. Kvaliteten hos kreditstocken förbättrades något. Av de riskvägda posterna utgjorde 3,9 miljarder euro koncernens interna innehav i försäkringsföretag.

Riskvägda poster 31.12.2014

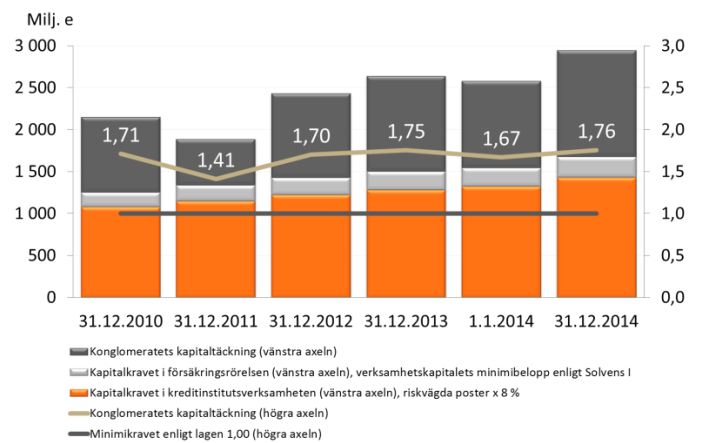
totalt 21,8 mrd.€

(förändring från årets början +7 %)

Pohjola-koncernen ingår i OP Gruppen, vars kapitaltäckning övervakas i enlighet med lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat. Pohjola-koncernens kapitaltäckning enligt konglomeratlagen var vid slutet av december 1,76 (1,67).

Kapitaltäckning enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat

Ändringar i regelverken Basel III och Solvens II

Till följd av finanskrisen skärptes bankernas kapitaltäckningsregler. Det nya kreditinstitutsdirektivet och den nya tillsynsförordningen (CRD4/CRR) offentliggjordes 27.6.2013. De nya bestämmelserna trädde i kraft 1.1.2014 och de implementerar Basel III-standarderna i EU stegvis 2014–2019. Målet för ändringarna är bland annat att förbättra kvaliteten på kapitalbasen, göra kapitalkravet mindre cykliskt och minska på bankernas skuldsättning samt att ställa kvantitativa begränsningar för likviditetsrisken.

För Pohjola hör den viktigaste enskilda ändringen i bestämmelserna ihop med behandlingen av investeringar i försäkringsföretag i ett bankdominerat finans- och försäkringskonglomerat. Pohjola och OP Gruppen beviljades 27.11.2013 tillstånd av Finansinspektionen att behandla finans- och försäkringskonglomeratets interna investeringar i försäkringsföretag som riskvägda poster. Den metod som tillämpas på investeringarna i försäkringsföretag leder till en riskvikt på cirka 280 %. Tillståndet gäller från 1.1.2014 och upphör senast 31.12.2014. Europeiska centralbanken håller på att behandla en förlängning av tillståndet.

De buffertkrav på kapitaltäckningen som ska implementeras via den nationella lagstiftningen kommer att höja kapitalkraven. Från början av 2015 är det fasta buffertkravet 2,5 procent av de riskvägda posterna. Det buffertkrav för andra systemviktiga institut som kommer att träda i kraft från början av 2016 är inte ännu fastställt. Finansinspektionen kan också fastställa ett kontracykliskt buffertkrav som motverkar de cykliska effekterna. De kommande likviditetsbestämmelserna ökar kostnaderna för likviditetshandlingen. Lönsamheten betonas vid förberedelserna för ändringarna i bestämmelserna.

Som en del av OP Gruppen underställdes också Pohjolas kreditinstitutsverksamhet Europeiska centralbankens (ECB) tillsyn i november 2014. ECB genomförde under 2014 en samlad bedömning som omfattade en riskanalys, en omfattande översyn av tillgångarnas kvalitet i kreditinstitutsverksamheten och ett stresstest som gällde OP Gruppens bankverksamhet, inklusive Pohjolas kreditinstitutsverksamhet.

Syftet med ECB:s översyn av tillgångarnas kvalitet och stresstest var att öka öppenheten i de europeiska bankernas

verksamhet och samtidigt få bekräftat att bankernas kapitalisering är tillräcklig. Den nya bedömningen med enhetliga principer och en stram tidtabell omfattade sammanlagt 130 europeiska banker.

Resultatet av den samlade bedömningen publicerades 26.10.2014. OP Gruppens riskhanteringsförmåga var stark enligt resultaten. På basis av resultaten från den samlade bedömningen uppdaterades den modell för kredit- och motpartsrisiker som tillämpas på värderingen av derivat och modellen för gruppvisa nedskrivningar. Ändringarna har inte haft någon väsentlig inverkan på bokslutet eller principerna för upprättande av bokslutet.

Genom ändringen av försäkringssektorns bestämmelser, Solvens II, strävar man efter att förbättra kvaliteten på försäkringsbolagens kapitalbas, förbättra bolagens egen riskhantering, göra kapitalkravet mer riskbaserat och förenhetliga försäkringssektorns solvensbestämmelser i Europa. Arbetet med bestämmelserna pågår ännu och de träder i kraft i början av 2016.

Skadeförsäkringsrörelsens solvensprocent i enlighet med Solvens II uppskattades vid slutet av året uppgå till 117 (125) utan effekten av övergångsbestämmelser. Bufferten i relation till kapitalkravet i enlighet med Solvens II uppskattades vara 119 miljoner euro (181). Övergångsbestämmelserna förväntas ha en förbättrande effekt på solvensbufferten.

Skadeförsäkringens kapitalbas och solvensprocent (Solvens II) *)

Milj. €	31.12.2014	31.12.2013	Mål
Tier 1	754	844	
Tier 2	50	50	
Kapitalbas (Solvens II)	804	894	
Kapitalkrav (SCR)	685	713	
Solvensprocent (Solvens II)*)	117	125	120

*) Enligt Solvens II-utkastet (EU 138/2009)

Kapitalbas och kapitaltäckning

Kapitalbasen och kapitaltäckningen 31.12.2014 har redovisats i enlighet med EU:s tillsynsförordning (EU 575/2013) (CRR) som trädde i kraft 1.1.2014. Siffrorna för jämförelseåret har redovisats i enlighet med de bestämmelser som gällde 31.12.2013 (CRD3). Dessutom redovisas en uppskattning av talen för jämförelseperioden enligt CRR i kolumnen CRR 1.1.2014.

Milj. e	CRR 31.12.2014	CRR 1.1.2014	CRD3 31.12.2013
Eget kapital	3 408	3 150	3 150
Försäkringsbolagens inverkan på koncernens eget kapital avdras (eget kapital och koncernelimineringar)	-183	-137	-137
Fonden för verkligt värde, säkring av kassaflöde	-17	-11	-11
Kärnprimärkapital (CET1) före avdrag	3 209	3 001	3 001
Immateriella tillgångar	-195	-193	-193
Överskott i pensionsansvar, värderingskorrigeringar, indirekta innehav och uppskjutna skattefordringar för förluster	-1	-8	-4
Planerad vinstutdelning/styrelsens förslag till vinstutdelning	-141	-212	-212
Övergångsbestämmelse för orealiserade vinster	-50	-31	-31
Investeringar i försäkringsföretag och finansinstitut			-703
Nedskrivningar - förväntade förluster underskott	-122	-115	-50
Kärnprimärkapital (CET1) *	2 700	2 441	1 808
Kapitallån på vilka tillämpas övergångsbestämmelse	219	219	274
Underskott i supplementärkapital			-38
Primärkapitaltillskott (AT1)	219	219	235
Primärkapital (T1)	2 919	2 660	2 043
Debenturlån	663	683	683
Övergångsbestämmelse för orealiserade vinster	50	31	31
Investeringar i försäkringsföretag och finansinstitut			-703
Nedskrivningar - förväntade förluster underskott			-50
Överföring till primärkapitaltillskott (AT1)			38
Supplementärkapital (T2)	713	714	
Kapitalbas totalt	3 633	3 375	2 043
Riskvägda poster			
Kredit- och motpartsrisk			
Exponeringar mot stater och centralbanker	26	82	82
Institutsexponeringar	1 305	1 368	1 140
Företagsexponeringar	11 831	10 848	10 965
Hushållsexponeringar	1 010	941	941
Aktieexponeringar	4 132	4 205	195
Övriga	931	1 013	684
Marknadsrisk	1 467	958	958
Operativ risk	1 137	1 083	1 083
Totalt	21 839	20 499	16 048
Relationstal, %			
Kärnprimärkapitalrelation (CET1)	12,4	11,9	11,3
Tier 1-kapitalrelation	13,4	13,0	12,7
Kapitalrelation	16,6	16,5	12,7
Basel I golv, milj. e			
Kapitalbas	3 633	3 375	
Basel I golvets kapitalkrav	1 441	1 239	
Buffert för Basel I golv	2 192	2 136	

*) I talen enligt CRD3 har på raden kärnprimärkapital (CET1) redovisats Core Tier 1 enligt EBAs definition

Kapitaltäckningen enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat

Milj. e	31.12.2014	1.1.2014	31.12.2013
Pohjola-koncernens eget kapital	3 408	3 150	3 150
Kapitallån, eviga lån och debenturlån	932	952	1 007
Övriga branschvisa poster som inte ingår i kapitalbasen	-91	-107	-5
Goodwill och immateriella tillgångar	-863	-880	-880
Utjämningsbelopp	-172	-198	-198
Planerad utdelning	-141	-212	-212
Poster enligt IFRS som dras av från kapitalbasen*	-19	-24	-122
Nedskrivningar - förväntade förluster underskott	-106	-99	-99
Konglomeratets kapitalbas totalt	2 948	2 581	2 639
Kapitalkravet i kreditinstitutsverksamheten**	1 433	1 326	1 284
Kapitalkravet i försäkringsrörelsen***	247	222	222
Minimibeloppet av konglomeratets kapitalbas totalt	1 680	1 548	1 506
Konglomeratets kapitaltäckning	1 269	1 033	1 134
Konglomeratets kapitalrelation (kapitalbasen/minimibeloppet av kapitalbasen)	1,76	1,67	1,75

*Överskott i pensionsansvar, Förvaltningsfastigheternas värdeförändring, Värdering av säkringen av kassaflöde från fonden för verkligt värde

**Riskvägda poster x 8 %

***Verksamhetskapitalets minimibelopp

OP Gruppens kapitalrelation var 1,89 (1,90).

Rating

Pohjola Bank Abp:s rating 31.12.2014

Rating-institut	Kortfristig upplåning	Utsikter	Långfristig upplåning	Utsikter
Standard & Poor's	A-1+	Negativa	AA-	Negativa
Moody's	P-1	Negativa	Aa3	Negativa
Fitch	F1	Stabila	A+	Stabila

Pohjola Försäkring Ab:s rating 31.12.2014

Ratinginstitut	Rating	Utsikter
Standard & Poor's	AA-	Negativa
Moody's	A3	Stabila

Under 2014 gjordes inga ändringar i ratingen eller utsikterna för Pohjola Bank Abp och Pohjola Försäkring Ab som fastställs av Fitch Ratings Limited, Standard & Poor's Credit Market Services Europe Limited och Moody's Investors Services Ltd.

S&P fastställde Pohjola Bank Abp:s långfristiga och kortfristiga rating 22.10.2014 och Pohjola Försäkring Ab:s rating 31.10.2014. Utsikterna förblev negativa för båda bolagen.

Moody's bekräftade 29.5.2014 Pohjola Bank Abp:s långfristiga rating och kortfristiga rating samt ändrade

utsikterna från stabila till negativa som en del av en större europeisk granskning. Moody's bekräftade 26.6.2014 Pohjola Försäkring Ab:s rating. Utsikterna förblev stabila.

Fitch Ratings bekräftade 24.6.2014 OP Gruppens och Pohjola Bank Abp:s långfristiga och kortfristiga rating. Utsikterna för ratingarna förblev stabila.

Pohjolas effektiviseringsprogram

Målet för det effektiviseringsprogram som inleddes i slutet av 2012 är årliga kostnadsinbesparingar på cirka 50 miljoner euro före slutet av 2015. Det årliga kostnadsinbesparingsmålet för hela OP Andelslagskoncernens effektiviseringsprogram är 150 miljoner euro före slutet av 2015.

Av de totala årliga inbesparingarna på 50 miljoner euro uppnåddes 55 % 2013. Under 2014 uppnåddes 20 % och resten förväntas uppnås 2015.

Pohjola-koncernens ekonomiska mål är att kostnaderna vid slutet av 2015 ligger på samma nivå som 2012. Av effektiviseringsprogrammets uppskattade kostnadsinbesparingar på 12 miljoner euro för 2014 realiserades 10 miljoner euro.

Rörelsesegmentens resultat och riskposition

Kvarvarande verksamheter

Bankrörelsen

- Bankrörelsens resultat före skatt förbättrades till 303 miljoner euro (251) tack vare den kraftiga intäktsökningen och de minskade nedskrivningarna.
- Kreditstocken växte med 5 procent till 14,9 miljarder euro (14,2), och företagskreditstockens snittmarginal minskade med 13 räntepoäng till 1,44 procent.
- Nedskrivningarna av fordringar minskade till 25 miljoner euro (35) och var 0,14 procent (0,20) av kredit- och garantistocken.
- Den operativa kostnads-/intäktsrelationen var 33 procent (36).

Bankrörelsens resultat och nyckeltal

Milj. e	2014	2013	Förändring, %
Räntenetto			
Företagsbanken och Baltikum	255	227	12
Markets	28	-3	
Totalt	283	224	26
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	103	100	3
Nettointäkter från handel	84	101	-17
Övriga intäkter	18	17	5
Intäkter totalt	488	443	10
Kostnader			
Personalkostnader	55	57	-5
ICT-kostnader	34	31	12
Avskrivningar	14	15	-8
Övriga kostnader	57	54	5
Kostnader totalt	160	157	2
Resultat före nedskrivningar av fordringar	328	285	15
Nedskrivningar av fordringar	25	35	-27
Resultat före skatt	303	251	21
Resultat före skatt till verkligt värde	301	260	16
Kreditstock, mrd. e	14,9	14,2	5
Garantistock, mrd. e	2,7	2,7	1
Riskvägda poster *), mrd. e	16,0	14,3	
Företagskrediternas snittmarginal, %	1,44	1,57	-8
Över 90 dagar förfallna fordringar och nollräntefordringar av kredit- och garantistocken, %	0,26	0,23	
Nedskrivningar av fordringar av kredit- och garantistocken, %	0,14	0,20	
Operativ kostnads-/intäktsrelation, %	33	36	
Antal anställda	616	634	

*) i enlighet med EU:s tillsynsförordning (EU 575/2013) (CRR) som trädde i kraft 1.1.2014.

Resultatet 2014

Bankrörelsens resultat före skatt förbättrades till 303 miljoner euro (251). Intäkterna ökade med 10 procent och kostnaderna med 2 procent. Nedskrivningarna av fordringar minskade till 25 miljoner euro (35).

Kreditstocken växte med 5 procent till 14,9 miljarder euro främst till följd av att efterfrågan på driftkapitalprodukter ökade. Företagens efterfrågan på krediter var fortfarande låg och till följd av den allt hårdare konkurrensen minskade företagskreditstockens snittmarginal med 13 räntepoäng till 1,44 procent (1,57).

Räntenettet för affärsområdet Markets samt nettointäkterna från handeln stärktes då kundhandeln och tradingintäkterna ökade. Ändringen i den kredit- och motpartsrisikmodell som tillämpas på värderingen av derivat minskade nettointäkterna från handeln med 16 miljoner euro.

Garantistocken var på samma nivå som ett år tidigare, dvs. 2,7 miljarder euro. De bindande outtagna kreditlimiterna uppgick till 3,2 miljarder euro (3,1).

Nettot av provisionsintäkterna och -kostnaderna i bankrörelsen ökade med 3 procent till 103 miljoner euro till följd av att provisionerna från kreditgivningen, värdepappersemission och värdepappersförvar ökade.

Bankrörelsens kostnader ökade med 2 procent till 160 miljoner euro till följd av de ökade ICT-kostnaderna.

Bankrörelsens resultat före skatt affärsområdesvis

Milj. e	1-12/2014	1-12/2013	Förändring, %
Företagsbanken	220	184	19
Markets	82	66	24
Bankrörelsen i Baltikum	0	0	
Totalt	303	251	21

Bankrörelsens riskposition

Bankrörelsens centrala risker är de kreditrisker som uppstår i kundaffärsrörelsen samt marknadsriskerna.

Kreditriskposition

I granskningen av kreditrisker följs utvecklingen av de totala exponeringarna och kundernas kreditvärdighet upp. Med totala exponeringar avses det totala beloppet av fordringar och poster utanför balansräkningen som är utsatt för kreditrisk. I de totala exponeringarna ingår ränta och kapital, från vilka de individuella nedskrivningarna har dragits av.

Bankrörelsens riskposition hölls god. Ratingfördelningen för exponeringarna hölls god. Bankrörelsens totala exponeringar ökade med 1,8 miljarder euro till 26,9 miljarder euro.

De totala exponeringarna per motpart

Mrd. e	31.12.2014	31.12.2013	Förändring, %
Företag och bostadssammanslutningar	21,3	20,4	5 %
Finansiella institut och försäkringsföretag	2,7	2,2	22 %
Andelsbankerna och OP Andelslag	0,2	0,2	8 %
Offentliga samfund	1,3	1,0	32 %
Hushåll	1,2	1,1	6 %
Icke vinstsyftande samfund	0,2	0,2	1 %
Totalt	26,9	25,1	7 %

De totala exponeringarna delas per motpart upp i sex kundgrupper. Den största kundgruppen var företagskunderna, vilkas andel av de totala exponeringarna var 79 % (81). Företagsexponeringarna ökade under året med 0,9 miljarder euro, dvs. med 5 %.

De totala exponeringarna per ratingklass, mrd. e

Ratingklass	31.12.2014	31.12.2013	Förändring, mrd. e
1–2	2,7	2,4	0,2
3–5	13,7	12,3	1,4
6–7	6,6	6,5	0,0
8–9	2,1	2,0	0,1
10	0,1	0,2	-0,1
11–12	0,2	0,3	-0,1
Oklassificerade	0,3	0,2	0,1
Hushåll	1,2	1,1	0,1
Totalt	26,9	25,1	1,7

Andelen exponeringar som till sin rating räknas till investeringsnivån, dvs. ratingklasserna 1–5, exklusive hushållen, hölls god och var 64 % (62). Klasserna 11–12 stod för 0,9 % (1,3).

Av företagskundernas exponeringar utgjorde exponeringarna på investeringsnivån 58 % (56), och exponeringarna inom de två sämsta ratingklasserna uppgick till 234 miljoner euro (310), dvs. 1,1 % (1,5).

Exponeringar inom sektorn företag och bostadssammanslutningar per ratingklass

Ratingklass	31.12.2014	31.12.2013	Förändring, mrd. e
1–2	1,0	1,1	0,0
3–5	11,4	10,4	1,0
6–7	6,3	6,3	0,0
8–9	2,0	2,0	0,0
10	0,1	0,2	-0,1
11–12	0,2	0,3	-0,1
Oklassificerade	0,3	0,2	0,1
Totalt	21,3	20,4	0,9

Branschfördelningen av företagskundernas exponeringar hölls väl spridd. De mest betydande branscherna var energi 11,0 % (7,5), handel 10,7 % (10,2) samt uthyrning och förvaltning av bostäder 9,9 % (9,9). Av exponeringarna i branschen uthyrning och förvaltning av bostäder var 45 % exponeringar med garantier från offentlig sektor.

Exponeringarna för affärsrörelsen i Baltikum uppgick till 1,2 miljarder euro (0,8), vilket är 4,3 % (3,2) av de totala exponeringarna i bankrörelsen.

Stora exponeringar mot kunder

Som stora exponeringar mot kunder räknas direkta exponeringar som överstiger 10 % av koncernens kapitalbas. De stora företagsexponeringarna uppgick vid slutet av året till 0,4 miljarder euro (2,7). Kapitalbasen för täckning av stora exponeringar ökade till 3,6 miljarder euro (2,1).

Förfallna betalningar, nedskrivningar och problemfordringar

De förfallna betalningarna minskade med 13 miljoner euro till 14 miljoner euro, och deras andel av kredit- och garantistocken var 0,07 % (0,16).

Beloppet av nettokreditförlusterna och nedskrivningarna i bankrörelsen uppgick till 25 miljoner euro (35), dvs. 0,14 % (0,20) av kredit- och garantistocken. Slutgiltiga kreditförluster bokfördes för 35 miljoner euro (17) och nedskrivningar för 40 miljoner euro (55). Avdragen för återförda kreditförluster och nedskrivningar var totalt 49 miljoner euro (38).

Nettokreditförlusterna och nedskrivningarna för affärsrörelsen i Baltikum uppgick till 0,1 miljoner euro (-0,8).

Bankrörelsen har tagit i bruk Europeiska bankmyndighetens (EBA) anvisning om justeringar av lånevillkor som kommer att träda i kraft under 2015 och som ansluter sig till definitionen av problemfordringar. Det här ökade beloppet av fordringar som rapporteras som problemfordringar jämfört med den definition som tillämpades tidigare. Bankrörelsens problemfordringar enligt den nya definitionen uppgick till 263 miljoner euro. Enligt en jämförelseberäkning var de 278 miljoner euro ett år tidigare.

Marknadsriskposition

Den väsentligaste riskfaktorn för affärsområdet Markets, som ingår i Bankrörelsen, är ränterisken. Ränterisken var under året i genomsnitt 13,2 miljoner euro (12,4) mätt med mätaren för en ränteförändring på 1 %-enhet.

Derivatrörelsen

I bokslutsnoterna redovisas derivatinstrumenten specificerade enligt syfte.

Skadeförsäkringsrörelsen

- Skadeförsäkringens resultat före skatt var 223 miljoner euro (166). Resultatet före skatt till verkligt värde var 272 miljoner euro (149). Sänkningen av diskonteringsräntan för pensionsansvar försvagade resultatet med 62 miljoner euro (38).
- Premieintäkterna ökade med 5 procent (11).
- Antalet preferenskundshushåll ökade med 39 658 hushåll (45 612).
- Den operativa lönsamheten förbättrades. Den operativa totalkostnadsprocenten var 84,7 (86,9) och den operativa driftskostnadsprocenten 18,4 (18,7).
- Placeringsintäkterna till verkligt värde var 6,7 procent (3,5).

Skadeförsäkringsrörelsens resultat och nyckeltal

Milj. e	2014	2013	Förändring, %
Premieintäkter	1 310	1 249	5
Försäkringsersättningar	-930	-889	5
Driftskostnader	-242	-234	3
Avskrivningskorrigerig av immateriella tillgångar	-21	-21	0
Försäkringstekniskt bidrag	117	104	
Placeringsintäkter och -kostnader	171	131	30
Övriga intäkter och kostnader	-66	-70	-6
Resultat före skatt	223	166	34
Resultat före skatt till verkligt värde	272	149	82
Totalkostnadsprocent	91,0	91,6	
Operativ totalkostnadsprocent	84,7	86,9	
Operativ skadeprocent	66,3	68,1	
Operativ driftskostnadsprocent	18,4	18,7	
Operativ riskprocent	60,2	61,7	
Operativ omkostnadsprocent	24,4	25,2	
Intäkter från placeringar till verkligt värde, %	6,7	3,5	
Solvensprocent	75	73	
Solvensprocent (Solvens II)*	117	125	
Stora skador med skadekostnad för egen räkning	-79	-73	
Förändringarna jämfört med skadorna under de föregående åren (run off-resultat)	27	10	
Antal anställda	1 766	1 872	

*) Enligt Solvens II-utkastet (EU 138/2009)

Resultatet 2014

Resultatet före skatt förbättrades till 223 miljoner euro (166) på grund av att den operativa försäkringstekniska lönsamheten var bättre än under jämförelseperioden och av det goda placeringsresultatet. Sänkningen av diskonteringsräntan för pensionsansvar från 2,8 % till 2,5 % ökade försäkringsersättningarna med 62 miljoner euro. Under jämförelseåret ökade försäkringsersättningarna med 38 miljoner euro då diskonteringsräntan sänktes.

Utan effekten av sänkningen av diskonteringsräntan förbättrades lönsamheten till följd av att premieintäkterna ökade och att skadeutvecklingen var gynnsam. Premieintäkterna ökade med 5 %. Det operativa försäkringstekniska bidraget förbättrades till 201 miljoner euro (164) och den operativa totalkostnadsprocenten var 84,7 (86,9). De operativa nyckeltalen innehåller inte ändringar i beräkningsgrunden och avskrivningar av immateriella tillgångar som uppkommit i samband med

företagsköp. Totalkostnadsprocenten, inklusive ovan nämnda poster, var 91,0 (91,6).

Premieintäkter			
Milj. e	2014	2013	Förändring, %
Privatkunder	687	630	9,1
Företagskunder	568	567	0,1
Baltikum	55	52	6,1
Totalt	1 310	1 249	4,9

Utvecklingen av premieintäkterna var tudelad. Premieintäkterna ökade kraftigt inom privatkunder och i Baltikum. För företagskundernas del avspeglade sig det ekonomiska läget i utvecklingen och premieintäkterna stannade på samma nivå som under jämförelseperioden.

Pohjolas marknadsandel av premieinkomsten från skadeförsäkringen var 30,3 % (29,1) 2013. Mätt med marknadsandelen av premieinkomsten är Pohjola den största skadeförsäkraren i Finland.

Antalet preferenskundshushåll ökade från början av året med 39 658 hushåll (45 612). Antalet preferenskundshushåll uppgick vid slutet av året till 655 264 (615 606), och av dem har 75 % (73) koncentrerat också sina bankärenden till OP Gruppen. Kunderna i gruppens andelsbanker och Helsingfors OP Bank använde OP-bonus som samlas för bank- och försäkringsärenden för betalningen av 1 912 000 försäkringsräkningar (1 783 000), av vilka 255 000 räkningar (253 000) betalades helt och hållet med bonus. De försäkringspremier som betalats med bonus uppgick till 95 miljoner euro (89).

Omasairaala Oy, som inledde sin verksamhet i huvudstadsregionen 2013, har beslutat expandera genom att öppna fyra nya privatsjukhus i Finland. Verksamheten utvidgas samtidigt till nya specialområden och till företagshälsovård. Det riksomfattande sjukhusnätverket byggs upp under namnet Pohjola. Omasairaalas namn ändras till Pohjola Hälsa Ab hösten 2015.

Försäljningen av försäkringar till privatkunder och företagskunder ökade med 1 %.

Ökningen i försäkringsersättningarna, utan effekten av ändringarna av diskonteringsräntan för pensionsansvar, var 2 %. Skadeutvecklingen var gynnsam med undantag av storskadorna. Skadekostnaden för nya storskador på egendom och verksamhet var större än under jämförelseperioden. Under 2014 registrerades 82 nya (77) stora skador på egendom och verksamhet och skadekostnaden för egen räkning var för dem totalt 79 miljoner euro (73). Till den här klassen räknas skador på över 0,3 miljoner euro. Förändringen i avsättningarna för de lagstadgade pensionerna var större än under jämförelseperioden. Under januari–december var förändringen i avsättningarna för pensionerna 62 miljoner euro (59).

Förändringarna jämfört med skadorna under de föregående åren, utan inverkan av förändringen i diskonteringsräntan, förbättrade det försäkringstekniska bidraget med 27 miljoner euro (10). Den operativa skadeprocenten var 66,3 (68,1). Den operativa riskprocenten exklusive indirekta skaderegleringskostnader var 60,2 (61,7).

Driftkostnaderna ökade med 3 %. Den operativa driftkostnadsprocenten förbättrades till 18,4 (18,7) i takt med att intäkterna ökade. Driftkostnaderna ökade till följd av att de försäljningsprovisioner som skadeförsäkringen betalade ökade. Den operativa omkostnadsprocenten, som innehåller de indirekta skaderegleringskostnaderna, var 24,4 (25,4).

De övriga intäkterna och kostnaderna minskade med 4 miljoner euro, vilket förbättrade resultatet.

Operativt försäkringstekniskt bidrag och totalkostnadsprocent (CR)

	2014		2013	
	Bidrag milj. €	CR, %	Bidrag milj. €	CR, %
Privatkunder	142	79,4	111	82,4
Företagskunder	54	90,5	48	91,5
Baltikum	6	90,0	5	90,2
Totalt	201	84,7	164	86,9

Lönsamheten bland privatkunder förbättrades till följd av den goda ökningen av premieintäkter samt den gynnsamma skadeutvecklingen. För företagskundernas del förbättrades resultatet till följd av att driftkostnaderna minskade. I Baltikum förbättrades lönsamheten något från jämförelseåret.

Placeringsverksamheten

Placeringsintäkterna till verkligt värde var bättre än under jämförelseperioden till följd av den markanta räntenedgången. Intäkterna från placeringarna till verkligt värde var 220 miljoner euro (115), dvs. 6,7 % (3,5). De resultatförda nettointäkterna från placeringarna var 171 miljoner euro (131).

Skadeförsäkringens riskposition

Skadeförsäkringens centrala risker är de försäkringstekniska riskerna i anslutning till skadeutvecklingen, marknadsriskerna för de placeringar som utgör täckning för försäkringskulden och nivån på den diskonteringsränta som används för att diskontera försäkringskulden.

Försäkringsbolagens solvenskrav, Solvens II, träder i kraft från början av 2016. Skadeförsäkringens preliminära kapitalbas i enlighet med Solvens II var vid slutet av december 804 miljoner euro (894) och kapitalkravet 685 miljoner euro (713). Solvensprocenten i enlighet med Solvens II var 117 (125). Siffrorna redovisas utan övergångsbestämmelser. Övergångsbestämmelserna förväntas ha en förbättrande effekt på solvensbufferten.

Skadeförsäkringens solvenskapital uppgick vid slutet av december till 988 miljoner euro (913). Solvenskapitalet i relation till premieintäkterna (solvensprocenten) var 75 % (73). Utjämningsbeloppet uppgick till 215 miljoner euro (248).

Försäkringarnas riskposition

Det har inte skett några betydande förändringar i skadeförsäkringens försäkringstekniska risker. De låga marknadsräntorna höjde riskerna i diskonteringsräntan för försäkringskulden.

Återförsäkringen av skadeförsäkringen har skötts centralt. Både den självbehållna andelen av de riskspecifika återförsäkringarna och katastrofåterförsäkringarna är högst 5 miljoner euro. Kapaciteten hos katastrofåterförsäkringen som ger skydd i händelse av kumulskador var 150 miljoner euro. Dessutom finns ett årsaggregatskydd för storskador i den kortsvarsade försäkringsrörelsen på den självbehållna

andelen, vars kapacitet 2014 var 15 miljoner euro. Det här skyddet tas i bruk då storskadeutgifterna för ett år är större än normalt.

Antalet skador och deras storlek varierar från år till år. Skadekostnaden för storskador förklarar en betydande del av den årliga variationen i försäkringsrörelsens resultat.

Största delen av skadeförsäkringens försäkringsskuld är pensionsansvar som påverkas av den uppskattade dödlighetsintensiteten och den använda diskonteringsräntan. Den uppskattade dödligheten baserar sig på den dödlighetsmodell som försäkringsbolagen i Finland allmänt använder och som antar att den observerade ökningen i livslängden kommer att fortsätta. Modellen har senast uppdaterats 2011.

Försäkringsskuldens duration är 12,7 år (12,6). Den diskonterade försäkringsskulden var 1 658 miljoner euro (1 568). Den har diskonterats med en ränta på 2,5 % (2,8 %). En del av försäkringsskuldens ränterisk säkras med hjälp av räntederivat. De positiva värderingsdifferenserna på 12 miljoner euro (0) för dessa räntederivat har lagts till försäkringsskulden och utelämnats från kalkylen över verksamhetskapitalet som extraordinära poster. I övrigt är försäkringsskulden på 974 miljoner euro (953) odiskonterad och dess duration är 2,1 år (2,1).

Placeringarnas riskposition

Skadeförsäkringsrörelsens placeringsbestånd var vid slutet av året 3 522 miljoner euro (3 219).

Placeringsbeståndets fördelning

%	31.12.2014	31.12.2013
Obligationslån och räntefonder	73	72
Alternativa placeringar	1	1
Aktier	7	10
Kapitalplaceringar	3	3
Fastigheter	11	10
Penningmarknaden	5	4
Totalt	100	100

Ränteportföljens ratingfördelning var god. Placeringarna på investeringsnivån stod för 94 % (91), och 71 % (74) av placeringarna hade en rating på minst A-. Ränteportföljens återstående genomsnittliga löptid var 4,5 år (4,4) och durationen 4,3 år (3,7).

Den genomsnittliga avkastningen på direkta placeringar i obligationslån till förfallodagen beräknad enligt anskaffningspriset för instrumenten (running yield) var 1,9 % (2,7).

Skadeförsäkringens öppna valutaposition var 157 miljoner euro (136), dvs. 4 % av placeringsbeståndet.

Totalt sett förändrades placeringsriskerna inte markant. Placeringarnas aktierisk minskades en aning. Riskerna hos obligationslån och olikvida placeringar ökades moderat.

Koncernfunktionerna

- Resultatet före skatt var 20 miljoner euro (39). I resultatet ingår realisationsvinster för skuldebrev på 7 miljoner euro (14) och intäkter från utdelningar för 43 miljoner euro (28).
- Resultatet före skatt till verkligt värde var 53 miljoner euro (33).
- Likviditeten och tillgången på finansiering förblev goda.

Koncernfunktionernas resultat och nyckeltal

Milj. e	2014	2013	Förändring, %
Räntenetto	-3	27	
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	4	-1	
Nettointäkter från handel	-8	-12	-34
Nettointäkter från placeringsverksamhet	55	46	18
Övriga intäkter	9	9	-4
Intäkter totalt	56	69	-18
Personalkostnader	6	6	1
Övriga kostnader	30	21	43
Kostnader totalt	36	27	33
Resultat före nedskrivningar av fordringar	20	41	-51
Nedskrivningar av fordringar		2	
Resultat före skatt	20	39	-48
Resultat före skatt till verkligt värde	53	33	60
Likviditetsreserv, mrd. e	16,6	13,3	25
Riskvägda poster, mrd. e*)	5,7	6,0	
Fordringar på och skulder till OP Gruppens företag, netto, mrd. e	3,8	4,7	
Centralbanksrörelsens resultat, milj. e	17	9	93
Antal anställda	33	26	

*) I enlighet med EU:s tillsynsförordning (EU 575/2013) (CRR) som trädde i kraft 1.1.2014.

Resultatet 2014

Koncernfunktionernas resultat före skatt var 20 miljoner euro, dvs. 19 miljoner euro mindre än under jämförelseperioden. Resultatet före skatt till verkligt värde var 53 miljoner euro, dvs. 20 miljoner euro större än under jämförelseperioden.

Räntenettet minskade på grund av de fortsatt låga räntorna och förberedelserna inför åtstramningen i likviditetsbestämmelserna.

Provisionsintäkterna ökade av den finansieringslimit som beviljats OP Andelslag för finansieringen av uppköpserbjudandet på Pohjola.

I nettointäkterna från placeringsverksamheten ingick realisationsvinster från skuldebrev för 7 miljoner euro (14), intäkter från utdelningar för 43 miljoner euro (28) och intäkter från fondplaceringar för 7 miljoner euro (0). I intäkterna från utdelningar ingår 14 miljoner euro (16) i ränta på andelskapitalet från Finlands Kreditandelslag och 12 miljoner euro (5) i utdelningar från OP-Livförsäkrings Ab.

I övriga kostnader ingår 2 miljoner euro i dröjsmålsräntor i anslutning till beskattningen samt 2 miljoner euro i rådgivararvoden i anslutning till uppköpserbjudandet på aktierna i Pohjola. Justeringarna av kostnadsreserveringar

som bokförts under året minskade kostnaderna under det sista kvartalet.

Pohjolas tillgång på finansiering hölls god. Pohjola emitterade under januari–december långfristiga obligationslån för totalt 3,5 miljarder euro. På den internationella kapitalmarknaden emitterades i mars två obligationslån på 750 miljoner euro till seniorvillkor. Lånens löptider är tre och sju år. I juni emitterades ett obligationslån på 750 miljoner euro till seniorvillkor. Löptiden är fem år. På marknaden i Japan emitterades två Samurai-obligationslån på totalt 60 miljarder yen (432 miljoner euro).

OP-Bostadslånebanken Abp, som hör till OP Gruppen, emitterade tre obligationslån på 1,0 miljarder euro med fast ränta och säkerhet i fastigheter. Löptiden för det lån som emitterats i mars är 7 år, för det som emitterats i juni 5 år och för det som emitterats i november 10 år.

Snittmarginalen för skuldebrev inom marknadsupplåningen till seniorvillkor var vid slutet av december 39 räntepoäng (40).

Koncernfunktionernas riskposition

Koncernfunktionernas centrala risker är likviditetsreservens kredit- och marknadsrisker samt likviditetsriskerna.

Kreditriskposition

Koncernfunktionernas totala exponeringar uppgick till totalt 22,7 miljarder euro (19,8) och bestod av skuldebrev, tillgodohavanden på centralbanker samt fordringar på andelsbanker för att trygga OP Gruppens likviditet. Av Koncernfunktionernas exponeringar kom 99 % (99) från motparter på investeringsnivån.

Andelsbankerna och OP Andelslag jämte dotterföretag utgör en betydande kundgrupp för Pohjola Bank Abp som centralbank för OP Gruppen. Andelsbankernas och OP Andelslags exponeringar ökade under året med 0,9 miljarder euro, dvs. cirka 9 %. Andelsbankernas och OP Andelslags exponeringar hör till investeringsnivån.

De totala exponeringarna per ratingklass, mrd. e

Rating-klass	31.12.2014	31.12.2013	Förändring
1–2	19,2	16,8	2,3
3–5	3,3	2,7	0,5
6–7	0,1	0,1	0,0
8–9	0,1	0,1	0,0
10	0,0		0,0
Totalt	22,7	19,8	2,8

I placeringen av likviditetsreserven ökades under året tillgodohavandena på centralbanker medan andelen skuldebrev som godtas som säkerhet utökades.

Marknadsriskposition

Koncernfunktionernas ränterisk mätt med en ränteförändring på en procentenhet var under året i genomsnitt 14,9 miljoner euro (28,4).

Rörelsesegmentens resultat och riskposition

Avvecklade verksamheter

Kapitalförvaltningen

- Kapitalförvaltningens resultat före skatt ökade till 38 miljoner euro (24) till följd av att de avkastningsbaserade provisionerna ökade.
- De förvaltade kundmedlen ökade med 14 procent till 43,3 miljarder euro (37,9).
- Den operativa kostnads-/intäktsrelationen var 42 procent (53).

Kapitalförvaltningens resultat och nyckeltal

Milj. e	2014	2013	Förändring %
Provisionsintäkter, netto	64	51	25
Övriga intäkter	4	4	-8
Intäkter totalt	67	55	22
Personalkostnader	14	14	-1
Övriga kostnader	17	17	-1
Kostnader totalt	31	32	-1
Andel av intresseföretagens resultat	1	0	
Resultat före skatt	38	24	59
Resultat före skatt till verkligt värde	38	24	59
Förvaltade kundmedel, mrd. e	43,3	37,9	14
Operativ kostnads-/intäktsrelation, %	42	53	
Antal anställda	88	88	

Resultatet 2014

Kapitalförvaltningens resultat före skatt var 38 miljoner euro (24). I resultatet ingår avkastningsbaserade provisioner för 11,5 miljoner euro (3,8). I resultatet ingår en andel av nettoresultatet för intresseföretaget Access Capital Partners Group SA.

Den operativa kostnads-/intäktsrelationen var 42 % (53).

De förvaltade kundmedlen ökade med 14 % och var 43,3 miljarder euro (37,9).

Förvaltade kundmedel

mrd. e	31.12.2014	31.12.2013
Institutionella kunder	24	21
OP-fonder	14	12
Private	6	5
Totalt	43	38

Fördelning av förvaltade kundmedel

%	31.12.2014	31.12.2013
Penningmarknadsplaceringar	14	15
Obligationslån	36	37
Aktier	36	32
Övriga	14	15
Totalt	100	100

Ökningen i de förvaltade medlen baserar sig på den goda nettoförsäljningen samt på den positiva utvecklingen i marknadsvärdena.

Personal och ersättningar

Koncernen hade vid slutet av året 2 503 anställda, dvs. 117 färre än vid slutet av 2013.

Antal anställda

	31.12.2014	31.12.2013
Bankrörelsen	616	634
Skadeförsäkringen	1 766	1 872
Kapitalförvaltningen	88	88
Koncernfunktionerna	33	26
Totalt	2 503	2 620

Av koncernens anställda arbetade totalt 468 personer (462) utomlands.

OP Gruppens och Pohjolas rörliga ersättningar fördelar sig på kortsiktiga företagsvisa ersättningar och långsiktiga ersättningar på grupplanet. Närmare uppgifter om ersättningar finns i noterna till bokslutet.

Investeringar

De totala investeringarna 2014 var 28 miljoner euro (45). Av det här riktade sig 10 miljoner euro (15) till Bankrörelsen, 14 miljoner euro (27) till Skadeförsäkringsrörelsen, 2 miljoner euro (2) till Kapitalförvaltningen och 2 miljoner euro (1) till Koncernfunktionerna. Investeringarna var i huvudsak investeringar i datasystem.

Ansvarskänsla

I Pohjola är ansvarskänslan en fast del av affärsrörelsen, och i enlighet med strategin utvecklas den som en del av OP Gruppens samhällsansvarsprogram.

Ytterligare upplysningar om OP Gruppens samhällsansvarsprogram finns i rapporten OP 2014 och i bilagan OP Gruppens GRI-information, som bildar samhällsansvarsrapporten i enlighet med GRI G4-riktlinjerna.

Förvaltning och ledning

Pohjola Banks styrelse godkände 23.9.2014 planerna på ändringarna i OP Gruppens ledningssystem och omorganiseringen av centralinstitutskoncernen.

Den nya organisationen i OP Gruppens centralinstitutskoncern trädde i kraft 1.10.2014. Det nya ledningssystemet i OP Gruppen grundar sig på tre rörelsesegment: bankrörelse, skadeförsäkring och kapitalförvaltning. I och med att organisationen förnyas beslöt Pohjolas styrelse lägga ner Pohjola Banks ledningsgrupp. Samtidigt lades också ned det revisionsutskott, riskhanteringsutskott och ersättningsutskott som Pohjolas styrelse tillsatt. Pohjolas verksamhet leds i fortsättningen i enlighet med det nya ledningssystemet via de tre rörelsesegmenten.

Till bolagets styrelse valdes vid den ordinarie bolagsstämman verkställande direktör Jukka Hienonen, verkställande direktör Jukka Hulkkonen, verkställande

direktör Mirja-Leena (Mirkku) Kullberg, verkställande direktör Marjo Partio, verkställande direktör Harri Sailas och diplomingenjör Tom von Weymarn. Deras mandattid upphörde 7.10.2014.

OP Andelslag har 8.10.2014 på det sätt som avses i 5 kap. 1 § 2 mom. i aktiebolagslagen i egenskap av aktieägare enhälligt beslutat att ändra Pohjola Bank Abp:s bolagsordning. Enligt ändringen ska som ordförande för styrelsen fungera ordföranden för direktionen vid centralinstitutet för sammanslutningen och dessutom ska i styrelsen ingå minst två och högst tre övriga ledamöter som bolagsstämman väljer. Ordförande för Pohjola Bank Abp:s styrelse är OPs chefsdirektör Reijo Karhinen, och till styrelseledamöter valdes direktören för OPs grupp tjänster Tony Vepsäläinen, OPs ekonomidirektör Harri Luhtala och OPs riskhanteringsdirektör Erik Palmén.

Jouko Pölönen har verkat som verkställande direktör för Pohjola.

Bolagsstyrningsrapport

Pohjola Bank Abp har lämnat en separat bolagsstyrningsrapport som finns på bolagets internetsidor www.pohjola.fi.

Pohjola Bank Abp:s styrelse har 16.12.2014 godkänt OP Gruppens kommunikations- och informationsgivningspolicy (disclosure policy) på grupplanet. Kommunikations- och informationsgivningspolicyn på grupplanet ersätter den informationsgivningspolicy som Pohjola offentliggjort 17.12.2013.

Den ordinarie bolagsstämmans beslut

Pohjola Bank Abp:s ordinarie bolagsstämma 20.3.2014 fastställde bokslutet för 2013, beviljade styrelseledamöterna och verkställande direktören ansvarsfrihet och beslöt att i utdelning betala 0,67 euro per aktie i serie A och 0,64 euro per aktie i serie K.

Till revisor valdes CGR-sammanslutningen KPMG Oy Ab, och huvudansvarig revisor har varit CGR Raija-Leena Hankonen utsedd av KPMG Oy Ab.

Pohjola Bank Abp övergick helt i OP Andelslags ägo

OP Andelslag har genomfört det uppköpserbjudande som det offentliggjorde i februari 2014 och genom beslut av en skiljedomstol fått äganderätt till alla aktier i Pohjola Bank Abp i enlighet med 18 kap. 6 § i aktiebolagslagen. Handeln med Pohjola Bank Abp:s aktier i serie A upphörde till följd av skiljedomstolens beslut 29.9.2014 och aktien avnoterades från Helsingforsbörsen 30.9.2014. OP Andelslag infördes som enda aktieägare i Pohjola Bank Abp:s aktieägarförteckning 7.10.2014.

OP Andelslag meddelade 29.10.2014 att det fått rätt av skiljemännen att till minoritetsaktieägarna betala 16,13 euro per aktie i Pohjola Bank Abp, vilket OP Andelslag betraktar som gängse pris, jämte laga ränta innan skiljeförfarandet upphör. OP Andelslag har betalat den ostridiga delen av lösenbeloppet till minoritetsägarna i Pohjola Bank Abp

29.10.2014. Ränta betalades på lösenbeloppet från 6.5.2014. Röntan var den lagstadgade referensräntan 0,5 %.

Längden på skiljedomstolens inlösenförfaranden är enligt inlösningsnämnden i snitt cirka sex månader. Inlösenförfarandet för minoritetsaktierna i Pohjola beräknas därför i sin helhet pågå till första hälften av 2015.

Koncernens strukturarrangemang

Pohjola-koncernen planerar i enlighet med OP Andelslags uppköpserbjudande att genomföra strukturella arrangemang. Vid arrangemangen kommer bl.a. skadeförsäkrings- och kapitalförvaltningssegmenten att överföras från Pohjola-koncernen i OP Andelslags direkta ägo. För Kapitalförvaltningens del är planen att genomföra överföringen under 2015. Dessutom kommer Helsingfors OP Bank Abp:s och Pohjola Bank Abp:s affärsrörelser att förenas under en gemensam ledning.

Planeringen och utredningen av de strukturella arrangemangen och de olika alternativen för de juridiska strukturen i OP Gruppens centralinstitutskoncern fortsätter. I samband med den fortsatta planeringen av de strukturella arrangemangen överväger vi också möjligheten att skilja åt OP Gruppens centralbanksfunktioner, som för närvarande är en del av Pohjola Bank Abp, till ett dotterbolag som helt ägs av OP Andelslag. Också i fortsättningen kommer OP Gruppens bankrörelse att i sin helhet omfattas av det solidariska ansvaret på det sätt som fastställs i lagstiftningen. Inga beslut har fattats om på vilket sätt de här arrangemangen ska genomföras eller om tidtabellen för dem.

Pohjola Hälsa Ab fusionerades 30.10.2014 med Pohjola Försäkring Ab.

OP-Pohjola-gruppens nya namn OP Gruppen togs i bruk från 1.1.2015.

Aktier och aktieägare

Till följd av att OP Andelslag genomfört uppköpserbjudandet avfördes aktierna i Pohjola Bank Abp från värdeandelssystemet 28.11.2014 och aktieserierna A och K slogs samman till en enda aktieserie.

Aktier, röstetal och aktiekapital 31.12.2014

Antal aktier	Röstetal	Aktiekapital, euro
319 551 415	319 551 415	427 617 463,01

Utländska filialer och representationskontor

Pohjola Bank Abp har ett representationskontor i S:t Petersburg och filialer i Estland, Lettland och Litauen. Dessutom har Pohjola Bank Abp dotterbolag som bedriver finansbolagsverksamhet i Estland, Lettland och Litauen. Pohjola Försäkring har ett dotterbolag som bedriver skadeförsäkringsrörelse i Estland. Dotterbolaget har filialer i Lettland och Litauen.

Solidariskt ansvar

Pohjola Bank Abp är medlem av centralinstituten (OP Andelslag) för en sådan sammanslutning av inlåningsbanker som avses i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker och hör till en sådan sammanslutning.

Till sammanslutningen hör vid sidan av Pohjola Bank Abp sammanslutningens centralinstitut OP Andelslag, övriga företag som hör till centralinstitutets finansiella företagsgrupp, medlemskreditinstitutens finansiella företagen i medlemskreditinstitutens finansiella företagsgrupper samt sådana kreditinstitut, finansiella institut och tjänsteföretag av vilkas röster de ovan nämnda företagen tillsammans innehar över hälften. Pohjola-koncernens försäkringsbolag hör inte till ovan nämnda sammanslutning.

De medlemskreditinstitut som hör till sammanslutningen (181 andelsbanker, Pohjola Bank Abp, Helsingfors OP Bank Abp, OP-Bostadslånebanken Abp, OP-Kortbolaget Abp och OP-Processtjänster Ab) och centralinstituten bär solidariskt ansvar för varandras skulder. En borgenär som inte av ett medlemskreditinstitut har fått betalning för en fordran som förfallit till betalning, kan kräva betalning av centralinstituten när huvudförpliktelsen har förfallit till betalning. I nämnda fall ska centralinstituten upprätta en i lagen avsedd fördelningsplan för varje medlemskreditinstituts ansvarsandel. Det solidariska ansvaret fördelas i förhållande till kreditinstitutens senast fastställda balansräkningar.

Medlemskreditinstituten, inklusive Pohjola Bank Abp, är skyldiga att i enlighet med kapitel 5 i lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker delta i stödåtgärder för att förhindra att ett annat medlemskreditinstitut försätts i likvidation samt i betalningen av skulder som centralinstituten betalat för ett medlemskreditinstituts räkning.

Om centralinstituten är insolvent har medlemskreditinstituten dessutom enligt lagen om andelslag en obegränsad tillskottsplikt för centralinstitutets skulder.

Centralinstituten övervakar medlemskreditinstitutens verksamhet i enlighet med lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker, fastställer för dem de allmänna principer för verksamhet som avses i 5 § i ovan nämnda lag samt ger medlemskreditinstituten för tryggnad av dess likviditet och kapitaltäckning anvisningar om hantering av kapitaltäckningen och riskerna, tillförlitlig förvaltning och intern kontroll samt anvisningar om enhetliga redovisningsprinciper vid upprättande av sammanslutningens konsoliderade bokslut.

Skydd från insättningsgarantifonden och ersättningsfonden för investerare

Enligt lagstiftningen om insättningsgarantifonden betraktas inlåningsbankerna inom sammanslutningen av andelsbanker (andelsbankerna, Pohjola Bank Abp och Helsingfors OP Bank Abp) som en enda bank vad gäller insättningsgarantin. Av insättningsgarantifondens medel ersätts en kunds fordringar på inlåningsbankerna inom sammanslutningen av andelsbanker högst till ett belopp av 100 000 euro.

Pohjola Bank Abp hör till ersättningsfonden för investerare. Ersättningsfonden skyddar utbetalningen av placerarnas

ostridiga och förfallna tillgodohavanden då ett värdepappersföretag eller ett kreditinstitut på grund av annan än tillfällig insolvens inte klarar av att betala placerarnas tillgodohavanden inom en viss tidsfrist. En placerare får 90 % av sina fordringar upp till 20 000 euro i ersättning. Beträffande investerarskyddet betraktas de kreditinstitut som hör till sammanslutningen av andelsbanker som ett enda kreditinstitut. Fonden ersätter inte förluster till följd av förändringar i värdepapprens kurser eller felaktiga placeringsbeslut. Ersättningsfonden ersätter endast icke-professionella placerares tillgodohavanden.

För insättningsgarantin svarar den nya myndigheten Verket för finansiell stabilitet, som grundas i början av 2015. Verkets uppgifter sköts vid finansministeriet.

Utsikter för 2015

Euroområdet ekonomi växer fortfarande långsamt och är känslig för störningar trots Europeiska centralbankens lindriga penningpolitik och andra åtgärder avsedda att stöda den ekonomiska tillväxten. Också den finländska ekonomiska tillväxten väntas fortfarande vara svag, trots att exporten har vänt mot en långsam tillväxt. Spänningen i den internationella politiken medför fortfarande osäkerhet för Finlands ekonomi och bromsar upp Finlands återhämtning från recessionen.

Den blygsamma ekonomiska utvecklingen i kombination med spänningarna i den internationella politiken försvagar förväntningarna på tillväxt inom finansbranschen. De historiskt låga räntorna belastar bankernas räntenetto och försvagar intäkterna från försäkringsbolagens placeringsverksamhet. Betydelsen av åtgärder som förbättrar kapitaltäckningen och lönsamheten ökar på grund av förändringarna i omvärlden och åtstramningen av bestämmelserna.

Trots den krävande omvärlden beräknas Pohjola-koncernens resultat före skatt för kvarvarande verksamheter 2015 bli ungefär lika stort som 2014. De viktigaste osäkerhetsfaktorerna i resultatutvecklingen ansluter sig till tillväxttakten i affärsverksamheten, nedskrivningar av fordringar, utvecklingen på ränte- och placeringsmarknaden, storskadornas inverkan på försäkringsersättningarna samt nivån på den diskonteringsränta som tillämpas på diskonteringen av försäkringsskulden.

Alla bedömningar som presenteras i den här rapporten grundar sig på de rådande uppfattningarna om utvecklingen av omvärlden, koncernen och dess funktioner, och de faktiska resultaten kan avvika betydligt.

Pohjola Bank Abp:s styrelses förslag till behandling av bolagets utdelningsbara medel

Pohjola Bank Abp:s eget kapital 31.12.2014 var 2 092 123 453,54 euro, varav det utdelningsbara egna kapitalet var 915 384 812,75 euro.

Bolagsstämmans disponibla utdelningsbara medel:

	euro
Vinsten för räkenskapsperioden 2014	425 089 296,01
Balanserad vinst	158 914 679,68
Fonden för inbetalt fritt eget kapital	307 931 364,75
Övriga fria fonder	23 449 472,31
Totalt	915 384 812,75

Av bolagets utdelningsbara medel föreslås som utdelning till bolagets aktieägare betalas ut 0,43 euro per aktie, dvs. 137 407 108,45 euro. Härvid kvarstår 777 977 704,30 euro i utdelningsbart eget kapital.

Det har inte skett några väsentliga förändringar i bolagets finansiella ställning efter räkenskapsperiodens slut. Bolagets likviditet är god och den föreslagna utdelningen äventyrar inte enligt styrelsen bolagets betalningsförmåga.

Nyckeltal för den ekonomiska utvecklingen och nyckeltal per aktie

	2010	2011	2012	2013	2014
Räntabilitet på eget kapital, %	9,9	9,2	11,2	14,4	14,3
Räntabilitet på eget kapital (ROE) till verkligt värde, %	9,3	3,1	23,3	14,1	16,0
Räntabilitet på total kapital (ROA), %	0,6	0,6	0,7	1,0	1,0
Soliditet, %	6,6	5,6	6,2	7,2	6,7
Antal anställda in genomsnitt	3 005	3 189	3 421	2 632	2 563
Kostnadernas andel av intäkterna, %	56	62	57	53	50
Koncernens nyckeltal per aktie	2010	2011	2012	2013	2014
Eget kapital/aktie, euro	7,44	7,22	8,67	9,54	10,38
Utdelning/aktie, euro*	0,39	0,40	0,45	0,66	0,43
Utdelning/resultat, %*,	54,9	59,9	50,9	50,0	30,0
Antal aktier (alla)					
i genomsnitt under räkenskapsperioden, st.	319 551 415	319 551 415	319 551 415	319 551 415	319 551 415
vid räkenskapsperiodens slut, st.	319 551 415	319 551 415	319 551 415	319 551 415	319 551 415

*) Styrelsens förslag 2014

Formler för nyckeltalen

Räntabilitet på eget kapital (ROE), %

Räkenskapsperiodens resultat / Eget kapital (medeltalet vid räkenskapsperiodens början och slut) x 100

Räntabilitet på eget kapital (ROE) till verkligt värde, %

Räkenskapsperiodens totalresultat / Eget kapital (medeltalet vid räkenskapsperiodens början och slut) x 100

Räntabilitet på totalt kapital (ROA), %

Räkenskapsperiodens vinst / Balansomslutning i genomsnitt (medeltalet vid räkenskapsperiodens början och slut) x 100

Soliditet, %

Eget kapital / Balansomslutning x 100

Kostnadernas andel av intäkterna, %

Personalkostnader + övriga administrationskostnader + övriga rörelsekostnader / (Räntenetto + nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse + provisionsintäkter och -kostnader, netto + nettointäkter från handel + nettointäkter från placeringsverksamhet + övriga rörelseintäkter + andel av intresseföretagens resultat) x 100

Eget kapital/aktie

Eget kapital / Aktiernas emissionsjusterade antal på balansdagen

Utdelning/aktie

Utdelning för räkenskapsperioden / Aktiernas emissionsjusterade antal på balansdagen

Utdelning/resultat, %

Utdelning per aktie / Resultat per aktie x 100

Kapitaltäckningsgraden enligt lagen om tillsyn över finans- och försäkringskonglomerat

Konglomeratets kapitalbas totalt / Minimibeloppet av konglomeratets kapitalbas totalt

Kapitaltäckningsgrad, %

Kapitalbas totalt / Totalt kapitalkrav x 8

Primärkapitalrelation, %

Primärt kapital totalt / Totalt kapitalkrav x 8

Core Tier 1, %

Primärt kapital totalt exkl. kapitallån och underskott i supplementärt kapital som täcks med kapitallån / Totalt kapitalkrav x 8

Kärnprimärkapitaltäckning, % (CET1)*

Kärnprimärkapital (CET 1) / Totalt riskvägt exponeringsbelopp x 100

*) Kärnprimärkapital (CET1) enligt definitionen i artikel 26 och totalt riskvägt exponeringsbelopp enligt definitionen i artikel 92 i EU:s förordning 575/2013

Skadeförsäkringens nyckeltal

Skadeförsäkringens nyckeltal har beräknats på basis av Finansinspektionens föreskrifter och i tillämpliga delar motsvarande IFRS uppgifter. Vid beräkningen av nyckeltalen används Skadeförsäkringsbolagens rörelsevisa kostnader, som inte redovisas enligt samma principer i koncernens resultaträkning.

Skadeprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar)

Ersättningar och skaderegleringskostnader / Premieintäkter (netto) x 100

Driftskostnadsprocent

Driftskostnader + avskrivningar/justeringar av immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsköp / Premieintäkter (netto) x 100

Totalkostnadsprocent (exkl. diskontering av pensionsansvar)

Skadeprocent + driftskostnadsprocent

Riskprocent + omkostnadsprocent

Solvensprocent

(+ Skadeförsäkringens nettotillgångar

+ Kapitallån

+ Räkenskapsperiodens skatteskuld (netto)

- Uppskjuten skatt som realiserar i en nära framtid och andra poster som dras av från verksamhetskapitalet

- Immateriella tillgångar)/

Premieintäkter x 100

Operativa nyckeltal

Operativ kostnads/intäktsrelation

(+ Personalkostnader

+ Övriga administrationskostnader

+ Övriga rörelsekostnader exkl. avskrivningar av de immateriella tillgångar och den goodwill

som uppkommit vid anskaffningen av Pohjola) /

(+ Räntenetto

+ Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse

+ Provisionsintäkter och -kostnader, netto

+ Nettointäkter från handel

+ Nettointäkter från placeringsverksamhet

+ Övriga rörelseintäkter

+ Andel av intresseföretagens resultat) x 100

Operativ skadeprocent

Ersättningar exkl. förändringar i beräkningsgrunden /

Premieintäkter exkl. förändringar i beräkningsgrunden (netto) x 100

Operativ driftskostnadsprocent

Driftskostnader / Premieintäkter exkl. förändringar i beräkningsgrunden (netto) x 100

Operativ totalkostnadsprocent

Operativ skadeprocent + operativ driftskostnadsprocent

Operativ riskprocent + operativ omkostnadsprocent

Operativ riskprocent

Ersättningar exkl. skaderegleringskostnader och förändringar i beräkningsgrunden / Premieintäkter (netto) exkl. förändringar i beräkningsgrunden x 100

Operativ omkostnadsprocent

Driftskostnader och skaderegleringskostnader / Premieintäkter (netto) exkl. förändringar i beräkningsgrunden x 100

Grunder för beräkningen av nyckeltalen

Grunder för beräkningen av nyckeltalen

Skadeförsäkring, milj. e	2014	2013
Skadeförsäkringens nettotillgångar	1 661	1 603
Räkenskapsperiodens skatteskuld (netto)	-18	-8
Egna kapitallån	50	50
Uppskjuten skatt som realiseras i en nära framtid och andra poster som dras av från bolagens verksamhetskapital	0	4
Immateriella tillgångar	-704	-728

Förändringar i beräkningsgrunden och övriga poster av engångsnatur, milje	2014	2013
Ändring av diskonteringsräntan	-62	-38

Koncernbokslut, IFRS

Bokslutskalkyler

Koncernens resultaträkning

Milj. e	Not	2014	2013
Kvarvarande verksamheter			
Räntenetto	4	257	230
Nedskrivningar av fordringar	5	25	37
Räntenetto efter nedskrivningar		231	193
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse	6	597	528
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	7	114	111
Nettointäkter från handel	8	77	93
Nettointäkter från placeringsverksamhet	9	64	46
Övriga rörelseintäkter	10	32	36
Nettointäkter totalt		1 116	1 008
Personalkostnader	11	163	170
ICT-kostnader		94	87
Avskrivningar	12	52	52
Övriga kostnader	13	258	241
Kostnader totalt		567	550
Andel av resultat för intresseföretag som behandlas enligt kapitalandelsmetoden		0	0
Resultat före skatt		548	458
Inkomstskatt	14	107	43
Resultat från kvarvarande verksamheter		441	415
Avvecklade verksamheter			
Resultat från avvecklade verksamheter	15	29	15
Periodens resultat		470	430
Fördelning:			
Periodens resultat hänförligt till moderföretagets ägare		461	426
Periodens resultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		9	4
Periodens resultat		470	430

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Koncernens rapport över totalresultat

Milj. e	Not	2014	2013
			korrigerat*
Periodens resultat		470	430
Poster som inte omklassificeras till resultatet			
Vinster/(förluster) av omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner		-50	0
Poster som eventuellt senare omklassificeras till resultatet			
Förändring i fonden för verkligt värde			
Värdering till verkligt värde		73	1
Säkring av kassaflöde		7	-16
Omräkningsdifferenser		0	0
Inkomstskatt			
Poster som inte omklassificeras till resultatet			
Vinster/(förluster) av omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner		10	-2
Poster som eventuellt senare omklassificeras till resultatet			
Värdering till verkligt värde		-14	9
Säkring av kassaflöde		-1	5
Periodens totalresultat		493	426
Fördelning av periodens totalresultat:			
Periodens totalresultat hänförligt till moderföretagets ägare		484	421
Periodens totalresultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		9	6
Periodens totalresultat		493	426
Totalresultatet hänförligt till moderföretagets ägare fördelar sig enligt följande:			
Kvarvarande verksamheter		455	405
Avvecklade verksamheter		28	15
Totalt		484	421

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Koncernens balansräkning

		31.12.2014	31.12.2013	1.1.2013
Milj. e	Not		korrigerat*	korrigerat*
Kontanta medel	16	3 774	2 046	5 643
Fordringar på kreditinstitut	17	10 257	9 899	8 816
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	18			
Finansiella tillgångar för handel		360	435	246
Finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen		0	9	9
Derivatinstrument	19	5 946	3 444	4 462
Fordringar på kunder	20	15 513	14 510	13 834
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse	21	3 854	3 502	3 500
Investeringsstillgångar	22	8 112	7 574	5 548
Investeringar som behandlas enligt kapitalandelsmetoden	24	2	29	26
Immateriella tillgångar	25	786	910	922
Materiella tillgångar	26	72	82	67
Övriga tillgångar	27	1 789	1 369	1 598
Skattefordringar	28	34	15	37
Totalt		50 498	43 824	44 710
Tillgångar som är klassificerade som att de innehas för värdeöverföring till ägare	15	205		
Tillgångar totalt		50 703	43 824	44 710
		31.12.2014	31.12.2013	1.1.2013
Milj. e	Not		korrigerat*	korrigerat*
Skulder till kreditinstitut	29	5 241	4 789	5 840
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	30			
Finansiella skulder för handel		4	4	3
Derivatinstrument	31	5 889	3 420	4 557
Skulder till kunder	32	11 442	10 183	10 767
Skulder för skadeförsäkringsrörelse	33	2 972	2 746	2 599
Skuldebrev emitterade till allmänheten	34	17 587	16 097	13 769
Avsättningar och övriga skulder	35	2 479	2 076	2 572
Skatteskulder	36	391	378	487
Efterställda skulder	37	1 084	984	1 275
Totalt		47 090	40 675	41 869
Skulder hänförliga till tillgångar som är klassificerade som att de innehåses för värdeöverföring till ägare	15	205		
Skulder totalt		47 295	40 675	41 869
Eget kapital	38			
Hänförligt till moderföretagets ägare				
Aktiekapital		428	428	428
Fonder		1 324	1 261	1 264
Ackumulerade vinstmedel		1 564	1 358	1 080
Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		92	103	69
Eget kapital totalt		3 408	3 150	2 841
Skulder och eget kapital totalt		50 703	43 824	44 710

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Koncernens rapport över förändringar i eget kapital

Eget kapital som hör till Pohjola-koncernens ägare

Milj. e	Aktie- kapital	Fonden för verkligt värde	Övriga fonder	Ackumu- lerade vinstmedel	Total	Hänförligt till	Eget kapital totalt
						innehav utan bestäm- mande inflytande	
Eget kapital 1.1.2013	428	167	1 093	1 081	2 769		2 769
Effekten av tillämpningen av standarden IFRS 10 Koncernredovisningar, efter avdrag av skatt		4	0	-1	2	69	72
Korrigerat eget kapital 1.1.2013	428	171	1 093	1 080	2 771	69	2 841
Periodens totalresultat		-3		424	421	6	427
Periodens resultat				426	426	4	430
Övrigt totalresultat		-3		-2	-5	1	-3
Vinstutdelning				-145	-145		-145
på A-aktien 0,46 eur/aktie				-116	-116		-116
på K-aktien 0,43 eur/aktie				-29	-29		-29
Aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument				-1	-1		-1
Övriga			0	0	0	28	28
Eget kapital 31.12.2013	428	168	1 093	1 358	3 047	103	3 150

Eget kapital som hör till Pohjola-koncernens ägare

Milj. e	Aktie- kapital	Fonden för verkligt värde	Övriga fonder	Ackumu- lerade vinstmedel	Total	Hänförligt till	Eget kapital totalt
						innehav utan bestäm- mande inflytande	
Korrigerat eget kapital 1.1.2014	428	168	1 093	1 358	3 047	103	3 150
Periodens totalresultat		63		421	484	9	493
Periodens resultat				461	461	9	470
Övrigt totalresultat		63		-40	23	0	23
Vinstutdelning				-212	-212		-212
på A-aktien 0,67 eur/aktie				-169	-169		-169
på K-aktien 0,64 eur/aktie				-43	-43		-43
Aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument							
Övriga			0	-2	-2	-20	-22
Eget kapital 31.12.2014	428	231	1 093	1 564	3 316	92	3 408

Koncernens kassaflödesanalys inkl. avvecklade verksamheter

Milj. e	2014	2013
		korrigerat*
Kassaflöde från rörelsen		
Periodens resultat	461	426
Justeringar i periodens resultat	97	159
Ökning (-) eller minskning (+) av rörelsetillgångar	-2 133	-4 135
Fordringar på kreditinstitut	-494	-986
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	405	-338
Derivatinstrument	63	28
Fordringar på kunder	-1 008	-736
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse	-232	-62
Investeringsstillgångar	-281	-2 285
Övriga tillgångar	-584	244
Ökning (+) eller minskning (-) av rörelseskulder	2 323	-2 058
Skulder till kreditinstitut	447	-1 031
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	0	1
Derivatinstrument	70	-10
Skulder till kunder	1 259	-584
Skulder för skadeförsäkringsrörelse	149	48
Avsättningar och övriga skulder	396	-482
Betald inkomstskatt	-92	-126
Erhållna utdelningar	63	55
A. Kassaflöde från rörelsen totalt	719	-5 680
Kassaflöde från investeringar		
Likvida medel som hålls till förfall, ökningar	-10	
Likvida medel som hålls till förfall, minskningar	69	129
Anskaffning av dotterföretag och intresseföretag med avdrag för likvida medel vid anskaffningstidpunkten	0	-4
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar	-28	-45
Överlåtelse av materiella och immateriella tillgångar	3	3
B. Kassaflöde från investeringar totalt	34	83
Kassaflöde från finansiering		
Efterställda skulder, ökningar		
Efterställda skulder, minskningar		-271
Skuldebrev emitterade till allmänheten, ökningar	34 709	24 340
Skuldebrev emitterade till allmänheten, minskningar	-33 616	-21 833
Betalda utdelningar	-212	-145
Övriga finansiella minskningar i eget kapital		0
C. Kassaflöde från finansiering totalt	881	2 092
Nettoförändring av likvida medel (A+B+C)	1 634	-3 506
Likvida medel vid början av räkenskapsperioden	2 672	6 177
Likvida medel vid slutet av räkenskapsperioden	4 306	2 672
Erhållna räntor	2 000	1 790
Betalda räntor	-1 722	-1 582

Milj. e

Justeringar i periodens vinst

Poster med transaktioner som inte medför betalningar och övriga justeringar

Nedskrivningar av fordringar	26	40
Orealiserade nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse	50	108
Förändring av verkligt värde för handel	160	-199
Orealiserade nettointäkter från valutaverksamhet	79	2
Förändring av verkligt värde för investeringstillgångar	2	-3
Avskrivningar enligt plan	55	55
Andel av intresseföretagens resultat	0	1
Övriga	-275	156

Poster som redovisas på annat håll än i kassaflödet från rörelsen

Realisationsvinster, andel som hör till kassaflödet från investeringar		-1
--	--	----

Justeringar totalt	97	159
---------------------------	-----------	------------

Likvida medel

Kontanta medel**	3 815	2 051
På anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut	491	621
Totalt	4 306	2 672

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Konsernredovisning har tagits i bruk.

** Varav kontanta medel i skadeförsäkringsrörelse 41 miljoner euro (11).

Uppgifter enligt rörelsesegment

Uppgifterna enligt rörelsesegment har upprättats i enlighet med standarden IFRS 8 Rörelsesegment. Utgångspunkten för standarden är den ekonomiska information som den högsta verkställande beslutsfattaren regelbundet följer upp.

Segmentindelningen och presentationen baserar sig på ledningens rapportering. Pohjola-koncernen är organiserad i tre rörelsegränar: Bankrörelsen, Skadeförsäkringen och Kapitalförvaltningen. Rörelsegränarna bildar tillsammans med Koncernfunktionerna koncernens rörelsesegment. Pohjola Bank Ab:s styrelse är koncernens högsta verkställande beslutsfattare som tilldelar rörelsesegmenten resurser och utvärderar deras resultat.

Till följd av att OP Andelslags uppköpserbjudande har fullföljts finns det planer på att genomföra strukturella arrangemang i Pohjola-koncernen. Vid arrangemangen kommer kapitalförvaltnings-segmenten att överföras från Pohjola-koncernen i OP Andelslags direkta ägo under 2015. Till följd av det rapporteras Kapitalförvaltningssegmentet i enlighet med IFRS 5 i resultatet som avvecklade verksamheter samt i balansräkningen som tillgångar och skulder som innehas för värdeöverföring till ägare. Bankrörelsen, skadeförsäkringen och koncernfunktionerna rapporteras i kvarvarande verksamheter.

Principer för upprättande av segmentrapporteringen

Segmentrapporteringen följer principerna för upprättande av koncernbokslutet. Till segmenten har allokerats de intäkter, kostnader, tillgångar och skulder som direkt anses höra till eller som på goda grunder kan allokeras till respektive rörelsesegment. De intäkter, kostnader, investeringar och kapital som inte har allokerats till rörelsegränarna redovisas bland Koncernfunktionerna. Koncernelimineringar mellan segmenten rapporteras i kolumnen för elimineringar. Priserna på de koncerninterna överföringarna baserar sig på marknadspriserna. Som investeringar har redovisats anskaffningsvärdet av immateriella och materiella anläggningstillgångar. Antalet anställda i segmenten är antalet anställda vid utgången av perioden.

Kapitaliseringen av Bankrörelsen, Kapitalförvaltningen och Koncernfunktionerna baserar sig på Pohjola-koncernens kapitaltäckningsanalys enligt kreditinstitutslagen. Kapitalkraven enligt kapitaltäckningsanalysen har fördelats på rörelsesegmenten. Kapital har allokerats till rörelsesegmenten så att Core Tier 1-kapitaltäckningen är 11 %.

Kapitaliseringen av Skadeförsäkringen baserar sig på kapitalkravet i Solvens II-förslaget (SCR) med tillägg av immateriella tillgångar och goodwill som uppkommit i samband med företagsköpet. Skadeförsäkringens SCR-krav har täckts med Core Tier 1-kapital och kapitalkravet för immateriella tillgångar och goodwill med Tier-lån.

Bankrörelsen

Pohjolas Bankrörelse erbjuder tjänster för företagets och samfundens finansieringsbehov och ekonomihantering. Bankrörelsens affärsområden är Företagsbanken, Markets och Bankrörelsen i Baltikum.

Företagsbanken tillhandahåller företags- och samfundskunder finansierings- och kassahanteringstjänster samt tjänster för finansiering av utrikeshandeln. Den beviljar krediter, garantier samt finansiering mot fordrings- och objektssäkerhet. Intäkterna härrör främst från kreditgivningens marginaler samt från provisionsintäkter från finansieringsarrangemang och skötsel av betalningsrörelsen.

Till affärsområdet Markets tjänsteutbud hör skuldemissioner, corporate finance-tjänster, custody-, aktie-, valuta-, penningmarknads och derivatprodukter samt placeringsanalys. Markets utför både kundemas och bankens egna uppdrag på den internationella marknaden. Dessutom är Markets en aktiv aktör på den internationella derivatmarknaden, på obligationslånemarknaden för staterna inom euroområdet samt på företagslånemarknaden. Intäkterna från verksamheten består av nettoprovisionsintäkter samt intäkter från trading-verksamhet. Pohjola Corporate Finance Ab har fusionerats med Pohjola Bank Abp 31.12.2013 och ingår i affärsområdet Markets.

Bankrörelsen i Baltikum tillhandahåller finansbolagsprodukter i Estland, Lettland och Litauen. Pohjola har etablerat egna kontor i Estland, Lettland och Litauen.

Skadeförsäkringsrörelsen

Skadeförsäkringsrörelsen bedrivs i tre bolag i Finland. Pohjola Försäkring Ab är ett allround-skadebolag, A-Försäkring Ab koncentrerar sig på skadeförsäkring för den yrkesmässiga trafiken och Försäkringsaktiebolaget Europeiska på reseförsäkringar. I Estland bedrivs skadeförsäkringsrörelse av Seesam Insurance AS som har filialer i Lettland och Litauen. Pohjola Hälsa Ab fusionerades 30.10.2014 med Pohjola Försäkring Ab.

Till skadeförsäkringssegmentet hör också Omasairaala Oy som inledde sin egentliga verksamhet i början av 2013.

Till Skadeförsäkringsrörelsens produkter hör skadeförsäkringar som säljs till företags- och privatkunder. Servicenätet i Finland säljer också OP-Pohjola-gruppens liv- och pensionsförsäkringar och Ilmarinens arbetspensionsförsäkringar till företag samt sköter Suomibolagets och Ilmarinens kundbetjäning. Dessutom erhålls provisionsintäkter från skötseln av vissa lagstadgade avgifter och riskhanteringstjänsterna.

Skadeförsäkringens resultat före skatt utgörs av det försäkringstekniska bidraget, intäkterna från placeringsverksamheten samt övriga intäkter och kostnader. Det försäkringstekniska bidraget fås genom att man drar av ersättnings- och driftskostnaderna från premieintäkterna. Den viktigaste lönsamhetsmätaren är totalkostnadsprocenten som anger ersättnings- och driftskostnaderna i relation till premieintäkterna. Syftet med skadeförsäkringens placeringsverksamhet är att placera de tillgångar som utgör täckning för försäkringsskulden och det egna kapitalet tryggt, räntabelt och med en tillräcklig spridning av riskerna.

Kapitalförvaltningen

Pohjola Kapitalförvaltning består av Pohjola Kapitalförvaltning Ab, Pohjola Asset Management Execution Services Oy, Pohjola Kiinteistösi joitus Oy och intresseföretaget Access Capital Partners Group SA. Pohjola Kapitalförvaltning tillhandahåller kapitalförvaltningstjänster på basis av diskretionär portföljförvaltning och konsultativ portföljförvaltning för finländska institutionella kunder och förmögna privatpersoner. Dessutom har portföljförvaltningen av OP-Fondbolagets fonder i huvudsak koncentrerats till Pohjola Kapitalförvaltning. Utöver den omfattande egna portföljförvaltningen har Pohjola Kapitalförvaltning cirka 30 internationella samarbetsparter som tillhandahåller fonder för såväl institutionella kunders som private-kunders behov. Pohjola Kiinteistösi joitus har koncentrerat sig på att placera i fastigheter i Finland och på att välja fastighetskapitalfonder på den internationella marknaden. Affärsområdets intäkter består till största delen av kapitalförvaltningsprovisioner.

Koncernfunktionerna

Till Koncernfunktionerna har de funktioner som stöder koncernen och dess affärsrörelse koncentrerats bl.a ekonomi och finansiering.

Koncernfunktionerna ansvarar för finansieringen av OP-Pohjola-gruppens detaljistbanker och Pohjola-koncernen samt för hanteringen av deras likviditet. De ansvarar också för gruppens partikapitalanskaffning. De intäkter, kostnader, placeringar och kapital som inte har allokerats till rörelsesegmenten redovisas bland Koncernfunktionerna. Koncernens skatter allokteras helt och hållet till koncernfunktionerna.

Elimineringar

Elimineringarna mellan affärsrörelserna redovisas i kolumnen för elimineringar.

Uppgifter enligt rörelsesegment

2014, milj. e	Kvarvarande verksamheter			Avvecklade verksamheter	Elimineringar	Koncernen totalt
	Bankrörelsen	Koncernfunktionerna	Skadeförsäkringen	Kapitalförvaltningen		
Räntenetto						
Företagsbanken och Baltikum	255					255
Markets	28					28
Övrig rörelse		-3	-26	2	1	-26
Totalt	283	-3	-26	2	1	257
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	103	4	15	64	-8	178
Nettointäkter från handel	84	-8	0	0	1	77
Nettointäkter från placeringsverksamhet	5	55		0	4	64
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse						
Försäkringar			466		0	466
Placeringar			171		2	173
Övriga			-42			-42
Totalt			595		2	597
Övriga rörelseintäkter	13	9	11	1	-1	33
Intäkter totalt	488	56	595	67	-1	1 206
Personalkostnader	55	6	102	14	0	177
ICT-kostnader	34	5	53	3	1	97
Avskrivningar av immateriella tillgångar som uppstått i samband med företagsköp			21	2		24
Övriga avskrivningar och nedskrivningar	14	1	16	1		31
Övriga kostnader	57	24	180	11	-2	269
Kostnader totalt	160	36	372	31	-1	598
Resultat före nedskrivningar av fordringar	328	20	223	36	0	608
Nedskrivningar av fordringar	25					25
Andel av intresseföretagens resultat			0	1	0	2
Resultat före skatt	303	20	223	38	0	584
Förändring i fonden för verkligt värde	-1	33	49	0	-1	79
Vinster/(förluster) av omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner	-42	-5	-2	0		-50
Totalresultat före skatt	259	48	270	37	-1	613

2013, milj. e	Kvarvarande verksamheter			Avvecklade verksamheter	Elimineringar	Koncernen totalt
	Bankrörelsen	Koncernfunktionerna	Skadeförsäringen	Kapitalförvaltningen		
Räntenetto						
Företagsbanken och Baltikum Markets	227					227
Övrig rörelse	-3					-3
Totalt	224	27	-24	3	1	230
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	100	-1	17	51	-4	162
Nettointäkter från handel	101	-12	0	0	3	93
Nettointäkter från placeringsverksamhet	0	46		0		46
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse						
Försäkringar			440			440
Placeringar			131		-1	131
Övriga			-43			-43
Totalt			529		-1	528
Övriga rörelseintäkter	17	9	10	1	0	38
Intäkter totalt	443	69	532	55	-1	1 097
Personalkostnader	57	6	107	14		184
ICT-kostnader	31	5	50	3	1	90
Avskrivningar av immateriella tillgångar som uppstått i samband med företagsköp			21	2		24
Övriga avskrivningar och nedskrivningar	15	1	14	1		31
Övriga kostnader	54	15	174	11	-2	252
Kostnader totalt	157	27	366	32	-1	581
Resultat före nedskrivningar av fordringar	285	41	166	24	0	516
Nedskrivningar av fordringar	35	2				37
Andel av intresseföretagens resultat			0	0	0	0
Resultat före skatt	251	39	166	24	0	479
Förändring i fonden för verkligt värde	9	-6	-17	0	-1	-15
Vinster/(förluster) av omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner	0	0	0	0		
Totalresultat före skatt	260	33	149	24	-1	465

				För värde- överföring till ägare		
	Bank- rörelsen	Koncern- funktio- nerna	Skade- försäk- ringen	Kapital- förvalt- ningen	Elimi- neringar	Koncernen totalt
31.12.2014, milj. e						
Fordringar på kunder	15 222	537			-246	15 513
Fordringar på kreditinstitut	483	13 566	5	7	-24	14 037
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	373	-13				360
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse			4 150		-297	3 854
Placeringstillgångar	553	7 581	16	9	-9	8 151
Investeringar i intresseföretag			2	27		29
Övriga tillgångar	6 335	1 721	732	136	-165	8 759
Tillgångar totalt	22 968	23 392	4 905	180	-741	50 703
Skulder till kunder	8 434	3 233			-226	11 442
Skulder till kreditinstitut	609	4 878			-246	5 241
Skulder för skadeförsäkringsrörelse			3 116		-144	2 972
Skuldebrev emitterade till allmänheten	1 672	16 157			-46	17 782
Efterställda skulder	-20	1 054	50			1 084
Övriga skulder	7 043	1 685	79	10	-44	8 773
Skulder totalt	17 738	27 007	3 245	10	-705	47 295
Eget kapital						3 408
Antal anställda	616	33	1 766	88		2503
Investeringar, milj. e	10	2	14	2		28

	Bank- rörelsen	Koncern- funktio- nerna	Skade- försäk- ringen	Kapital- förvalt- ningen	Elimi- neringar	Koncernen totalt
31.12.2013, milj. e						
Fordringar på kunder	14 432	291			-213	14 510
Fordringar på kreditinstitut	659	11 300	4	3	-21	11 945
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	487	-42				444
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse			3 750		-248	3 502
Placeringstillgångar	524	7 025	16	22	-14	7 574
Investeringar i intresseföretag			2	27		29
Övriga tillgångar	3 792	1 242	780	114	-109	5 819
Tillgångar totalt	19 894	19 816	4 552	166	-604	43 824
Skulder till kunder	7 035	3 309			-160	10 183
Skulder till kreditinstitut	614	4 387			-213	4 789
Skulder för skadeförsäkringsrörelse			2 844		-98	2 746
Skuldebrev emitterade till allmänheten		16 159			-62	16 097
Efterställda skulder		934	50			984
Övriga skulder	4 381	1 463	56	9	-33	5 877
Skulder totalt	12 029	26 252	2 950	9	-566	40 675
Eget kapital						3 150
Antal anställda	634	26	1 872	88		2 620
Investeringar, milj. e	15	1	27	2		45

Noter till koncernbokslutet

Innehållsförteckning

1. Principer för upprättandet av koncernbokslutet
2. Principer för riskhantering och kapitalutvärdering
3. Byte av redovisningsprincip

Noter till resultaträkningen

4. Räntenetto
5. Nedskrivningar av fordringar
6. Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse
7. Provisionsintäkter och -kostnader
8. Nettointäkter från handel
9. Nettointäkter från placeringsverksamhet
10. Övriga rörelseintäkter
11. Personalkostnader
12. Avskrivningar
13. Övriga kostnader
14. Inkomstskatt
15. Anläggningstillgångar och skulder som innehas för värdeöverföring till ägare och avvecklade verksamheter

Noter till balansräkningen

16. Kontanta medel
17. Fordringar på kreditinstitut
18. Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen
19. Derivatinstrument
20. Fordringar på kunder
21. Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse
22. Investeringsstillgångar
23. Omklassificerade skuldebrev
24. Investeringar som behandlas enligt kapitalandelsmetoden
25. Immateriella tillgångar
26. Materiella tillgångar
27. Övriga tillgångar
28. Skattefordringar
29. Skulder till kreditinstitut
30. Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen
31. Derivatinstrument
32. Skulder till kunder
33. Skulder för skadeförsäkringsrörelse
34. Skuldebrev emitterade till allmänheten
35. Avsättningar och övriga skulder
36. Skatteskulder
37. Efterställda skulder
38. Eget kapital

Noter till riskhanteringen

39. Länderfördelning för Pohjola-koncernens exponeringar
Bankrörelsens och koncernfunktionernas riskposition
40. Lån och övriga fordringar och kumulativa nedskrivningar av sådana
41. Åtaganden

42. Åtaganden sektorvis
43. Fordringar på kreditinstitut och kunder samt problemfordringar
44. Utvecklingen av kreditförluster och nedskrivningar
45. Företagsexponeringar branschvis
46. Företagsexponeringar per ratingklass
47. Företagsexponeringarnas fördelning enligt kundens åtaganden
48. Exponeringar hos finansiella företag (inkl. försäkringsföretag) per ratingklass
49. Erhållna säkerheter per säkerhetsslag
50. Kapitalanskaffningens struktur
51. Löptidsinformation om tillgångar och skulder enligt återstående löptid
52. Likviditetsreserven
53. Löptider för tillgångar och skulder enligt förfall eller omprissättning
54. Marknadsriskens känslighetsanalys
55. Aktierisk
56. Fastighetsrisk

Information om kapitaltäckning enligt Pelare III

57. Kapitalbas
58. Kapitalkravet
59. Nyckeltal för kapitaltäckningen
60. Derivatinstrument och motpartsrisken

Skadeförsäkringsrörelsens riskposition

61. Risktäckningskapacitet
62. Skadeförsäkringsrörelsens riskkänslighet
63. Premieinkomstens och försäkringsbeloppens klassfördelning
64. Storskadeutvecklingen
65. Försäkringsrörelsens lönsamhet
66. Information som beskriver försäkringsskuldens karaktär
67. Uppskattad löptidsfördelning för försäkringsskulden
68. Placeringsverksamhetens riskposition
69. Känslighetsanalys av placeringsriskerna
70. Ränterisk
71. Valutarisk
72. Motpartsrisk

Övriga noter till balansräkningen

73. Kategorisering av finansiella tillgångar och skulder
74. Klassificering av poster återkommande värderade till verkligt värde enligt värderingsmetod
75. Ställda säkerheter
76. Erhållna finansiella säkerheter

Noter angående ansvarsförbindelser och derivat

77. Åtaganden utanför balansräkningen
78. Derivatinstrument
79. Finansiella tillgångar och skulder som dragits av från varandra eller som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om nettning
80. Eventualförpliktelser och eventualtillgångar
81. Operationella leasingavtal
82. Innehav i dotterföretag, strukturerade företag och gemensamma verksamheter

Övriga noter

83. Närståendetransaktioner
84. Rörliga ersättningar

Not 1. Principer för upprättandet av Pohjola-koncernens bokslut

1. Allmänt

Pohjola är den ledande skadeförsäkraren och institutionella kapitalförvaltaren samt en av de ledande företagsbankerna i Finland. Pohjola har en etablerad och bred kundkår som består av företag och institutioner till vilka Pohjola erbjuder ett vältäckande urval av bank-, skadeförsäkrings- och kapitalförvaltningstjänster. Dessutom tillhandahåller Pohjola skadeförsäkrings- och kapitalförvaltningsprodukter och -tjänster för privatkunder. Pohjola fungerar också som centralbank för OP Gruppens andelsbanker.

OP Andelslag har genomfört det uppköpserbudande som det offentliggjorde i februari 2014 och genom beslut av en skiljedomstol fått äganderätt till alla aktier i Pohjola Bank Abp i enlighet med 18 kap. 6 § i aktiebolagslagen. Handeln med Pohjola Bank Abp:s aktier i serie A upphörde till följd av skiljedomstolens beslut 29.9.2014 och aktien avnoterades från Helsingforsbörsen 30.9.2014. OP Andelslag infördes som enda aktieägare i Pohjola Bank Abp:s aktieägarförteckning 7.10.2014.

Pohjola har fyra rörelsesegment: Bankrörelsen, Skadeförsäkringen, Kapitalförvaltningen och Koncernfunktionerna. Bankrörelsen erbjuder företag och institutioner internationella finansierings-, placerings- och betalningsrörelsetjänster. Skadeförsäkringen erbjuder företags- och privatkunderna både lagstadgade och frivilliga skadeförsäkringar. Kapitalförvaltningen ansvarar för kapitalförvaltningen för OP Gruppens största institutionella kunder och privatkunder. Dessutom har portföljförvaltningen av OP-fonderna koncentrerats till Kapitalförvaltningen. Utöver de här tre rörelsesegmenten presenteras resultatet för centralbanksrörelsen och treasury samt de administrativa funktionerna i Koncernfunktionerna.

Till följd av att OP Andelslags uppköpserbudande har fullföljts finns det planer på att genomföra strukturella arrangemang i Pohjola-koncernen. Vid arrangemangen kommer bl.a. kapitalförvaltningssegmentet att överföras från Pohjola-koncernen i OP Andelslags direkta ägo. Till följd av det här har kapitalförvaltningssegmentet i enlighet med IFRS 5 i resultatet rapporterats som avvecklade verksamheter samt i balansräkningen som tillgångar och skulder som innehas för värdeöverföring till ägare. Bankrörelsen, skadeförsäkringen och koncernfunktionerna rapporteras i resultatet som kvarvarande verksamheter.

Pohjola Bank Abp hör till OP Gruppen, som består av 181 andelsbanker och deras centralinstitut OP Andelslag samt dess dotterföretag. OP Gruppens medlemskreditinstitut utgörs av Pohjola, Helsingfors OP Bank Abp, OP-Kortbolaget Abp, OP-Bostadslånebanken Abp och OP Andelslags medlemsandelsbanker.

I enlighet med lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker ansvarar medlemskreditinstituten, inklusive Pohjola, och OP Andelslag i sista hand solidariskt för varandras skulder och förbindelser. Om kapitalbasen i ett medlemskreditinstitut på grund av förluster minskar så att de i lagen uppställda förutsättningarna för likvidation uppfylls, har OP Andelslag rätt att ta ut extra avgifter av medlemskreditinstituten på basis av den sammanräknade omslutningen i de balansräkningar som senast fastställts.

Pohjolas hemort är Helsingfors och bolaget är registrerat på adressen Industrigatan 1 b, 00510 Helsingfors. Pohjolas registrerade postadress är PB 308, 00013 Pohjola. En kopia av Pohjola-koncernens bokslut kan fås på internetadressen www.pohjola.fi eller från bolagets kontor.

Pohjolas moderbolag är OP Andelslag och Pohjola-koncernens uppgifter konsolideras i OP Andelslags koncernbokslut.

En kopia av OP Andelslags bokslut kan fås av bolaget på adressen Väaksyvägen 4, 00510 HELSINGFORS. OP Gruppens bokslut kan fås på internetadressen www.op.fi eller från gruppens kontor på adressen Väaksyvägen 4, PB 308, 00101 Helsingfors.

Pohjolas styrelse godkände att bokslutet offentliggörs 5.2.2015.

1.1 Grund för upprättande av bokslutet

Koncernbokslutet har upprättats enligt internationella IFRS-standarder (International Financial Reporting Standards). Vid upprättandet av bokslutet iaktas de IAS- och IFRS-standarder samt de SIC- och IFRIC-tolkningar, som gällde 31.12.2014. Med de internationella redovisningsstandarderna avses de standarder och tolkningar som har antagits i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002. Pohjolas noter beaktar också de krav i finländsk bokföringslagstiftning och bolagslagstiftning som kompletterar IFRS-bestämmelserna.

Pohjola började 2014 tillämpa följande standarder och tolkningar:

- IFRS 10 "Koncernredovisningar" baseras på nuvarande principer, dvs. att det bestämmande inflytandet avgör om ett visst företag ska konsolideras i moderföretagets koncernbokslut. Standarden innehåller nya föreskrifter för fall där det är svårt att konstatera om ett bestämmande inflytande finns eller inte. Till följd av ändringarna i standarden ökade antalet dotterföretag som konsolideras i Pohjola-koncernens bokslut med två fastighetsplaceringsfonder. I not 3 Ändring i principerna för upprättandet av bokslutet redogörs för effekterna av ändringen i standarden.
- IFRS 11 "Samarbetsarrangemang" lägger större vikt på hur rättigheter och förpliktelser som följer av samarbetsarrangemang behandlas i bokföringen än på arrangemangens juridiska form. Det finns två typer av samarbetsarrangemang: gemensamma verksamheter och joint ventures. Dessutom förutsätter standarden att endast kapitalandelsmetoden används i rapporteringen av andelar av joint ventures. Ändringen hade ringa inverkan på Pohjolas balansräkning och totalresultat. Pohjolas fastighetsbolag har rapporterats som gemensamma verksamheter och de har konsoliderats med den proportionella konsolideringsmetoden. I not 3 Ändring i principerna för upprättandet av bokslutet redogörs för effekterna av ändringen i standarden.
- IFRS 12 "Upplysningar om andelar i andra företag" innehåller krav på uppgifter i noterna om olika andelar i andra företag såsom dotterföretag, intresseföretag, samarbetsarrangemang, strukturerade företag och andra företag som inte konsolideras. Den nya standarden utvidgade not 97 Innehav i dotterföretag, strukturerade företag och gemensamma verksamheter.
- IAS 32 Finansiella instrument: klassificering ändras i fråga om "Avdrag av finansiella tillgångar och skulder från varandra". Ändringen preciserade bestämmelserna om hur kvittningen av finansiella tillgångar och skulder kan presenteras och ökade tillämpningsanvisningarna för det. Ändringen hade inte någon väsentlig inverkan på Pohjolas bokslut.
- IAS 36 Nedskrivningar ändras i fråga om "Upplysningar om återvinningsvärde för icke-finansiella tillgångar". Ändringen preciserade kraven på uppgifter i noterna om sådana enheter med kassaflöde som har varit föremål för nedskrivningar.
- IAS 39 Finansiella instrument: redovisning och värdering ändras i fråga om "Novation av derivat och fortlöpande tillämpning av säkringsredovisning". Ändringen gällde förutsättningarna för tillämpning av säkringsredovisning i fall där ett derivatinstrument överförs till clearing via centrala motparter. Standardändringen innebär att säkringsredovisningen kan fortsätta om vissa villkor uppfylls för överföringarna i fråga.
- Tolkningen av IFRIC 21 "Offentliga avgifter" gällde hur skyldigheten att betala offentliga avgifter ska behandlas i bokföringen. Tolkningen fastställde vilken händelse som ger upphov till en förpliktelse att bokföra en skuld för betalningen av en offentlig avgift. För Pohjola gällde tolkningen bl.a. bokföringen av uppskjutna bankskatter och garantiavgifter till insättningsgarantifonden.

Pohjola-koncernens bokslut är upprättat enligt ursprungliga anskaffningsvärden med undantag för finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, finansiella tillgångar som kan säljas, säkringsobjekt vid säkring av verkligt värde (för den risk som säkras), derivatinstrument och förvaltningsfastigheter.

Uppgifterna i bokslutet anges i miljoner euro.

Pohjola-koncernen redovisar i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 information om kapitaltäckning enligt Pelare 3 som en del av OP Gruppens bokslut. För Pohjola-koncernen redovisas kapitalbasen, kapitalbaskravet och nyckeltalen för kapitaltäckningen.

1.2 Användningen av bedömningar

Upprättandet av bokslutet enligt IFRS-standarderna förutsätter att ledningen bedömer och överväger tillämpningen av redovisningsprinciperna. De redovisningsprinciper som kräver ledningens bedömning och övervägning behandlas detaljerat nedan i avsnittet 1.6 "Redovisningsprinciper som kräver ledningens bedömning och centrala osäkerhetsfaktorer i anslutning till bedömningarna".

1.3 Konsolideringsprinciper

I koncernbokslutet ingår moderbolaget, Pohjola Bank Abp, och dotterföretag, i vilka moderbolaget har bestämmande inflytande. Pohjola-koncernen har bestämmande inflytande över ett företag när den är exponerad för eller har rätt till rörlig avkastning genom sitt engagemang i företaget och kan påverka avkastningen med hjälp av sitt bestämmande inflytande över företaget (medräknat strukturerade företag). Största delen av dotterföretagen ägs helt av koncernen, varvid koncernens bestämmande inflytande baserar sig på rösträtten.

Pohjola fungerar som placerare och förvaltare av placeringsfonder i olika placeringsfonder för att få intäkter från placeringar och olika provisionsintäkter. De fonder som klassificerats som strukturerade företag har konsoliderats i koncernens bokslut då koncernens bestämmande inflytande inte baserar sig på rösträtt utan på styrning av relevanta verksamheter, exponering mot fonders rörliga avkastningar samt organisering av fondens förvaltning. Förändringarna i bestämmande inflytande i de fondplaceringar som konsolideras i koncernen följs upp kvartalsvis. Vid granskningen av det bestämmande inflytandet beaktas placerarens inflytande över styrningen av placeringsobjektets relevanta verksamheter samt placerarens exponeringar mot rörliga intäkter.

Då koncernens bestämmande inflytande upphör värderas det återstående innehavet enligt det verkliga värdet på den dag då inflytandet upphört och förändringen i det bokförda värdet resultatförs. Det här verkliga värdet används som ursprungligt bokfört värde då det återstående innehavet senare behandlas som intresseföretag, samföretag eller finansiella tillgångar. Dessutom behandlas belopp i ifrågasvarande fond som tidigare bokförts bland övrigt totalresultat som om koncernen direkt hade överlåtit de tillgångar och skulder som ansluter sig till dem. Det här kan medföra att belopp som tidigare bokförts bland övrigt totalresultat omklassificeras till resultatet.

Koncerninterna aktieinnehav har eliminerats enligt förvärvsmetoden. Det vederlag som getts och de tillgångar och övertagna skuldåtaganden i ett förvärvat bolag som kan särskiljas har värderats till verkligt värde vid förvärvstidpunkten. Den andel av anskaffningsvärdet som överskrider nettotillgångarna redovisas som goodwill. Om anskaffningsvärdet är mindre än det verkliga värdet av nettotillgångarna, resultatförs differensen.

Utgifter i anslutning till förvärv kostnadsförs då de realiserats. En eventuell tilläggsköpesumma värderas till verkligt värde och klassificeras antingen som skuld eller eget kapital. En tilläggsköpesumma som klassificerats som skuld värderas till verkligt värde via resultaträkningen på rapportperiodens slutdag.

Intresseföretag där Pohjola innehar över 20–50 procent av det röstetal som aktiestocken medför och i vilka Pohjola har betydande inflytande, men inte bestämmande inflytande, konsolideras i koncernbokslutet enligt kapitalandelsmetoden. Då kapitalandelsmetoden tillämpas redovisas en placering ursprungligen enligt anskaffningsvärde och den ökas eller minskas genom att bokföra placerarens andel av vinsten eller förlusten för tiden efter placeringsobjektets anskaffningstidpunkt. Om koncernens andel av intresseföretagets förlust är större än placeringens bokförda värde, bokförs placeringen i balansräkningen till nollvärde och förluster som överstiger det bokförda värdet konsolideras inte, om koncernen inte förbundit sig till att uppfylla intresseföretagets förpliktelser.

Ett samarbetsarrangemang är ett arrangemang över vilket två eller fler parter har gemensamt bestämmande inflytande. Med gemensamt bestämmande inflytande avses att två eller flera parter i avtal reglerat att gemensamt utöva det bestämmande inflytandet över ett samarbetsarrangemang. Ett sådant inflytande föreligger endast när beslut om relevanta åtgärder kräver samtycke från samtliga parter som utövar det bestämmande inflytandet. Ett samarbetsarrangemang är antingen en gemensam verksamhet eller ett joint venture. Ett joint venture är ett arrangemang genom vilket koncernen har rätt till nettotillgångarna från arrangemanget. En gemensam verksamhet är ett arrangemang genom vilket koncernen har rätt till de tillgångar och har förpliktelser avseende de skulder som rör arrangemanget. Fastighetsbolagen konsolideras i Pohjola-koncernens bokslut som gemensam verksamhet genom att konsolidera den andel av fastighetsbolagets tillgångsposter och skulder som motsvarar koncernens innehav.

Dotterföretag, intresseföretag eller samarbetsarrangemang som förvärvats under räkenskapsperioden konsolideras i koncernbokslutet från den tidpunkt då koncernen har fått bestämmande, gemensamt bestämmande eller betydande inflytande och företaget som avyttrats konsolideras på motsvarande sätt tills det bestämmande inflytandet eller det betydande inflytandet upphör.

Koncerninterna transaktioner, fordringar, skulder och vinstutdelningar elimineras då koncernbokslutet upprättas.

1.3.1 Innehav utan bestämmande inflytande

Fördelningen av räkenskapsperiodens resultat mellan moderbolagets ägare och innehav utan bestämmande inflytande presenteras i resultaträkningen och fördelningen av totalresultatet presenteras i den separata rapporten över totalresultat.

Räkenskapsperiodens resultat och totalresultatet hänförs till innehav utan bestämmande inflytande också i de fall där det leder till att innehavet utan bestämmande inflytande blir negativt. Eget kapital hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande presenteras i balansräkningen som en del av det egna kapitalet. Om ett placeringsobjekts kapital inte uppfyller kraven för eget kapital i IAS 32, ska som skuld redovisas vilken andel av nettotillgångarna som utgörs av innehav utan bestämmande inflytande

Innehav utan bestämmande inflytande hänförligt till det objekt som förvärvas kan värderas till antingen det verkliga värdet eller som en relativ andel av nettotillgångarna hos det objekt som förvärvas. Värderingsprincipen fastställs separat för varje förvärv.

1.4 Anläggningstillgångar och skulder som innehas för värdeöverföring till ägare och avvecklade verksamheter

Anläggningstillgångar (eller en avyttringsgrupp) och skulder i anslutning till dem klassificeras som poster som innehas för värdeöverföring till ägare, om det bestämts att de ska överföras till bokfört värde inom OP Gruppen till följd av strukturella arrangemang. Kraven för klassificeringen som post som innehas för värdeöverföring till ägare anses vara uppfylld, om det är mycket sannolikt att en överföring sker och tillgångarna (eller avyttringsgruppen) är tillgänglig för omedelbar försäljning i förevarande skick till normala och sedvanliga villkor, ledningen har förbundit sig till överföringen och överföringen förväntas ske inom ett år från klassificeringen.

En avvecklad verksamhet är en del av koncernen som klassificerats som en post som innehas för värdeöverföring till ägare och som uppfyller någon av följande förutsättningar:

1. Den är en betydlig separat affärsenhet.
2. Den utgör en del av en koordinerad plan som gäller överföring av ett separat centralt affärsrörelseområde.

Resultatet av avvecklade verksamheter redovisas som en egen post i koncernens resultaträkning och totalresultat. Anläggningstillgångar (eller en avyttringsgrupp) som innehas för värdeöverföring till ägare och skulder i anslutning till dem redovisas i balansräkningen separat från övriga poster.

Om det senare kommer fram att kraven för att klassificera en anläggningstillgång som en post som innehas för värdeöverföring till ägare (eller en avyttringsgrupp) inte längre uppfylls, ska ifrågavarande anläggningstillgång (eller grupp av tillgångar) överföras tillbaka för att redovisas och värderas enligt de IFRS-standarder som tillämpas på dem.

1.5 Poster i utländsk valuta

Koncernbokslutet upprättas i euro, som är den funktionella valutan och rapportvalutan för koncernens moderbolag. Transaktioner i utländsk valuta redovisas i euro till transaktionsdagens kurs eller rapportmånadens medelkurs. På bokslutsdagen omräknas monetära balansposter i utländsk valuta till euro till den kurs som gäller på bokslutsdagen. Icke-monetära balansposter som värderas till det ursprungliga anskaffningsvärdet redovisas till transaktionsdagens kurs.

Kursdifferenser som uppkommer då transaktioner i utländsk valuta och monetära balansposter omräknas till euro redovisas som valutakursvinster eller -förluster på resultatposten Nettointäkter från handel.

Utländska dotterföretags resultaträkningar med annan funktionell valuta än euro omräknas till euro enligt räkenskapsperiodens medelkurs och balansräkningarna till kurserna på bokslutsdagen. De resulterande kursdifferenserna tas upp som omräkningsdifferens i övrigt totalresultat i rapporten över totalresultat. Omräkningsdifferenserna från de poster av eget kapital som uppkommit efter att anskaffningsvärdet för utländska dotterföretag eliminerats efter förvärvet bokförs i övrigt totalresultat. Då ett dotterföretag säljs, bokförs de omräkningsdifferenser som uppkommit i resultaträkningen som en del av realisationsvinsten eller -förlusten.

1.6 Finansiella instrument:

1.6.1 Fastställande av verkligt värde

Det verkliga värdet är det pris som en tillgångspost kunde säljas eller en skuld betalas till på värderingsdagen i en normal transaktion mellan marknadsparter.

Det verkliga värdet av ett finansiellt instrument fastställs antingen med prisnoteringar på en fungerande marknad eller, om ingen fungerande marknad finns, med hjälp av egna värderingsmetoder. Marknaden anses vara fungerande, om prisnoteringar finns att få enkelt och regelbundet och de beskriver faktiska och regelbundna marknadstransaktioner mellan parter som är oberoende av varandra. Som noterat marknadspris på finansiella tillgångar används köpkursen vid respektive tidpunkt.

Om det på marknaden finns en etablerad värderingspraxis för finansiella instrument som inte direkt får ett marknadspris, baserar sig det verkliga värdet på den marknadspriskalkyl och marknadsnoteringarna för de indata som används i modellen.

Om ingen värderingspraxis har etablerats på marknaden, fastställs marknadsvärdet på basis av en egen värderingsmall för respektive produkt. Värderingsmallarna bygger på allmänt tillämpade kalkyler och de omfattar alla delfaktorer som marknadsparterna skulle beakta då de fastställer priset. De stämmer överens med de ekonomiska metoder som är godkända vid prissättningen av finansiella instrument.

Som värderingsmetoder används priserna i marknadstransaktioner, metoden med diskonterat kassaflöde och det verkliga värdet vid bokslutstidpunkten på andra till relevanta delar liknande instrument. I värderingsmetoderna beaktas bedömningen av kreditrisk, de diskonteringsräntor som används, möjligheterna till återbetalning i förtid och andra sådana faktorer som påverkar fastställandet av ett verkligt värde för ett finansiellt instrument på ett tillförlitligt sätt.

Det verkliga värdet för finansiella instrument delas in i tre nivåer enligt hur deras verkliga värde har bestämts:

- noterade priser på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder (nivå 1)
- verkliga värden som bestämts på basis av andra indata än de noterade priser som ingår i nivå 1, som är observerbara för tillgången eller skulden antingen direkt (t.ex. som priser) eller indirekt (t.ex. härledda från priser) (nivå 2)

- verkliga värden som bestämts på basis av indata för tillgången eller skulden, som inte bygger på observerbara marknadsdata (nivå 3).

Den nivå för verkliga värden som en viss post som värderats till verkligt värde i sin helhet har klassificerats till har fastställts för hela den post som värderats till verkligt värde på basis av betydande indata för den lägsta nivån. Indatas betydelse har för ifrågavarande post som värderats till verkligt värde bedömts genom en helhetsbedömning.

Typiskt för olikvida produkter är att det pris som beräknats enligt en prissättningsmall avviker från den faktiska köpesumman. Den faktiska köpesumman är dock det bästa beviset på en produkts verkliga värde. Differensen mellan den faktiska köpesumman och det pris som beräknats enligt en prissättningsmall som använder marknadspris, dvs. Day 1 profit/loss, periodiseras i resultaträkningen enligt avtalets giltighetstid eller en kortare tid med beaktande av produktens struktur och motpart. Den opererande andelen intäkt förs dock genast, om ett verkligt marknadspris finns att få på produkten eller om en prissättningspraxis etableras på marknaden. Beloppet av olikvida finansiella tillgångar är obetydligt i balansräkningen.

1.6.2 Värdenedgång hos finansiella tillgångar

Vid slutet av varje rapportperiod bedöms huruvida det finns objektiva belägg för att värdet har sjunkit på en post bland finansiella tillgångar som inte redovisas till verkligt värde via resultaträkningen.

Värdet på en finansiell tillgångspost har sjunkit, om det finns objektiva belägg på en värdenedgång till följd av en eller flera händelser efter det första redovisningstillfället av tillgångsposten och det här enligt tillförlitliga bedömningar inverkar på kassaflödet från de finansiella tillgångarna i framtiden.

Som objektiva belägg på en värdenedgång kan betraktas bl.a.:

- en betydande försvagning av en emittents resultat, rating, omslutning, betalningsbeteende eller affärsplaner samt negativa förändringar i emittentens ekonomiska omvärld eller verksamhetsmiljö
- ett bona fide-anbud att köpa samma eller identiska placeringar på marknaden under anskaffningsvärdet
- händelser eller omständigheter som avsevärt försvagar en emittents verksamhetsmöjligheter och fortlevnad (going concern), t.ex. negativa kassaflöden från verksamheten, otillräckliga kapital, litet driftskapital
- en gäldenärs konkurs eller annan ekonomisk omstrukturering blir sannolik
- en gäldenärs avtalsbrott
- en eftergift som beviljats en gäldenär
- en nedskrivning som bokförts tidigare
- den aktiva marknaden för ett finansiellt instrument har upphört

För egetkapitalinstruments del är dessutom en väsentlig eller långvarig värdenedgång under anskaffningsvärdet ett objektiva belägg på en värdenedgång.

De nedskrivningar som bokförts för värdenedgångar beskrivs närmare i samband med de olika klasserna av finansiella instrument.

1.6.3 Avtal om köp och försäljning av värdepapper

Inköpspriset för värdepapper som har köpts på ömsesidigt bindande återförsäljningsvillkor tas i balansräkningen upp som fordran i balansposter enligt motparten. Differensen mellan inköps- och återförsäljningspriset periodiseras som ränteintäkt på avtalets löptid.

Försäljningspriset för värdepapper som har sålts på ömsesidigt bindande återköpsvillkor tas upp som finansiell skuld i balansposter enligt motparten. Differensen mellan försäljningspriset och återköpspriset periodiseras som räntekostnad på avtalets löptid. Värdepapper som har sålts på återköpsvillkor och motsvarande värdepapper som har ställts som marginalsäkerhet tas trots avtalet upp i den ursprungliga balansposten.

1.6.4 Kategorisering och redovisning av finansiella instrument i koncernens balansräkning

De finansiella tillgångarna och skulderna kategoriseras i samband med det första redovisningstillfället i följande klasser: finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, lån och övriga fordringar, investeringar som hålls till förfall, finansiella tillgångar som kan säljas samt övriga finansiella skulder. Klassificeringen beror på för vilket syfte ifrågavarande finansiella tillgångar och skulder har förvärvats.

Köp och försäljning av finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, investeringar som hålls till förfall och finansiella tillgångar som kan säljas redovisas i balansräkningen på avslutsdagen, dvs. den dag man förbinder sig att köpa eller sälja en post som hör till de här finansiella tillgångarna eller skulderna. Skuldebrev som kategoriserats i klassen Lån och övriga fordringar redovisas som finansiella tillgångar på avslutsdagen och givna lån redovisas enligt den dag då kunden tar ut lånet.

Finansiella tillgångar och skulder kvittas i balansräkningen, där Pohjola vid granskningstidpunkten har en kvittningsrätt som kan verkställas lagligt i normal affärsrörelse samt i fall av försummelse, insolvens och konkurs och den har för avsikt att fullgöra prestationerna genom kvittning. I balansräkningen kvittas OTC-räntederivat som clearas via centrala motparter, och som clearas i den dagliga clearingprocessen med London Clearing House.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när den avtalsbaserade rätten till kassaflödena från en post bland de finansiella tillgångarna löper ut eller då rättigheterna har överförts till en annan part så att riskerna och förmånerna med innehavet har överförts i väsentlig omfattning. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen då skyldigheterna på basis av dem har uppfyllts och de har löpt ut.

1.6.4.1 Finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen

Balansposter som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen är finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel, derivatinstrument som innehas för handel samt finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen. Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen bokförs vid första redovisningstillfället i verkligt värde och transaktionsutgifterna bokförs som kostnader i resultaträkningen. En senare förändring i det verkliga värdet liksom realisationsvinster och realisationsförluster, räntetäckningar och räntekostnader samt utdelningar redovisas i resultaträkningen i en post som motsvarar deras karaktär.

1.6.4.1.1 Finansiella tillgångar och skulder för handel samt derivatinstrument

Som tillgångar som innehas för handel kategoriseras skuldebrev samt aktier och andelar som har förvärvats i syfte att dra nytta av förändringar i marknadspriserna på kort sikt. Skulder som innehas för handel är skyldigheter att till en motpart leverera värdepapper som har sålts men som inte innehas vid försäljningstidpunkten (blankning). Som instrument som innehas för handel behandlas också alla derivatinstrument, förutom derivat som är identifierade och effektiva säkringsinstrument eller garantiavtal.

1.6.4.1.2 Finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Som finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen kategoriseras sådana finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället oåterkalleligt definieras som sådana.

De finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen är obligationslån. De administreras i enlighet med koncernens riskhanteringsprinciper och resultatet av dem värderas till verkligt värde för att en så korrekt och tidsenlig bild som möjligt ska fås av placeringsverksamheten. Rapporteringen till koncernens ledning sker till verkligt värde.

Arten av rörelsen är placeringsverksamhet på längre sikt, varför de finansiella tillgångarna redovisas separat från de finansiella tillgångar som innehas för handel.

Till kategorin finansiella tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen hör också sådana sammansatta instrument i vilka man inte separat kan fastställa det verkliga värdet av ett inbäddat derivat.

1.6.4.2 Lån och övriga fordringar

Med finansiella tillgångar som kategoriseras som lån och övriga fordringar avses finansiella tillgångar som inte är derivat med ett fastställt eller fastställbart kassaflöde och som inte noteras på en aktiv marknad.

Fordringar som ansluter sig till försäkringsavtal, avtal om skötsel av ersättningar och försäljning av placeringar redovisas under den här klassen. I koncernbalansräkningen redovisas sådana finansiella tillgångar som fordringar på kunder, kreditinstitut och finansiella institut eller tillgångar i skadeförsäkringsrörelse.

Lån och övriga fordringar bokförs vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärdet, som är det verkliga värdet för det vederlag som getts, med tillägg av de transaktionskostnader som direkt kan allokeras till dem. Efter det första redovisningstillfället värderas lån och övriga fordringar enligt det upplupna anskaffningsvärdet med effektivräntemetoden.

Nedskrivningar av lån och övriga fordringar bokförs individuellt och gruppvis. Nedskrivningar beräknas individuellt, om beloppet av kundens åtaganden är betydande. I övrigt beräknas nedskrivningar gruppvis.

En nedskrivning bokförs då det finns objektiva belägg för att hela fordran inte kommer att kunna drivas in. Värdet av en fordran har försämrats om det uppskattade nuvärdet av det framtida kassaflödet från fordran – med beaktande av säkerheten – är mindre än summan av det bokförda värdet av krediten och kreditens obetalda räntor. Det framtida kassaflödet diskonteras med kreditens ursprungliga effektiva ränta. Om krediten har rörlig ränta, används den avtalsenliga räntan vid granskningstidpunkten som diskonteringsränta. Storleken på den nedskrivning som resultatförs utgörs av differensen mellan lånets bokföringsvärde och det lägre nuvärdet av framtida kassaflöde.

Processen för bedömning av nedskrivningar sker i två steg. Nedskrivningarna bedöms individuellt för betydande lån och fordringar. Om lån och andra fordringar inte granskas individuellt, hör de till gruppvisa nedskrivningar. Som gruppvisa nedskrivningar bokförs de förluster som uppkommit men ännu inte rapporterats och som ännu inte kan hänföras till ett bestämt kundlån. En gruppvis nedskrivning baserar sig på en statistisk modell som används för att beräkna det ekonomiska kapitalkravet. Modellen är härledd ur modellen för förväntade förluster i kapitaltäckningsanalysen, som har justerats att motsvara IFRS-kraven. De största justeringarna gäller de myndighetsgränser som ställts upp för kapitaltäckningen samt hur händelser som ger upphov till förluster uppkommer. I modellen grupperas fordringarna i ratingklasser enligt hur deras kreditriskegenskaper sammanfaller. En gruppvis nedskrivning beräknas på basis av den förväntade förlusten ratingklassvis. Dessutom beaktas i beräkningen de diskonterade nuvärdena på säkerheterna samt den tidigare genomsnittliga förlustutvecklingen.

Om betalningsplanen för en kredit ändras, klassificeras orsaken till ändringen och allvarlighetsgraden med en intern skala. En del ändringar i betalningsplanerna sker inom hanteringen av kundrelationer och de beror inte på att kundens betalningsförmåga har försvagats. De här ändringarna inverkar inte på bokföringen av nedskrivningar. I vissa fall ges eftergifter i fråga om lånevillkoren på grund av att kunders betalningsförmåga försämrats, t.ex. amorteringsfrihet för en begränsad tid eller andra omstruktureringar av krediter, för att trygga kundens betalningsförmåga och begränsa kreditrisken hos åtagandena. Sådana omförhandlade krediter rapporteras som problemfordringar. Ändringar i betalningsplaner som beror på att kundens betalningsförmåga har försvagats inverkar tillsammans med de övriga kriterierna försvagande på kundens kreditklass och ökar därmed beloppet på den gruppvisa nedskrivningen. Ändringar i betalningsplaner med den högsta allvarlighetsgraden inverkar också på hur krediterna styrs till den individuella nedskrivningsprövningen. Om kunden har följt den nya betalningsplanen och ingen individuell nedskrivning bokförts för kundens åtaganden, avskrivs den ur klassen problemfordringar. Utvecklingen för ändringarna i betalningsplaner rapporteras regelbundet till ledningen som en proaktiv mätare för kundernas betalningsförmåga.

Lån och fordringar klassificeras i noterna för bedömningen av kreditens kvalitet också enligt hur gäldenären förväntas klara av sina kommande betalningsförpliktelser. Ett lån klassificeras som nödlidande ("non-performing") då betalningar av det har förfallit för mer än 90 dagar sedan, kunden har klassificerats med gruppens interna rating med 12 klasser till någon av de två svagaste klasserna (11 eller 12) eller då en individuell nedskrivning har gjorts för lånet. I övriga fall klassificeras lånet som icke nödlidande ("performing").

Både individuella och gruppvisa nedskrivningar redovisas på separata nedskrivningskonton, och de bokförs som avdrag från balansposten för fordringar. Nedskrivningarna bokförs i resultaträkningen på posten Nedskrivningar av fordringar. Efter nedskrivningen fortsätter räntan att intäktsföras på det nedskrivna beloppet.

Ett lån tas bort ur balansräkningen då indrivningsåtgärderna har slutförts, då lånevillkoren ändras väsentligt (t.ex. återfinansiering) eller då ledningen så annars har beslutat. Betalningar som erhålls efter det här bokförs som korrigeringar av nedskrivningar av fordringar. Om det finns objektiva belägg för att betalningsförmågan hos en kund har förbättrats, bedöms beloppet av de tidigare bokförda nedskrivningarna på nytt, och de förändringar som den förbättrade betalningsförmågan medför bokförs i resultaträkningen.

1.6.4.3 Investeringar som hålls till förfall

Investeringar som hålls till förfall är finansiella tillgångar som inte är derivat med ett fastställt eller fastställbart kassaflöde och som har förvärvats med avsikt att hållas till förfall. Investeringar som hålls till förfall upptas vid första redovisningstillfället i bokföringen till verkligt värde, med tillägg av transaktionsutgifterna. Senare behandlas de i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet med effektivräntemetoden.

Nedskrivningar av investeringar som hålls till förfall granskas enligt samma principer som nedskrivningar av lån och fordringar. Som nedskrivning av skuldebrev bokförs differensen mellan skuldebrevens bokförda värde och det lägre nuvärdet av framtida kassaflöde.

Ur klassen finansiella tillgångar som hålls till förfall säljs placeringar endast i de undantagsfall som nämns i standarden IAS 39.

1.6.4 Finansiella tillgångar som kan säljas

Som finansiella tillgångar som kan säljas kategoriseras finansiella tillgångar som inte är derivat och som inte har inkluderats i de ovan nämnda kategorierna av finansiella tillgångar men som kanske säljs före förfallodagen. Finansiella tillgångar som kan säljas består av skuldebrev samt aktier och andelar.

Finansiella tillgångar som kan säljas bokförs vid köptidpunkten i balansräkningen till anskaffningsvärdet, dvs. det verkliga värdet av det vederlag som betalats för dem utökat med de transaktionsutgifter som direkt kan riktas till förvärvet. Finansiella tillgångar som kan säljas värderas till verkligt värde i balansräkningen. Värdeförändringar bokförs i övrigt totalresultat, varifrån de bokförs i resultaträkningen, då tillgångsposten tas bort från balansräkningen eller då det finns objektiva belägg för att dess värde har sjunkit.

I fråga om finansiella tillgångar som kan säljas betraktas som objektiva belägg för skuldebrevs del till exempel en avsevärd negativ förändring i emittentens rating eller för ett egetkapitalinstruments del en betydlig eller långvarig nedgång under anskaffningsvärdet i dess verkliga värde. Om ett egetkapitalinstruments marknadsvärde ytterligare sjunker efter att en nedskrivning gjorts, redovisas en nedskrivning i resultaträkningen.

Om det verkliga värdet av ett nedskrivet skuldebrev som kategoriserats som finansiella tillgångar som kan säljas senare stiger, och det finns objektiva belägg för att värdestegringen ansluter sig till en händelse efter nedskrivningen, återförs nedskrivningen och redovisas i resultaträkningen. Om det verkliga värdet av ett egetkapitalinstrument senare stiger, redovisas värdestegringen bland övrigt totalresultat i rapporten över totalresultat.

Ränteintäkter från finansiella tillgångar som kan säljas redovisas i resultaträkningen i posten "Räntenetto" och utdelningar i posten "Nettointäkter från placeringsverksamhet", i fråga om skadeförsäkringen redovisas båda i posten "Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse".

Differensen mellan det nominella värdet och anskaffningsvärdet av obligationslån med fast ränta periodiseras bland ränteintäkter enligt effektivräntemetoden på lånets uppskattade löptid.

1.6.5 Likvida medel

Likvida medel består av kontanta medel och på anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut.

1.6.6 Övriga finansiella skulder

I kategorin Övriga finansiella skulder upptas övriga finansiella skulder än finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen. Övriga finansiella skulder är insättningar och övriga skulder till kreditinstitut och kunder samt emitterade skuldebrev och övriga finansiella skulder. Övriga finansiella skulder bokförs i balansräkningen på likviddagen och behandlas i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet efter det första redovisningstillfället.

Differensen mellan det nominella värdet och anskaffningsvärdet av obligationslån med fast ränta periodiseras bland ränteintäkter enligt effektivräntemetoden på lånets löptid.

1.6.7 Derivatinstrument

Derivatinstrumenten kategoriseras som säkrande derivat och derivat som innehas för handel och de består av räntederivat, valutaderivat, aktiederivat, råvaruderivat och kreditderivat. Derivaten värderas alltid till verkligt värde.

Koncernens riskhantering har för säkringsredovisningen upprättat metoder och interna principer för när ett finansiellt instrument kan kategoriseras som säkrande.

I enlighet med säkringsprinciperna kan koncernen tillämpa säkring av ränterisken, valutakursrisken och prISRISKEN enligt metoden för verkligt värde eller säkring av kassaflödet. Med säkringen till verkligt värde skyddas mot förändringar i det verkliga värdet på säkringsobjektet och med säkring av kassaflödet skyddas mot fluktuationer i det framtida kassaflödet.

Kontrakten kan inte i bokföringen behandlas i enlighet med reglerna för säkringsredovisning, om det säkringsförhållande mellan säkringsinstrumentet och den säkrade posten som krävs enligt IAS 39 inte uppfyller kriterierna i standarden. Koncernens moderbolag Pohjola Bank Abp har också derivatinstrument som de facto skyddar mot ekonomiska risker men som inte uppfyller de här kriterierna.

Det verkliga värdet på OTC-räntederivat som clearas via centrala motparter clearas dagligen med kontantbetalning. I balansräkningen kvittas de här clearade derivaten och de syns som nettot av förändringen i kontanta medel. Övriga derivat redovisas i balansräkningen enligt bruttoprincipen, varvid de positiva värdeförändringarna redovisas bland Derivatinstrument under tillgångar och de negativa bland Derivatinstrument under skulder.

1.6.7.1 Derivat som innehas för handel

Differensen mellan erhållna och betalda räntor på derivatinstrument som innehas för handel upptas bland räntorna, och motsvarande resultatregleringsräntor upptas i övriga tillgångar och övriga skulder. Värdeförändringar i derivat som innehas för handel bokförs på resultatposten "Nettointäkter från handel" eller "Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse". Derivatinstrumentens positiva värdeförändringar som tagits upp i balansräkningen redovisas som tillgångar i posten "Derivatinstrument, tillgångar" eller "Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse" och de negativa i posten "Derivatinstrument, skulder" eller "Skulder för skadeförsäkringsrörelse".

De s.k. inbäddade derivat som hör till emitterade strukturerade lån avskiljs från värdavtalet och värderas i balansräkningen till verkligt värde. Förändringar i det verkliga värdet av de här inbäddade derivaten och säkringsinstrumenten bokförs bland Räntenetto.

1.6.8 Säkringsredovisning

Med säkringsredovisning verifieras att förändringar i det verkliga värdet av ett säkringsinstrument som står i säkringsförhållande upphäver det verkliga värdet av det säkrade objektet eller förändringen i kassaflödet helt eller delvis.

Sambandet mellan säkringsinstrumenten och de säkrade instrumenten dokumenteras formellt. Dokumentationen innehåller uppgifter om principerna för riskhantering, säkringsstrategin och de metoder som tillämpas för att påvisa hur effektiv säkringen är. Effektiviteten hos säkringen påvisas vid den tidpunkt då säkringen äger rum och under säkringsperioden genom att jämföra förändringarna i de verkliga värdena eller kassaflödet av säkringsinstrumenten och de säkrade instrumenten med varandra. Säkringen anses vara effektiv då förändringarna i det verkliga värdet eller kassaflödet för säkringsinstrumentet eliminerar 80-125 procent av förändringen i det verkliga värdet eller kassaflödet för det kontrakt eller den position som utgör säkringsobjekt.

I säkringsredovisningen tillämpas inte en makrosäkringsmodell och inte den s.k. "carve-out"-modell i IAS 39 som EU tillåter.

1.6.8.1 Säkringsredovisning enligt metoden för verkligt värde

Säkringen av ränterisken enligt verkligt värde gäller långfristiga skulder med fast ränta (egna emissioner), enskilda obligationslåneportföljer och kreditportföljer samt enskilda krediter. Som säkringsinstrument används ränteswappar samt ränte- och valutaswappar. Säkringen av aktie- och valutarisken gäller skadeförsäkringens aktiefondsplaceringar.

Förändringar i verkligt värde för derivatinstrument som dokumenterats som säkring av verkligt värde och som är effektiva som säkring resultatförs. Också tillgångs- och skuldposter som utgör säkringsobjekt värderas under säkringstiden i fråga om den säkrade risken till verkligt värde och förändringarna i verkligt värde resultatförs.

I säkringsredovisning av verkligt värde bokförs värdeförändringar i säkringsinstrumentet och det säkrade instrumentet bland Räntenetto med undantag av värdeförändringar i fondplaceringar och deras säkringsinstrument bland Skadeförsäkringens finansiella tillgångar som kan säljas, vilka bokförs bland Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse.

1.6.8.2 Säkringsredovisning enligt metoden för kassaflöde

Med säkring av kassaflöde säkras räntekassaflödet från skuldebrevslån med rörlig ränta eller andra tillgångar och skulder med rörlig ränta. Dessutom används säkring av kassaflöde för att skydda framtida ränteflöden från kreditstocken enligt räntebindning. Som säkringsinstrument används bl.a. ränteswappar.

Derivatinstrument som har dokumenterats som kassaflödessäkring och som är effektiva i säkringen värderas till verkligt värde. Den effektiva säkringens andel av förändringen i verkligt värde tas upp bland övrigt totalresultat i rapporten över totalresultat. Den ineffektiva andelen resultatförs. Förändringarna i verkligt värde bland eget kapital tas upp i resultatet för den räkenskapsperiod under vilken det kassaflöde som är föremål för säkringen intäktsförs.

1.7 Förvaltningsfastigheter

En förvaltningsfastighet är ett markområde och/eller en byggnad eller en del av en byggnad som innehas för att generera hyresintäkter eller värdestegring. Till förvaltningsfastigheter räknas också sådana fastigheter som i liten utsträckning används av

ägarföretaget eller dess personal. Den andel som används av ägarföretaget eller dess personal räknas dock inte som förvaltningsfastighet då andelen kan säljas separat. I koncernbalansräkningen redovisas förvaltningsfastigheterna som investeringstillgångar eller tillgångar i skadeförsäkringsrörelse.

Förvaltningsfastigheterna redovisas första gången i balansräkningen till anskaffningsvärdet, medräknat transaktionsutgifterna. Efter det första redovisningstillfället värderas de till verkligt värde. Också förvaltningsfastigheter som är under byggnad värderas till verkligt värde förutsatt att det verkliga värdet kan bestämmas tillförlitligt. Förändringarna i det verkliga värdet bokförs i resultaträkningen på antingen nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse eller nettointäkter från placeringsverksamhet.

Om ingen jämförbar marknadsinformation om realiserade köpesummor för fastigheter som motsvarar det objekt som ska värderas finns att få, används som grund för bestämningen av verkligt värde på affärs-, kontors- och industrifastigheter avkastningskalkylering och interna kalkylmodeller som baserar sig på objektvis nettoavkastning. Vid kalkyleringen av avkastningsvärdet används såväl gruppintern som gruppextern information. Objektets nettointäkt bildas av differensen mellan hyresintäkter och underhållskostnader, och den baseras på avkastningen från gällande hyresavtal eller, om gällande hyresavtal inte finns, på genomsnittliga marknadshyror. De kostnader som dras av från intäkterna baseras främst på realiserade kostnader. Vid kalkyleringen beaktas också ett antagande om objektets underutnyttjande. För beräkningen av avkastningsvärdet skaffas information om marknadshyror och kostnadsnivåer från såväl gruppens egen expertis som externa källor. Avkastningskraven på förvaltningsfastigheter bestäms enligt objektets syfte, läge och skick/tidsenlighet. Kraven baserar sig på marknadsinformation från KTI Kiinteistötiety Oy.

Det verkliga värdet av bostäder och markområden bedöms i huvudsak enligt affärsvärdesmetoden på basis av realiserade köpesummor för motsvarande objekt och OP Gruppens interna expertis. I värdet på obebyggda tomter beaktas planläggnings- och marknadsläget vid värderingstidpunkten. Det verkliga värdet på de viktigaste objekten baserar sig på värderingsinstrument som upprättats av externa AFV-auktoriserade värderare. Externa värderare använder en kassaflödesanalys som bas för sina värderingar.

1.8 Immateriella tillgångar

1.8.1 Goodwill

Den goodwill som uppkommer vid rörelseförvärv efter 1.1.2010 redovisas i det belopp, med vilket det vederlag som getts, det verkliga värdet av innehav utan bestämmande inflytande hänförligt till föremålet för förvärvet och det tidigare innehavet sammanlagt överstiger gruppens andel av det verkliga värdet av den nettoförmögenhet som förvärvats.

Vid förvärv som skett tidigare motsvarar goodwill den andel av anskaffningsvärdet som överstiger gruppens andel av det verkliga värdet till nettobelopp vid förvärvstidpunkten för tillgångar, skulder och eventalförpliktelser som kan särskiljas.

Goodwillen prövas årligen med hänsyn till ett eventuellt nedskrivningsbehov. För nedskrivningsprövningen allokeras goodwill till enheter med kassaflöde, som utgörs av antingen rörelsegrenar eller företag som hör till dem. Goodwillen värderas enligt det ursprungliga anskaffningsvärdet med avdrag för ackumulerade nedskrivningar.

1.8.2 Kundrelationer

De kundrelationer som förvärvats genom rörelseförvärv och som kan särskiljas värderas vid förvärvet till verkligt värde. Den immateriella tillgång som uppkommer av kundrelationerna avskrivs med linjära avskrivningar som kostnader inom den uppskattade nyttjandetiden. Nyttjandetiden för kundrelationer som Pohjola-koncernen förvärvat uppskattas till 10-13 år.

1.8.3 Varumärken

De varumärken som kan särskiljas och som förvärvats genom rörelseförvärv värderas vid förvärvet till verkligt värde. De här varumärkenas nyttjandetid har uppskattats till obegränsad, eftersom de inverkar på ackumuleringen av kassaflödet under en ospecificerad tid. Värdet på varumärken prövas årligen med hänsyn till om ett nedskrivningsbehov föreligger.

1.8.4 Aktiverade anskaffningsvärden för försäkringsavtal

I dotterbolagen i utlandet aktiveras en del kostnader som hänför sig till anskaffningen av nya försäkringsavtal eller förnyandet av gällande avtal. De aktiverade kostnaderna avskrivs med linjära avskrivningar under avtalens nyttjandetid, som är en försäkringsperiod. De immateriella tillgångarna prövas årligen i samband med förlustprövningen av skulden.

1.8.5 Övriga immateriella tillgångar

Övriga immateriella tillgångar värderas till anskaffningsvärdet efter avdrag för avskrivningar och nedskrivningar. Avskrivningarna kostnadsförs inom en uppskattad brukstid som för dataprogram och licenser är 2–10 år och för övriga immateriella tillgångar i regel 5 år. Tillgångarnas nyttjandetid justeras vid varje bokslut och vid behov provas om ett behov av nedskrivning av tillgångarnas värde föreligger.

Utgifterna för utveckling av ADB-program och -tillgångar redovisas som immateriella tillgångar då beloppet av dem kan utredas tillförlitligt och de genererar ekonomisk nytta i framtiden. En tillgång avskrivs från det att den är färdig att användas. Avskrivningstiden är i regel 3–10 år. Behovet av nedskrivningar av tillgångar som ännu inte är färdiga att användas provas årligen.

1.9 Materiella tillgångar

Materiella tillgångar värderas till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar och nedskrivningar. Tillgångarna avskrivs linjärt under den uppskattade nyttjandetiden. För markområden görs inga avskrivningar.

Utgifter som uppkommer efter den ursprungliga anskaffningen av en tillgång aktiveras i tillgångens bokförda värde endast, om det är sannolikt att tillgången ger större ekonomisk nytta än vad som ursprungligen har beräknats.

De uppskattade nyttjandetiderna är i huvuddrag följande:

Byggnader	20–50 år
Maskiner och inventarier	3–10 år
ADB-utrustning	3–5 år
Bilar	5–6 år
Övriga materiella tillgångar	3–10 år

En tillgångs restvärde och nyttjandetid kontrolleras vid varje bokslut och vid behov justeras de i enlighet med förändringarna i förväntningarna på ekonomisk nytta.

1.9.1 Nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar

I samband med varje bokslut bedöms om det finns tecken på ett nedskrivningsbehov av tillgången. Om det finns sådana tecken, uppskattas återvinningsvärdet för ifrågakvarande tillgångspost. Oberoende av om sådana tecken finns eller inte, uppskattas återvinningsvärdet årligen för tillgångar i arbete, goodwill och sådana immateriella tillgångar, vilkas nyttjandetid är obegränsad (varumärken). Om en tillgångsposts bokförda värde är större än det återvinningsvärde som uppskattats i framtiden, bokförs den överskridande delen som en kostnad.

Återvinningsvärdet utgörs av det verkliga värdet av tillgångsposten med avdrag för de utgifter som följer av försäljningen (nettoförsäljningspriset) eller bruksvärdet, om det är högre. Strävan är att bestämma återvinningsvärdet via nettoförsäljningspriset på en tillgångspost. Om det inte går att fastställa ett nettoförsäljningspris, fastställs bruksvärdet för tillgångsposten. Bruksvärdet utgörs av nuvärdet av det framtida kassaflöde som tillgångsposten förväntas ge upphov till. Som diskonteringsränta används den ränta som fastställts före skatt och som beskriver marknadens uppfattning av penningarnas tidsvärde och de särskilda risker som ansluter sig till tillgångsposten. Nedskrivningsbehovet hos de tillgångsposter som enligt det som nämnts ovan har prövats årligen bestäms alltid via en kalkylering av bruksvärdet.

Om det inte går att fastställa ett nettoförsäljningspris för tillgångsposten och om tillgångsposten inte ger upphov till ett självständigt kassaflöde som är oberoende av andra tillgångsposter, fastställs nedskrivningsbehovet via den enhet, dvs. den rörelsegren eller ett företag som hör till rörelsegrenen, som genererar kassaflödet och till vilken tillgångsposten hör. I så fall jämförs de bokförda värdena av de tillgångsposter som hör till enheten med hela återvinningsvärdet av den enhet som ger upphov till kassaflöde.

En nedskrivning återförs, om en förändring har inträffat i omständigheterna och återvinningsvärdet har förändrats från tidpunkten för bokföringen av nedskrivningen. En nedskrivning återförs inte till ett belopp som är större än vad tillgångens bokförda värde skulle vara om nedskrivningen inte hade gjorts. Nedskrivningar som gjorts av goodwill återförs under inga omständigheter.

1.10 Leasingavtal

Leasingavtalen kategoriseras som finansiella leasingavtal eller operationella leasingavtal enligt transaktionens faktiska innebörd. Ett leasingavtal är ett finansiellt leasingavtal, om de risker och fördelar som förknippas med ägandet i allt väsentligt

överförs till leasetagaren. Annars är leasingavtalet ett operationellt leasingavtal. Leasingavtalen kategoriseras vid den tidpunkt då avtalet ingås.

Tillgångar som leasats ut med finansiella leasingavtal tas upp i balansräkningen som fordringar på kunder. En fordran bokförs till det belopp som är lika stort som leasingavtalets nettoinvestering. Den finansiella intäkt som avtalet ger bokförs bland ränteintäkter så att leasegivaren får en jämn förräntning på den utestående nettoinvesteringen för respektive räkenskapsperiod.

Tillgångar som leasats med finansiella leasingavtal tas upp bland materiella tillgångar och motsvarande finansiella leasingansvar bland övriga skulder. Leasade tillgångar tas enligt avtalets begynnelsepunkt upp som tillgångar i balansräkningen och som skulder till ett belopp som är lika stort som den leasade tillgångens verkliga värde eller det lägre nuvärdet av minimileasingavgifterna. Avskrivningar av tillgångar som bokförts bland materiella tillgångar görs under nyttjandetiden eller den kortare leasingperioden. Räntorna bokförs som räntekostnader så att varje räkenskapsperiod belastas med ett belopp som motsvarar en fast räntesats för den skuld som återstår under respektive räkenskapsperiod.

Tillgångar som leasats med operationella leasingavtal tas upp bland materiella tillgångar och leasingintäkterna bokförs som jämna poster under leasingperioden. Leasingavgifter för tillgångar som leasats med operationella leasingavtal tas upp som kostnader i resultaträkningen i jämnstora poster under leasingperioden.

1.11 Ersättningar till anställda

1.11.1 Pensionsersättningar

Det lagstadgade pensionsskyddet för de anställda i Pohjolas koncernföretag sköts antingen av pensionskassan OP-Eläkekassa eller med försäkringar som tecknats i ett försäkringsbolag. Vissa företag i Pohjola-koncernen har arrangerat ett tilläggspensionsskydd för sina arbetstagare via antingen pensionsstiftelsen OP-Eläkesätiö eller ett försäkringsbolag.

Inom koncernen finns både förmånsbestämda och avgiftsbestämda pensionsplaner. De pensionsplaner som sköts av OP-Eläkekassa betraktas som förmånsbestämda till den del som medel fonderats för invalidpensioner och ålderspensioner. De pensionsplaner som sköts av ett försäkringsbolag kan vara antingen förmåns- eller avgiftsbestämda. Pensionsplanerna i OP-Eläkesätiö är helt och hållet förmånsbestämda.

Förvaltningskostnaderna bokförs på resultatposten "Personalkostnader". Försäkringspremierna för de avgiftsbestämda pensionsplanerna betalas till försäkringsbolaget och bokförs som kostnad för den räkenskapsperiod som debiteringen gäller. I de avgiftsbestämda pensionsplanerna finns inga andra betalningsskyldigheter.

De förmånsbestämda planerna i försäkringsbolag, OP-Eläkekassa och OP-Eläkesätiö finansieras med avgifter som grundar sig på aktuariella kalkyler.

I förmånsbestämda pensionsplaner tas som skuldpost upp nuvärdet av de förpliktelser som föranleds av planen på bokslutsdagen minskat med det verkliga värdet av förvaltningstillgångarna.

Skyldigheterna för de förmånsbestämda pensionsplanerna har räknats skilt för respektive plan. Beräkningen har gjorts med metoden Projected Unit Credit Method. Pensionsutgifterna bokförs som kostnader för personernas anställningstid på basis av beräkningar av behöriga aktuarier. Den diskonteringsränta som använts vid beräkningen av nuvärdet av pensionsplanerna har bestämts på basis av marknadsavkastningen på rapporteringsperiodens slutdag för högklassiga obligationslån som företag emitterat.

Posterna som uppkommer av omvärderingen av pensionsplaner bokförs i övrigt totalresultat för den period då de uppkommit. Då de poster som uppkommer genom omvärderingen bokförs bland totalresultatet resultatförs posterna inte längre under senare räkenskapsperioder.

Åtstramningar av pensionsplaner bokförs vid transaktionstidpunkten.

1.11.2 Ledningens långsiktiga ersättningar

Koncernen har ett kortsiktigt och ett långsiktigt ersättningssystem för ledningen, enligt vilket de personer som omfattas av respektive system kan få en ersättning antingen enbart i kontanter eller delvis i form av en kombination av debenturlån som OP satt i omlopp och kontanter för de arbetsuppgifter som respektive person utfört under intjänings- och bindningsperioden. Det uppskattade maximibeloppet för ersättningssystemet beräknas vid den tidpunkt då systemet beviljats. De belopp som kostnadsförs periodiseras bland personalkostnaderna och upplupna kostnader för den period då de uppkommit.

Beloppet av de ersättningar som realiserats enligt de mål som nåtts granskas kvartalsvis. De eventuella effekterna av justeringarna på de ursprungliga uppskattningarna resultatförs som personalkostnader, och en motsvarande korrigering görs bland upplupna kostnader.

1.12 Försäkringsrörelsens tillgångar och skulder

1.12.1 Kategorisering av finansiella tillgångar och skulder i försäkringsrörelsen

För kategoriseringen av finansiella tillgångar och skulder i försäkringsrörelsen redogörs i avsnittet Kategorisering och redovisning av finansiella instrument i koncernens balansräkning.

1.12.2 Kategorisering och indelning av avtal som försäkringsbolag beviljat

Försäkringsavtal är avtal med vilka man på det sätt som definierats i standarden IFRS 4 överför en betydande försäkringsrisk från avtalets innehavare till försäkringsbolaget. Övriga avtal, som bolaget får bevilja med stöd av sitt verksamhetstillstånd, är placeringsavtal. Om en betydande försäkringsrisk inte hänför sig till ett avtal vid bokslutstidpunkten, men avtalets innehavare har rätt att ändra avtalet så att en betydande försäkringsrisk överförs på bolaget genom avtalet, klassificeras avtalet som ett försäkringsavtal. Nästan alla avtal som skadeförsäkringsbolagen beviljat är försäkringsavtal.

Försäkringsavtalen delas enligt avtalens risker in i grupper så att avtalens risker är homogena i varje grupp. Vid indelningen av skadeförsäkringsavtal beaktas dessutom försäkringsobjektet och olikheter i försäkringsavtalsperiodernas längd eller i fråga om den genomsnittliga tiden från det att ett försäkringsfall har inträffat fram till dess att skadan är slutreglerad (skaderegleringstid).

Huvudgrupperna för försäkringsavtalen är kortvariga skadeförsäkringsavtal och långvariga försäkringsavtal.

Giltighetstiden för kortvariga försäkringsavtal är i allmänhet 12 månader eller mindre, mycket sällan över två år. I synnerhet försäkringar för privatpersoner, fordonsförsäkringar och lagstadgade olycksfallsförsäkringar är i allmänhet fortlöpande årsförsäkringar som betraktas som kortvariga.

Som långvariga skadeförsäkringsavtal klassificeras de försäkringsavtal vilkas genomsnittliga giltighetstid är minst två år. Sådana försäkringar är allframtidförsäkringar samt sådana byggförsäkringar som avses i lagen om bostadsköp.

Försäkringsavtalen beskrivs i principerna för riskhanteringen, i avsnittet om försäkringsrörelsen.

1.12.3 Kategorisering och värdering av avtal som försäkringsbolag beviljat

Avtal bokförs då bolagets skyldighet att betala ersättning för dem vid ett eventuellt försäkringsfall börjar.

Försäkringsavtalen värderas och behandlas i enlighet med försäkringsavtalsstandardens IFRS 4. Placeringsavtalen värderas enligt standard IAS 39.

Merparten av skulden för avtal som beviljats av försäkringsbolagen och som ska värderas enligt försäkringsavtalsstandardens beräknas enligt nationella bokslutsprinciper. Utjämningsbeloppet inkluderas dock inte i skulden men beaktas i det egna kapitalet.

Skulden består av premieansvaret och ersättningsansvaret. Skadeförsäkringens premieansvar utgörs av den skuld som uppkommer genom de förväntade ersättningarna och övriga kostnaderna under de återstående försäkringsperioderna för de avtal som gäller. Ersättningsansvaret består av den skuld som uppkommer genom ersättnings- och skaderegleringskostnaderna för kända och okända försäkringsfall.

1.12.3.1. Värdering av avtal som skadeförsäkringsbolag beviljat

Under försäkringsavtalets giltighetstid intäktsförs försäkringspremierna i regel i relation till tidens förlopp. Vid byggförsäkringar och allframtidförsäkringar sker intäktsföringen emellertid i relation till hur försäkringsrisken fördelas. För de här försäkringarna intas den andel av premieinkomsten som hänför sig till tiden efter bokslutsdagen i balansräkningen som avsättning för ej intjänade premier och periodiseras som premieinkomst i förhållande till risken för avtalets giltighetstid.

Ersättningar som betalas till kunderna samt direkta och indirekta kostnader som skaderegleringen förorsakar upptas som försäkringsersättningar utgående från den tidpunkt då skadan inträffade. För sådana ersättningar för inträffade skador som fortfarande är obetalda vid bokslutstidpunkten och skaderegleringskostnaderna för dem – även för sådana skadors del som ännu inte anmälts till koncernen – görs en avsättning i posten avsättningar för oreglerade skador. I avsättningarna för

oreglerade skador ingår såväl avsättningar för specifika skador som avsättningar för statistiska skador. Den i avsättningarna för oreglerade skador ingående avsättningen för ännu orealiserade skaderegleringskostnader för redan inträffade skador grundar sig på uppskattade kostnader för skadereglering.

Avsättningen för ej intjänade premier i den lagstadgade byggfelsförsäkringen och allframtidförsäkringen samt avsättningen i anslutning till ersättningar som betalas ut i pensionsform beräknas genom diskontering. Den diskonteringsränta som koncernen tillämpar är fast under hela pensionstiden. Vid fastställandet av diskonteringsräntan beaktas den allmänna ränteutvecklingen. Räntan får inte överskrida avkastningsförväntningarna på den egendom som utgör täckning för skulderna och inte en genom myndighetsbestämmelser fastställd nivå. Den ökning av skulden som förorsakas av att tid förflutit (upplösning av diskonteringen) redovisas i resultaträkningen som en separat post bland nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse under övriga skadeförsäkringsposter. Ränterisken för skadeförsäkringens försäkringsskuld reduceras genom förvärv av räntederivat som i balansräkningen värderas till verkligt värde och värdeförändringen resultatförs. Derivatens värde ingår i försäkringsskulden eftersom förmånen från derivat används för kassaflöden från ersättningar som betalas för avtalen.

1.12.4 Förlustprövning av skulder som hänför sig till försäkringsavtalen

På bokslutsdagen görs en bedömning av om den i balansräkningen upptagna skulden är adekvat. Vid prövningen används de vid prövningstidpunkten föreliggande uppskattningarna av det framtida kassaflödet från försäkringsavtalen. Om bedömningen visar att det bokförda värdet av den skuld som försäkringsavtalen ger upphov till efter avdrag för immateriella tillgångar i anslutning till aktiverade anskaffningsvärden för försäkringsavtalen inte är adekvat, upptas underskottet i resultatet i första hand genom att man gör en extra avskrivning på immateriella tillgångar och i andra hand genom att man ökar skuldens belopp.

1.12.5 Premieinkomst

Premieinkomsten som ingår bland nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse i resultaträkningen är ett vederlag för det försäkringsskydd som börjat under perioden.

Från premieinkomsten har dragits av premieskatten, men inte provisioner och arvoden och inte heller kreditförluster avseende premiefordringar.

Premierna från skadeförsäkringsavtal bokförs som premieinkomst i början av försäkringsperioden.

1.12.5.1 Fordringar och skulder i anslutning till försäkringsavtal

Skadeförsäkringens premiefordringar redovisas vid början av försäkringsperioden när rätten till fordran uppstår. Fordringarna utgörs i huvudsak av fordringar på försäkringstagare och endast i ringa mån av fordringar på försäkringsrepresentanter. Skadeförsäkringens förutbetalda premier upptas i Skulder för skadeförsäkringsrörelse i posten "Skulder avseende direktförsäkringsverksamhet".

I samband med bokslutet görs en förlustprövning av fordringar som baserar sig på skadeförsäkringsavtal. Om det finns objektiva belägg för att värdet av en fordran har minskat, nedskrivs fordrans bokförda värde via resultaträkningen. Från fordringarna dras av såväl de nedskrivningar som konstaterats vara definitiva (kreditförluster) som de nedskrivningar som konstaterats statistiskt på basis av indrivningsskedet för debiteringen.

1.12.6 Skadegods och regressfordringar

Regressfordringar och skadegods som övergått i bolagets ägo upptas till sitt verkliga värde under "Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse" i balansräkningen i samband med att ersättningarna betalas ut.

1.12.7 Återförsäkringsavtal

Med återförsäkring som tecknats av koncernen avses ett avtal som uppfyller kriterierna för ett försäkringsavtal och på basis av vilket koncernen kan få ersättningar från ett annat försäkringsbolag i det fall att koncernen själv blir ersättningsansvarig på basis av andra försäkringsavtal.

I samband med bokslutet görs en förlustprövning av fordringar som baserar sig på återförsäkringsavtal. Om det finns objektiva belägg för att koncernen eventuellt inte kommer att få alla penningbelopp som den har rätt till enligt villkoren för avtalet, nedskrivs fordrans bokförda värde via resultaträkningen till en nivå som motsvarar återvinningsvärdet.

Prestationer som erhålls på basis av återförsäkringsavtal intas i balansräkningen i Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse antingen under "Lån och övriga fordringar" eller "Återförsäkringsverksamhet". De sistnämnda fordringarna motsvarar återförsäkras

andel av avsättningarna för ej intjänade premier och oreglerade skador gällande de försäkringsavtal som koncernen återförsäkrat. De poster som intagits under "Lån och övriga fordringar" är fordringar av mera kortfristig natur. Obetalda premier till återförsäkrare upptas i Skulder för skadeförsäkringsrörelse i posten "Skulder avseende återförsäkringsverksamhet".

1.12.8 Koassurans och pooler

Koncernen deltar i en del koassuransarrangemang tillsammans med andra försäkringsgivare. Som försäkringsavtal behandlar koncernen endast den del av koassuransavtalen som enligt avtalet i fråga utgör koncernens egen andel. Koncernens ansvar begränsar sig till den här andelen.

Koncernen tecknar andelar i försäkringsavtal också via pooler. Medlemmarna i poolerna ansvarar i första hand för sin egen proportionella andel. Andelarna baserar sig på avtal som fastställs årligen. Som försäkringsavtal behandlar koncernen sin egen proportionella andel av den förstariskrörelse som poolerna handhar och av den återförsäkringsrörelse som medlemmarna mottar från poolen. Poolens andel av de här försäkringsavtalen behandlas som återförsäkring. I en del pooler svarar poolmedlemmarna för insolventa medlemmars förpliktelser i proportion till sina egna andelar. Koncernen bokför framtida ansvar och fordringar via det gemensamma ansvaret, i det fall att det verkar sannolikt att det gemensamma ansvaret kommer att realiseras.

1.13 Avsättningar och eventalförpliktelser

En avsättning bokförs på basis av en förpliktelse, om förpliktelsen härrör från en inträffad händelse och det är sannolikt att förpliktelsen kommer att realiseras, men förfallotidpunkten eller beloppet är ovissa. Dessutom måste förpliktelsen basera sig på antingen en informell eller en legal förpliktelse gentemot någon utomstående. Om det är möjligt att få ersättning av en tredje part för en del av en förpliktelse, bokförs ersättningen som en separat tillgångspost, men först då det i praktiken är säkert att ersättningen fås.

En eventalförpliktelse är en möjlig förpliktelse som uppkommit till följd av tidigare händelser och vars existens blir säker först då en osäker händelse som står utanför gruppens bestämmande inflytande realiseras. Som eventalförpliktelse betraktas också en sådan gällande förpliktelse som sannolikt inte kräver att en betalningsskyldighet uppfylls, eller vars storlek inte kan bestämmas tillförlitligt. Eventalförpliktelserna redovisas i en not.

1.14 Inkomstskatt och uppskjuten skatt

I resultaträkningens skatter ingår de skatter som grundar sig på räkenskapsperiodens beskattningsbara inkomst, skatter från tidigare räkenskapsperioder och den uppskjutna skattekostnaden eller skatteintäkten i Pohjolas koncernföretag. Skatterna resultatförs, frånsett fall där de gäller poster som direkt bokförs bland eget kapital eller övrigt totalresultat. I sådana fall bokförs också skatten i de här posterna. Den skatt som baserar sig på periodens beskattningsbara inkomst beräknas på den beskattningsbara inkomsten enligt gällande skattesats i respektive land och den uppskjutna skatten enligt gällande skattesats eller den skattesats för kommande år som fastställts senast på bokslutsdagen.

Den uppskjutna skatteskulden räknas på alla temporära skattepliktiga skillnader mellan bokföringen och beskattningen. Den uppskjutna skattefordran räknas på alla avdragbara temporära skillnader mellan bokföringen och beskattningen och på de förluster som ska fastställas i beskattningen. Om det till följd av den influtna beskattningsbara inkomsten är sannolikt att fordran kan användas, bokförs den. I koncernen uppkommer de väsentligaste temporära skillnaderna av skattemässiga reserveringar (bl.a. kreditförlustrerveringen), värderingen av placeringar till verkligt värde samt elimineringen av skadeförsäkringens utjämningsbelopp.

De uppskjutna skatteskulderna och -fordringarna kvittas företagsvis. Uppskjutna skatteskulder och -fordringar som uppstått till följd av konsolideringsåtgärder kvittas inte. De uppskjutna skatteskulderna och -fordringarna räknas enligt den skattesats som antas gälla då den temporära differensen upplöses.

1.154 Principer för intäktsföring

Ränteintäkter och -kostnader på tillgångs- och skuldposter med ränta bokförs enligt prestationsprincipen. Också räntor på sådana fordringar för vilka det finns förfallna betalningar som inte skötts intäktsförs. En sådan räntefordran inkluderas i nedskrivningsprövningen. Differensen mellan anskaffningsvärdet av en fordran och fordrans nominella värde periodiseras bland ränteintäkter och differensen mellan skuldbeloppet och dess nominella värde periodiseras bland räntekostnader.

Provisionsintäkter och -kostnader för tjänster bokförs i samband med att en tjänst utförs. För sådana engångsprovisioner som gäller flera år och som eventuellt måste återbetalas senare, intäktsförs endast den andel som gäller räkenskapsperioden.

Utdelningar intäktsförs i regel då bolagsstämman vid det bolag som betalar utdelningen har beslutat om utdelningen.

I resultaträkningen redovisas intäkts- och kostnadsposterna var för sig utan att de dras av från varandra om det inte är motiverat att slå ihop en intäkt och kostnad till en enda post för att ge en rättvisande bild.

Sammandrag av presentationen av resultatposter i bokslutet:

Räntenetto	erhållna och betalda räntor för ränteinstrument, differensen mellan det upplupna nominella värdet och anskaffningsvärdet, räntor på räntederivat samt värdeförändringen vid säkringen till verkligt värde, provisioner som betraktas som en ersättning för bankens risk i anslutning till finansiella instrument och som anses utgöra en fast del av det finansiella instrumentets effektiva ränta
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse	premieinkomsten, förändring i försäkringsskulden, intäkter och kostnader från placeringsverksamheten (räntor, utdelningar, realisationsvinster och -förluster, nedskrivningar) och betalda ersättningar
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	provisionsintäkter och -kostnader samt periodisering av s.k. Day 1 profit i anslutning till olikvida derivat
Nettointäkter från handel	förändringar i verkligt värde av finansiella instrument som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen utan upplupna räntor, realisationsvinster och -förluster samt utdelningar
Nettointäkter från placeringsverksamhet	realisationsvinster och -förluster för finansiella tillgångar som kan säljas, nedskrivningar, utdelningar samt förändringar i verkligt värde på förvaltningsfastigheter, realisationsvinster och -förluster, hyror och andra kostnader i anslutning till fastigheter
Övriga rörelseintäkter	övriga rörelseintäkter, centralbanksavgiften
Personalkostnader	löner, arvoden, pensionskostnader, aktierelaterade ersättningar till anställda, lönebikostnader
Övriga administrationskostnader	kontorskostnader, ICT-kostnader, övriga administrationskostnader
Övriga rörelsekostnader	bankskatt, avskrivningar, hyror, övriga kostnader

1.16 Segmentrapportering

Utgångspunkten för identifieringen av rörelsesegment är den ekonomiska information som den högsta verkställande beslutsfattaren regelbundet följer upp. De rörelsesegment som rapporteras är Bankrörelsen, Skadeförsäkringen, Kapitalförvaltningen och Koncernfunktionerna.

En beskrivning av rörelsesegmenten och principerna för upprättande av segmentrapporteringen finns bland de segmentvisa uppgifterna.

1.17 Redovisningsprinciper som kräver ledningens bedömning och centrala osäkerhetsfaktorer i anslutning till bedömningarna

Då bokslutet upprättas görs sådana uppskattningar och antaganden om framtiden, vilkas utfall kan avvika från de här uppskattningarna och antagandena. Dessutom måste olika avvägningar göras då principerna för upprättande av bokslutet tillämpas.

I beloppet på skulden till följd av försäkringsavtal ingår flera faktorer och osäkerhetsfaktorer som är föremål för avvägningar. För skadeförsäkringens del baseras bedömningen utöver antaganden som gäller den yttre omvärlden i huvudsak på aktuariella analyser av den egna skadestatistiken. Ledningens bedömning krävs i synnerhet för att fastställa skuldens diskonteringsränta samt för att bedöma skadekostnaden för skador som redan inträffat. Osäkerhetsfaktorerna i anslutning till försäkringsavtal och deras effekter redovisas i not 33 och 76.

Vid granskningen av det bestämmande inflytandet som placeringar i strukturerade företag medför bedöms placerarens inflytande över styrningen av placeringsobjektets relevanta verksamhet samt placerarens exponeringar mot rörliga intäkter. Granskningen av inflytandet över relevant verksamhet och exponeringar mot rörliga intäkter innefattar prövning. Då placeringens andel av placeringsobjektets nettotillgångar och avkastning överstiger 10–20 % granskas det bestämmande inflytandet närmare. Ett placeringsobjekt konsolideras som dotterföretag senast då koncernens andel av bolagets rörliga intäkter överstiger 37 % och det finns ett samband mellan den rörliga avkastningen och inflytandet.

Värdet av de försäkringsavtal, kundrelationer och varumärken som förvärvats vid rörelseförvärv baserar sig på uppskattningar av bland annat det framtida kassaflödet och den diskonteringsränta som kommer att tillämpas. Effekterna av de här bedömningarna beskrivs i not 25.

Goodwill, nyttigheter med en obegränsad nyttjandetid och immateriella tillgångar i arbete prövas årligen med hänsyn till nedskrivningsbehovet. Återvinningsvärdet bestäms vid nedskrivningsprövningen och det baserar sig ofta på bruksvärdet, och vid beräkningen av det måste bedömningar göras om det framtida kassaflödet och den diskonteringsränta som tillämpas. Effekterna av de här bedömningarna beskrivs i not 25.

Nedskrivningsprövningen av fordringar är antingen individuell eller gruppvis. Den individuella nedskrivningsprövningen baserar sig på ledningens uppskattning av det framtida lånespecifika kassaflödet. Den mest kritiska faktorn vid den lånespecifika nedskrivningsprövningen är att bestämma det kassaflöde som sannolikt uppkommer.

En gruppvis nedskrivning baserar sig på en statistisk modell som används för att beräkna det ekonomiska kapitalkravet. I modellen korrigeras sannolika framtida förluster med de förluster som uppkommit enligt historiska uppgifter. Då behövs ledningens prövning för att avgöra hur väl de uppskattningar som korrigerats med historiska uppgifter motsvarar de förluster som uppkommit och om eventuella korrigeringar av uppskattningarna behövs.

Nedskrivningsprövningen av skuldebrev bland finansiella tillgångar som kan säljas, lån och fordringar samt investeringar som hålls till förfall ska göras varje bokslutsdag. Om det inte finns objektiva belägg för en nedskrivning, ska nedskrivningen redovisas i resultaträkningen. I framtagningen av objektiva belägg ingår ledningens bedömning. För egetkapitalinstruments del måste dessutom redovisas en nedskrivning, om värdenedgången är väsentlig eller långvarig. Om en värdenedgång är väsentlig eller långvarig ska bestämmas som en del av ledningens normala prövning. Bestämningen av objektiva belägg sker i två faser genom att först förteckna de instrument som regelbundet överskridit larmgränserna för en särskild granskning. De instrument som är föremål för den särskilda granskningen ska fortlöpande nedskrivningsprövas. En nedskrivning bokförs senast då de maximigränser som fastställts instrumentspecifikt för långvarighetskriteriet (i snitt 18 mån.) eller för betydelsekriteriet på 40 % överskridits.

Ledningen ska avgöra när marknaden för finansiella instrument inte fungerar. Ledningen ska dessutom avgöra när ett enskilt finansiellt instrument är föremål för aktiv handel och när prisuppgifterna på marknaden är en tillförlitlig indikation på instrumentets verkliga värde. Då det verkliga värdet på finansiella instrument fastställs med en värderingsmetod behövs ledningens prövning för att välja värderingsmetod. Till den del som indata inte kan fås från marknaden för att få resultat från modellerna, måste ledningen ta ställning till hur mycket annan information som kan användas.

Pensionsåtagandenas nuvärde beror på flera faktorer som fastställs försäkringsmatematiskt med flera antaganden. Diskonteringsräntan, framtida förhöjningar av löner och pensioner samt inflationen är antaganden som används för att fastställa nettoutgifterna (eller nettointäkterna) från pensioner. Förändringarna i de aktuariella antagandena påverkar pensionsåtagandenas bokföringsvärde. För det här redogörs närmare i not 35.

Värderingen av förvaltningsfastigheter till verkligt värde baserar sig till vissa delar på ledningens bedömningar av objektens marknadsvärden. Vid värderingen av förvaltningsfastigheter tillämpas också en kalkylmodell som baseras på avkastningsvärdesmetoden som utnyttjar en uppskattning av objektens kommande nettointäkter till bokföringsvärde. För det här redogörs närmare i not 74.

1.18 Nya standarder och tolkningar

Pohjola-koncernen börjar 2015 tillämpa följande standarder och tolkningar:

- Ändring av IAS 19 Ersättningar till anställda: Förmånsbestämda planer: Avgifter från anställda (tillämpas på räkenskapsperioder som börjar 1.7.2014 eller senare). Ändringarna förtydligar bokföringsbehandlingen då det i en förmånsbestämd plan krävs betalningar av de anställda eller tredje part. Ändringen har inte någon väsentlig inverkan på OP Gruppens bokslut.

IASB (International Accounting Standards Board) har också offentliggjort andra framtida betydande standardändringar.

- IFRS 9 Finansiella instrument och ändringar i den (tillämpas på räkenskapsperioder som börjar 1.1.2018 eller senare). Den nya standarden ersätter den nuvarande standarden IAS 39 Finansiella instrument: redovisning och värdering. IFRS 9 ändrar klassificeringen och värderingen av finansiella tillgångar samt innehåller en ny modell för bedömningen av nedskrivningar av finansiella tillgångar. Modellen baserar sig på förväntade kreditförluster. Klassificeringen och värderingen av finansiella skulder motsvarar till största delen de nuvarande kraven i IAS 39. De nuvarande typerna av säkringsredovisning ingår. Säkringsredovisningen kan utvidgas till flera riskpositioner än tidigare och principerna för säkringsredovisning har förenhetligats med riskhanteringen. OP Gruppen håller för närvarande på att bedöma effekterna av standarden.
- IFRS 15 Revenue from contracts with customers (tillämpas på räkenskapsperioder som börjar 1.1.2017 eller senare). Den nya standarden inverkar inte på resultatföringen av finansiella instrument eller försäkringar och gäller främst olika provisionsintäkter. Standarden innehåller anvisningar i fem steg om redovisningen av försäljningsintäkter från kundavtal och den ersätter den nuvarande standarden IAS 18. Redovisningen av försäljningen kan ske med tiden eller

vid en viss tidpunkt, det centrala kriteriet är att det bestämmande inflytande övergår. Standarden ökar också de uppgifter som ska redovisas i noterna i noterna. OP Gruppen håller för närvarande på att bedöma de eventuella effekterna av standarden.

Ändringarna av standarderna har inte ännu blivit antagna av EU.

Not 2. Pohjola-koncernens principer för riskhantering och kapitalutvärdering

Grunden för riskhanteringen och kapitalutvärderingen utgörs av Pohjolas värden, strategiska val och finansiella målsättningar. Riskhanteringen har till uppgift att identifiera de hot och möjligheter som inverkar på hur strategin fullföljs. Riskhanteringsmålet är att ge stöd för att de mål som ställts i strategin ska uppnås genom att övervaka att riskerna står i rätt proportion till riskhanteringsförmågan.

Pohjolas inställning till risktagning är moderat och affärsrörelsen baserar sig på ett överlagt risk-avkastningstänkande. Pohjola tillämpar integrerad riskhantering som strävar efter att identifiera, bedöma och begränsa alla betydande risker i affärsrörelsen på en acceptabel nivå.

Risktagningen styrs med Pohjola-koncernens riskpolicy som godkänts av styrelsen med OP Gruppens riskpolicy som grund. Riskpolicyen fastställs årligen för koncernens företags affärsrörelser. Den innehåller de riktlinjer, åtgärder, mål och begränsningar för riskhanteringen som behövs för att styra affärsrörelsen så att de linjedragningar som fastställts i OP Gruppens och Pohjola-koncernens strategier genomförs. Skadeförsäkringsrörelsen styrs dessutom av privat- och företagskunders riskpolicy, återförsäkringsprinciper, placeringsplaner och en policy för skydd av försäkringsskuldens ränterisk.

1. Allmänna principer för riskhantering och kapitalutvärdering

Riskhantering och kapitalutvärdering är en del av intern kontroll. Målet med riskhanteringen och kapitalutvärderingen är att trygga Pohjola-koncernens riskhanteringsförmåga och likviditet samt att säkerställa kontinuiteten i verksamheten.

Riskhanteringsförmågan bildas av en högklassig riskhantering som är dimensionerad enligt verksamhetens omfattning och krav samt en tillräcklig kapitaltäckning som baserar sig på lönsam affärsrörelse. Kapitalutvärderingen baserar sig på ett proaktivt angreppssätt och utgångspunkten för det är koncernens affärsrörelsestrategi och -planer. En rätt dimensionerad risktagning, kapitalstruktur samt en stark resultatförmåga och proaktiv riskhantering tryggar Pohjola-koncernens riskhanteringsförmåga. Riskhanteringen och kapitalutvärderingen är en integrerad del av koncernens affärsrörelse och ledningen av den.

Pohjola-koncernen iakttar de principer för riskhantering och kapitalutvärdering som fastställts av OP Andelslags förvaltningsråd. I principerna dras upp riktlinjer för hur riskhanterings- och kapitalutvärderingsprocessen läggs upp i OP Gruppen och dess företag.

1.1 Identifiering, analys, mätning och begränsning av riskerna

I riskhanterings- och kapitalutvärderingsprocessen ingår fortlöpande identifiering och analys av riskerna i affärsrörelsen och omvärlden. Riskerna hos nya affärsmodeller och nya produkter ska analyseras i enlighet med de rutiner som centralinstitutets riskhantering godkänt innan de tas i bruk.

De risker som är mätbara ska begränsas med limiter som centralinstitutets direktion fastställer för kapitaltäckningen och betydande risker. Limiterna säkerställer att Pohjola-koncernen i sin verksamhet inte tar så stora risker att koncernens eller OP Gruppens lönsamhet, kapitaltäckning, likviditet eller kontinuiteten i verksamheten äventyras.

Pohjola-koncernens kapitalbas ska bedömas i relation till det ekonomiska kapitalkravet och det författningsbaserade minimikapitalkrav som gäller för närvarande och som kan förväntas i framtiden. I bedömningen utnyttjas också resultaten från stresstest.

Centralinstitutets oberoende riskhantering följer upp hur riskpositionen och riskhanteringsförmågan för Pohjola-koncernen och dess dotterföretag utvecklar sig. Den rapporterar regelbundet sina observationer och bedömningar till Pohjola Banks styrelse, OP Andelslags direktion och förvaltningsråds riskhanteringsutskott.

1.2 Ekonomiskt kapitalkrav

Det ekonomiska kapitalkravet är OP Gruppens egen uppskattning av det kapital som med 99,97 procents säkerhet räcker till för att täcka de eventuella årliga förluster som uppkommer på grund av riskerna i affärsrörelsen och omvärlden. Det ekonomiska kapitalkravet beräknas med riskslagsspecifika modeller, vilkas resultat sammanslås med beaktande av korrelationer mellan riskslag och de spridningsfördelar som följer av dem.

Det ekonomiska kapitalkravet fördelar sig på kvantitativa risker och kvalitativa, s.k. uppskattade risker. Kvantitativa risker är kreditrisken samt ränte-, aktie-, fastighets- samt placeringarnas spreadrisk i bankrörelsen jämte marknadsriskerna och försäkringsriskerna i försäkringsrörelsen. Uppskattade risker är den operativa risken och övriga uppskattade risker. Bland övriga uppskattade risker finns de risker som bedömts som betydande, men som inte beaktats i de övriga riskslagsspecifika

modellerna för det ekonomiska kapitalkravet. Sådana risker uppkommer typiskt på grund av yttre faktorer, t.ex. förändringar i konkurrens- och marknadsläget eller myndigheternas föreskrifter. Cirka en tredjedel av Pohjola-koncernens ekonomiska kapitalkrav består av kreditrisker och cirka en femtedel av marknadsriskerna i försäkringsrörelsen.

I modellen för det ekonomiska kapitalkravet granskas flera riskslag mer detaljerat än i kapitaltäckningsanalysen enligt myndigheternas krav. Sådana riskslag är i synnerhet ränterisken i bankrörelsen, marknadsriskerna i försäkringsrörelsen samt övriga uppskattade risker. Vid beräkningen av kapitalkravet för kreditrisken består den viktigaste skillnaden av hur koncentrationsrisken beaktas. Dessutom beaktas flera riskslag separat i beräkningen av det ekonomiska kapitalkravet medan de i kapitaltäckningsanalysen ingår i kapitalkravet för kreditrisken.

De mätare som baseras på det ekonomiska kapitalkravet används som grund för bland annat mål- och limitmätare, för prissättningen av krediter och försäkringar samt för kapitalplaneringen för att fastställa kapitalbufferten.

1.3 Kapitalplanering

Målet med kapitalplaneringen är att proaktivt säkerställa en tillräcklig kapitaltäckning också i exceptionella omständigheter samt att gruppens verksamhet är oavbruten. I kapitalplanen ingår bl.a. kvantitativa och kvalitativa mål för kapitaltäckningen, en proaktiv beredskapsplan samt förfaranden enligt beredskapsnivå för uppföljning och styrning av kapitaltäckningen.

I kapitalutvärderingen betonas lönsamheten och en effektiv kapitalanvändning. Kapitalhanteringen i Pohjola-koncernen sköts centraliserat av Pohjola Bank Abp:s moderbolag OP Andelslag.

2. Riskhanteringsorganisation

Pohjolas styrelse fattar i enlighet med riktlinjerna från centralinstitutets direktion beslut om riskhanterings- och kapitalutvärderingsmål och organisation samt fastställer principer för riskhantering och kapitalutvärdering, riskpolicyn, placeringsplaner samt de viktigaste verksamhetsprinciperna för riskhanteringen.

Dessutom övervakar styrelsen och följer upp att riskhanteringen och kapitalutvärderingen fullföljs. Styrelsen svarar för att riskhanteringssystemen är tillräckliga, fastställer målen för affärsrörelsen, bedömer behovet av kapitalbuffertar för koncernen och enskilda företag, fastställer kapitalplanerna och den proaktiva beredskapsplanen för kapitalbasen samt beslutar om principerna för hur man säkerställer att bolaget och dess koncern fungerar i enlighet med externa bestämmelser och interna instruktioner (compliance). Dessutom fattar styrelsen beslut om den rapportering med vilken högsta ledningen följer upp koncernens och dotterbolagens affärsrörelse, riskhanteringsförmåga och riskposition. Styrelsen bedömer minst en gång per år som en större helhet i Pohjola-koncernen hur ändamålsenlig, täckande och tillförlitlig kapitalutvärderingen är.

Styrelsen godkänner också koncernens beslutssystem samt utnämner ledamöterna i Pohjolas finansieringsledning samt fastställer uppgiftsbeskrivningen för Underwriting-ledningen och de utnämningar som gjorts. I de uppgifter som nämns ovan följer styrelsen riktlinjerna från centralinstitutets direktion.

Styrelsen övervakar att bolagets riskhanteringssystem är tillräckligt omfattande och att de fungerar samt att övervaka beloppet och kvaliteten på kapitalen, resultatutvecklingen samt riskpositionen samt hur riskpolicyn, limiterna och övriga anvisningar efterlevs. Dessutom ska styrelsen övervaka att bolagets riskhantering motsvarar lagar, myndigheternas föreskrifter och anvisningar

Finansieringsledningens uppgift är att hantera Pohjola-koncernens kreditrisker. Finansieringsledningen fattar i fråga om exponeringarna, bankriskerna och länderriskerna beslut om åtagandegränser, limiter och krediter inom de befogenheter som styrelsen fastställt samt fattar beslut om nedskrivningar av krediter på framställan av kreditkommittén eller riskhanteringen. Finansieringsledningen rapporterar sina beslut till OP Andelslags balans- och riskhanteringsutskott. Underwriting-ledningen fattar för försäkringsrörelsens del beslut om teckningar, årspremiesättning, återförsäkring och andra viktiga beslut som gäller beviljande av försäkringsavtal inom de befogenheter som fastställts. Underwriting-ledningen rapporterar till Pohjola Försäkringsstyrelse.

Pohjolas verkställande direktör tar hand om den övergripande styrningen av bolaget så att målen för resultat och riskhantering samt andra mål som ställts upp för bolaget uppnås genom att iaktta enhetliga strategier och riktlinjer. I första hand är Pohjola-koncernens affärsrörelser ansvariga för risktagningen och resultatet samt för att principerna för intern kontroll, riskhantering och kapitalutvärdering iakttas. Affärsrörelserna har rätt att fatta beslut om att ta risker inom de beslutsbefogenheter, åtagandegränser och limiter som fastställts.

Den nya organisationen i OP Andelslags centralinstitutskoncern trädde i kraft 1.10.2014. Det nya ledningssystemet vid OP Andelslag grundar sig på tre rörelsesegment: bankrörelse, skadeförsäkring och kapitalförvaltning. I och med att organisationen förnyades lades Pohjolas styrelse ned Pohjola Banks ledningsgrupp. Samtidigt lades också ned det revisionsutskott, riskhanteringsutskott och ersättningsutskott som Pohjolas styrelse tillsatt. Pohjolas verksamhet leds i fortsättningen i enlighet med centralinstitutkoncernens nya ledningssystem via de tre rörelsesegmenten.

Centralinstitutet ansvarar för riskhanteringen och kapitalutvärderingen på grupplanet för OP Gruppen och för att gruppens riskhanteringssystem är tillräckliga och tidsenliga.

OP Gruppens riskhantering är ett ansvarsområde som är oberoende av affärsrörelsen och som ger riktlinjer för, styr och övervakar den integrerade riskhanteringen och analysen av riskpositionen i gruppen och gruppens företag. Riskhanteringen prioriterar förebyggande arbete, förberedelser samt proaktiv analys av riskpositionen. Målet är att säkerställa att gruppen och gruppens företag har en tillräcklig riskhanteringsförmåga samt att säkerställa att risktagningen i affärsverksamheten inte äventyrar lönsamheten, kapitaltäckningen, likviditeten, kontinuiteten eller de strategiska målen.

De uppgifter som gäller Pohjola-koncernens riskhantering och kapitalutvärdering har koncentrerats till moderbolaget OP Andelslag.

OP Gruppens internrevision bistår Pohjolas styrelse och bolagets ledning i att styra, kontrollera och säkerställa verksamheten genom att granska verksamheten. Internrevisionens granskning är en oberoende och objektiv analys-, säkrings- och konsulteringsverksamhet. Revisionen bistår ledningen i att uppnå sina mål genom att erbjuda ett systematiskt betraktelsesätt för bedömningen och förbättringen av organisationens processer för riskhantering, övervakning, ledning och administration. Tyngdpunkten ligger på att identifiera riskfaktorer och granska funktionen hos den interna kontrollen.

3. Pohjola-koncernens risker

I tabellen invid beskrivs Pohjola-koncernens viktigaste risker. I avsnitten nedan beskrivs riskernas art och sätten att hantera dem.

STRATEGISKA RISKER	<ul style="list-style-type: none"> Risker som uppkommer av förändringar i konkurrensmiljön, långsamma reaktioner på förändringar, fel vald strategi eller misslyckanden i genomföringen av strategin.
OPERATIVA RISKER	<ul style="list-style-type: none"> Risken för ekonomisk förlust eller andra skadliga följder som uppkommer av otillräckliga eller misslyckade processer, bristfälliga eller felaktiga rutiner, system eller yttre faktorer.
COMPLIANCE-RISKEN	<ul style="list-style-type: none"> En risk som förorsakas av att externa bestämmelser, interna rutiner eller behöriga rutiner och etiska principer i kundrelationerna inte iakttas.
ANSEENDERISKEN	<ul style="list-style-type: none"> Risken för att anseendet eller förtroendet försvagas till följd av negativ publicitet eller att en risk realiserar.
KREDITRISKEN	<ul style="list-style-type: none"> Risken för att en motpart inte klarar av sina förpliktelser.
MARKNADSRISKEN	<ul style="list-style-type: none"> Marknadsrisken består av ränterisken, placeringsrisken och fastighetsrisken.
LIKVIDITETSRISKEN	<ul style="list-style-type: none"> Kortfristig likviditetsrisk och strukturell finansieringsrisk
SKADEFÖRSÄKRINGSRISKER	<ul style="list-style-type: none"> Skade- och reservrisken

4. Strategiska risker och rörelserisker

Strategiska risker och rörelserisker uppkommer genom konkurrens, internt tryck eller marknadskrafter som förorsakar oväntade svängningar i volymer, bidrag eller kostnader och på så sätt inverkar på resultatets volatilitet och på hur de långsiktiga målen för affärsrörelsen uppnås. Strategiska risker och rörelserisker kan också uppkomma genom val av fel strategi, bristfällig ledning och uppföljning eller långsamma reaktioner på förändringarna i omvärlden.

4.1 Hanteringen av strategiska risker och rörelserisker

Syftet med hanteringen av strategiska risker och rörelserisker är att skapa en kultur som förebygger risker. Riskhanteringen grundar sig på en planerlig, omsorgsfull och kontinuerlig verksamhet inom alla delområden av affärsrörelsen. Uppkomsten av risker förebyggs genom att utveckla processer som gör det möjligt att bättre än tidigare identifiera och analysera potentiella risker och att effektivare leda de åtgärder som påbörjats för att behärska riskerna.

4.2 Metoder för hantering och mätning av strategiska risker och rörelserisker

De strategiska riskerna hanteras med fortlöpande planering på basis av analyser och prognoser om utvecklingen på marknadsområdena, konkurrensläget och kundernas framtida behov. De strategiska riskerna följs upp affärsrörelsevis.

Riskerna och deras betydelse följs upp och analyseras årligen i samband med att affärsrörelsestrategierna och -planerna uppdateras. Samtidigt bedöms också förändringarna i omvärlden och konkurrensläget och deras effekt på hur strategin förverkligas. Dessutom förenas de riskfaktorer som identifieras förenas med de strategiska projekt som planerats.

4.3 Uppföljning och rapportering av strategiska risker och rörelserisker

De strategiska riskerna och rörelseriskerna samt de riskhanteringsåtgärder som hänför sig till dem följs upp med riskkartor och riskregister där de risker som identifierats och analyserats har registrerats. Översikter över strategiska risker och rörelserisker upprättas två gånger per år.

5 Hantering av operativa risker

Hanteringen av operativa risker säkerställer att den operativa verksamheten är ordnad på ett ändamålsenligt sätt och att riskerna inte förorsakar oförutsedda ekonomiska förluster eller andra skadliga följder, t.ex. förlorat anseende. En företagskultur som förhåller sig positivt till hanteringen av operativa risker och intern kontroll upprätthålls och förstärks fortlöpande.

Det har inte fastställts någon risklimit som begränsar risktagningen för operativa risker, men målet för riskhanteringen är moderat. Det viktigaste inom hanteringen av operativa risker är att identifiera, analysera samt säkerställa att kontroll- och hanteringsmetoderna fungerar och är tillräckliga. I samband med identifieringen beaktas också lagstridigt utnyttjande av finansieringssystemet (penningtvätt och finansiering av terrorism) samt risker i anslutning till regelefterlevnaden. Riskerna hos nya affärsmodeller (inkl. utläggningar), produkter och tjänster ska analyseras i enlighet med de rutiner som centralinstitutets riskhantering godkänt innan de tas i bruk. OP Gruppen tillhandahåller kunderna endast sådana produkter och tillämpar endast sådana affärsrörelsemodeller som godkänts på grupplanet. Förberedelser har vidtagits för risker som äventyrar kontinuiteten i affärsrörelsen genom kontinuitetsplaner för de viktigaste affärsområdena. Kontinuitetsplaneringen utgör utgångspunkt också för förberedelserna för sådana undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen. Kontinuitetsplanerna prövas i enlighet med de prövningsplaner som upprättats.

Pohjola iakttar vid hanteringen av operativa risker en enhetlig systemstödd handlingsmodell. Affärsenheterna utför kartläggningar av operativa risker. I kartläggningarna ingår identifiering och analys av riskerna i affärsrörelsen samt fastställande och uppföljning av de utvecklingsåtgärder som reducerar risken. Affärsenheterna rapporterar varje månad alla händelser som överstiger en viss gräns via systemet för rapportering och hantering av operativa risker. De orsaker som lett till ifrågasatt händelser och de åtgärder som vidtagits för att motverka motsvarande händelser beskrivs i rapporteringstillämpningen.

Koncernens och koncernföretagens metoder för att kontrollera omfattningen hos de operativa riskerna och begränsa riskerna utvärderas regelbundet och omedelbart alltid då läget det kräver med enhetliga metoder. En viktig del av hanteringen av operativa risker utgörs också av internrevisionens utredningar samt av att säkerställa att informationsgången är tillräcklig.

Riskhanteringen sköter också koordineringen, uppföljningen och rapporteringen av identifieringen och analysen av Pohjola-koncernens operativa risker.

5.1 Uppföljning och rapportering av operativa risker

De operativa riskerna klassificeras för rapporteringen i olika kategorier. Risker som både identifierats och förverkligats rapporteras till den verkställande ledningen.

6. Compliance-risker

Compliance-risken är en del av den operativa risken. Målet med compliance-verksamheten är att säkerställa att alla företag i koncernen iakttar lagar, myndigheternas anvisningar och föreskrifter, självregleringen på marknaden och OP Gruppens samt företagens egna interna verksamhetsprinciper och anvisningar. Compliance-verksamheten säkerställer också att adekvata och etiskt acceptabla rutiner iakttas i kundrelationerna.

Då en compliance-risk utlöses kan den utöver ekonomisk förlust också medföra andra sanktioner. Sådana sanktioner är t.ex. samfundsbot, ordningsavgifter vid underlåtelser av olika förpliktelser samt varningar och anmärkningar från olika myndigheter. En följd av att compliance-risken förverkligas kan också vara att anseendet eller förtroendet försvagas eller förloras.

Ansvaret för regelefterlevnaden och övervakningen av regelefterlevnaden i koncernens företag ligger hos den högsta och verkställande ledningen samt alla chefer. Dessutom ansvarar var och en som är anställd vid ett företag i koncernen för sin del för att reglerna efterlevs.

Centralinstitutets oberoende riskhantering ansvarar inom OP Gruppen för anvisningarna, rådgivningen och stödet för compliance-verksamheten. Centralinstitutets företag har liksom Pohjola-koncernen koncentrerat compliance-funktionerna till centralinstitutets riskhantering.

6.1 Kontrollmetoder

Hanteringen av compliance-risken utgör en del av intern kontroll och tillförlitlig förvaltning. Den utgör en integrerad del av ledningen av affärsrörelsen och företagskulturen. Compliance-risken hanteras genom att beakta ändringar i lagstiftningen samt genom anvisningar, utbildning och konsultering inom organisationen. Dessutom övervakar compliance-verksamheten att organisationens rutiner är förenliga med bestämmelserna.

6.2 Uppföljning och rapportering

Compliance-riskerna identifieras, analyseras och rapporteras regelbundet enligt den handlingsmodell för hantering av operativa risker som beskrivits ovan. Observationerna i compliance-verksamheten ska regelbundet rapporteras till både den högsta och den verkställande ledningen.

7. Anseenderisken

Anseenderisken hanteras proaktivt och långsiktigt genom att iaktta regelverket, bästa praxis i finansbranschen och OP Gruppens principer för god affärssed samt genom att betona och kommunicera öppenheten i verksamheten. Koncernen tillämpar internationella principer för ekonomiskt ansvar, socialt ansvar och miljöansvar samt internationella förbindelser.

Anseenderiskerna rapporteras regelbundet till ledningen för koncernens moder- och dotterföretag. Vid hot om att en betydande anseenderisk kommer att utlösas sker rapporteringen omedelbart.

8. Riskhanteringen i bankrörelsen

8.1 Hantering av kreditrisker

Med kreditrisk avses en risk för förlust som beror på att bankens avtalsparter inte klarar av sina avtalade förpliktelser. Till kreditrisken räknas också länder- och avvecklingsriskerna. Länderrisken är en kreditrisk som hänför sig till utländska fordringar som är grupperade enligt länder. Avvecklingsrisken är risken för förlust av fordringar som är föremål för avveckling i avvecklingsprocessen.

Syftet med hanteringen av kreditrisker är att begränsa de negativa resultateffekterna av de kreditrisker som uppstår på grund av kundernas exponeringar och andra exponeringar till en acceptabel nivå och samtidigt optimera relationen mellan risk och avkastning.

Kreditbesluten och kreditprocessens kvalitet spelar en central roll i hanteringen av kreditrisker. Processen styrs av kreditriskpolicyen, beslutsbefogenheterna och de instruktionerna. Kreditriskerna reduceras genom att sprida kreditportföljen och genom att fastställa säkerhets- och kovenantpolicyer kundvis samt genom att aktivt hantera kundrelationerna. Kreditriskerna reduceras också genom att använda nettningsavtal och borsprodukter i handeln med derivat. Kreditrisktagningen begränsas också av de största möjliga kundexponeringar som fastställts på basis av kapitalbasen och det limitsystem som är i bruk.

Vid hanteringen av avvecklingsrisken betonas kontrollen av motpartens tillförlitlighet. Avvecklingsrisken reduceras med standardavtal och genom att koncentrera avvecklingen till tillförlitliga clearingcentraler. Det finns skriftliga instruktioner för användning och värdering av säkerheter samt värderingsprocenter för säkerhetslagen. Säkerhetsvärdena följs upp regelbundet. Värdet på en säkerhet omvärderas bl.a. då värdet har förändrats avsevärt eller kundens ekonomiska läge har försvagats avsevärt. Värdet på säkerheter som betraktas som konjunkturkänsliga och användbarheten av dem ska bedömas med iakttagande av särskild försiktighet.

8.2 Kreditriskpolicyn

Genom riskpolicyn och de anvisningar som kompletterar den fastställs principerna för de totala exponeringarnas sammansättning, diversifiering, kundurval och för användning av säkerheter och bivillkor. Syftet är att trygga en tillräcklig diversifiering av kreditportföljen så att det inte uppstår för stora riskkoncentrationer enligt land, kundgrupp, bransch, rating, kundkoncern eller tid.

Granskat enligt portföljer är kunderna indelade i sex grupper, dvs. företag och bostadssammanslutningar, finansiella institut och försäkringsbolag, hushåll, OP Gruppens företag, offentlig sektor samt icke vinstsyftande samfund som betjänar hushållen.

I kreditriskpolicyn för företagskunder har för exponeringarna ställts målvärden bl.a. enligt rating, kundgrupper och relativa maximigränser per bransch.

Affärsrörelsen i Baltikum använder tills vidare inte OP Gruppens klassificeringssystem heltäckande. Vid beviljandet av krediter används kreditupplysningsrapporter från bolag som valts i respektive länder.

Kreditinstitutens risk sprids enligt rating, emittenter och produkter. För att säkerställa likviditeten hos eftermarknadsdugliga placeringar i skuldebrev har dessutom minimistorlekar fastställts för de emissioner i vilka kan placeras. Risken har spridits också genom att ställa upp landsvisa länderlimiter.

8.3 Limitering av kreditrisker

Åtagandegränsen är den övre gränsen i euro för en kunds exponeringar och öppna position. En åtagandegräns fastställs årligen minst för de företags- och samfundskunder samt kreditinstitut som har exponeringar eller planerade exponeringar som överskrider 5 miljoner euro. I ett beslut om åtagandegräns kan dessutom ställas begränsningar som är bundna enligt tid eller produkt. För de flesta företags- och samfundskunder fastställs också en kundbestämd risktagningspolicy, dvs. ett minimibelopp för säkerheter och vilka bivillkor som ska användas. För att en åtagandegräns ska beviljas krävs att motparten har säte i ett land som har en godkänd länderlimit.

Länderlimiten är den övre gränsen i euro för fordringar i ett visst land. Beloppet på respektive lands länderlimit och den tidsmässiga begränsning som eventuellt ansluter sig till den bestäms enligt landets kreditvärdighet och Pohjola Bank Abp:s riskhanteringsförmåga så att den stöder de principer för affärsrörelsen som har godkänts. Länderlimiten justeras minst en gång per år.

8.4 Kreditprocessen

Den dagliga kreditprocessen spelar en avgörande roll för hanteringen av kreditrisker. Ur riskhanterings synvinkel är de viktigaste skedena av processen bedömningen av kreditvärdigheten (ratingen), kreditbeslutsfattandet och verkställandet, som alla har skilts åt. Kreditprocessens funktion och kvalitet övervakas av riskhanteringen.

8.5 Rating

Tagningen av kreditrisker styrs och riskens omfattning bedöms i OP Gruppen med kreditriskmodeller. Kreditklassificeringen omfattar modeller med anslutning till kreditriskparametrarna för sannolikheten för fallissemang (PD, Probability of Default), förlusten vid fallissemang (LGD, Loss Given Default) och exponeringens belopp vid fallissemang (EAD, Exposure at Default).

Kreditriskmätarna för de interna kreditklasserna

KREDITRISKMÄTARE VID INTERN RATING	
Sannolikheten för att en kredit får betalningsstörningar inom ett år	= SANNOLIKHET FÖR FALLISSEMANG PD (%)
Uppskattning av den förlust som uppkommer av en kredit, om en kund får betalningsstörningar	= FÖRLUSTEN VID FALLISSEMANG LGD (%)
Uppskattning av den summa, som kunden är skyldig banken om betalningsoförmåga uppstår	= EXPONERING EAD (€)

Kreditriskmodellerna utnyttjas bland annat vid:

- beviljandet och prissättningen av krediter,
- fastställandet av finansiella beslutsbefogenheter,
- fastställandet och uppföljningen av kvalitetsmålen i kreditportföljen,
- kreditriskrapporteringen,
- kapitaltäckningsanalysen med internmetoden (IRBA)
- beräkningen av det ekonomiska kapitalkravet och den förväntade förlusten
- vid beräkningen av gruppvisa nedskrivningar.

8.5.1 Sannolikheten för fallissemang

Syftet med kreditklassificeringen är att gruppera kunderna enligt risken. En kunds kreditklass uppskattar risken för att någon av kundens exponeringar mot OP Gruppen inom ett år förvandlas till en oreglerad fordran eller en ännu allvarigare betalningsstörning. Den här riskens omfattning beskrivs för OP Gruppens del av den för respektive kreditklass uppskattade genomsnittliga sannolikheten för fallissemang (PD) som är den genomsnittliga sannolikheten under ett år över konjunkturcykeln. När konjunkturerna är goda är det typiska alltså att andelen realiserade insolventa kunder i en viss kreditklass är mindre än sannolikheten för fallissemang i respektive klass och när konjunkturerna är dåliga är andelarna större än sannolikheten.

OP Gruppen använder flera klassificeringsmodeller för att bedöma sannolikheten för fallissemang hos kunderna. De privatkunders krediter som enligt kapitaltäckningsanalysen hör till hushållsexponeringarna klassificeras med egna klassificeringsmodeller i ansökningsskedet och som en del av bankens kreditstock. För klassificeringen av de småföretags exponeringar som i kapitaltäckningsanalysen hör till hushållsexponeringarna används antingen rating A eller en klassificeringsmodell för små exponeringar. Vid klassificeringen av de medelstora och stora företags exponeringar som hör till företagsexponeringarna tillämpas rating R. För klassificeringen av de små företags exponeringar som hör till företagsexponeringarna tillämpas rating A. För kreditinstitutsmotparter finns en egen intern kreditklassificeringsmodell.

8.5.2 Bedömningen av företagskunders kreditvärdighet

Sannolikheten för fallissemang hos företagskunderna bedöms med OP Gruppens interna rating med 20 klasser. Företagsmotparterna klassificeras i klasserna 1,0–12,0, varav insolventa kunder klassificeras i klasserna 11–12.

Rating av företagskunder i OP Gruppen

Bedömningen av sannolikheten för fallissemang hos medelstora och stora företagskunder (rating R) baserar sig på företagets ekonomiska nyckeltal och kvalitativa bakgrundsuppgifter som införs i en statistisk poängmodell. En expert som fördjupat sig i kundens fall gör en ratingframställan på basis av det ratingförslag som modellen ger och den övriga information som står till buds. Eventuella förändringar och osäkerheter som ansluter sig till framtiden tas i beaktande som varningssignaler och som undantag från den klassificering som modellen ger. Ett beslut om kundens rating fattas minst en gång per år på basis av expertens framställan. Den modell som för närvarande används för rating R har tagits i bruk i början av 2008 och den har validerats varje år enligt IRB-kraven.

Grunden för A-ratingen av små företagskunder utgörs av klassificeringsmodellen Rating Alfa som Suomen Asiakastieto Oy tillämpat sedan 1999. Det är fråga om en statistisk regressionsmodell där variablerna utgörs av faktorer i anslutning till företags betalningssätt, bokslutsnyckeltal och andra bakgrundsfaktorer. Klassificeringsmodellen har kompletterats med olika villkor och säkerställningsklausuler som begränsar företagets rating till exempel då ingen bokslutsinformation finns att tillgå. De poäng som Rating Alfa ger har kalibrerats till OP Gruppens interna ratingar. Den klassificering som den statistiska modellen ger kunder som hör till företagsexponeringarna utvärderas årligen och justeras vid behov så att den motsvarar kundens uppskattade faktiska likviditet. Den nuvarande modellen har använts sedan början av 2008 och den har uppdaterades delvis senast 2012.

Företagskunder med små exponeringar klassificeras med en klassificeringsmodell för små exponeringar. Klassificeringen upprättas på basis av de uppgifter om kundhistoria och betalningsbeteende som fås ur datasystemen. Ratingen uppdateras en gång per månad. Den modell som för närvarande används för att klassificera små exponeringar har tagits i bruk i början av 2009 och den har uppdaterats 2012.

Oberoende av klassificeringsmodell har varje rating samma sannolikhet för fallissemang. De ratingar som de olika modellerna ger är därför jämförbara. Då sannolikheten för fallissemang härletts har utnyttjats information om realiserad insolvens från de senaste åren, information om kreditförluster på lång sikt, konkursstatistik samt cyklerna i modellen. Behovet av att uppdatera de klassvisa sannolikheterna för fallissemang bedöms årligen.

I tabellen nedan beskrivs hur OP Gruppens företagskunders rating motsvarar internationella ratinginstituts rating.

Jämförelse av hur företagsexponeringarnas rating motsvarar S&P:s rating

S&P Rating	AAA...AA+	AA...BBB+	BBB...BBB-	BB+...BB-	B+...B	B-...CCC
OP Gruppens rating	1,0–2,0	2,5–4,0	4,5–5,0	5,5–7,0	7,5–8,5	9,0–10,0

8.5.3 Bedömningen av kreditinstituts kreditvärdighet

För bedömningen av sannolikheten för fallissemang hos kreditinstitutsmotparter finns en separat L-ratingmodell som baserar sig på sannolikheten för fallissemang som härletts från kvalitativa och kvantitativa faktorer. Kreditinstitutsmotparterna klassificeras i 20 klasser 1,0–12,0, varav insolventa kunder klassificeras i klasserna 11–12.

Den statistiska modell som utgör grund för kreditklassificeringen baserar sig på empiriskt material om Pohjola Bank Abp:s internationella kreditinstitutsmotparter. Modellen tillämpar principen om s.k. sovereign ceiling, dvs. att en motpart inte kan ha en bättre rating än den stat där den verkar. Kreditinstitutens ratingar uppdateras minst en gång per år eller vid behov oftare, om det sker förändringar i kreditinstitutets likviditet. L-ratingmodellen togs i bruk 2009 och den har senast uppdaterats 2012.

I tabellen nedan beskrivs hur OP Gruppens kreditinstitutskunders rating motsvarar internationella ratinginstituts rating.

Jämförelse av hur institutsexponeringarnas rating motsvarar S&P:s rating

S&P Rating	AAA...AA+	AA...BBB+	BBB...BBB-	BB+...BB-	B+...B	B-...CCC
OP Gruppens rating	1,0–2,0	2,5–4,5	5,0	5,5–7,0	7,5–8,0	8,5–10,0

8.5.4 Bedömningen av privatkunders kreditvärdighet

För bedömningen av sannolikheten för fallissemang för privatkunder klassificeras exponeringarna i 16 klasser, från klass A+ till klass F. Exponeringar för kunder som till kreditvärdigheten är insolventa klassificeras i klass F. För att bedöma insolvensen tillämpas en klassificeringsmodell för kreditstocken och klassificeringar för ansökningskedet. Klassificeringen av privatpersoner baseras på information som samlas in ur kreditansökan, kundens betalningsbeteende och annan information om kundhistorian. De poäng som räknas ut med de här uppgifterna bestämmer exponeringens kreditklass. För varje kreditklass har härletts den genomsnittliga sannolikheten för fallissemang för en tidsperiod på ett år.

Med klassificeringsmodellen för privatkundernas kreditstock klassificeras privatkundernas exponeringar. Kreditstockens klasser uppdateras en gång per månad. Modellen har tagits i bruk 2006 och den nuvarande versionen är från 2013. Klassificeringsmodellen för kreditstocken används för att analysera kreditrisken och beräkna kapitalkravet.

Pohjolas privatkunders exponeringar klassificeras före klassificeringsmodellen för kreditstocken främst med klassificeringsmodeller för finansbolagsprodukters ansökningskedet. Uppdaterade versioner av modellerna togs i bruk våren 2014. Modellerna som förutser insolvens är: bilfinansiering, försäljningsfinansiering och kontokredit samt köpmanna-MasterCard.

Klassificeringen för ansökningskedet stöder kreditbesluten, analysen av kreditrisken och prissättningen av nykreditgivning. Klassificeringen sker i OP Gruppen som en del av kreditprocessen.

8.5.5 Klassificering av länder

Länderrisken granskas med extern rating.

8.5.6.3.1 Förlust vid fallissemang och exponeringsbelopp

Utöver modeller för bedömning av sannolikheten för fallissemang används för mätningen av kreditrisken prognosmodeller för förlusten vid fallissemang och exponeringsbelopp. I OP Gruppens kreditriskmodeller är förlusten vid fallissemang (LGD) en uppskattning av den ekonomiska förlust (som en andel av beloppet av kundens exponeringar vid fallissemang) som banken skulle förorsakas, om kunden skulle bli insolvent inom ett år. Exponeringens belopp vid fallissemang (EAD) innebär en uppskattning av bankens fordran på en kund då fallissemanget börjar. Bedömningen av beloppet av exponeringarna utanför balansräkningen sker med hjälp av kreditmotvärdeskoefficienten (CF). Den beskriver hur stor del av exponeringarna utanför balansräkningen som vid prognostidpunkten uppskattas ha tagits ut vid fallissemang.

8.6 Beslutsfattande

En bedömning av kreditvärdigheten, ett ratingbeslut och ett kund-PM utgör grunden för kreditbeslutsframställningarna. De kundansvariga bereder framställningar om åtagandegränser, limiter och finansiering i samarbete med kreditcheferna och företrädare för de olika produktområdena. Kreditcheferna lägger fram förslagen om åtagandegränser för beslutsorganen. Framställningarna om kreditbeslut och åtagandegränser omfattar en utredning av kredit sökanden, de exponeringar som tidigare beviljats sökanden och säkerheterna för dem samt om öppna positioner. I framställningarna om kreditbeslut för företagskunder ingår en analys av kundens kreditvärdighet, ett ratingbeslut, en säkerhets- och bivillkorspolicy för korta och långa exponeringar

samt en prognos över utvecklingen av kundens ekonomiska situation. Till framställningarna om åtagandegräns för företagskunder fogas alltid en bokslutsanalys och för nya företagskunder ofta också en företagsanalys. Vanligtvis innehåller framställningarna om kreditbeslut för företag och kreditinstitut bankens och/eller centralinstitutets riskhanterings ställningstagande om kreditrisken.

Kreditbeslutsorganen består av Pohjolas finansieringsledning och kreditkommitté. De beslutsfattande organen fattar beslut om risktagning inom sina befogenheter och genom att iaktta riskpolicyn, limiterna och riktlinjerna. De beslutsfattande organens befogenheter att fatta beslut har differentierats på basis av kundens rating samt beloppet av kundens exponeringar och öppna position. För privatkunder fattas kreditbesluten på basis av OP Gruppens interna rating av privatkunder med ett automatiskt kreditbeslutssystem.

8.6.1 Mätning, uppföljning och rapportering av kreditrisken

Kreditrisken mäts kundvis med beloppet av exponeringarna och den öppna positionen. Med exponering avses det totala beloppet av balansposter och poster utanför balansräkningen som banken har i fråga om en viss kund. Den öppna positionen räknas ut genom att från exponeringarna dra av säkerheterna till deras säkerhetsvärde. Kreditrisken mäts också med den vägda öppna position som fås genom att multiplicera den kundvisa öppna positionen med kreditvärdighetens sannolikhet för betalningsanmärkningar. Som mätare på kreditrisken används dessutom problemfordringarnas och de förfallna betalningarnas andel av kredit- och garantistocken samt kreditförlusternas andel av kredit- och garantistocken.

Kreditrisken i kreditportföljen mäts också med beloppet av förväntade och oväntade förluster och oväntade förlusters utveckling i relation till kredit- och garantistocken. Kunduppföljningen fördelar sig på en årlig analys av bokslut och delårsrapporter och på en fortlöpande uppföljning av kundernas betalningsbeteende och verksamhet. Kundernas betalningsbeteende, de förfallna betalningarna och problemkrediterna följs fortlöpande upp med information som fås från såväl OP Gruppens interna som externa övervakningstjänst.

Om man vill granska utvecklingen av den ekonomiska situationen, beloppet på kreditrisken och betalningsbeteendet intensivare för vissa kunder, sätts de under specialobservation. Samtidigt provas också behovet av en ändring av kundens rating, hur sannolik en kreditförlust är och hur behövlig en nedskrivning är. Det här betyder ofta också att kreditbesluten fattas i ett högre beslutsorgan.

8.6.2 Beslutsfattande och bedömning i anslutning till kreditriskmodellerna

OP Gruppens riskhanteringsutskott beslutar om ibruktagningen av kreditriskmodellerna och betydande ändringar. Besluten baserar sig på de allmänna principer för kreditklassificering och validering av kreditriskmodeller som godkänts av centralinstitutets direktion. För utvecklingen och upprätthållandet av modellerna ansvarar centralinstitutets riskhantering som är oberoende av affärsrörelsen.

Uppföljningen och övervakningen av hur kreditklassificeringen och kreditriskmodellerna fungerar sker regelbundet. Riskhanteringen samlar fortlöpande in respons från affärsrörelsen om hur kreditklassificeringen fungerar och om de modeller som an knyter till kreditriskparametrarna. De modeller som automatiskt bildar en rating övervakas månatligen. Syftet med den här övervakningen är att följa upp de ändringar som sker i kreditstocken och beviljandet av krediter samt att säkerställa att klassificeringsprocessen fungerar.

Dessutom säkerställs kvaliteten på modellerna minst en gång per år i enlighet med de valideringsanvisningar som OP Gruppens riskhanteringskommitté godkänt. Valideringsanvisningarna innehåller också krav på den kvalitetskontroll som ska ske i samband med ibruktagningen av respektive modell. Vid valideringen provas med statistiska test bl.a. hur korrekta modellens särskiljningsförmåga och riskestimat (PD, LGD och EAD) är. Dessutom ingår i valideringen kvalitetsbedömningar såsom analys av användarrespons och jämförelsegrupper. Valideringens resultat och eventuella rekommendationer till åtgärder ska rapporteras till riskhanteringskommittén, som beslutar om de utvecklingsåtgärder som ska vidta på basis av valideringen.

Centralinstitutets internrevision säkerställer med sina inspektioner att valideringen är oberoende. Dessutom granskar den som en del av normala inspektioner kreditriskmodellerna och användningen av dem i centralinstitutets företag och medlemsandelsbankerna.

8.6.3 Användning av kreditriskmodeller i kapitaltäckningsanalysen

Basmetoden tillämpas för att beräkna kapitalkravet för kreditrisken för företags- och institutsexponeringar. I den här metoden inverkar den uppskattning av sannolikheten för fallissemang (PD) som gjorts med OP Gruppens egna kreditriskmodeller på kapitalkravet för respektive kunds kreditrisk. De s.k. standardestimater som myndigheterna gett används för förlusten vid fallissemang (LGD) och exponeringens belopp vid fallissemang (EAD).

För den internmetod som tillämpas vid beräkningen av kapitalkravet för hushållsexponeringar används PD-, LGD- och EAD-värden som baserar sig på OP Gruppens interna modeller. På exponeringar mot stater och centralbanker och en liten del andra exponeringsklasser (t.ex. exponeringarna i Baltikum) tillämpas schablonmetoden. För aktieexponeringarna används i regel en förenklad metod. För OP Gruppens strategiska placeringar används PD/LGD-metoden där PD-värdena baserar sig på interna modeller och LGD-värdena på standardestimat.

8.7 Positioner i värdepapperisering

Pohjola har inte varit emittent eller arrangör vid värdepapperiseringar, men bolaget har placerat i positioner i värdepapperisering. I bankrörelsen har inga kreditderivat anslutit sig till de värdepapperiserade positionerna. Vid beräkningen av det totala beloppet av värdepapperiseringspositionernas riskvägda poster har använts internmetoden för kreditrisken (IRBA) då värdepapperiseringspositionen hör till en exponeringsklass som den ratingbaserade bedömningsmodellen tillämpas på.

På positioner i värdepapperisering tillämpas Moody's, Fitch och Standard & Poor's rating. Om en position i värdepapperisering har en rating från två av de ratinginstitut som valts, tillämpas den lägre ratingen. Om en position i värdepapperisering har en rating från fler än två av de ratinginstitut som valts, ska de två högsta av dem användas. Om de två högsta ratingarna avviker från varandra, ska den lägre av dem användas.

9. Hanteringen av likviditetsrisken

Hanteringen av likviditetsrisken består av en strukturell finansieringsrisk och en kortfristig likviditetsrisk. En risk uppstår då fordringarna och skulderna har avvikande löptider. En risk uppstår också om antingen skulderna eller fordringarna eller bägge är koncentrerade beträffande motparter, instrument eller marknadssegment. En likviditetsrisk kan också uppstå på grund av förändringar i kundbeteendet, den ekonomiska omvärlden eller marknadslikviditeten.

Med strukturell finansieringsrisk avses den osäkerhet som förknippas med kreditgivning på lång sikt och som beror på den återfinansieringsrisk som förorsakas av finansieringens struktur. Pohjolas strukturella finansieringsrisk uppkommer främst av skillnaderna i förfallostrukturen för utlåning med långa löptider och den av kundbeteendet beroende inlåningen samt marknadsupplåningen.

Den kortfristiga likviditetsrisken utgörs av risken för att banken inte klarar av väntade och oväntade, nuvarande och framtida kassaflöden samt försäkringsbehov utan inverkan på den dagliga verksamheten eller bankens ekonomiska läge.

För den kortfristiga likviditetsrisken vidtas förberedelser genom att upprätthålla en reservportfölj som består av likvida skuldebrev. Likviditetshanteringen regleras av Europeiska centralbankens minimireserv- och utlåningsfacilitetssystem.

Hanteringen av likviditetsrisken baserar sig på OP Gruppens centralinstituts riktlinjer samt på risklimiter som centralinstitutet fastställt. Centralinstitutets direktion fastställer kvalitetskriterier för likviditetsreserven, en upplåningsplan, en beredskaps- och kontinuitetsplan för hanteringen av likviditeten vid hotsscenarier samt en styrmodell för likviditeten. Kontinuitetsplanen för hanteringen av likviditeten består av en beredskapsbaserad styrmodell, en beredskapsplan som innehåller finansieringskällor samt en kontinuitetsplan för den operativa hanteringen av likviditeten. Målen för likviditetsreservens belopp och kvalitet, beredskapsplan och beredskapsbaserade styrmodell har bedömts utgående från stresstest enligt hotsscenarier.

Som centralbank för OP Gruppen svarar Pohjola Bank Abp för hela OP Gruppens likviditet och för att likviditetsreserverna är tillräckliga. Merparten av likviditetsreserven utgörs av skuldebrev med hög rating, som kan användas som säkerhet för centralbanksskulder eller smidigt säljas på marknaden.

Syftet med hanteringen av likviditetsrisken är att säkerställa rätt dimensionerade reserver och andra beredskapsåtgärder samt uppbindingen av kapital och att begränsa likviditetsriskerna på grund av balansstrukturen.

Målet för hanteringen av den kortfristiga likviditetsrisken är att säkerställa likviditeten också om likviditeten plötsligt stramas åt. Tyngdpunkten inom hanteringen av likviditetsrisken ligger på att skapa och upprätthålla system som stöder likviditeten samt på att planera beredskapsåtgärder.

Likviditetsrisken hanteras genom att planera likviditeten och balansstrukturen, upprätthålla en tillräcklig likviditetsreserv och genom att sprida upplåningen enligt löptidsklasser, motparter, produkter och marknader. För hanteringen av likviditetsriskerna upprättas scenarioanalyser över de största hoten mot likviditeten och deras inverkan på finansieringen och likviditeten samt metoder för att trygga likviditeten.

Pohjola-koncernens riskpolicy beskriver principerna, metoderna och limiteringen för hanteringen av likviditeten och den strukturella finansieringsrisken. Skötseln av Pohjolas likviditetsrisker samt upplåning på lång sikt och reservportföljer är koncentrerad till koncernfunktionerna.

Centrala finansieringskällor utgörs av emissioner av bankcertifikat och obligationslån, inlåning från andra banker och andelsbankerna, inlåning från allmänheten och det egna kapitalet. Tillgången och priset på finansieringen på den internationella penning- och kapitalmarknaden påverkas av Pohjolas rating.

9.1 Mätning, uppföljning och rapportering av likviditetsrisken

Den strukturella finansieringsrisken följs upp med tidsklassvisa nettokassaflöden som limiter har ställts upp för. Hur den långsiktiga upplåningen förfaller följs upp med förfallostrukturen. Limiter har ställts upp också för den. Likviditeten hanteras med scenarier för kassaflöden som förfaller och likviditetsreserver. Limiter har uppställts för likviditetsscenarierna. Likviditeten bedöms också med stresstest.

Finansieringsriskerna rapporteras månatligen till både affärsrörelsen och ledningen. Rapporter om den kortfristiga likviditetsrisken upprättas dagligen.

10. Hanteringen av marknadsrisker

I det här avsnittet redogörs för de marknadsrisker som hänför sig till marknadsriskexponeringen för Pohjolas bankrörelse och koncernfunktionerna. Marknadsriskerna för skadeförsäkringssegmentets dotterbolags placeringsverksamhet behandlas i avsnittet Riskhanteringen i försäkringsrörelsen i noten.

Marknadsriskerna förorsakar bankerna resultateffekter på grund av förändringar i marknadspriserna (räntor, valutakurser, aktiekurser, kreditriskmarginaler) eller i implicita volatiliteter. Marknadsriskernas inverknings på resultatet kan vara antingen direkta eller periodiserade på flera räkenskapsperioder. Redovisningen av resultateffekterna beror på den balanspost som är föremål för marknadsrisk eller behandlingen i bokföringen av ett derivat. Marknadsprisbildningen påverkas av marknadernas funktion, dvs. likviditeten. Då marknaden saknar tillräckligt djup eller då marknaden inte fungerar på grund av en störning, uppkommer en marknadsrisk också på grund av bristen på marknadslikviditet. I allmänhet leder en försämrad marknadslikviditet till att resultatet försvagas på grund av att de likviditetspremier som ingår i marknadspriset ökar.

Syftet med hanteringen av marknadsrisker är att begränsa de risker som förorsakas av prisförändringar i balansposterna och posterna utanför balansräkningen till en acceptabel nivå samt att främja resultatförmågan genom att optimera relationen mellan risk och avkastning.

Marknadsrisker ingår såväl i tradingen som i den finansiella balansräkningen. Målet med tradingen är att på kort sikt dra nytta av förändringarna i marknadspriserna genom aktiv marknadsrisktagning. Resultateffekterna av den marknadsrisk som tas i tradingen syns främst direkt som en förändring i marknadsvärdena på balans- och derivatinstrument.

I den finansiella balansräkningen ingår bankens strukturella ränterisk som består av kredit- och garantistocken, inhemsk och utländsk marknadsupplåning. Till den finansiella balansräkningen räknas också likviditetsreserverna samt resten av balansräkningen (till exempel aktier, fastigheter och egna kapital). Målet med hanteringen av marknadsriskerna i den finansiella balansräkningen är att skydda koncernens finansnetto mot förändringar i räntorna och att kostnadseffektivt upprätthålla OP Gruppens likviditetsreserver. I hanteringen av den finansiella balansräkningen tas ingen valutarisk. Marknadsrisken i den finansiella balansräkningen utfaller typiskt i bankens räntenetto mellan de periodiserade räkenskapsperioderna.

Pohjolas marknadsriskexponering begränsas genom den riskpolicy som styrelsen fastställer. I policyn beskrivs de metoder som tillämpats på mätningen av marknadsrisken och risklimiterna på bankplanet. Dessutom individualiseras i policyn vem som har rätt att ta öppna marknadsrisker samt läggs fram andra principer som begränsar marknadsrisktagningen. Riskpolicyn uppdateras minst en gång per år.

Marknadsriskexponeringen för likviditetsreservportföljen begränsas utöver med riskpolicyn med likviditetsreservportföljens placeringsplan som fastställer placeringarnas grundallokering och gränser (taktisk allokering). Likviditetsreservportföljen består i huvudsak av tillgodohavanden på centralbanker och skuldebrev som godtas som säkerhet för centralbanksfinansiering. Pohjolas styrelse godkänner placeringsplanen årligen.

Riskhanteringen samt Pohjola Markets och Kapitalförvaltningens Middle Office följer upp och rapporterar marknadsriskerna och resultatet av dem till både affärsrörelsen och den verkställande ledningen. Principerna och mätarna är enhetliga för hantering av marknadsrisker både i tradingen och i den finansiella resultaträkningen.

En fortlöpande analys av riskpositionernas struktur och av marknaden samt beräkning av effekten av marknadsförändringar på bankens riskposition och resultat spelar en central roll i hanteringen av marknadsrisker. En effektiv hantering av marknadsrisker kräver aktuell och korrekt information om positionerna och marknaden samt snabba reaktioner på förändringar. Marknadsriskerna hanteras genom att bearbeta riskpositionerna och med hjälp av balans- och derivatinstrument på basis av respektive marknadsuppfattning inom ramen för risklimiterna. Marknadsriskpositionen eller enskilda avtal kan också säkras med derivatinstrument mot förändringar i deras marknadsvärde eller för att trygga finansnettot i positionen.

10.1 Mätning, uppföljning och rapportering av marknadsrisker

Pohjola följer upp marknadsriskerna med följande mätare:

Riskslag	Riskmätare	Resultatmätare	Frekvens
ränterisk/ handelsportföljer	del av VaR-mätare	förändringen i marknadsvärdet	dagligen
ränterisk/finansiell balansräkning	del av VaR-mätare	förändringen i marknadsvärdet, finansnetto	dagligen
kreditspreadrisk	del av VaR-mätare	förändringen i marknadsvärdet	dagligen
Valutarisk	del av VaR-mätare	förändringen i marknadsvärdet	dagligen
prisrisk för strukturerade och värdepapperiserade placeringar	del av VaR-mätare (likvida placeringar eller separat VaR-mätare (olikvida placeringar))	förändringen i marknadsvärdet	dagligen (likvida placeringar) eller månatligen (olikvida placeringar)
råvarurisk	separat VaR-mätare, del av VaR-mätare	förändringen i marknadsvärdet	dagligen
aktierisk	del av VaR-mätare	förändringen i marknadsvärdet	dagligen
volatilitetsrisk	effekten av en förändring i volatiliteten på 1 % -enhet eller en räntepoäng på positionens nuvärde	förändringen i marknadsvärdet	dagligen

Pohjolas styrelse fastställer i riskpolicyn vilken nivå på den totala marknadsriskexponeringen som kan godtas.

Den totala marknadsriskexponeringen begränsas med en Value-at-Risk-limit (VaR) som allokeras till affärsområdena. VaR-limiteringen omfattar Pohjolas viktigaste marknadsriskpositioner.

De VaR-exponeringar som limiteras fastställs genom att använda långsiktiga volatilitets- och korrelationsestimater över hela cykeln. De VaR-nivåer som limiteras har skalats för en tidsperiod på 1 dag och ett konfidensintervall på 99 %.

Utöver VaR-limiten har fastställts separata VaR-limiter för råvaruderivat samt för återköpta indexlån som Pohjola emitterat. Marknadsrisken för aktie- och kapitalinvesteringar samt risken för ändringar i optionspositionernas implicita volatilitet (vega-risken) begränsas med limiter som baserar sig på känslighetstal. Marknadsrisken för beviljade teckningsgarantier begränsas med en nominallimit.

Utöver VaR-limiter som begränsar riskexponeringen enligt det genomsnittliga konjunkurläget hanteras marknadsriskerna med dynamiska VaR-mätare som lätt reagerar på marknadsförändringar. Dessutom tillämpas i hanteringen av marknadsrisker riskfaktorspecifika känslighetstal för positioner, stresstestscenarier och kumulativ resultatuppföljning av handelspositioner. Riskmätningssmetoderna kompletterar varandra.

10.2 Ränterisken

Ränterisker uppstår då löptiderna, räntejusteringstidpunkterna eller räntegrunderna för balansposterna och posterna utanför balansräkningen avviker från varandra. I tradingen förverkligas ränterisken som en förändring av värdepapprens och derivatinstrumentens marknadsvärde då marknadsräntorna förändras. Beträffande ränterisken i den finansiella balansräkningen utfaller risken som en förändring i finansnettot. Beträffande skuldebrev som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen och som ska räknas till likviditetsreserven förverkligas ränterisken som en förändring av marknadsvärderna i resultaträkningen och beträffande skuldebrev som kan säljas förverkligas den som en förändring i fonden för verkligt värde under eget kapital.

Ränterisken inom tradingen och den finansiella balansräkningen mäts och rapporteras dagligen med likadana mätare och limiteringsprinciper. Ränterisken för såväl tradingen som den finansiella balansräkningen ingår i VaR-mätaren. Dessutom bedöms känsligheten för ränteförändringar i finansnettot med ett separat verktyg. Endast vissa separat bestämda enheter får ta ränterisker inom ramen för sina limiter.

10.3 Kreditspreadrisken

Med kreditspreadrisken avses den negativa förändring i en positions marknadsvärde som uppkommer genom förändringar i prissättningen av kreditriskpremierna och likviditetsriskpremierna på marknaden. Kreditspreadrisken fastställs såväl för skuldebrev som används i tradingen som för skuldebrev i den finansiella balansräkningen. PrISRISKEN för skuldebrev indelas därför i komponenterna ränterisk och kreditspreadrisk.

Kreditspreadrisken mäts och limiteras dagligen som en del av VaR-limiten.

10.4 Valutarisken

En valutarisk uppkommer då beloppen av fordringar och skulder i samma valuta avviker från varandra. Skötseln av valutarisken har koncentrerats till tradingen. Valutarisken limiteras som en del av den totala VaR-limiten. Valutapositionerna rapporteras dagligen.

10.5 PrISRISKEN för strukturerade och värdepapperiserade placeringar

I Pohjola följs prISRISKEN för strukturerade placeringar upp med en separat VaR-mätare och prISRISKEN för värdepapperiserade obligationsplaceringar följs upp som en del av VaR-mätaren. De värdepapperiserade placeringarna ingår i de långfristiga placeringstillgångarna.

Marknadsrisken för strukturerade och värdepapperiserade placeringar räknas med i VaR-limiten. Riskerna rapporteras dagligen för likvida placeringar och månatligen för olikvida placeringar.

10.6 Råvarurisken

Råvarurisken uppkommer ur en öppen råvaruderivatposition. Råvarurisker tas bl.a. med el-, olje- och metallderivat.

Risken i råvarupositionerna rapporteras dagligen.

10.7 Aktierisken

Aktierisker uppkommer i aktie- och kapitalinvesteringsrörelsen. Aktieplaceringarna består både av aktier som kan säljas och aktier som innehas långvarigt.

I riskpolicyn fastställs principer som styr aktieportföljens sammansättning och valet av placeringsobjekt.

Skötseln av den aktieportfölj som bokförts som en post som kan säljas är koncentrerad till treasury. Aktierisken limiteras dagligen som en del av VaR-limiten.

Aktierisken för beviljade teckningsgarantier limiteras med en nominallimit.

10.8 Volatilitetsrisken

En volatilitetsrisk uppstår i öppna optionspositioner. Volatilitetsrisk tas i ränte-, valuta- och råvaruoptioner.

Ränte-, valuta- och råvaruvolatilitetsriskerna rapporteras dagligen.

10.9 Fastighetsrisk

Med fastighetsrisk avses nedskrivnings- och avkastningsrisker som ansluter sig till fastighetsinnehav.

I riskpolicyn fastställs principer som styr fastighetsinvesteringsportföljens sammansättning och valet av placeringsobjekt. Över fastighetsinnehaven görs årligen upp objektvisa värderingar och åtgärdsplaner.

10.10 Derivatrörelsen

Pohjola använder aktivt ränte- och valutaderivat samt i mindre utsträckning aktie-, aktieindex- och kreditderivat. Värdet på de underliggande tillgångarna och kreditmotvärdena för derivaten redovisas i bokslutsnot 92. Derivat används i både handels- och

säkringssyfte som en del av skötseln av totalpositionen. Derivatrisken följs upp som en del av riskerna i tradingens och treasurys totalpositioner med samma mätare som vid balanspositioner.

Motpartsrisken i derivatrörelsen följs upp med kreditmotvärden som har definierats på basis av återanskaffningskostnaderna för kontrakten (marknadsvärdet) och de framtida produktvisa kreditriskkoefficienterna. Den kreditrisk som förorsakas av derivat reduceras genom att med motparter ingå allmänna avtal om derivatkontrakt med motparterna samt med säkerheter som tagits emot med stöd av säkerhetsbilagorna till kontrakten. Dessutom begränsas motpartsrisken med clearing via centrala motparter.

Syftet med säkringen mot ränterisken vid krediter och skuldemissioner är att fixera räntedifferensen, dvs. marginalen, mellan den säkrande posten och den post som säkras. Effektiviteten hos säkringen påvisas genom att använda relationen mellan ränterisktal och marknadsvärdena för de poster som säkras och säkringen.

Tilläggsavkastningskomponenterna för emitterade indexlån har säkrats med derivatstrukturer. De säkrande derivaten består av aktie-, aktieindex-, valuta-, ränte-, råvaru- och kreditderivat.

11. Riskhanteringen i försäkringsrörelsen

11.1 Riskerna i försäkringsverksamheten

Försäkringsverksamheten grundar sig på risktagning och hantering av risken. De viktigaste försäkringsriskerna är förknippade med riskurval och premiesättning, teckning av återförsäkringsskydd och försäkringsskuldens tillräcklighet. I skadeförsäkringen anknäver sig risken i anslutning till försäkringsskuden speciellt till sådana försäkringsgrenar, där det tar lång tid innan skadorna visar sig. En betydande risk inom försäkringsverksamheten utgör förutom försäkringsriskerna dessutom placeringsrisken i anslutning till de tillgångar som utgör täckning för försäkringsskuden.

11.2 Försäkringsrisker

I skadeförsäkringen består försäkringsriskerna av skade- och reservrisken.

Skaderisken uppkommer genom att skador inträffar mer än i snitt eller att de är exceptionellt stora. I så fall avviker försäkringarnas kommande bidrag från det förväntade till följd av ökningen i skadekostnaderna.

Reservrisken beror på att skadekostnaderna för skador som redan inträffat är större än vad man vid bokslutstidpunkten förväntade sig. Osäkerheten i anslutning till tidpunkterna för betalningar inverkar också på beloppet av avsättningarna för oreglerade skador.

En alldeles speciell typ av risk utgör de skadekumuler som förorsakas av naturkatastrofer eller av storolyckor som har sitt ursprung i mänsklig aktivitet. I sådana fall förorsakar en och samma katastrofhändelse i praktiken samtidigt ersättningsgilla skador för ett stort antal försäkrade risker, varvid den totala skadekostnaden till följd av katastrofen kan bli mycket hög. Det här är emellertid en risk som är diversifierbar, eftersom bolaget bedriver skadeförsäkringsrörelse på ett område där risken för naturkatastrofer betraktas som relativt låg. Man kan därför gardera sig mot de här riskerna med hjälp av återförsäkring.

Också oidentifierade bakgrundsfaktorer kan påverka försäkringsriskerna. Exempel från närhistorien är yrkessjukdomsfall som förorsakats av exponering för asbestdamm och effekterna på de lagstadgade försäkringsgrenarnas pensionsbestånd av att befolkningens livslängd blir längre än väntat.

11.2.1 Hanteringen av försäkringsrisker

De viktigaste uppgifterna vid hantering av försäkringsrisker gäller riskurval och premiesättning, tecknande av återförsäkringsskydd samt uppföljning av skadekostnadsutvecklingen och värdering av försäkringsskuden. Högsta beslutande organ vid teckningen av försäkringsrisker är Underwriting-ledningen. Den hanterar Pohjola-koncernens försäkringsrisker. Underwriting-ledningen fattar beslut om teckningarna i försäkringsrörelsen inom de befogenheter som försäkringsbolagens styrelser fastställt. Den rapporterar sina beslut till försäkringsbolagens styrelser.

Besluten om kund- och objekturval samt riskprissättning fattas i enlighet med Underwriting-anvisningarna. UW-ledningen godkänner risker med en betydande inverkan och för mindre risker är besluten beroende på riskens omfattning eller svårighetsgrad differentierade att fattas av flera underwriters eller tillsammans med en chef. För standardiserade försäkringsgrenar är beslutsfattandet systemstött och kund- och objekturvalet fattas på basis av befogenheterna enligt separat fastställda anvisningar.

11.2.2 Riskurval och premiesättning

I handlingsmodellerna betonas riskurvalets och premiesättningens betydelse. För varje försäkringsgren och varje riskkoncentration har begränsningar satts gällande riskernas storlek och omfattning. Bolaget har en central databank och ett analysprogram som stöder riskurvalet och premiesättningen. Försäkringsvillkoren utgör ett väsentligt redskap för begränsning av risken. För att begränsa riskerna utförs dessutom även kundspecifika eller försäkringsgrensspecifika riskanalyser.

11.2.3 Återförsäkring

Återförsäkringsprinciperna och maximibeloppet per skada på den risk som försäkringsbolaget behåller på eget ansvar godkänns varje år av styrelsen. I praktiken hålls den risk som försäkringsbolaget behåller på eget ansvar lägre än det maximum som styrelsen fastställt, om det är motiverat med beaktande av återförsäkringsskyddets prisnivå. Den självbehållna andelen av de riskspecifika återförsäkringarna är högst 5 miljoner euro och för katastrofåterförsäkringens del 5 miljoner euro. Kapaciteten hos katastrofåterförsäkringen som ger skydd i händelse av kumulskador var 150 miljoner euro år 2014. Dessutom fanns ett årsaggregatskydd för skador i den kortsvarsade försäkringsrörelsen med en kapacitet på 15 miljoner euro.

Återförsäkringen inverkar på behovet av solvenskapital. Som återförsäkrare godkänns endast bolag med en tillräckligt god rating. Återförsäkrarens motpartsrisk hanteras med återförsäkringens diversifieringslimiter.

11.2.4 Riskkoncentrationer

Lokala riskkoncentrationer beaktas vid EML-beräkningen av egendomsrisker (Estimated Maximum Loss, den största sannolika skadan) och i det EML-genombrottsskydd som ingår i återförsäkringsskyddet. Inom vårt verksamhetsområde finns ingen nämnvärd jordbävningsskade risk. Beträffande andra risker för naturfenomen, såsom stormar och översvämningar, är Finland geografiskt sett ett lugnt område. För kumulskador till följd av katastrofer finns dock ett katastrofåterförsäkringsskydd med en kapacitet som dimensionerats att täcka den kalkylerade storheten av en sådan katastrofskada som inträffar en gång på 200 år. Katastrofskadeskydden för kumulskador omfattar både egendoms- och personskador.

11.2.5 Bedömning av försäkringsskulden

Försäkringsskulden tillräcklighet följs upp årligen. Försäkringsskulden för försäkringsavtal fastställs utgående från uppskattade framtida kassaflöden. Kassaflödena utgörs av utbetalda ersättningar och skaderegleringskostnader.

Försäkringsskulden belopp har uppskattats så att det med rimlig sannolikhet är tillräckligt för att täcka de förpliktelser som härrör från försäkringsavtalen. Det här har genomförts så att man först gjort en uppskattning av försäkringsskulden förväntade värde och därefter räknat ut ett säkerhetsstillägg på grund av den ovisshet som föreligger.

Avsättningen för ej intjänade premier har i huvudsak fastställts enligt pro rata-metoden. Då beräknas avsättningen för ej intjänade premier i förhållande till försäkringsperiodens längd. I företagets försäkringsavtal beräknas avsättningen för ej intjänade premier försäkringsspecifikt och för privatkunder beräknas den med koefficienten för avsättningen för ej intjänade premier.

I in casu-avsättningen för oreglerade skador avsätts de kända skador och ersättningar av pensionstyp som överstiger avsättningsgränsen. Avsättningen för okända skador, kommande förändringar i avsättningar för kända skador och skador som underskrider gränsen för kända in casu-avsättningar avsätts kollektivt med aktuariella metoder.

Avsättningen för ersättningar av pensionstyp utgörs av det diskonterade nuvärdet av kassaflödet från ersättningar för inkomstbortfall som betalas ut i form av fortlöpande pensioner. Den diskonteringsränta som används bestäms med beaktande av den rådande räntenivån, lagbestämmelserna om att avsättningarna ska vara betryggande och den av den behöriga myndigheten fastställda övre gränsen för diskonteringsräntan. Den vid slutet av 2010 använda diskonteringsräntan är 2,5 % (31.12.2013: 2,8 %). Till följd av att diskonteringsräntan sjunkit har avsättningarna för ersättningar av pensionstyp ökat med 62 miljoner euro.

För värdering av den kollektiva avsättningen för oreglerade skador har flera statistiska metoder använts. De största riskerna vid värderingen av den kollektiva avsättningen för oreglerade skador hänför sig till uppskattningen av framtida inflation (exkl. ersättningar för inkomstbortfall), justering av förändringar i utvecklingstriangeln för ersättningar till följd av lagändringar och ändringar i ersättningspraxis (dvs. ger historien en korrekt bild av framtiden) samt de historiska datas riktighet under tiotals år. Av den kollektiva avsättningen för oreglerade skador har endast avsättningen för pensioner diskonterats.

Vid värderingen av den kollektiva avsättningen för ersättningarna för sjukvårdskostnader och rehabiliteringskostnader inom den lagstadgade olycksfallsförsäkringen och trafikförsäkringen har beaktats att de ersättningar som betalas för skador som har inträffat för över 10 år sedan kommer att finansieras med hjälp av fördelningssystemet.

Värderingen av försäkringsskulden är alltid förknippad med osäkerhetsfaktorer som bland annat kan vara beroende av hur bra skadeutvecklingen har kunnat prognostiseras, dröjsmål med verifieringen av skador, kostnadsinflation eller ändringar i lagstiftningen och den allmänna ekonomiska utvecklingen. Bolaget har med tre års mellanrum låtit en utomstående aktuarie reda ut korrektheten hos beräkningsgrunderna för bolagets försäkringsskuld och dess belopp. Senaste utredning utfördes 2012.

11.3 Lagstadgade försäkringar

De lagstadgade försäkringarna är enligt lag obligatoriska för försäkringstagaren. Försäkringsbolagen är å andra sidan skyldiga att bevilja sådana försäkringar. Ersättningsvillkoren och hur ersättningens storlek ska bestämmas är noggrant reglerade i lag. Inom de lagstadgade försäkringsgrenarna finns det dessutom gemensamma organ som övervakar att ersättningarna är enhetliga och att normerna gällande ersättningar följs. Privatpersoners fordon utgör en större andel av koncernens trafikförsäkringsbestånd än företagets fordon. Lagstadgade försäkringar tecknas i övrigt huvudsakligen av företag eller andra organisationer.

Vid lagstadgad olycksfallsförsäkring tecknar arbetsgivaren en försäkring för sina anställda i händelse av arbetsolycksfall och yrkessjukdomar. Genom trafikförsäkringen försäkras alla personskador som förorsakas vid användning av motorfordon i vägtrafik, och med vissa begränsningar också skador som drabbar den skadevällande chauffören själv. Dessutom ersätts saksador som förorsakas en tredje part. Patientförsäkringen ersätter personskador som förorsakats en patient i samband med hälso- och sjukvård.

11.3.1 Skadeantal och skadestorlek

Inom de lagstadgade försäkringsgrenarna utgörs största delen av personskadeersättningarna av ersättningar för inkomstbortfall och sjukvårdskostnader. De ersätts till sitt fulla belopp. Ett undantag från detta utgör ersättningarna för inkomstbortfall inom den lagstadgade olycksfallsförsäkringen, vilka före 65 års ålder endast ersätts till 85 %. Ersättningarna för bestående inkomstbortfall betalas ut i form av livslånga pensioner. Om en skada leder till dödsfall, utbetalas familjepension till änkan/änklingen och till barn som inte har fyllt 25 år. Pensionerna har ingen övre gräns i euro. Inom den lagstadgade olycksfallsförsäkringen och trafikförsäkringen ansvarar försäkringsbolaget emellertid inte för indexhöjningarna av ersättningarna för inkomstbortfall och inte heller för sådana sjukvårdskostnader som betalas över tio år efter det att skadan inträffade. De finansieras via det s.k. fördelningssystemet (se fördelningssystemet).

Vid skador som ersätts på basis av de lagstadgade försäkringsgrenarna fakturerar också den offentliga sektorn enligt de verkliga kostnaderna för sjukvården för sådana skador som inträffat efter 2004. Risker i anslutning till kostnadsersättningar för sjukvård begränsas dock väsentligt av att sjukvårdskostnader för över tio år gamla skador inte hör till de ersättningar som omfattas av försäkringsavtalen (se fördelningssystemet). För att minimera kostnaderna strävar Pohjola dessutom aktivt efter att sluta avtal med olika instanser som ger sjukvård.

Inom den lagstadgade olycksfallsförsäkringen finns det risk för en storolycka, eftersom det kan arbeta ett stort antal försäkrade personer på ett litet område. Också vid en trafikolycka kan ett skadefall utöver saksador även inkludera ett flertal skadade och döda. I fråga om saksador har dock ett ersättningstak på 3,3 miljoner euro satts för ersättningar som betalas ur en och samma trafikförsäkring.

Ur den lagstadgade olycksfallsförsäkringen ersätts utöver olycksfall även yrkessjukdomar. Typiskt för yrkessjukdomar är att skadorna uppstår långsamt. En uppskattning av skadekostnaden vid yrkessjukdomar är därför förknippad med en större osäkerhet än i fråga om olycksfall. Ett extremt exempel på det här är latent yrkessjukdomar, där det kan gå tiotals år från exponeringen tills sjukdomen framträder. Yrkessjukdomar som förorsakats av asbest hör till de här sjukdomarna. Latenta yrkessjukdomar som uppkommit efter år 2007 och där sjukdomen framträtt minst fem år efter exponeringen finansieras med fördelningssystemet (se fördelningssystemet).

Eftersom det är obligatoriskt att teckna försäkring inom de lagstadgade försäkringsgrenarna, så förutsätter lagstiftningen att försäkringsgivaren vid premiesättningen av försäkringarna ska sträva efter att följa riskmotsvarighetsprincipen så att försäkringspremien står i ett skäligt förhållande till de kostnader som försäkringarna förorsakar. I trafikförsäkringen används ett bonussystem, där en inträffad skada leder till en höjd premie. I de lagstadgade olycksfallsförsäkringarna för större företag kan försäkringstagaren välja mellan olika specialtariffsystem, där premierna är bundna till försäkringstagarens egen skadeutveckling. Ju större företag, desto starkare bindning. Ju större företaget är, desto mer tillförlitligt kan dess verkliga risknivå uppskattas utgående från företagets egen skadeutveckling. En motsvarande princip tillämpas också vid premiesättningen av stora fordonsgrepp bestående av fordon som tillhör en och samma försäkringstagare. På så sätt begränsas den risk som är förknippad med premiesättningen, eftersom premiesättningen av den försäkrade risken automatiskt följer försäkringstagarens egen skadeutveckling, dock inte till fullt belopp.

Avsättningen för ersättningar av pensionstyp utgörs så gott som helt av pensioner inom de lagstadgade försäkringsgrenarna. Då avsättningen för pensioner räknas ut används diskontering. Den diskonteringsränta som använts har en betydande inverkan på avsättningsbeloppet.

11.3.2 Osäkerhet gällande framtida kassaflöden

Typiskt för de lagstadgade grenarna är att det ofta går en lång tid från det att en skada har inträffat tills skadan är helt och hållet betald. Dylig försäkringsrörelse ger upphov till ett långvarigt kassaflöde. De faktorer som kraftigast inverkar på uppskattningen av det här kassaflödet är dödlighetsintensiteten för ersättningstagarna och inflationens inverkan på sjukvårdskostnaderna.

En sjunkande dödlighetstrend ökar det kassaflöde som skadorna förorsakar, eftersom ersättningarna för inkomstbortfall i regel betalas ut i form av livslånga pensioner. Dödlighetsintensiteten har i flera årtionden varit fortsatt sjunkande i Finland och i de övriga utvecklade industriländerna. I Finland har den förväntade livstiden för nyfödda ökat med i medeltal 1,5 år på tio år. Den dödlighetsmodell som bolaget använder sig av vid beräkningen av avsättningen för oreglerade skador utgår från antagandet att den här trenden fortsätter även i framtiden. En uppskattning av hur inflationen kommer att påverka sjukvårdskostnaderna utgör också en viktig del när man gör uppskattningar av kassaflödena. Utvecklingen av läkarvetenskapen och levnadsförhållandena har såväl lett till minskad dödlighetsintensitet som ökade sjukvårdskostnader. Bolaget har vid uppskattningen av de framtida kassaflödena utgått från antagandet att inflationen för sjukvårdskostnadernas del är 2 %-enheter högre än den allmänna inflationen.

Eftersom indexhöjningarna av pensionerna inom de lagstadgade försäkringsgrenarna och sjukvårdskostnader som betalas över tio år efter det att en skada har inträffat inte omfattas av försäkringsavtalen (se fördelningssystemet), finns det till de här delarna i praktiken inte någon inflationsrisk överhuvudtaget i anslutning till avsättningen för oreglerade skador. I anslutning till sjukvårdskostnaderna finns det inom de lagstadgade försäkringsgrenarna däremot en inflationsrisk i fråga om den försäkringsskuld som hänför sig till bolagets försäkringsavtal till den del det är fråga om ersättning som utbetalas under de första tio åren efter det att en skada har inträffat.

De skador som förorsakats av exponering för asbest och som ersätts som yrkessjukdomar är nästan utan undantag fall av yrkessjukdomar som ersätts på basis av den lagstadgade olycksfallsförsäkringen. Ersättningarna består huvudsakligen av ersättningar för sjukvårdskostnader och inkomstbortfall samt efterlevandepensioner. Svårigheten i att uppskatta ansvaret för asbestskador ligger i att latenstiden, dvs. det symptomfria skedet från det att exponeringen för asbest skedde till dess att yrkessjukdomen framträder, är lång; beroende på typen av asbestsjukdom i snitt 15-40 år. I Finland upphörde användningen av asbest i huvudsak under 1980-talet. Uppskattningen av ansvaret för asbestskador baserar sig på den genomsnittliga skadestorleken och på ett uppskattat antal skador. Överföringen från fördelningssystemet av utbetalningar för latent yrkessjukdomar som framträtt efter år 2007 minskar osäkerheten med uppskattade kassaflöden för de potentiella yrkessjukdomar som tills vidare inte framkommit, men där exponeringen medfört att ersättningskyldigheten har uppkommit.

11.3.3 Fördelningssystemet

Fördelningssystemet är ett arrangemang som baserar sig på speciallagar för respektive lagstadgad försäkring. Genom det här arrangemanget har finansieringen av vissa ersättningar som bestäms i de här lagarna, de s.k. ersättningarna enligt fördelningssystemet, genomförts. Fördelningssystemet är ett på lag grundat arrangemang som inte medför någon sådan ekonomisk nytta eller skada för försäkringsbolaget som skulle leda till förändringar i det egna kapitalet.

De ersättningar som betalas ur fördelningssystemet består av indexhöjningar av de ersättningar som betalas ut i form av pensioner, den lagstadgade olycksfallsförsäkringens och trafikförsäkringens sjukvårdskostnader för över tio år gamla skador, den lagstadgade olycksfallsförsäkringens latent yrkessjukdomar (som framkommit efter 2007) samt vissa andra ersättningar och höjningar av ersättningar enligt vad som bestäms i de speciallagar som gäller försäkringsgrenarna.

Ersättningarna ur fördelningssystemet finansieras i enlighet med nämnda lagar med en premieandel som försäkringsbolagen varje år tar ut av sina försäkringstagare i samband med premiebetalningen. Premieandelens storlek bestäms utgående från hur stor bolagets marknadsandel av ifrågavarande försäkringsgren är under samma år. Ett bolag som inte längre meddelar försäkringar som hör till ifrågavarande försäkringsgren deltar inte alls i finansieringen av ersättningarna ur fördelningssystemet. Det belopp som insamlats genom den här premieandelen redovisas årligen till en i lag bestämd central sammanslutning, som sköter om att medlen fördelas vidare, så att varje bolag som bedriver eller som tidigare bedrivit, försäkring inom försäkringsgrenen i fråga får exakt det belopp som bolaget betalat i ersättningar ur fördelningssystemet under ifrågavarande år.

För finansieringen av de framtida ersättningarna ur fördelningssystemet står således de kommande generationerna av försäkringstagare. Försäkringstvånget, som gäller alla lagstadgade försäkringsgrenar, garanterar ett finansieringsunderlag för systemet. För den lagstadgade olycksfallsförsäkringens del debiteras till exempel premien för finansieringen av de ersättningar som under ett visst år ska betalas ur fördelningssystemet av alla arbetsgivare som under året i fråga har anställda i Finland eller anställda som är utstationerade från Finland. Finansieringen av fördelningssystemet i enlighet med speciallagarna för de lagstadgade försäkringsgrenarna kan således svika endast i det fall att utförandet av arbete, motorfordonstrafiken eller sjukvården i Finland helt och hållet skulle upphöra.

11.4 Frivilliga olycksfalls- och sjukförsäkringar

Ur de här frivilliga försäkringarna ersätts sjukvårdskostnader som förorsakats av olycksfall eller sjukdom. Dessutom betalas ett engångsbelopp för men eller dödsfall som förorsakats genom olycksfall eller sjukdom. Försäkringstagaren kan antingen vara en privatperson eller ett företag. Den egentliga försäkringsrisken skiljer sig inte väsentligt i fråga om dem.

11.4.1 Skadeantal och skadestorlek

Inom den övriga olycksfalls- och sjukförsäkringens är skadorna i allmänhet små. De största skadorna kan förorsakas vid katastrofer, där ett stort antal människor blir skadade. Försäkringsskyddet gäller inte på namngivna krisområden.

I försäkringarna finns i de flesta fall en övre åldersgräns för de försäkrade. Man strävar på det här sättet efter att begränsa de ersättningsbelopp som betalas ur försäkringens. Vid sjukkostnadsförsäkringar ombes i regel de försäkrade dessutom avge en hälsodeklaration utgående från vilken den försäkrades rätt till ersättning begränsas.

Då fortlöpande årsförsäkringar förnyas har bolaget årligen möjlighet att ändra premien och villkoren för försäkringens. I försäkringslagstiftningen har emellertid grunderna för villkorsändringar begränsats, och de här grunderna ska anges i försäkringsavtalet. Ett försäkringsavtal får inte heller sägas upp på grund av att en skada har inträffat.

Pohjola har tecknat en återförsäkring i händelse av skadekumulering inom lagstadgade och frivilliga olycksfalls- och sjukförsäkringar. Återförsäkringens självbehåll är 5 miljoner euro och återförsäkringens täcker skador upp till 25 miljoner euro. Den självbehållna delen är dessutom återförsäkrad genom ett allmänt katastrofskadeskydd för skadekumulering.

11.4.2 Osäkerhet gällande framtida kassaflöden

Sjukkostnadsförsäkringarna är främst kostnadsförsäkringar som ersätter enbart sjukvårdskostnader som realiserats under försäkringsperioden. Sjukförsäkringens villkor är sådana att premierna i praktiken kan höjas på motsvarande sätt om sjukvårdskostnaderna stiger. Utvecklingen i inflationen i sjukvårdskostnaderna medför således ingen nämnvärd osäkerhet i anslutning till sjukförsäkringsgrenarnas framtida kassaflöden.

Inflationen i sjukvårdskostnaderna har en stor betydelse när det gäller att prognostisera sjukkostnadsförsäkringens kassaflöden i fråga om sådana sjukdomar vid vilka ersättning betalas ut under en lång tid. Den snabba utvecklingen inom läkarvetenskapen och de allt dyrare läkemedlen ökar inflationen i sjukvårdskostnaderna.

De framtida kassaflödena påverkas också av utvecklingen inom den offentliga sjukvården. Om de med skattemedel finansierade offentliga sjukvårdstjänsterna minskar, börjar de försäkrade i allt större utsträckning bekosta utgifterna för sin sjukvård med hjälp av sjukkostnadsförsäkringar.

11.5 Kasko- och transportförsäkringar

Kaskoförsäkringarna ersätter skador på försäkrade landfordon och spårbunden materiel. Kaskoförsäkringsbeståndet består främst av bilkaskoförsäkringar för privatpersoner och företag. Transportförsäkringens gäller främst företags transportrisker och ersätter skador på transporterat gods. Till den här gruppen hör också resgods- och båtförsäkringar där försäkringstagaren oftast är en privatperson.

11.5.1 Skadeantal och skadestorlek

Förändrade väderleksförhållanden har den största inverkan på skadeantalet och skadestorleken. Skadekostnaden är därför större under vinterperioden än under sommarperioden.

Till de största riskerna inom transportförsäkringens hör riskkoncentrationer till följd av sjötransporter och varulager. En geografiskt omfattande kumulrisk kan dessutom förorsakas av väderleksförhållandena, t.ex. stormar och översvämningar, och i kaskoförsäkringarna också av snö och vinterhalka.

Vid premiesättningen av försäkringar för landfordon används ett bonussystem, där en inträffad skada leder till en höjd premie. Försäkringsbolaget har dessutom rätt att ändra premien årligen. Om försäkringstagaren är en privatperson, kan försäkringspremien ändras bara om de ändringsvillkor som anges i försäkringsavtalet uppfylls.

Bolaget har tecknat en återförsäkring för storskador som förorsakas transporterat gods. Självbehållet för återförsäkringens är 5 miljoner euro. Den självbehållna delen av skadorna har i händelse av katastrof återförsäkrats via samma återförsäkring som

egendoms- och avbrottsförsäkringarna. Självbehållet för det här skyddet i händelse av kumulskador till följd av katastrofer är 5 miljoner euro per skadefall.

Största delen av landfordonsförsäkringsbeståndet består av försäkringar för privatpersoner. I övrigt utgörs försäkringsrisken i den här klassen i huvudsak av försäkringar för företag.

11.5.2 Osäkerhet gällande framtida kassaflöden

I försäkringarna för privatpersoner och landfordon finns inga väsentliga osäkerheter då det gäller att prognostisera framtida kassaflöden. Nästan alla skador är betalda inom sex månader efter det att skadan inträffade. När det gäller andra försäkringar är tiden för utbetalning av skadeersättning något längre.

11.6 Egendoms- och avbrottsförsäkringar

Ur egendomsförsäkringen ersätts skador på försäkrad egendom med undantag av sådan egendom som omfattas av kasko- eller transportförsäkringen. Över hälften av egendomsförsäkringsbeståndet består av försäkringar som tecknats av företag och andra sammanslutningar. Till den här gruppen räknas också avbrottsförsäkringen för företag som betalar ersättning för förmögenhetsskador som beror på avbrott i företagsverksamheten, då avbrottet har förorsakats av en egendomsskada.

11.6.1 Skadeantal och skadestorlek

De största enskilda riskerna i egendoms- och avbrottsförsäkringen är risken för brand, naturfenomen och att något går sönder i företagens produktionsanläggningar och byggnader samt avbrottsrisker i anslutning till sådana skador. I privathushållen är de enskilda egendomsriskerna små och en enskild skada har därför ingen väsentlig inverkan på bolagets resultat. I privathushållen förorsakas den största delen av skadekostnaden av läckage-, brand- och inbrottskador.

Risken för naturkatastrofer i Finland och Baltikum har ansetts obetydlig. Enligt de nuvarande forskningsresultaten råder det ännu osäkerhet om huruvida de stormar som dragit fram under den senaste tiden beror på klimatförändringar eller på naturliga variationer i väderleksförhållandena. Utredningen ger ändå en indikation om att naturförhållandena inom vårt verksamhetsområde kommer att förändras åtminstone på lång sikt. Den förutspådda temperaturstigningen kommer sannolikt att visa sig som förändringar i sommar- och vinterförhållandena och bland annat i form av ökade regn. Det finns emellertid inte några klara bevis för att den stigande temperaturen skulle ge upphov till kraftigare stormar.

Vid valet av egendoms- och avbrottsrisker tillämpas verksamhetssätt som utgår från de olika försäkringsbehov och försäkringslösningar som gäller för kundsegmenten och för vilka det finns fastslagna regler. Premiesättningen graderas utgående från riskens storlek och svårighetsgrad och resurserna och chefsbesluten ökas allt efter storleken och svårighetsgraden.

Premiesättningen av försäkringar för företag och sammanslutningar styrs med hjälp av särskilda regler för kundurval och rabatter. I kundurvalsreglerna definieras kundernas allmänna förutsättningar för att accepteras som kunder, bl.a. beaktas betalningsstörningar, och riskurvalet skärps för branscher med stora risker. I rabattreglerna fastställs särskilt för varje försäkringsgren, och delvis också för varje kundsegment, vilka befogenheter försäljare, riskchefer, underwriters och chefer har att bevilja rabatter. Premiesättningen för små företag styrs dessutom med hjälp av användarbefogenheterna till IT-systemen.

Egendoms- och avbrottsförsäkringarnas lönsamhet följs upp med hjälp av ett mångsidigt uppföljnings- och analyssystem som baserar sig på datalagret för försäkringar och skador. Lönsamhetsanalyser görs per försäkringsgren, kundsegment, bransch och kundhanteringsorganisation.

Bolaget har i samband med att en försäkring förnyas rätt att premiesätta försäkringen på nytt eller att säga upp den. Om försäkringstagaren är en privatperson, kan försäkringspremien ändras bara om de ändringsvillkor som anges i försäkringsavtalet uppfylls.

Försäkringsbeståndet har återförsäkrats genom icke proportionell återförsäkring, där självbehållet är 5 miljoner euro per försäkringsrisk. Återförsäkring har dessutom tecknats i händelse av kumulskador till följd av katastrofer.

11.6.2 Osäkerhet gällande framtida kassaflöden

För egendoms- och avbrottsförsäkringarnas del föreligger inga betydande svårigheter när det gäller att uppskatta framtida kassaflöden. Skadorna betalas i regel inom ett år efter det att skadan har inträffat och skadornas storlek kan uppskattas på ett tillförlitligt sätt. Den största osäkerheten då det gäller att göra uppskatningar av specifika skador förekommer allmänt taget vid avbrotts- och kumulskador.

Vid uppföljningen av stormskadornas storlek följer bolaget separat upp de skador som förorsakats av varje storm. Vid den månatliga rapporteringen jämförs den ursprungliga uppskattningen av den totala skadan med den konstaterade skadekostnaden och uppskattningen justeras vid behov.

11.7 Ansvars- och rättsskyddsförsäkringar

Lagstadgade försäkringar med ansvarsförsäkringselement inkluderas inte i den här gruppen. Ur den egentliga ansvarsförsäkringen ersätts skador där den försäkrade är skyldig att betala ersättning för skada som förorsakats av en tredje part. Merparten av försäkringsrisken i den här gruppen består av försäkringar som tecknats av företag. Ur rättsskyddsförsäkringen ersätts förmögenhetsskador som förorsakats av advokat- och rättegångskostnader. Försäkringsrisken i den här gruppen utgörs till största delen av försäkringar för privatpersoner.

11.7.1 Skadeantal och skadestorlek

Inom ansvarsförsäkringen påverkas skadeantalet och skadestorleken i hög grad av den lagstiftning och rättspraxis som reglerar skadeståndsskyldigheten.

I fråga om privatpersonerna är skadorna små. Privatpersonernas andel av den totala risken i den här klassen är dessutom liten.

Av ansvarsförsäkringarna för företag utgörs största delen av produktansvarsförsäkringar och ansvarsförsäkringar för verksamhet. Vid val av försäkringsrisk tillämpas motsvarande regler som för egendoms- och avbrottsförsäkringen. Risken vid så kallade serieskador, dvs. skador som beror på samma fel eller gärning, har till exempel i produktansvarsförsäkringen reducerats så att för skador som ett och samma fel har förorsakat under olika tidpunkter betalas i ersättning sammanlagt högst försäkringsbeloppet för den period under vilken den första skadan visar sig.

Rättegångskostnader som den försäkrade förorsakats ersätts ur rättsskyddsförsäkringen. Eftersom den försäkrade har möjlighet att påverka de kostnader som förorsakas av en rättegång, till exempel genom val av advokat, finns det i rättsskyddsförsäkringen en proportionell självrisk enligt vilken kunden alltid betalar en viss procentandel av den totala skadan.

Bolagets självbehållna andel av återförsäkringen är 4 miljoner euro per skada.

11.7.2 Osäkerhet gällande framtida kassaflöden

Till ansvarsskadornas natur hör att det i allmänhet går en lång tid innan man får kännedom om skadorna. Efter det att bolaget fått kännedom om en skada kan det fortfarande föreligga osäkerhet om skadans storlek. Den väsentligaste osäkerhetsfaktorn är emellertid värderingen av okända skador.

I ansvarsförsäkringen kan skador antingen hänföras till tidpunkten då skadan inträffade (Occurrence) eller till tidpunkten då skadeanmälan gjordes (Claims made). Det här har en väsentlig inverkan när det gäller att uppskatta kassaflöden. Om man i försäkringen har avtalat om att skador ska hänföras till tidpunkten för skadeanmälan, har försäkringstagaren inte längre möjlighet att anmäla nya skador efter det att en viss avtalad tid har förlöpt från det att försäkringen upphörde att gälla.

I fråga om kassaflödena från rättsskyddsförsäkringarna föreligger ingen väsentlig osäkerhet, eftersom man alltid snabbt får kännedom om skadorna. Någon väsentlig osäkerhet gällande skadornas storlek finns inte heller.

11.8 Långvariga försäkringsavtal

Som långvariga försäkringsavtal klassificeras de försäkringsavtal vilkas genomsnittliga giltighetstid är minst två år. Hit hör byggförsäkringarna och allframtidförsäkringarna.

11.8.1 Skadeantal och skadestorlek

Största delen av byggförsäkringarna är lagstadgade byggförsäkringar. I de här försäkringarna, som gäller bostadsbyggnader, är förutsättningen för ett försäkringsfall både att det har skett ett byggfel och att byggherren är insolvent. Eftersom ansvarstiden för försäkringen är tio år, finns det en risk för att en serieskada kan inträffa. För en byggherre med exceptionellt många byggfel ökar risken för insolvens väsentligt. För serieskador har bolaget en stop loss-återförsäkring för varje teckningsår i händelse av kumulskador.

Beviljandet av allframtidförsäkringar upphörde på 1970-talet. Försäkringsobjektet kan vara en byggnad eller en skog. Försäkringstagaren har betalat premien för hela försäkringsperioden som en engångsbetalning. Försäkringarna gäller utan begränsningar ända tills de ersättningar som har betalats ut uppgår till en summa som motsvarar försäkringsbeloppet.

Försäkringshavaren har rätt att återköpa försäkringen. På grund av inflationen är försäkringsbeloppet och riskerna i allframtidförsäkringarna små. Försäkringstagarna är i regel privatpersoner.

11.9 Placeringsrisker

I försäkringsrörelsen är placeringarna förmögenhet som utgör täckning för försäkringsskulden och för det egna kapitalet. Genom en kontrollerad risktagning eftersträvas en ökning av placeringsportföljens avkastning på en godkänd risknivå med beaktande av försäkringsskuldens struktur och solvensmålen.

De viktigaste riskerna i placeringsverksamheten är marknads-, kredit- och likviditetsriskerna. De kan utlösas genom att avkastningen på placeringstillgångarna blir mindre än väntat eller genom att placeringarna minskar i värde. Bolaget begränsar placeringsverksamhetens risker genom att sprida placeringarna så effektivt som möjligt per tillgångsslag, motpart och sektor samt även geografiskt, och genom att se till att placeringsportföljen är tillräckligt likvid.

Skadeförsäkringens placeringsverksamhet baserar sig på av styrelsen årligen fastställda placeringsplaner och fullmakter för placeringsverksamheten. I dem bestäms den grundläggande allokeringen och variationsintervallen för varje tillgångsslag, placeringsverksamhetens organisation och risklimiter samt fastställs befogenheter och beslutsfullmakter.

Det viktigaste styrverktyget inom placeringsverksamheten är den grundläggande allokeringen på olika tillgångsslag, och då den fastställs beaktas situationen i omvärlden och utvecklingsutsikterna, riskerna i placeringsverksamheten i förhållande till den antagna avkastningen, de krav som ställs av försäkringsskulden inom försäkringsrörelsen, myndigheternas krav, ratingmålen och riskviljan.

Inom skadeförsäkringen används Asset/Liability Management-modellen (ALM-modellen), som utnyttjas då den grundläggande allokeringen bestäms. Till följd av fluktuationer i tillgångarnas värde och en aktiv placeringspolitik görs ibland avvikelser från den grundläggande allokeringen inom ramen för de fastställda gränserna.

Rapporter om placeringsverksamheten ges månatligen till ledningsgruppen, riskhanteringen och skadeförsäkringsbolagens styrelser. I rapporten specificeras beloppet av placeringarna, den realiserade avkastningen per tillgångsslag och jämförelseindexens avkastning samt riskmåten.

Riskhanteringen följer dagligen upp de risklimiter som ställts i placeringsplanen. Till de viktigaste risklimiterna hör allokeringlimiterna, ränte- och valutarisklimiterna, motpartens ratinglimiter samt diversifieringslimiterna.

11.9.1 Marknadsrisken

Marknadsrisken utgörs av pris-, ränte- och valutarisker. Förändringar i aktiekurser, räntor, valutor samt priser på råvaror och fastigheter inverkar på placeringstillgångarnas värde och den årliga avkastningen. Förhållandet mellan skadeförsäkringens placeringsrisk och solvenskapitalet granskas med hjälp av en intern ALM-modell och en känslighetsanalys av marknadsrisken.

Limiter har ställts för maximallokeringen av tillgångsslag som innehåller prISRISKER, t.ex. aktier, alternativa placeringar och fastigheter. Placeringsrisken kontrolleras också genom att placeringarna diversifieras på olika placeringsinstrument geografiskt och branschvis.

11.9.2 Ränterisken

Ränterisken i ränteportföljerna följs med hjälp av känslighetsanalyser och den modifierade durationen. För ränteportföljernas modifierade duration har i placeringsplanen fastställts ett variationsintervall som är relaterat till jämförelseportföljens modifierade duration. Då ränterisklimiten fastställs beaktas effekten av den ränterisk som uppkommer vid diskonteringen av försäkringsskulden.

11.9.3 Valutarisken

Vid hanteringen av valutarisken inom skadeförsäkringen beaktas valutarisken på grund av såväl placeringarna som försäkringsrörelsen. Valutariskerna inom skadeförsäkringen består närmast av utländska aktieplaceringar. I placeringsplanen ställs en limit för valutarisken och beskrivs de principer enligt vilka kapitalklasserna skyddas mot valutarisker. Graden av skydd mot valutarisken ändras aktivt enligt marknadsuppfattningen inom ramen för risklimiten.

11.9.4 Användning av derivat

För hantering av marknadsrisken används även derivat. Principerna för användning av derivat fastställs varje år i placeringsplanen. Ränte-, aktie- och kreditderivat kan användas både i säkringssyfte och för att öka portföljens risknivå inom de fastslagna gränserna. Valutaderivat kan endast användas i säkringssyfte. Derivatinstrument kan tecknas på reglerade marknader eller ingås med motparter, vilkas långfristiga rating är tillräcklig.

11.9.5 Kreditrisken

Kreditrisken i placeringsverksamheten består av emittenternas kreditrisker och motpartsrisken i derivatinstrument. Kreditrisken kontrolleras genom diversifiering av portföljen och begränsning av de emittenter som har den svagaste ratingen. I placeringsplanen finns fastställda ratingbegränsningar. För de emittenters del som saknar rating görs en intern analys av kreditrisken på basis av vilken placeringsbeslut kan fattas.

11.9.6 Likviditetsrisken

Likviditetsläget bedöms årligen i placeringsplanen, och vid sammanställningen av placeringsportföljen beaktas bolagets likviditetskrav. En aktiv försäkringsrörelse har ett likviditetsöverskott, eftersom premieinkomsten samlas in innan ersättningar betalas ut. Som likviditetsbuffert fungerar vid behov primärt en penningmarknadsportfölj. Placeringar i aktier och obligationslån är i huvudsak noterade och likvida.

Not 3. Byte av redovisningsprincip

Anläggningstillgångar och skulder som innehas för värdeöverföring till ägare avvecklade verksamheter

Till följd av att OP Andelslags uppköpserbjudande har fullföljts finns det planer på att genomföra strukturella arrangemang i Pohjola-koncernen. Vid arrangemangen kommer bl.a. skadeförsäkrings- och kapitalförvaltningssegmenten att överföras från Pohjola-koncernen i OP Andelslags direkta ägo. För Kapitalförvaltningens del är planen att genomföra överföringen under 2015. Till följd av det rapporteras Kapitalförvaltningssegmentet i enlighet med IFRS 5 i resultatet som avvecklade verksamheter samt i balansräkningen som tillgångar och skulder som innehas för värdeöverföring till ägare. De strukturella arrangemangen i skadeförsäkringssegmentet har försenats mer över ett år. Segmentet har därför rapporteras i kvarvarande verksamheter av resultatet tillsammans med bankrörelsen och koncernfunktionerna. Effekterna beskrivs närmare in not 15.

Koncernredovisning

Pohjola-koncernen tillämpar från 1.1.2014 följande standarder: IFRS 10 "Koncernredovisning", IFRS 11 "Samarbetsarrangemang" och IFRS 12 "Upplysningar om andelar i andra företag" samt IAS 28 "Innehav i intresseföretag och joint ventures" som förnyats till följd av dem. Enligt IFRS 10 avgör det bestämmande inflytandet om ett visst företag ska konsolideras i moderföretagets koncernbokslut. En koncern har bestämmande inflytande över ett företag när den är exponerad för eller har rätt till rörlig avkastning från sitt engagemang i företaget och kan påverka avkastningen med hjälp av sitt bestämmande inflytande över företaget. Till följd av att standarderna har tagits i bruk har i Pohjola-koncernens bokslut konsoliderats två fastighetsinvesteringsfonder som nya dotterbolag. Dessutom har 42 fastighetsbolag nu rapporteras som gemensamma verksamheter och på dem har tillämpats den proportionella konsolideringsmetoden. Den nya bolagen rapporteras i rörelsesegmenten för koncernfunktioner och skadeförsäkring. Dessutom har innehav utan bestämmande inflytande ökat i koncernen.

Effekten av ändringen i redovisningsprinciperna på resultaträkningen, rapporten över totalresultat, balansräkningen och kassaflödesanalys för räkenskapsperioden 2013 redovisas i tabellerna nedan. Ändringarna i redovisningsprinciperna omfattar även de avvecklade verksamheterna.

Effekt på koncernens resultaträkning 1.1. - 31.12.2013

Milj. e	Enligt den gamla principen	Enligt den nya principen	Effekt av ändringen i principerna
Räntenetto	229	230	1
Nedskrivningar av fordringar	37	37	
Räntenetto efter nedskrivningar	193	193	1
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse	529	528	0
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	162	162	0
Nettointäkter från handel	93	93	0
Nettointäkter från placeringsverksamhet	39	46	7
Övriga rörelseintäkter	38	38	0
Nettointäkter totalt	1 053	1 060	7
Personalkostnader	184	184	
ICT-kostnader	90	90	
Avskrivningar	55	55	0
Övriga kostnader	251	252	1
Kostnader totalt	580	581	1
Andel av resultat för intresseföretag som behandlas enligt kapitalandelsmetoden	0	0	
Resultat före skatt	473	479	6
Inkomstskatt	49	49	1
Periodens resultat	424	430	6
Fördelning:			
Moderföretagets ägare	424	426	1
Innehav utan bestämmande inflytande		4	4
Totalt	424	430	6

Effekt på koncernens rapport över totalresultat 1.1. - 31.12.2013

Milj. e	Enligt den gamla principen	Enligt den nya principen	Effekt av ändringen i principerna
Periodens resultat	424	430	6
Poster som inte omklassificeras till resultatet			
Vinster/(förluster) av omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner	0	0	
Poster som eventuellt senare omklassificeras till resultatet			
Förändring i fonden för verkligt värde			
Värdering till verkligt värde	-1	1	2
Säkring av kassaflöde	-16	-16	
Omräkningsdifferenser	0	0	0
Inkomstskatt			
Poster som inte omklassificeras till resultatet			
Vinster/(förluster) av omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner	-2	-2	
Poster som eventuellt senare omklassificeras till resultatet			
Värdering till verkligt värde	9	9	0
Säkring av kassaflöde	5	5	
Periodens totalresultat	419	426	7
Fördelning av totalresultat:			
Moderföretagets ägare	419	421	2
Innehav utan bestämmande inflytande		6	6
Totalt	419	426	7

Effekt på koncernens balansräkning 31.12.2013

Milj. e	Enligt den gamla principen	Enligt den nya principen	Effekt av ändringen i principerna
Kontanta medel	2 046	2 046	
Fordringar på kreditinstitut	9 899	9 899	0
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen			
Finansiella tillgångar för handel	435	435	
Finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen	9	9	
Derivatinstrument	3 444	3 444	
Fordringar på kunder	14 515	14 510	-5
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse	3 539	3 502	-37
Investeringstillgångar	7 427	7 574	147
Investeringar som behandlas enligt kapitalandelsmetoden	29	29	
Immateriella tillgångar	910	910	
Materiella tillgångar	84	82	-2
Övriga tillgångar	1 367	1 369	2
Skattefordringar	15	15	0
Tillgångar totalt	43 720	43 824	105

Milj. e	Enligt den gamla principen	Enligt den nya principen	Effekt av ändringen i principerna
Skulder till kreditinstitut	4 789	4 789	
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen			
Finansiella skulder för handel	4	4	
Derivatinstrument	3 420	3 420	
Skulder till kunder	10 188	10 183	-5
Skulder för skadeförsäkringsrörelse	2 746	2 746	
Skuldebrev emitterade till allmänheten	16 097	16 097	
Avsättningar och övriga skulder	2 075	2 076	0
Skatteskulder	375	378	3
Efterställda skulder	984	984	
Skulder totalt	40 677	40 675	-2

Eget kapital

Hänförligt till moderföretagets ägare

Aktiekapital	428	428	
Fonden för verkligt värde	164	168	4
Övriga fonder	1 093	1 093	0
Akkumulerade vinstmedel	1 358	1 358	0
Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande		103	103

Eget kapital totalt 3 043 3 150 107

Skulder och eget kapital totalt 43 720 43 824 105

Effekt på koncernens kassaflödesanalys 1.1. -31.12.2013

Milj. e	Enligt den gamla principen	Enligt den nya principen	Effekt av ändringen i principerna
Kassaflöde från rörelsen			
Periodens resultat	424	426	1
Justeringar i periodens resultat	161	159	-2
Ökning (-) eller minskning (+) av rörelsetillgångar	-4 150	-4 135	15
Fordringar på kreditinstitut	-986	-986	
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	-338	-338	
Derivatinstrument	28	28	
Fordringar på kunder	-736	-736	
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse	-77	-62	15
Investeringstillgångar	-2 289	-2 285	4
Övriga tillgångar	248	244	-3
Ökning (+) eller minskning (-) av rörelseskulder	-2 040	-2 058	-19
Skulder till kreditinstitut	-1 031	-1 031	
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	1	1	
Derivatinstrument	-10	-10	
Skulder till kunder	-588	-584	3
Skulder för skadeförsäkringsrörelse	48	48	
Avsättningar och övriga skulder	-460	-482	-22
Betald inkomstskatt	-126	-126	
Erhållna utdelningar	51	55	3
A. Kassaflöde från rörelsen totalt	-5 680	-5 680	0
Kassaflöde från investeringar			
Likvida medel som hålls till förfall, minskningar	129	129	
Anskaffning av dotterföretag och intresseföretag med avdrag för likvida medel vid anskaffningstidpunkten	-4	-4	
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar	-45	-45	
Överlåtelse av materiella och immateriella tillgångar	3	3	
B. Kassaflöde från investeringar totalt	83	83	
Kassaflöde från finansiering			
Efterställda skulder, minskningar	-271	-271	
Skuldebrev emitterade till allmänheten, ökning	24 340	24 340	
Skuldebrev emitterade till allmänheten, minskningar	-21 833	-21 833	
Betalda utdelningar	-145	-145	
Övriga minskningar i eget kapital	0	0	
C. Kassaflöde från finansiering totalt	2 092	2 092	
Nettoförändring av likvida medel (A+B+C)	-3 505	-3 506	0
Likvida medel vid början av räkenskapsperioden	6 177	6 177	1
Likvida medel vid slutet av räkenskapsperioden	2 671	2 672	0
Erhållna räntor	1 790	1 790	
Betalda räntor	-1 582	-1 582	

Justeringar i periodens vinst**Poster med transaktioner som inte medför betalningar och övriga justeringar**

Nedskrivningar av fordringar	40	40	
Orealiserade nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse	108	108	
Förändring av verkligt värde för handel	-199	-199	
Orealiserade nettointäkter från valutaverksamhet	2	2	
Förändring av förvaltningsfastigheternas verkliga värde	1	-3	-3
Avskrivningar enligt plan	55	55	0
Andel av intresseföretagens resultat	1	1	
Övriga	155	157	2

Poster som redovisas på annat håll än i kassaflödet från rörelsen

Realisationsvinster, andel som hör till kassaflödet från investeringar	-1	-1	0
--	----	----	---

Justeringar totalt	161	159	-2
---------------------------	------------	------------	-----------

Likvida medel

Kontanta medel	2 051	2 051	
På anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut	620	621	0
Totalt	2 671	2 672	0

Övriga ändringar**Offentliga avgifter**

Dessutom har koncernen från början av 2014 tagit bruk tolkningen IFRIC 21 Offentliga avgifter innan det blir obligatorisk att tillämpa den och EU godkänt den. Enligt tolkningen ska uppskjutna bankskatter och garantiavgifter till insättningsgarantifonden bokföras till fullt belopp bland förutbetalda och upplupna kostnader då ifrågavarande offentliga avgift fastställts i ifrågavarande lagstiftning, dvs. 1.1.2014. Ändringen i bokföring ändrar inte principerna för resultatförande periodisering av de här kostnaderna.

NOTER TILL RESULTATRÄKNINGEN

Not 4. Räntenetto

Milj. e	2014	2013*
Ränteintäkter		
Fordringar på kreditinstitut	68	65
Fordringar på kunder	319	305
Krediter	294	282
Finansiella leasingfordringar	24	22
Krediter som minskat i värde och övriga åtaganden	1	2
Skuldebrev	166	154
Som innehas för handel	14	10
Som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	0	0
Som kan säljas	142	133
Som hålls till förfall	1	2
Lån och fordringar	8	9
Derivatinstrument	1 369	1 246
Som innehas för handel	1 471	1 335
Säkring av verkligt värde	-114	-103
Säkring av kassaflöde	12	13
Den ineffektiva andelen av säkring av kassaflödet	-1	1
Övriga	12	2
Totalt	1 933	1 771
Räntekostnader		
Skulder till kreditinstitut	59	68
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	0	0
Skulder till kunder	26	27
Skuldebrev emitterade till allmänheten	247	183
Efterställda skulder	45	50
Kapitallån	8	8
Övriga	37	42
Derivatinstrument	1 288	1 213
Som innehas för handel	1 428	1 362
Säkring av verkligt värde	-140	-149
Övriga	9	1
Totalt	1 675	1 542
Räntenetto utan värderingsposter i säkringsredovisning	259	230
Säkringsinstrument	-185	-135
Värdeförändringar i de säkrade posterna	183	135
Räntenetto	257	230

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Not 5. Nedskrivningar av fordringar

Milj. e	2014	2013
Fordringar som nedskrivits som kredit- och garantiförluster	35	27
Återföringar av fordringar som avskrivits	-1	-4
Ökning av individuella nedskrivningar	35	53
Minskning av individuella nedskrivningar	-48	-42
Gruppvisa nedskrivningar	5	2
Totalt	25	37

Not 6. Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse

Milj. e	2014	2013*
Premieintäkter		
Premieinkomst	1 393	1 346
Förändring i avsättning för ej intjänade premier	-29	-37
Premieintäkter, brutto	1 364	1 309
Återförsäkrares andel	-54	-60
Totalt	1 310	1 249
Nettointäkter från placeringsverksamhet	173	131
Försäkringsersättningar		
Betald ersättning (exkl. kostnader för ersättningsfunktionen)	828	786
Förändring i avsättning för oreglerade skador**	61	65
Försäkringsersättningar totalt, brutto	889	851
Återförsäkrares andel	-44	-42
Totalt	845	809
Övriga poster inom skadeförsäkringsrörelsen	42	43
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse	597	528

Premieintäkter och återförsäkrares andel

Kortvariga försäkringsavtal		
Premieinkomst	1 390	1 342
Förändring i avsättning för ej intjänade premier	-31	-38
Långvariga försäkringsavtal		
Premieinkomst	3	4
Förändring i avsättning för ej intjänade premier	2	1
Premieintäkter, brutto	1 364	1 309

Återförsäkrares andel av kortvariga försäkringsavtals		
Premieinkomst	-54	-56
Förändring i avsättning för ej intjänade premier	1	-3
Återförsäkrares andel av långvariga försäkringsavtals		
Premieinkomst	-1	-1
Förändring i avsättning för ej intjänade premier	0	0
Återförsäkrares andel totalt	-54	-60
Premieintäkter, netto	1 310	1 249

Nettointäkter från skadeförsäkringens placeringsverksamhet

Lån och övriga fordringar		
Ränteintäkter	5	5
Räntekostnader	-1	-1
Realisationsvinster och -förluster	0	
Värderingsvinster och -förluster	1	-1
Nedskrivningar		0
Totalt	5	3

Nettointäkter från finansiella tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkr

Ränteintäkter		
Skuldebrev	0	1
Derivatinstrument	0	0
Realisationsvinster och -förluster		
Skuldebrev		2
Derivat	-22	-1
Värderingsvinster och -förluster		
Skuldebrev	1	3
Derivatinstrument	-2	4
Totalt	-24	8

Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas

Skuldebrev		
Ränteintäkter	51	53
Realisationsvinster och -förluster	35	-2
Överförts från fonden för verkligt värde under räkenskapsperioden	25	21
Värderingsvinster och -förluster	1	0
Nedskrivningar	0	-2
Totalt	112	69
Aktier och andelar		
Utdelningar	18	25
Övriga intäkter och kostnader	3	4
Realisationsvinster och -förluster	13	3
Överförts från fonden för verkligt värde under räkenskapsperioden	41	19
Värderingsvinster och -förluster	-1	
Nedskrivningar	-2	-8
Totalt	72	44
Totalt	184	113

Nettointäkter från förvaltningsfastigheter

Hysesintäkter	17	17
Realisationsvinster och -förluster	0	-1
Värdeförändringar från värdering till verkligt värde	2	4
Kostnader för vederlag och skötsel	-10	-12
Övriga	-1	-1
Totalt	8	7

Nettointäkter från skadeförsäkringens placeringsverksamhet totalt **173** **131**

Upplösning av diskontering, skadeförsäkringar

Ökningen i den diskonterade försäkringsskulden för skadeförsäkringen (not 33) som beror på tidens gång (upplösning av diskonteringen) är 41 miljoner euro (43). Upplösningen av diskonteringen beräknas varje månad med användning av diskonteringsräntan vid slutet av föregående månad och försäkringsskulden vid månadens början. Diskonteringsräntan var 3,7 % 31.12.2003–30.11.2004, 3,5 % 1.12.2004–30.11.2005, 3,3 % 1.12.2005–30.11.2007, 3,5 % 1.12.2007–30.11.2011, 3,3 % 1.12.2011–31.7.2012, 3,0 % 1.8.2012–31.10.2013, 2,8 % 1.11.2013–31.7.2014 och 2,5% 1.8.-31.12.2014.

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

** I posten ingår en ökning på 62 miljoner euro (38) till följd av ändringarna i diskonteringsräntan.

Not 7. Provisionsintäkter och -kostnader

Milj. e	2014	2013*
Provisionsintäkter		
Utlåning	53	45
Inlåning	0	0
Betalningsrörelse	36	31
Värdepappersförmedling	22	21
Fonder	0	0
Värdepappersemissioner	10	8
Kapitalförvaltning och juridiska ärenden	1	2
Försäkringsverksamhet	16	17
Garantier	15	16
Övriga	5	6
Totalt	158	148
Provisionskostnader		
Betalningsrörelse	20	14
Värdepappersförmedling	8	8
Värdepappersemissioner	3	4
Kapitalförvaltning och juridiska ärenden	3	3
Övriga	9	8
Totalt	44	37
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	114	111

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Not 8. Nettointäkter från handel

Milj. e	2014	2013*
Finansiella tillgångar och skulder för handel		
Realisationsvinster och -förluster		
Skuldebrev	4	2
Aktier och andelar	0	0
Derivatinstrument	35	100
Totalt	39	102
Värderingsvinster och -förluster		
Skuldebrev	2	-1
Aktier och andelar		0
Derivatinstrument	10	-30
Totalt	12	-31
Utdelningar		
Tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		
Realisationsvinster och -förluster		
Skuldebrev	0	
Totalt	0	
Värderingsvinster och -förluster		
Skuldebrev	-1	0
Totalt	-1	0
Nettointäkter från valutaverksamhet		
Valutaväxling	-78	-1
Övriga	106	22
Totalt	77	93

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Not 9. Nettointäkter från placeringsverksamhet

Milj. e	2014	2013*
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Skuldebrev		
Realisationsvinster och -förluster	11	14
Överförts från fonden för verkligt värde under räkenskapsperioden	0	1
Aktier och andelar		
Realisationsvinster och -förluster	5	1
Överförts från fonden för verkligt värde under räkenskapsperioden	9	1
Nedskrivningar	-1	0
Utdelningar	43	28
Finansiella tillgångar som kan säljas totalt	67	44
Finansiella tillgångar som redovisats till det upplupna anskaffningsvärdet		
Lån och fordringar		
Realisationsvinster och -förluster	-1	0
Finansiella tillgångar som redovisats till det upplupna anskaffningsvärdet totalt	-1	0
Förvaltningsfastigheter		
Hysesintäkter	6	4
Vinster och förluster från värdering till verkligt värde	-2	3
Kostnader för vederlag och skötsel	-5	-4
Övriga	0	0
Förvaltningsfastigheter totalt	-2	2
Nettointäkter från placeringsverksamhet totalt	64	46

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Not 10. Övriga rörelseintäkter

Milj. e	2014	2013*
Hysesintäkter från rörelsefastigheter	0	0
Realisationsvinster på rörelsefastigheter	0	1
Centralbanksavgifter	8	8
Realisering av omhändertagna objekt	0	
Hysesintäkter från egendom som hyrts ut med operationella leasingavtal	6	10
Skadeförsäkringsrörelsens återförsäkringspremier	2	2
Övriga	16	15
Totalt	32	36

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Not 11. Personalkostnader

Milj. e	2014	2013
Löner och arvoden	116	118
Rörliga ersättningar	15	18
Pensionskostnader	24	26
Avgiftsbestämda pensionsplaner	19	20
Förmånsbestämda pensionsplaner	4	6
Övriga lönebikostnader	9	9
Totalt	163	170

Not 12. Avskrivningar

Milj. e	2014	2013*
Avskrivningar		
Byggnader	3	1
Maskiner och inventarier	1	1
Immateriella tillgångar som uppkommit i samband med företagsköp	21	21
Övriga immateriella tillgångar	21	19
Egendom som hyrts ut	5	7
Övriga	0	0
Totalt	52	51
Nedskrivningar		
Rörelsefastigheter	0	1
Totalt	0	1
Totalt	52	52

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Not 13. Övriga kostnader

Milj. e	2014	2013*
Övriga administrationskostnader		
Kontorskostnader	47	33
Kontaktkostnader	9	9
Marknadsföringskostnader	6	7
Samhällsansvarskostnader	1	1
Övriga administrationskostnader	41	51
Totalt	104	101
Hyreskostnader	2	3
Fastigheter och kontor i eget bruk	24	25
Realisationsförluster på rörelsefastigheter	0	
Realiseringar av omhändertagna objekt	1	1
Skadeförsäkringsrörelsens återförsäkringspremier	2	3
Skadeförsäkringsrörelsens kreditförluster	4	6
Bankskatt	20	19
Övriga**	100	83
Totalt	258	241

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

** I posten ingår arvoden som betalats till revisorerna enligt följande: 321 000 euro (292 000) för revision, 119 000 euro (143 000) för sådana uppdrag som avses i 1 § 1 mom. 2 punkten i revisionslagen, 20 000 euro (154 000) för skatterådgivning och 118 000 euro (386 000) för övriga tjänster.

** I posten ingår 61 miljoner euro (51) i försäljningsprovisioner för försäkringsrörelsen som betalats till andelsbankerna.

Not 14. Inkomstskatt

Milj. e	2014	2013*
På räkenskapsperiodens beskattningsbara inkomst	105	90
Skatt från tidigare räkenskapsperioder	24	-6
Uppskjuten skatt	-21	-40
Resultaträkningens skatt	107	43
Samfundets inkomstskattesats	20,0	24,5
Avstämning av skatt uträknad på basis av den gällande skattesatsen med resultaträkningens skatt		
Resultat före skatt	548	456
Andelen enligt skattesatsen av räkenskapsperiodens resultat	110	112
Skatt från föregående räkenskapsperioder	24	-6
Inverkan av skattefria intäkter	-25	-9
Inverkan av icke-avdragsgilla kostnader	10	7
Omvärdering av oanvända förluster	-1	0
Skatterättelser	-9	6
Ändring i skattesatsen 1.1.2014		-65
Övriga poster	-1	0
Resultaträkningens skatt	107	43

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Not 15. Anläggningstillgångar och skulder som innehas för värdeöverföring till ägare och avvecklade verksamheter

Till följd av att OP Andelslag har fullföljt det frivilliga offentliga uppköpserbjudandet på aktierna i Pohjola Bank Abp finns det planer på att genomföra strukturella arrangemang inom Pohjola-koncernen. Enligt planerna överförs kapitalförvaltningssegmentet i OP Andelslags ägo. Överföringen genomförs som en delning till bokförda värden. Delningen förväntas ske under 2015. Kapitalförvaltningssegmentets tillgångar och skulder redovisas från 30.6.2014 i enlighet med IFRS 5 separat i balansräkningen som anläggningstillgångar och skulder som innehas för värdeöverföring till ägare samt i resultaträkningen som avvecklade verksamheter.

a) Resultat från avvecklade verksamheter

Kapitalförvaltningen

Milj. e	2014	2013
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	64	51
Andel av resultat för intresseföretag som behandlas enligt kapitalandelsmetoden	1	0
Övriga intäkter och kostnader, netto	-30	-30
Resultat före skatt	36	21
Skatt	7	6
Räkenskapsperiodens resultat från avvecklade verksamheter	29	15
Andel av avvecklade verksamheter hänförlig till moderföretagets ägare	29	15
Totalt	29	15

b) Tillgångar som innehas för värdeöverföring till ägare och skulder hänförliga till dem

Kapitalförvaltningssegmentets tillgångar

Milj. e	2014
Fordringar på kreditinstitut	7
Investeringstillgångar	0
Investeringar som behandlas enligt kapitalandelsmetoden*	27
Immateriella tillgångar	102
Materiella tillgångar	0
Övriga tillgångar	30
Kapitalförvaltningssegmentets tillgångar totalt	167

* Kapitalförvaltningssegmentet har ett betydande intresseföretag, Access Capital Partners Group S.A. Specifik information om bolaget redovisas i not 54 i OP Gruppens bokslut 2014

I immateriella tillgångar ingår goodwill för 97 miljoner euro samt övriga immateriella tillgångar för 5 miljoner euro

Övriga innehav

Övriga tillgångar som innehas för värdeöverföring till ägare	39
Tillgångar som innehas för värdeöverföring till ägare totalt	205

Kapitalförvaltningssegmentets skulder

Milj. e	2014
Avsättningar och övriga skulder	10
Kapitalförvaltningssegmentets skulder totalt	10

Övriga skulder som övergår

Skulder som ska allokeras vid delningen	195
---	-----

Skulder direkt hänförliga till tillgångar som innehas för värdeöverföring till ägare totalt	205
--	------------

Eget kapital hänförligt till tillgångar som innehas för värdeöverföring till ägare

Milj. e	2014
Fonden för verkligt värde	0
Ackumulerade vinstmedel	0
Totalt	0

NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 16. Kontanta medel

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Kassa	1	1
På anfordran betalbara insättningar i centralbanker		
Pohjola Banks kassakravsmedel	537	527
Checkkonton	3 236	1 518
Kontanta medel totalt	3 774	2 046

I enlighet med eurosystemets kassakravssystem ska kreditinstituten ha minimireserver (kassakrav) i de nationella centralbankerna. Kassakravet är en andel av kassakravsbasen som motsvarar den kassakravsprocent som Europeiska centralbanken har meddelat. Till kassakravsbasen räknas insättningarna (vidsträckt bemärkelse) och skuldebrev med en löptid på högst två år. Insättningar från andra kassakravsskyldiga räknas inte till kassakravsbasen. Kassakravet är för närvarande 1 % av kassakravsbasen. Kreditinstituten i OP Gruppen sköter sitt kassakrav genom Pohjola Bank Abp. Kreditinstituten i gruppen har bemyndigat Pohjola Bank Abp att sköta hela gruppens kassakrav i Finlands Bank.

Not 17. Fordringar på kreditinstitut

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013*
Fordringar på kreditinstitut		
Insättningar		
Betalbara på anfordran	484	621
Övriga		1
Totalt	484	622
av vilka fordringar under 3 månader på kreditinstitut	484	622
Krediter och övriga fordringar		
Betalbara på anfordran		
Övriga kreditinstitut		0
Totalt		0
Övriga		
OP Gruppens institut	9 323	8 740
Övriga kreditinstitut	449	537
Totalt	9 772	9 277
Fordringar på kreditinstitut totalt	10 257	9 899
I fordringar på kreditinstitut ingår efterställda fordringar	42	42

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Not 18. Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Finansiella tillgångar för handel		
Statens skuldebrev	3	8
Bank- och företagscertifikat	29	4
Debenturer	19	6
Obligationslån	308	409
Övriga skuldebrev	0	7
Aktier och andelar	0	1
Totalt	360	435
Finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen		
Obligationslån	0	9
Totalt	0	9
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen totalt	360	444

Specifikation av skuldebrev som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen samt aktier och andelar enligt notering och emittent

Finansiella tillgångar för handel, milj. e	31.12.2014		31.12.2013	
	Skuldebrev	Aktier och andelar	Skuldebrev	Aktier och andelar
Noterade				
Offentlig sektor	3		8	
Övriga	310		399	
Övriga				
Offentlig sektor	29		4	
Övriga	18	0	23	1
Totalt	360	0	434	1

Finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen, milj. e	31.12.2014		31.12.2013	
	Skuldebrev	Aktier och andelar	Skuldebrev	Aktier och andelar
Noterade				
Övriga			4	
Övriga				
Övriga	0		5	
Totalt	0		9	
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen totalt	360	0	443	1

I finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen ingår skuldebrev belåningsbara i centralbanker för 205 miljoner euro (234) och noterade efterställda skuldebrev av övriga för 19 miljoner euro (11).

Not 19. Derivatinstrument

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Som innehas för handel		
Räntederivat	4 867	2 836
Valutaderivat	652	169
Aktiederivat	62	108
Kreditderivat	2	3
Övriga	54	55
Totalt	5 637	3 171
Säkringsinstrument		
Säkring av verkligt värde		
Räntederivat	216	218
Valutaderivat	83	38
Säkring av kassaflödet		
Räntederivat	10	17
Totalt	309	273
Derivatinstrument totalt	5 946	3 444

I balansposten Derivatinstrument ingår positiva värdeförändringar och betalda premier.

Not 20. Fordringar på kunder

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013*
Krediter till allmänheten och offentlig sektor	11 183	10 698
Skuldebrev	19	50
Finansiella leasingfordringar	1 162	1 148
Övriga fordringar		
Övriga	3 401	2 874
Nedskrivningar av krediter		
Per kreditrisk	-252	-259
Fordringar på kunder totalt	15 513	14 510

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Förändringar i nedskrivningar av krediter och garantier

Milj. e	Krediter	Skuldebrev	Bank- garanti- fordringar	Ränte- fordringar	Totalt
Nedskrivningar 1.1.2014	260	0	1	-3	259
Ökning av individuella nedskrivningar	27		10	-13	24
Förändring av gruppvisa nedskrivningar	5				5
Återförda individuella nedskrivningar	-22			15	-7
Från balansräkningen bortskrivna krediter och garantifordringar, för vilka gjorts individuella nedskrivningar	-29				-29
Valutakursdifferens för nedskrivningar av krediter					
Nedskrivningar 31.12.2014	241	0	12	-1	252

Milj. e	Krediter	Skuldebrev	Bank- garanti- fordringar	Ränte- fordringar	Totalt
Nedskrivningar 1.1.2013	240	7	0	-2	246
Ökning av individuella nedskrivningar	52		1	-12	41
Förändring av gruppvisa nedskrivningar	2				2
Återförda individuella nedskrivningar	-22			12	-11
Från balansräkningen bortskrivna krediter och garantifordringar, för vilka gjorts individuella nedskrivningar	-12	-7			-19
Valutakursdifferens för nedskrivningar av krediter		0			0
Nedskrivningar 31.12.2013	260	0	1	-3	259

Finansiella leasingfordringar

Pohjola-koncernen bjuder i första hand ut finansiella leasingavtal för transportutrustning samt maskiner och inventarier till industrin.

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Förfallotiden för finansiella leasingavtal		
Under ett år	307	322
Över ett år och under fem år	550	528
Över fem år	393	390
Bruttoinvesteringar i finansiella leasingavtal	1 250	1 240
Icke ackumulerad finansieringsintäkt (-)	-88	-93
Minimileasingavgifternas nuvärde	1 162	1 148
Minimileasingfordringarnas nuvärde		
Under ett år	288	302
Över ett år och under fem år	509	487
Över fem år	365	358
Totalt	1 162	1 148
Bruttotillväxten under räkenskapsperioden	359	487

Not 21. Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013*
Placeringar		
Lån och övriga fordringar	15	16
Aktier och andelar	463	471
Förvaltningsfastigheter	161	152
Skuldebrev	2 330	2 035
Derivatinstrument	12	4
Övriga andelar	231	300
Totalt	3 211	2 979
Övriga tillgångar		
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	33	40
Övriga		
Direktförsäkringsverksamhet	404	324
Återförsäkringsverksamhet	100	90
Kassa och banktillgodohavanden	41	4
Övriga fordringar	66	64
Totalt	643	523
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse totalt	3 854	3 502
Skadeförsäkringens placeringar		
Lån och övriga fordringar		
Lån och övriga fordringar	14	15
Depåfordringar inom återförsäkringar	1	1
Totalt	15	16
Finansiella tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen		
Skuldebrev	7	6
Derivatinstrument	12	4
Totalt	19	10
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Skuldebrev	2 323	2 029
Aktier och andelar	463	471
Övriga andelar	231	300
Totalt	3 016	2 800
Förvaltningsfastigheter		
Mark- och vattenområden	23	22
Byggnader	138	131
Totalt	161	152
Skadeförsäkringens placeringar totalt	3 211	2 979

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Specifikation av skuldebrev som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen samt aktier, andelar och derivat inom skadeförsäkring enligt notering och emittent

Milj. e	31.12.2014			31.12.2013		
	Skuldebrev	Aktier och andelar	Derivat-instrument	Skuldebrev	Aktier och andelar	Derivat-instrument
Noterade						
Övriga	7			6		
Övriga						
Övriga			12			4
Totalt	7		12	6		4

Finansiella tillgångar som kan säljas inom skadeförsäkring 31.12.2014, milj. e	Skuldebrev som kan säljas			Aktier och andelar som kan säljas		
	Till verkligt värde	Till upplupet anskaffningsvärde	Totalt	Till verkligt värde	Till anskaffningsvärde	Totalt*
Noterade						
Offentlig sektor	503		503			
Övriga	1 819		1 819	435		435
Övriga						
Övriga	0		0	258		258
Totalt	2 323		2 323	693		693
Räkenskapsperiodens nedskrivningar	0		0	-2		-2

* I aktier och andelar som kan säljas ingår aktier och fonder med aktierisk för 463 miljoner euro (471) samt övriga andelar för 231 miljoner euro (300). I övriga andelar ingår främst ränte-, penningmarknads-, konvertibel-, råvaru-, hedge fund- och fastighetsfonder.

I finansiella tillgångar som kan säljas inom skadeförsäkring ingår pantsatta poster för 2 miljoner euro (4). Posterna består i huvudsak av säkerhet för handel med derivat.

Finansiella tillgångar som kan säljas inom skadeförsäkring 31.12.2013**, milj. e	Skuldebrev som kan säljas			Aktier och andelar som kan säljas		
	Till verkligt värde	Till upplupet anskaffningsvärde	Totalt	Till verkligt värde	Till anskaffningsvärde	Totalt*
Noterade						
Offentlig sektor	465		465			
Övriga	1 549		1 549	581		581
Övriga						
Övriga	14		14	191		191
Totalt	2 029		2 029	771		771
Räkenskapsperiodens nedskrivningar	-2		-2	-8		-8

** Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Förändringar i skadeförsäkringens förvaltningsfastigheter, milj. e	2014	2013*
Anskaffningsvärde 1.1	133	143
Ökning	11	18
Minskning	-5	-8
Överföringar mellan posterna	0	-20
Anskaffningsvärde 31.12	138	133
Ackumulerade förändringar i verkligt värde 1.1	19	17
Förändringar i verkligt värde under räkenskapsperioden	2	4
Minskning	1	-2
Ackumulerade förändringar i verkligt värde 31.12	22	19
Bokfört värde 31.12	161	152

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Bygg- och reparationsförpliktelser som gäller förvaltningsfastigheter uppgick under räkenskapsperioden till 0 miljoner euro (2). Förvaltningsfastigheternas verkliga värde innehåller en skuldandel.

Av skadeförsäkringens förvaltningsfastigheter har 94 %, dvs. 150 miljoner euro värderats av en utomstående fastighetsvärderare. Värderingarna har upprättats av Antti Huotari (AFV) vid Realia Group Oy.

Not 22. Investeringsstillgångar

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013*
Finansiella tillgångar som kan säljas		
Skuldebrev	7 782	7 108
Aktier och andelar	101	175
Totalt	7 882	7 283
Finansiella tillgångar som hålls till förfall		
Skuldebrev	144	202
Totalt	144	202
Förvaltningsfastigheter		
Mark- och vattenområden	5	5
Byggnader	80	83
Totalt	85	88
Investeringsstillgångar totalt	8 112	7 574

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Bland förvaltningsfastigheterna fanns varken den här eller den föregående räkenskapsperioden fastigheter som utgjort säkerhet.

Finansiella tillgångar som kan säljas och investeringar som hålls till förfall 31.12.2014

Milj. e	Skuldebrev som kan säljas		Totalt	Aktier och andelar som kan säljas		Totalt	Investeringar som hålls till förfall
	Till verkligt värde	Till upplupet anskaffningsvärde		Till verkligt värde	Till anskaffningsvärde		
Noterade							
Offentlig sektor	7 302		7 302				
Övriga	398		398	7		7	144
Övriga							
Övriga	82		82	83	11	94	
Totalt	7 782		7 782	90	11	101	144
Räkenskapsperiodens nedskrivningar				-1		-1	

I finansiella tillgångar som kan säljas ingår inga efterställda noterade skuldebrev från andra och inga andra än efterställda noterade skuldebrev från andra. Alla placeringar i kapitalfonder, som uppgick till 16 miljoner euro (14), har värderats till verkligt värde. Det var inte möjligt att tillförlitligt fastställa ett verkligt värde för placeringar som värderats till anskaffningsvärde. I investeringar som hålls till förfall ingick skuldebrev belåningsbara i centralbanker för 130 miljoner euro (187) och andra, noterade skuldebrev för 14 miljoner euro (15).

Finansiella tillgångar som kan säljas och investeringar som hålls till förfall 31.12.2013*

Milj. e	Skuldebrev som kan säljas		Aktier och andelar som kan säljas			Investeringar som hålls till förfall
	Till verkligt värde	Till upplupet anskaffningsvärde	Totalt	Till verkligt värde	Till anskaffningsvärde	
Noterade						
Offentlig sektor	6 725		6 725			
Övriga	322		322	7		202
Övriga						
Övriga	61		61	105	64	169
Totalt	7 108		7 108	111	64	202
Räkenskapsperiodens nedskrivningar				0		0

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Förändringar i förvaltningsfastigheter, milj. e	2014	2013*
Anskaffningsvärde 1.1	86	67
Ökning		19
Minskning	-2	
Överföringar mellan posterna		
Anskaffningsvärde 31.12	84	86
Akkumulerade förändringar i verkligt värde 1.1	3	0
Förändringar i verkligt värde under räkenskapsperioden	-2	3
Minskning	1	
Akkumulerade förändringar i verkligt värde 31.12	2	3
Bokfört värde 31.12	85	88

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Förändringarna i förvaltningsfastigheternas verkliga värde har bokförts på nettointäkter från placeringsverksamheten. Förvaltningsfastigheternas verkliga värde innehåller en skuldandel.

En specifikation av förvaltningsfastigheter som hyrts ut med operationella leasingavtal finns i not 81.

Förvaltningsfastigheterna har värderats av en utomstående fastighetsvärderare. Värderingarna har upprättats av auktoriserade fastighetsvärderaren (AFV), auktoriserade fastighetsmäklaren (AFM), diplomingenjör (DI) Raino Pesu och diplomingenjör (DI), värderingsexpert Ville Vaarala vid Catella Property Oy.

Not 23. Omklassificerade skuldebrev

I följande tabell presenteras de omklassificerade skuldebreven enligt bokfört värde och verkligt värde.

31.12.2014, milj. e	Bokfört värde	Verkligt värde	Effektiv ränta	Nedskrivningar på grund av kreditrisken
Lån och fordringar	231	245	5,5	
Investeringar som hålls till förfall	59	56	4,3	
Finansiella tillgångar som kan säljas	45	45	4,2	
Totalt	335	347		

31.12.2013, milj. e	Bokfört värde	Verkligt värde	Effektiv ränta	Nedskrivningar på grund av kreditrisken
Lån och fordringar	298	306	5,2	
Investeringar som hålls till förfall	99	89	4,2	
Finansiella tillgångar som kan säljas	42	42	4,2	
Totalt	438	436		

Om ingen omklassificering skett och skuldebreven hade värderats med verkliga värden på en marknad:

Milj. e	2014		2013	
	Resultat-räkning	Fonden för verkligt värde	Resultat-räkning	Fonden för verkligt värde
Bankrörelsen	2		-1	
Försäkringsrörelsen	0	0	0	-1
Koncernfunktionerna	12	-1	29	-3
Totalt	13	-1	27	-3

Lån och fordringar samt investeringar som hålls till förfall har omklassificerats 2008. Finansiella tillgångar som kan säljas har omklassificerats 2012.

Räntorna som erhållits för omklassificerade skuldebrev uppgick under januari–december till totalt 8 miljoner euro (10). Den periodiserade prisdifferensen mellan det nominella värdet och anskaffningsvärdet för skuldebreven uppgick till totalt 2 miljoner euro (3). För skuldebreven bokfördes 1 miljoner euro (2) i realisationsförlust. Nedskrivningar för skuldebrev bokfördes för 0 miljoner euro (0). Ränterisken var skyddad med derivat som omfattades av säkringsredovisning från 1.10.2008. För säkrande derivat bokfördes 3 miljoner euro (6) i positiv förändring i marknadsvärde.

Not 24. Investeringar som behandlas enligt kapitalandelsmetoden

Belopp som tagits upp i balansräkningen:

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Intresseföretag	2	29
Totalt	2	29

Belopp som tagits upp i resultaträkningen:

Milj. e	2014	2013
Intresseföretag	0	0
Totalt	0	0

Investeringar i intresseföretag och samföretag

Pohjola -koncernens kvarvarande verksamheter ingår 31.12.2014 ett (1) intresseföretag som är individuellt oväsentligt. Innehavet i Autovahinkokeskus Oy är 27,75 % (27,75 %). Pohjola-koncernen har inga betydande placeringar i samföretag.

Det finns inget noterat marknadsvärde för Pohjola-koncernens investeringar i intresseföretag och det finns inga eventalförpliktelser som ansluter sig till företagen.

Sammanfattning av finansiell information om icke väsentliga intresseföretag som konsoliderats i koncernbokslutet

Milj. e	Intresseföretag konsoliderade med kapitalandelsmetoden	
	2014	2013
Vinster från kvarvarande verksamheter	0	0
Totalresultat	0	0

Not 25. Immateriella tillgångar

Förändringar i immateriella tillgångar, milj. e	Goodwill	Varumärken	Kundrelationer i anslutning till försäkringsavtal och försäkringarnas anskaffningsvärde	Övriga immateriella tillgångar	Totalt
Anskaffningsvärde 1.1.2014	519	179	301	259	1 258
Ökning				24	24
Minskning				-1	-1
Överföringar till tillgångar som innehas för värdeöverföring till ägare	-97			-39	-136
Överföringar mellan posterna				0	0
Anskaffningsvärde 31.12.2014	422	179	301	243	1 146
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.2014		-7	-194	-148	-349
Räkenskapsperiodens avskrivningar			-24	-22	-45
Minskning				0	0
Avskrivningar av tillgångar som innehas för värdeöverföring till ägare				33	33
Övriga förändringar				0	0
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2014		-7	-218	-136	-360
Bokfört värde 31.12.2014	422	172	84	107	786

I övriga immateriella tillgångar ingår ADB-program till ett bokföringsvärde av 81 miljoner euro och ADB-program under utveckling för 27 miljoner euro.

Avskrivningar, nedskrivningar och återförda nedskrivningar har bokförts i resultatposten Övriga rörelsekostnader.

Förändringar i immateriella tillgångar, milj. e	Goodwill	Varumärken	Kundrelationer i anslutning till försäkringsavtal och försäkringarnas anskaffningsvärde	Övriga immateriella tillgångar	Totalt
Anskaffningsvärde 1.1.2013	519	179	301	230	1 230
Ökning				31	31
Minskning				-3	-3
Överföringar mellan posterna					
Anskaffningsvärde 31.12.2013	519	179	301	259	1 258
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.2013		-7	-170	-131	-308
Räkenskapsperiodens avskrivningar			-24	-20	-43
Minskning				3	3
Övriga förändringar					
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2013		-7	-194	-148	-349
Bokfört värde 31.12.2013	519	172	108	111	910

I övriga immateriella tillgångar ingår ADB-program till ett bokföringsvärde av 92 miljoner euro och ADB-program under utveckling för 17 miljoner euro.

Avskrivningar, nedskrivningar och återförda nedskrivningar har bokförts i resultatposten Övriga rörelsekostnader.

Immateriella tillgångar med obegränsad nyttjandetid, milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Goodwill	422	519
Varumärken	172	172
Totalt	595	691

Vid rörelseförvärv har nyttjandetiden för förvärvat goodwill och förvärvade varumärken uppskattats till obegränsad, eftersom de påverkar de framtida kassaflödena under en obestämd tid.

	31.12.2014		31.12.2013	
	Bokfört värde, milj. e	Återstående avskrivningstid	Bokfört värde, milj. e	Återstående avskrivningstid
De övriga viktigaste immateriella tillgångarna				
Kundrelationer	84	1-4 år	108	2-5 år
ADB-program	81	2-5 år	92	2-5 år
ADB-program under utveckling	27		17	

Goodwillen förvärvades 2005 som en del av förvärvet av Pohjola-Gruppen Abp:s affärsrörelse samt 2008 som en del av förvärvet av Pohjola-Finance Ab (f.d. K-Rahoyitus). Goodwillen har ökat 2011 till följd av förvärvet Excenta Oy, ett tjänstebolag inom välbefinnande i arbetet. Varumärkena, kundrelationerna och en betydande del av ADB-programmen förvärvades som en del av förvärvet av skadeförsäkringsrörelsen.

Nedskrivningsprövning av goodwill

Goodwill, milj. e	2014	2013
Skadeförsäkringsrörelse	410	410
Pohjola Kapitalförvaltning Ab*		97
Finansbolagstjänster	13	13
Totalt	422	519

* Avveklad verksamhet

Pohjola-koncernens goodwill har i sin helhet uppstått genom förvärven av Pohjola-Gruppen Abp:s, Pohjola Finance Ab:s och Excenta Oy:s affärsrörelse. Storleken på goodwillen fastställdes i köpesummans fördelningsprocesser, dvs. vid de s.k. PPA (Purchase Price Allocation)-utredningarna. Den goodwill som uppkom fördelades på enheter som genererar kassaflöde (CGU:n), som var antingen rörelsesegment eller företag som räknas till rörelsesegmenten. Nedskrivningsprövningen av goodwill utfördes i enlighet med IAS 36 för kassaflödesgenererande affärsområden som motsvarar de affärsområden för vilka förvärvskalkylerna upprättades vid PPA-utredningen: skadeförsäkrings- och kapitalförvaltningsrörelsen samt finansbolagstjänster. Pohjola Hälsa Ab fusionerades under räkenskapsperioden med Pohjola Försäkring Ab. För prövningen av goodwill hos välbefinnandetjänsterna var det inte längre möjligt att definiera en separat enhet som producerade kassaflöde, så välfärdstjänsternas goodwill har prövats som en del av goodwill för skadeförsäkringsrörelsen.

Värdet av Pohjola-koncernens kassaflödesenheter har för prövningen av goodwill fastställts enligt metoden "Excess Returns". I metoden avdras avkastningskravet på eget kapital från den innevarande räkenskapsperiodens och de kommande räkenskapsperiodernas vinst. För att fastställa nuvärdet av kassaflödet diskonteras en eventuell återstående avkastning med en diskonteringsränta som motsvarar avkastningskravet på eget kapital.

Längden för prövningsperioden fastställdes till den femåriga prövningsperioden enligt standarden IAS 36 med restvärden.

De prognoser som använts i kassaflödesanalyserna baserar sig på de strategisiffror för perioden 2015–2017 som Pohjola fastställt 2012 och på de förväntningar på affärsrörelsernas utveckling efter strategiperioden som härletts ur siffrorna. Tillväxten i kassaflödena efter 2017 varierar mellan 2 och 9 procent.

Som diskonteringsränta i analyserna har använts kostnaden för eget kapital till marknadsvillkor, som står i linje med de tillämplade värderingsmetoderna (dvs. via kassaflödet har fastställts endast det värde som tillfaller placerare i eget kapital och som har diskonterats med avkastningskravet på eget kapital). Den diskonteringsränta som använts i kalkylerna före skatt (dvs. IFRS WACC) varierade mellan 6,7 och 11,3 procent. År 2013 varierade diskonteringsräntan mellan 9,9 och 15,3 procent. Diskonteringsräntan för skadeförsäkringsrörelsen sänktes med 0,9 procentenheter och diskonteringsräntan för finansbolagstjänster med 1,1 procentenheter till att motsvara diskonteringsräntan enligt marknadsinformationen.

Nedskrivningsprövningen av goodwill har inte lett till nedskrivningar.

En känslighetsanalys utfördes separat för varje kassaflödesenhet, den baserade sig på de centrala variablerna för respektive kassaflödesenhet.

För skadeförsäkringsrörelsen användes som centrala variabler i känslighetsanalysen diskonteringsräntan, totalkostnadsprocenten och nettointäkter från placeringsverksamheten i procent. Variablerna var de samma som året innan. Resultaten av känslighetsanalysen har inte förändrats väsentligt jämfört med föregående år. En uppgång på 8,4 procentenheter i diskonteringsräntan och 6,7 procentenheter i totalkostnadsprocenten samt en nedgång på 2,4 procentenheter i nettointäkter från placeringsverksamheten i procent jämfört med prognoserna under hela prövningsperioden, där en variabel förändras och de övriga hålls oförändrade, medför en risk för nedskrivning. För ett år sedan var resultaten: en uppgång på 5,9 procentenheter i diskonteringsräntan och 3,9 procentenheter i totalkostnadsprocenten samt en nedgång på 1,6 procentenheter i nettointäkter från placeringsverksamheten i procent jämfört med prognoserna under hela prövningsperioden medför en risk för nedskrivning.

För finansbolagstjänsterna användes som centrala variabler i känslighetsanalysen diskonteringsräntan, ökningen i utlåningsstocken i procent och kostnadsökningen i procent. Variablerna var de samma som året innan. Resultaten av känslighetsanalysen har inte förändrats väsentligt jämfört med föregående år. En uppgång på 11 procentenheter i diskonteringsräntan, en nedgång på 16 procentenheter i utlåningsstocken och en kostnadsökning på 23 procentenheter jämfört med prognoserna under hela prövningsperioden medan de övriga variablerna hålls oförändrade medför en risk för nedskrivning. För ett år sedan var resultaten: en uppgång på 7,5 procentenheter i diskonteringsräntan, en nedgång på 9,7 procentenheter i utlåningsstocken samt en kostnadsökning på 10 procentenheter jämfört med prognoserna under hela prövningsperioden medför en risk för nedskrivning.

Nedskrivningsprövning av varumärken

Pohjola-koncernens varumärken har i sin helhet uppstått genom förvärvet av Pohjola-Gruppen Abp:s affärsrörelse. En nedskrivningsprövning har utförts separat i enlighet med IAS 36 för följande varumärken: Pohjola, Europeiska, A-Försäkring och Seesam.

Varumärkena har värderats enligt metoden "relief from royalty", i vilken varumärkenas värde fastställdes till de royaltyinbesparningar diskonterade till nutid som i framtiden uppnås genom innehav av varumärkena. Som diskonteringsränta i kalkylerna har använts den kostnad för eget kapital till marknadsvillkor som fastställts för skadeförsäkringsrörelsen utökad med en tillgångsvis riskpremie. Diskonteringsräntan för skadeförsäkringen sänktes med 0,9 procentenheter till att motsvara diskonteringsräntan enligt marknadsinformationen. Vid prövningen 2014 har dessutom använts samma riskpremie och motsvarande royalty i procent som vid PPA-utredningen och prövningen under tidigare år.

Längden för prövningsperioden fastställdes till i regel 5 år i enlighet med standarden IAS 36. För prövningen av varumärket Pohjola fastställdes prövningsperioden exceptionellt till 15 år, eftersom användningen av varumärket utvidgas till en helt ny affärsrörelse som kommer att växa under de närmaste åren. De prognoser som använts i kassaflödesanalyserna baserar sig på de strategisiffror som uppdaterats för skadeförsäkringsrörelsen för 2015–2017 och på de förväntningar på affärsrörelsens fortsatta utveckling som härletts ur siffrorna. Som tillväxt i kassaflödena under perioderna efter prognosperioden användes en inflationsförväntning på 2 procent.

OP Andelslags förvaltningsråd beslöt hösten 2014 att koncentrera skadeförsäkringsrörelsen under varumärket OP tillsammans med bank- och skadeförsäkringsrörelsen. Varumärket Pohjola kommer i fortsättningen att användas främst inom hälsovårds- och välbefinnanderörelsen samt i skadeförsäkringsprodukter som är nära anslutna till dem. I samband med nedskrivningsprövningen av varumärket Pohjola prövades hur ovan nämnda förändring påverkar varumärkets ekonomiska nyttjandetid och prövningsperiodens längd, den diskonteringsränta som användes för prövningen, riskpremien och royaltyprocenten. Varumärket konstaterades fortfarande utgöra en sådan immateriell tillgång med obegränsad ekonomisk nyttjandetid som avses i IAS 36. Eftersom varumärket används i en ny affärsrörelse som förväntas växa kraftigt i början, förlängdes prövningsperioden till 15 år. I övriga parametrar gjordes inga väsentliga ändringar, eftersom den nya hälsovårds- och välbefinnanderörelsen har ett nära samband till skadeförsäkringsrörelsen. Vid prövningen av varumärket beaktades de kassaflöden som kan likställas med omsättning för de affärsrörelser som i fortsättningen finns under varumärket.

Nedskrivningsprövningen av varumärken har inte lett till nedskrivningar för varumärken i bokslutet 2014. Nedskrivningar på 1 miljon euro har tidigare bokförts för varumärket Seesam i bokslutet för 2011. Nedskrivningar på 3 miljoner euro har tidigare bokförts för varumärket i bokslutet för såväl 2009 som 2008.

Nedskrivningsprövning av andra väsentliga immateriella tillgångar

Pohjola-koncernens kundrelationer och en betydande del av ADB-programmen har förvärvats som en del av förvärvet av Pohjola-Gruppen Abp:s affärsrörelse. De immateriella tillgångar som uppstått genom kundrelationerna kostnadsförs genom linjära avskrivningar inom en uppskattad nyttjandetid, och det har inte förekommit något nedskrivningsbehov beträffande dem. De immateriella tillgångar som uppstått genom ADB-program som allokaterats till skadeförsäkringsrörelsen och kapitalförvaltningsrörelsen har kostnadsförts i sin helhet redan under tidigare räkenskapsperioder.

Not 26. Materiella tillgångar

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013*
Rörelsefastigheter		
Mark- och vattenområden	6	6
Byggnader	43	42
Totalt	49	48
Maskiner och inventarier	3	4
Övriga materiella tillgångar	3	3
Egendom som hyrts ut	17	27
Materiella tillgångar totalt	72	82
av vilka anskaffningar i arbete	0	0

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Förändringar i materiella tillgångar, milj. e	Rörelse- fastigheter	Maskiner och inventarier	Övriga materiella tillgångar	Egendom som hyrts ut	Materiella tillgångar totalt
Anskaffningsvärde 1.1.2014	58	39	3	51	151
Ökning	3	0	1	2	6
Minskning	-1	-1	-1	-17	-19
Överföringar till tillgångar som innehas för värdeöverföring till ägare		-1			
Överföringar mellan posterna	0				0
Anskaffningsvärde 31.12.2014	60	37	3	36	137
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.2014	-10	-35	0	-24	-69
Räkenskapsperiodens avskrivningar	-1	-1	0	-8	-10
Räkenskapsperiodens nedskrivningar	0				0
Återföringar av räkenskapsperiodens nedskrivningar	0				0
Minskning	0	0	0	12	13
Avskrivningar av tillgångar som innehas för värdeöverföring till ägare		1			
Övriga förändringar	0	0			0
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2014	-10	-34	0	-20	-66
Bokfört värde 31.12.2014	49	3	3	17	72

Förändringar i materiella tillgångar, milj. e	Rörelse- fastigheter	Maskiner och inventarier	Övriga materiella tillgångar	Egendom som hyrts ut	Materiella tillgångar totalt
Anskaffningsvärde 1.1.2013*	28	38	3	68	137
Ökning	13	1	0	8	22
Minskning	-3	0	0	-25	-29
Överföringar mellan posterna	20				20
Anskaffningsvärde 31.12.2013*	58	39	3	51	151
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 1.1.2013*	-8	-34	0	-28	-70
Räkenskapsperiodens avskrivningar	-2	-1	0	-11	-14
Räkenskapsperiodens nedskrivningar	-2				-2
Återföringar av räkenskapsperiodens nedskrivningar	0				0
Minskning	2	0	0	15	18
Övriga förändringar	0				0
Akkumulerade avskrivningar och nedskrivningar 31.12.2013*	-10	-35	0	-24	-69
Bokfört värde 31.12.2013*	48	4	3	27	82

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Avskrivningarna, nedskrivningarna och de återförda nedskrivningarna har redovisats bland övriga rörelsekostnader.

Pohjola-koncernen bjuder främst ut operationella leasingavtal för leasing av personbilar. Pohjola-koncernen har hyrt ut kontorsutrymmen som den inte behöver själv och de här utrymmena har i bokslutet klassificerats som förvaltningsfastigheter.

En specifikation av materiella tillgångar som hyrts ut med operationella leasingavtal finns i not 81.

Not 27. Övriga tillgångar

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013*
Betalningsförmedlingsfordringar	7	35
Pensionstillgångar	0	5
Förutbetalda kostnader		
Räntor	642	711
Övriga förutbetalda kostnader		9
Marginalfordringar i anslutning till derivatinstrument	104	54
Övriga	1 036	554
Totalt	1 789	1 369

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

I posten övriga ingår bl.a. försäljningsfordringar för värdepapper för 29 miljoner euro (70) och CSA-säkerhetsfordringar för 862 miljoner euro (408).

Not 28. Skattefordringar

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013*
Inkomstskattefordringar	10	2
Uppskjuten skattefordran	24	14
Skattefordringar totalt	34	15

Specifikation av skattefordringar och skatteskulder, milj. e	31.12.2014	31.12.2013*
Uppskjuten skattefordran		
Finansiella tillgångar som kan säljas	0	0
Avskrivningar och nedskrivningar	0	1
Avsättningar och nedskrivningar av fordringar	9	3
Periodiseringsdifferenser för värdepapper som emitterats till allmänheten	13	18
Förmånsbestämda pensionsplaner	12	3
Koncernkonsolideringar	0	1
Övriga poster	6	3
Kvittad mot uppskjuten skatteskuld	-18	-16
Totalt	24	14

Uppskjuten skatteskuld		
Skattemässiga avsättningar	208	212
Finansiella tillgångar som kan säljas	54	37
Säkring av kassaflödet	4	3
Eliminering av utjämningsbeloppet	43	50
Värdering av placeringar till verkligt värde	7	13
Fördelning av köpesumman för företagsköp	49	54
Förmånsbestämda pensionsplaner	0	1
Koncernkonsolideringar		0
Övriga poster	6	6
Kvittad mot uppskjuten skattefordran	-18	-16
Totalt	354	360

Förändringar i uppskjuten skatt, milj. e	31.12.2014	31.12.2013*
Uppskjuten skattefordran /-skuld 1.1	-347	-397
Inverkan av förändringen av redovisningsprinciperna totalt	1	-1
Uppskjuten skattefordran /-skuld 1.1	-346	-398
Bokförts i resultaträkningen		
Inverkan av förluster	0	
Avsättningar och nedskrivningar av fordringar	10	-1
Skattemässiga avsättningar	0	-22
Eliminering av utjämningsbeloppet	7	6
Värdoförändringar och försäljningar i placeringar	3	-4
Avskrivningar och nedskrivningar	4	7
Periodiseringsdifferenser för värdepapper som emitterats till allmänheten	-5	-4
Förmånsbestämda pensionsplaner	1	1
Ändring i skattesatsen 1.1.2014		65
Övriga	2	-8
Bokförts i rapporten över totalresultat		
Fonden för verkligt värde		
Värdering till verkligt värde	-30	-10
Säkring av kassaflödet	-1	4
Överföring till resultaträkningen	16	10
Ändring i skattesatsen 1.1.2014		9
Aktuariella vinster/(förluster) från förmånsbestämda pensionsplaner	10	0
Ändring i skattesatsen 1.1.2014		-2
Övriga		1
Uppskjuten skatteskuld/-fordran totalt 31.12	-330	-347
Inkomstskattefordringar/-skulder	-27	-16
Skattefordringar/-skulder totalt	-357	-362

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Skattemässiga förluster för vilka inga uppskjutna skattefordringar har bokförts fanns vid slutet av 2014 för 1 miljoner euro (7). Förlusterna preskriberas före 2024.

För de balanserade vinstmedlen i dotterföretagen i Baltikum på 38 miljoner euro (31) har inte bokförts någon uppskjuten skatteskuld, eftersom tillgångarna bestående har investerats i respektive land.

Not 29. Skulder till kreditinstitut

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Skulder till centralbanker*	250	73
Skulder till kreditinstitut		
Betalbara på anfordran		
Insättningar		
OP Gruppens institut	350	233
Övriga kreditinstitut	54	130
Övriga skulder		
OP Gruppens institut	494	361
Totalt	898	725
Övriga än betalbara på anfordran		
Insättningar		
OP Gruppens institut	2 822	3 270
Övriga kreditinstitut	1 271	722
Totalt	4 094	3 992
Skulder till kreditinstitut och centralbanker totalt	5 241	4 789

* Inlåning från centralbanker utanför euroområdet

Not 30. Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Finansiella skulder för handel		
Blankning av värdepapper	4	4
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen totalt	4	4

Not 31. Derivatinstrument

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Som innehas för handel		
Räntederivat	4 752	2 910
Valutaderivat	686	193
Aktie- och indexderivat	25	32
Övriga	52	52
Totalt	5 516	3 186
Säkringsinstrument		
Säkring av verkligt värde		
Räntederivat	373	220
Valutaderivat		13
Säkring av kassaflödet		
Räntederivat	0	1
Totalt	373	234
Derivatinstrument totalt	5 889	3 420

I balansposten Derivatinstrument ingår negativa värdeförändringar och erhållna premier.

Not 32. Skulder till kunder

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013*
Insättningar		
Betalbara på anfordran		
Privatkunder	63	34
Företag och offentlig sektor	7 437	5 800
Totalt	7 500	5 834
Övriga		
Privatkunder		0
Företag och offentlig sektor	1 680	1 665
Totalt	1 680	1 665
Övriga finansiella skulder		
Betalbara på anfordran		
Privatkunder	8	10
Totalt	8	10
Övriga		
Företag och offentlig sektor	2 254	2 674
Totalt	2 254	2 674
Skulder till kunder totalt	11 442	10 183

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Not 33. Skulder för skadeförsäkringsrörelse

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Försäkringsskuld	2 737	2 593
Skulder avseende direktförsäkringsverksamhet	203	134
Skulder avseende återförsäkringsverksamhet	9	9
Derivatinstrument	2	0
Övriga	21	10
Skulder för skadeförsäkringsrörelse totalt	2 972	2 746

Skulder för skadeförsäkringsavtal och återförsäkrares andel

Milj. e	31.12.2014			31.12.2013		
	Brutto	Åter- försäkring	Netto	Brutto	Åter- försäkring	Netto
Avsättningar för ersättningar av pensionstyp	1 316	-7	1 308	1 253	-4	1 249
Övriga avsättningar för specifika skadefall	188	-65	124	160	-55	105
Särskild avsättning för yrkessjukdomar	22		22	25		25
Kollektiv avsättning för oreglerade skador	612	-7	605	603	-6	597
Avsättning för skaderegleringskostnader	63		63	60		60
Avsättning för ej intjänade premier	523	-13	511	493	-12	481
Försäkringsskuldens ränteskydd	12		12			
Försäkringsskuld för skadeförsäkring totalt	2 737	-92	2 645	2 593	-77	2 517

Förändringar i försäkringsskulden och fordringar avseende återförsäkringsavtal

Milj. e	2014			2013		
	Brutto	Åter- försäkring	Netto	Brutto	Åter- försäkring	Netto
Avsättning för oreglerade skador						
Avsättning för oreglerade skador 1.1	2 100	-65	2 035	1 993	-62	1 932
Under räkenskapsperioden betalda ersättningar	-913	29	-884	-866	39	-827
Förändring i skuld/fordran	974	-44	930	931	-42	889
Under räkenskapsperioden inträffade skador	931	-34	897	908	-46	862
Ökning (minskning) jämfört med tidigare perioder	-16	-10	-27	-14	4	-10
Förändring i diskonteringsräntan	60		60	38		38
Upplösning av diskontering	40		40	42		42
Värdeförändring i ränteskydd	12		12			
Kursvinster (förluster)	0	0	0	-1		-1
Avsättning för oreglerade skador 31.12	2 213	-79	2 134	2 100	-65	2 035
Avsättning för ej intjänade premier						
Avsättning för ej intjänade premier 1.1	493	-12	481	455	-15	440
Ökning	483	-13	470	451	-9	442
Minskning	-456	12	-444	-415	12	-404
Förändring i diskonteringsräntan	2		2	1		1
Upplösning av diskontering	1		1	1		1
Avsättning för ej intjänade premier 31.12	523	-13	511	493	-12	481
Försäkringsskuld för skadeförsäkring totalt	2 737	-92	2 645	2 593	-77	2 516

Avsättningen för ej intjänade premier representerar förpliktelse som hänför sig till det försäkringsskydd som ännu inte upphört vid årets slut.

Värdering av försäkringsskuld för försäkringsavtal

a) Använda metoder och antaganden

Försäkringsskuldens belopp har uppskattats så att det med rimlig sannolikhet är tillräckligt för att täcka de förpliktelser som härrör från försäkringsavtalen. Detta har genomförts så att man först gjort en uppskattning av skuldens förväntade värde och därefter räknat ut ett säkerhetstillägg på grund av den ovisshet som föreligger.

Avsättningen för ej intjänade premier har i huvudsak fastställts avtalsvis enligt pro rata parte temporis-metoden.

Avsättningen för ersättningar av pensionstyp utgörs av det diskonterade nuvärdet av kassaflödet från ersättningar för inkomstbortfall som betalas ut i form av fortlöpande pensioner. Den diskonteringsränta som används bestäms med beaktande av den rådande räntenivån, lagbestämmelserna om att avsättningarna ska vara betryggande, den av myndigheterna fastställda övre gränsen för diskonteringsräntan samt den rimliga förväntade avkastningen på de tillgångar som täcker försäkringsskuden. Den vid slutet av 2014 använda diskonteringsräntan är 2,5 % (31.12.2013: 2,8 %). Som dödlighetsmodell har använts en ålderskohortmodell för dödlighetsintensiteten som baserar sig på befolkningsstatistiken i Finland och på antagandet att den nu observerade trenden med en allt högre livslängd kommer att fortsätta.

I avsättningen för oreglerade skador ingår avsättningar för asbestskador som utgörs av yrkessjukdomsfall inom den lagstadgade olycksfallsförsäkringen. Det prognostiserade kassaflödet från dessa ersättningar baserar sig på en utredning, i vilken har beaktats hur mycket asbest som årligen har använts som råmaterial i Finland samt hur latensiderna för olika asbestsjukdomar är fördelade. Asbestskadornas utveckling följs årligen upp och utfallet har följt prognosen väl.

För värdering av den kollektiva avsättningen för oreglerade skador har flera statistiska metoder använts. Bornhuetter-Ferguson, Cape Cod och Chain Ladder. Vid tillämpningen av dem måste utöver val av metod även andra val göras såsom beslut om på hur många skadeårs statistiska material metoderna ska tillämpas.

Bornhuetter-Ferguson

Bornhuetter-Ferguson-metoden (BF) baserar sig på antagandet att det varje utvecklingsår utbetalas ersättningar som utgör en viss andel av riskmättet för skadeåret. Riskmättet kan t.ex. utgöras av antalet försäkringsår eller de med den antagna skadekvoten justerade premieintäkterna. BF reagerar långsamt på förändringar i utvecklingstriangeln för ersättningar och metoden är dessutom känslig för valet av riskmätt.

Cape Cod

Cape Cod-metoden motsvarar BF-metoden i och med att andelen ersättningar som utbetalas ett utvecklingsår i relation till riskmättet utjämnas mellan olika skadeår. I den traditionella Cape Cod-metoden är ersättningarnas andel av riskmättet utjämnad så att den är lika stor för alla skadeår. I den generella Cape Cod-metoden utjämnas ersättningarnas andel av riskmättet för skadeåret på basis av observationer för skadeåret och nära skadeåret.

Chain Ladder

Vid användning av Chain Ladder-metoden (CL) skattas den totala skadekostnaden för varje skadeår med hjälp av årliga utvecklingsfaktorer. En utvecklingsfaktor beskriver förhållandet mellan på varandra följande utvecklingsår i utvecklingstriangeln för de kumulativa ersättningarna. CL är känslig för observationer som görs under de första utvecklingsåren.

De största riskerna vid värderingen av den kollektiva avsättningen för oreglerade skador hänför sig till

- Uppskattningen av framtida inflation (exkl. ersättningar för inkomstbortfall som betalas på basis av lagstadgade försäkringar)
- Justering av förändringar i utvecklingstriangeln för ersättningar till följd av lagändringar och ändringar i ersättningspraxis (dvs. ger historien en korrekt bild av framtiden)
- De historiska datas riktighet under tiotals år.

Av den kollektiva avsättningen för oreglerade skador har endast avsättningen för pensioner diskonterats.

Vid värderingen av den kollektiva avsättningen för oreglerade skador har koncernens skadeförsäkringsbestånd delats upp i flera klasser bland annat utgående från risken och löptiden för kassaflödet från de utbetalda ersättningarna. I varje klass beräknas den kollektiva avsättningen för oreglerade skador först enligt respektive ovan nämnda statistiska metod. Av dem har man valt den som bäst lämpar sig för den klass som är föremål för granskning. Som valkriterier har använts hur väl modellen i fråga skulle ha prognostiserat utvecklingen under tidigare skadeår och den genom modellen erhållna värderingens känslighet för antalet använda statistikår. Till det förväntningsvärde som modellen ger har ett säkerhetstillägg på 2–10 % lagts till. På säkerhetstilläggets belopp inverkar de framtida kassaflödenas osäkerhet och löptid samt historiska datas kvalitet.

Vid värderingen av den kollektiva avsättningen för ersättningarna för sjukvårdskostnader och rehabiliteringskostnader inom den lagstadgade olycksfallsförsäkringen och trafikförsäkringen har beaktats att de ersättningar som betalas för skador som har inträffat för över 10 år sedan kommer att finansieras med hjälp av fördelningssystemet.

b) Förändringar i antaganden och metoder

Till följd av att diskonteringsräntan sjunkit har avsättningarna för ersättningar av pensionstyp ökat med 62 miljoner euro (38).

Inverkan av ändrade metoder och antaganden på avsättningarnas belopp	2014	2013
Milj. e (ökning+/minskning- av avsättningar)		
Ändring av diskonteringsräntan	62	38
Totalt	62	38

c) Ersättningarnas utveckling

I ersättningstrianglarna har de faktiska ersättningskostnaderna jämförts med tidigare värden. Trianglarna som beskriver ersättningsutvecklingen har konstruerats per skadeår.

Ersättningsutvecklingen har presenterats för tio år med undantag av långvariga avsättningar. I ersättningstrianglarna följs inte upp utvecklingen för andelar i pooler eller olycksfallsförsäkringens regresser. Kapitalvärdena för slutligt fastställda pensioner har behandlats såsom om de hade utbetalats till beloppet av deras kapitalvärde i samband med att de slutligt fastställdes. För de långvariga avsättningarna, dvs. de slutligt fastställda pensionerna och asbestskadorna, har uppgifter om försäkringsskuldens tillräcklighet presenterats.

Ersättningstrianglar, bruttorörelse, milj. e

Skadeår	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Totalt
Uppskattning av den totala skadekostnaden											
0*	540	603	638	707	666	738	784	815	903	931	7 325
n+1	540	611	633	693	633	746	751	802	879		
n+2	535	591	627	691	640	744	752	805			
n+3	529	594	622	689	641	743	757				
n+4	532	594	622	704	651	750					
n+5	532	587	647	726	653						
n+6	529	587	657	734							
n+7	536	591	661								
n+8	536	594									
n+9	540										
Nuvarande uppskattning av den totala skadekostnaden											
	540	594	661	734	653	750	757	805	879	931	7 304
Ackumulerade utbetalda ersättningar											
	-516	-561	-615	-669	-576	-684	-662	-696	-704	-484	-6 167
Avsättning för oreglerade											
skador för åren 2005–2014	24	33	46	66	76	66	95	109	175	447	1 136
Avsättning för oreglerade skador för tidigare år											155

* = vid slutet av skadeåret

Utvecklingen av ersättningarna för latent yrkessjukdomar, milj. e

Räkenskapsår	Kollektiv avsättning för oreglerade skador	Kända avsättningar för pensioner	Utbetalda ersättningar	Ersättningskostnader	Förändring i beräkningsgrunden*	Tillräcklighet
2005	45	39	-4	-2	1	-1
2006	43	40	-4	-3		-3
2007	41	40	-4	-2	-1	-2
2008	40	41	-4	-4	3	-2
2009	42	43	-4	-8	4	-4
2010	38	44	-3	0		0
2011	35	50	-3	-6	5	-2
2012	32	53	-4	-4	2	-1
2013	28	53	-4	-1	1	0
2014	22	53	-4	-2	2	0

Utvecklingen av slutligt fastställda pensioner, milj. e

Räkenskapsår	Vid början av året	Vid slutet av året	Nytt pensionskapital	Betalda pensioner	Förändring i beräkningsgrunden*	Tillräcklighet
2006	681	731	77	26		1
2007	731	745	60	28	-15	3
2008	745	766	55	30		4
2009	763**	771	42	32		2
2010	771	794	60	34		3
2011	794	895	66	35	77	7
2012	895	940	66	34	31	18
2013	940	965	51	37	23	12
2014	965	1 010	54	40	36	5

* Inverkan av förändringar i diskonteringsräntan och dödlighetsmodellen på det slutliga pensionskapitalet.

** En liten post med sjukvårds- och servicehusavsättningar som ingått under tidigare år har eliminerats från siffrorna för 2009.

Ersättningstrianglar, nettorörelse, milj. e

Skadeår	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Totalt
Uppskattning av den totala skadekostnaden											
0*	511	580	621	656	649	693	721	796	861	897	6 987
n+1	519	593	623	656	620	707	697	782	829		
n+2	509	575	619	658	629	705	710	786			
n+3	509	577	615	656	629	705	714				
n+4	513	577	615	670	633	712					
n+5	513	569	624	684	633						
n+6	513	569	634	691							
n+7	518	573	637								
n+8	519	576									
n+9	522										
Nuvarande uppskattning av den totala skadekostnaden											
	522	576	637	691	633	712	714	786	829	897	6 996
Ackumulerade utbetalda ersättningar											
	-499	-543	-592	-628	-569	-647	-624	-681	-677	-479	-5 939
Avsättning för oreglerade											
skador för åren 2005–2014	23	33	45	63	64	65	90	104	152	418	1 057
Avsättning för oreglerade skador för tidigare år											155

* = vid slutet av skadeåret

Förändring i försäkringsersättningarna för skador som inträffat under tidigare räkenskapsperioder

Försäkringsersättningarna för skador som inträffat under tidigare räkenskapsperioder ökade med 36 miljoner euro (27). Försäkringsersättningarna ökade till följd av ändringen i beräkningsräntan med 62 miljoner euro (38). Förändringen i försäkringsersättningarna för skador som inträffat under tidigare räkenskapsperioder beskriver tillräckligheten hos försäkringsskulden. På grund av att försäkringsskulden ska vara tryggande är förändringen i snitt positiv.

Skaderegleringsavtal

De till skaderegleringsavtal hänförliga skulderna uppgick 31.12.2014 till 80 miljoner euro (81).

Skaderegleringsavtalen är sådana avtal som inte är försäkringsavtal, men på basis av vilka ersättning betalas för en annan parts räkning. De viktigaste av dessa är sådana captive-arrangemang där den försäkrade risken i sin helhet är återförsäkrad i ett captive-bolag som hör till samma koncern som kunden, samt indexförhöjningar för ersättningar som betalas i pensionsform inom den lagstadgade olycksfalls-, trafik- och patientförsäkringen och vissa andra ersättningshöjningar samt sjukvårdsersättningar som betalas ut över tio år efter det att skadorna har inträffat och den offentliga sektorns patientförsäkring.

Not 34. Skuldebrev emitterade till allmänheten

Milj. e	Medel- ränta, %	31.12.2014	Medel- ränta, %	31.12.2013
Obligationslån	1,57	10 808	1,91	9 322
Skulder som vid delningen ska allokeras på tillgångar som innehas för värdeöverföring till ägare		-195		
Övriga				
Bankcertifikat	0,14	828	0,21	1 775
Företagscertifikat	0,37	6 198	0,28	4 994
Övriga	1,71	14	0,57	101
Som i handeln ingår i den egna portföljen (-)*		-66		-95
Skuldebrev emitterade till allmänheten totalt		17 587		16 097

* Egna obligationslån som Pohjola-koncernen innehar har kvittats mot skulden.

Långfristiga lån och räntebindningar	Nominellt belopp	Ränta, %	Förfalldag
Pohjola Bank plc Issue of EUR 50,000,000 Floating Rate Instruments due 9 February 2015 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	50,0	EUB3M	9.2.2015
Pohjola Bank plc Issue of USD 60,000,000 Floating Rate Instruments due 13 March 2015 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	49,4	USL3M + 0,17%	13.3.2015
Pohjola Bank plc Issue of EUR 750,000,000 3.125 per cent. Instruments due 25 March 2015 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	750,0	Fast 3,125 %	25.3.2015
Pohjola Bank plc Issue of EUR 220,000,000 Floating Rate Instruments due 28 June 2015 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	220,0	EUB3M + 0.65%	28.6.2015
Pohjola Bank plc Issue of EUR 50,000,000 Floating Rate Notes due 7 October 2015 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	50,0	EUB3M + 0.05%	7.10.2015
Pohjola Bank plc Issue of GBP 250,000,000 Floating Rate Notes due November 2015 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	321,0	GBL3M + 0.55%	9.11.2015
Pohjola Bank plc Issue of EUR 10,000,000 2.62 per cent, Fixed Rate Instruments due 19 November 2015 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	10,0	Fast 2,62 %	19.11.2015
JPY 2,000,000,000 Term Loan Facility	13,8	Fast 1,706 %	30.11.2015
Pohjola Bank plc Issue of USD 150,000,000 Floating Rate Instruments due 18 December 2015 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	123,5	USL3M + 0,13%	18.12.2015
Pohjola Bank plc Issue of EUR 500,000,000 3.125 per cent. Instruments due 12 January 2016 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	500,0	Fast 3,125 %	12.1.2016
OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj ("OKO BANK") Issue of NOK 1,000,000,000 Fixed Rate Notes Due 15 February 2016 under the EUR 8,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	110,6	Fast 4,185 %	15.2.2016
Pohjola Bank Plc Japanese Yen Bonds JPY 21,100,000,000 - First Series (2013)	145,3	Fast 0,519%	24.6.2016

Pohjola Bank plc Issue of JPY 5,000,000,000 Fixed Rate Instruments under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	34,4	Fast 0,835 %	26.9.2016
Pohjola Bank plc Issue of EUR 750,000,000 Floating Rate Instruments due 3 March 2017 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	750,0	EUB3M + 0,35%	3.3.2017
Pohjola Bank plc Issue of EUR 750,000,000 2.625 per cent. Instruments due 20 March 2017 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	750,0	Fast 2,625 %	20.3.2017
Pohjola Bank plc Issue of EUR 60,000,000 Floating Rate Instruments due 30 May 2017 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	60,0	EUB3M + 0.90%	30.5.2017
Pohjola Bank Plc Japanese Yen Bonds JPY 17,600,000,000 - Third Series (2014)	121,2	Fast 0,303%	16.6.2017
Pohjola Bank plc Issue of EUR 750,000,000 3.00 per cent. Instruments due 8 September 2017 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	750,0	Fast 3,00 %	8.9.2017
Pohjola Bank plc Issue of JPY 2,000,000,000 Floating Rate Instruments due 28 March 2018 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	13,8	JPL3M + 0,20%	28.3.2018
Pohjola Bank plc Issue of EUR 500,000,000 1.25 per cent. Instruments due 14 May 2018 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	500,0	Fast 1,25%	14.5.2018
Pohjola Bank Plc Japanese Yen Bonds JPY 6,900,000,000 - Second Series (2013)	47,5	Fast 0,698%	26.6.2018
Pohjola Bank Plc Japanese Yen Floating Rate Bonds JPY 2,000,000,000 - Second Series (2013)	13,8	JPL3M + 0,27%	26.6.2018
Pohjola Bank plc Issue of EUR 750,000,000 1.750 per cent. Instruments due 29 August 2018 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	750,0	Fast 1,750%	29.8.2018
Pohjola Bank plc Issue of EUR 10,000,000 Floating Rate Instruments due 20 September 2018 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	10,0	EUB3M + 0,39%	20.9.2018
Pohjola Bank plc Issue of EUR 20,000,000 1.50 per cent. Fixed Rate Notes due 16 November 2018 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	20,0	Fast 1,50%	16.11.2018
Pohjola Bank plc Issue of EUR 750,000,000 1.125 per cent. Instruments due 17 June 2019 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	750,0	Fast 1,125%	17.6.2019
Pohjola Bank Plc Japanese Yen Bonds JPY 42,400,000,000 - Fourth Series (2014)	292,0	Fast 0,434%	18.6.2019
Pohjola Bank plc Issue of AUD 20,000,000 3.925 per cent Fixed Rate Notes due 27 June 2019 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	13,5	Fast 3,925 %	27.6.2019
Pohjola Bank plc Issue of SEK 750,000,000 Floating Rate Note due September 2019 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	79,8	SES3M+0,52%	16.9.2019
Pohjola Bank plc Issue of EUR 10,000,000 1.965 per cent. Instruments due 19 November 2020 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	10,0	Fast 1,965 %	19.11.2020
Pohjola Bank plc Issue of JPY 8,000,000,000 Fixed Rate Instruments due December 2020 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	55,1	Fast 1,405 %	3.12.2020
Pohjola Bank plc Issue of EUR 750,000,000 2 per cent. Instruments due 3 March 2021 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	750,0	Fast 2,000%	3.3.2021
Pohjola Bank plc Issue of CHF 300,000,000 1.000 per cent. Instruments due 14 July 2021 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	249,5	Fast 2,000 %	14.7.2021

Pohjola Bank plc Issue of EUR 60,000,000 3.75 per cent. Instruments due 1 March 2022 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	60,0	Fast 3,75 %	1.3.2022
Pohjola Bank plc Issue of EUR 50,000,000 3.086 per cent. Instruments due 23 August 2027 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	50,0	Fast 3,086 %	23.8.2027
Pohjola Bank plc Issue of NOK 200,000,000 3.80 per cent. Instruments due 27 May 2029 under the €15,000,000,000 Programme for Debt Instruments	22,1	Fast 3,800%	27.5.2029
Pohjola Bank plc Issue of EUR 30,000,000 3.068 per cent. Instruments due 21 March 2034 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	30,0	Fast 3,068 %	21.3.2034
Pohjola Bank plc Issue of EUR 30,000,000 Fixed Rate Notes due 2034 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	30,0	Fast 3,015 %	31.3.2034
Pohjola Bank plc Issue of EUR 40,000,000 Fixed Rate Notes due 2034 under the EUR 15,000,000,000 Programme for the Issuance of Debt Instruments	40,0	Fast 3,000 %	11.4.2034

Räntan är räntan i enlighet med emissionsvalutan. Motvärdet i euro har räknats ut genom att använda ECB:s medelkurs på bokslutsdagen. Det nominella beloppet av strukturerade obligationslån emitterade av Pohjola Bank Abp uppgår till 1 303 miljoner euro (1 448). Låneräntorna fastställs på basis av ränte-, aktie-, aktieindex eller dylika underliggande tillgångar. Eventuell tilläggsavkastning till placerarna är säkrad med en motsvarande derivatstruktur.

Not 35. Avsättningar och övriga skulder

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013*
Avsättningar	0	1
Övriga skulder		
Betalförmedlingsskulder	819	869
Upplupna kostnader		
Ränteskulder	665	712
Övriga upplupna kostnader	56	64
Pensionskulder	68	20
Marginalfordringar i anslutning till derivatinstrument	0	0
Övriga	870	408
Avsättningar och övriga skulder totalt	2 479	2 076

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Posten Övriga under Övriga skulder innehåller bl.a. skulder för köp av värdepapper för 29 miljoner euro (15) och 722 miljoner euro i CSA-säkerhetsskulder (359).

Förändringar i avsättningar

Milj. e	Omstrukturering	Totalt
1.1.2014	1	1
Utnyttjade avsättningar	-1	-1
31.12.2014	0	0

Förändringar i avsättningar

Milj. e	Omstrukturering	Totalt
1.1.2013	7	7
Utnyttjade avsättningar	-7	-7
31.12.2013	1	1

Omstrukturering

Avsättningen för omstrukturering har uppkommit av kostnader för personalminskningar 2012. Avsättningen har realiserats i huvudsak under 2013.

Förmånsbestämda pensionsplaner

Pohjola-koncernens pensionsplaner har skötts via pensionskassan OP-Eläkekassa, pensionsstiftelsen OP-Eläkesäätö och försäkringsbolag. De planer som gäller tilläggspension i pensionsstiftelsen och försäkringsbolag samt pensionskassans fonderade ArPL-ålderspension och invalidpensionsplaner har behandlats som förmånsbestämda planer. Betalningar till ArPL-fördelningssystemet har behandlats som avgiftsbestämda. Beloppet av bolagets pensionsplaner för egen räkning är litet.

OP-Eläkekassa

OP-Eläkekassa är en pensionskassa som försäkrar det lagstadgade pensionsskyddet för personalen vid de arbetsgivare inom Pohjola-koncernen som är delägare i pensionskassan.

Det lagstadgade ArPL-pensionssystemet ger ett pensionsskydd som baseras på tjänstgöringstid och arbetsinkomster enligt det som bestämts i lagen. Förmånerna i arbetspensionssystemet är ålderspension, deltidspension, arbetslöshetspension, familjepension och rehabiliteringsförmåner. Pensionsåldern för ArPL-ålderspensionen är 63–68 år.

ArPL-pensionssystemet är partiellt fonderande och partiellt baserat på fördelningssystemet. Fonderingen sker individuellt i den pensionsanstalt som försäkrat respektive anställning. Av de pensioner som pensionskassan årligen betalar utgör den fonderade andelen i snitt en fjärdedel.

Målet för pensionskassans verksamhet är att försäkra det lagstadgade pensionsskyddet så att premien från år till år hålls stabil och underskrider den genomsnittliga premien i arbetspensionssystemet. Den viktigaste risken i verksamheten ansluter sig till att den realiserade avkastningen på investeringstillgångarna blir mindre än den genomsnittliga avkastningen på placeringsverksamheten i pensionssystemet. Om risken realiseras flera år i rad leder det till att premien måste höjas.

OP-Eläkekassas viktigaste aktuariella risker ansluter sig till ränte- och marknadsrisken, framtida pensionshöjningar samt till att livslängden systematiskt förlängs. En förändring i den ränta som tillämpas vid diskontering av pensionsåtagandet har en väsentlig inverkan på pensionsåtagandets belopp.

Pensionskassan ska enligt lagen om försäkringskassor placera sina tillgångar på ett betryggande och inkomstbringande sätt samt med beaktande av kassans likviditet. Pensionskassan ska täcka den försäkringsskuld som pensionsförbindelserna ger upphov till. De tillgångar som täcker försäkringsskulden ska vara uppbyggda med hänsyn till arten av den försäkringsverksamhet som kassan bedriver så att dess placeringar, vilka ska vara diversifierade och ha lämplig spridning, tryggar tillgångarnas säkerhet, avkastning och likviditet. I lagen om försäkringskassor föreskrivs närmare om vilka tillgångar och förbindelser som försäkringsskulden ska täcka. För pensionskassan föreskrivs separat i lagen om den solvensgräns som pensionskassan ska täcka med solvenskapitalet.

För placeringsverksamheten ansvarar pensionskassans styrelse, som godkänner pensionskassans placeringsplan för placeringen av dess tillgångar. Pensionsanstaltens ansvariga aktuarie upprättar årligen en prognos om utvecklingen i försäkringsskulden och pensionsutgifterna. På basis av prognosen beaktas i allokeringen av investeringstillgångarna de krav som försäkringsskuldens art ställer på placeringsverksamheten i fråga om trygghet, avkastning och likviditet samt pensionskassans risktäckningskapacitet.

OP-Eläkesätiö

OP-Eläkesätiö är en pensionsstiftelse som sköter det tilläggs-pensionsskydd som arbetsgivare inom Pohjola-koncernen ordnat för sin personal. Stiftelsens syfte är att bevilja arbetstagare som hör till stiftelsens verksamhetskrets ålderspension, invalidpension och sjukbidrag samt familjepension åt deras förmånstagare jämte begravningsbidrag. Dessutom kan stiftelsen bevilja dem som hör till verksamhetskretsen förmåner som hänför sig till rehabilitering. Tilläggs-pensionsskyddet är frivilligt, så alla arbetsgivare som hör till pensionskassan hör inte automatiskt till stiftelsen. Stiftelsens tilläggs-pensionsskydd är fonderat i dess helhet.

Till stiftelsens verksamhetskrets hör varje person som fyllt 20 år och som oavbrutet varit anställd i ett sådant anställningsförhållande som avses i ArPL hos en arbetsgivare som hör till stiftelsen före 1.7.1991. Den tjänstgöringstid som berättigar till pension börjar från den tidpunkt då den anställda fyllt 23 år medan den varit i arbetsgivarens tjänst. Med den pensionsgrundande lönen avses den pensionslön som baseras på ett och samma anställningsförhållande som beräknas enligt APL, som gällde till 31.12.2006. Pensionsåldern för de personer som hör till stiftelsens verksamhetskrets varierar mellan 60–65 år beroende på till vilken persongrupp arbetstagaren enligt stiftelsens stadgar hör.

Den viktigaste risken i verksamheten ansluter sig till att den realiserade avkastningen på investeringstillgångarna blir mindre än minimiavkastningsmålet. Om risken realiseras flera år i rad leder det till att garantiavgifter måste debiteras.

OP-Eläkesäätios viktigaste aktuariella risker ansluter sig till ränte- och marknadsrisken, till att livslängden systematiskt förlängs samt till inflationsrisken. En förändring i den ränta som tillämpas vid diskontering av pensionsåtagandet har en väsentlig inverkan på pensionsåtagandets belopp.

För placeringsverksamheten ansvarar pensionsstiftelsens styrelse, som godkänner pensionskassans placeringsplan för placeringen av dess tillgångar. Pensionsanstaltens ansvariga aktuarie upprättar årligen en prognos om utvecklingen i försäkringsskulden och pensionsutgifterna. På basis av prognosen beaktas i allokeringen av investeringstillgångarna de krav som försäkringsskuldens art ställer på placeringsverksamheten i fråga om trygghet, avkastning och likviditet samt pensionsstiftelsens risktäckningskapacitet.

Balansvärden för förmånsbestämda pensionsplaner, milj. e	Förmånsbestämda pensionsplaner		Pensionstillgångarnas verkliga värden		Nettoskulder (-tillgångar)	
	2014	2013	2014	2013	2014	2013
Ingående balans 1.1	186	184	-171	-172	15	12
Resultatförda förmånsbestämda pensionskostnader						
Utgifter baserade på arbetsprestationer under räkenskapsperioden	4	5			4	5
Räntekostnad (-intäkt)	6	6	-6	-6	0	0
Effekt av åtstramningar eller fullgörande av pensionsplan	0	-4		4	0	
Förvaltningskostnader			0	0	0	0
Totalt	10	8	-6	-2	4	6
Förluster (-vinster) av omstrukturering som bokförts i övrigt totalresultat						
Aktuariella förluster (vinster) till följd av ändringar i ekonomiska förväntningar	64	2			64	2
Aktuariella förluster (vinster) till följd av ändringar i befolkningsstatistiska förväntningar						
ArPL, avkastning på räntedifferens och ökning i ansvaret för ålderspensioner (netto)	1	1	-1	-1		
Erfarenhetsbaserade justeringar	12	-3			12	-3
Avkastning på tillgångar som omfattas av plan med undantag av belopp som ingår i nettoräntan på förmånsbestämda nettoskulder (-tillgångar) (-)			-26	0	-26	0
Totalt	77	0	-27	-1	50	0
Övriga						
Arbetsgivarpremier			-1	-2	-1	-2
Betalda förmåner	-6	-5	6	5		
Totalt	-6	-5	5	3	-1	-2
Utgående balans 31.12	267	186	-199	-171	68	15

Tillgångar och skulder som redovisats i balansräkningen, milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Nettoskulder / -tillgångar (pensionsstiftelsen)	3	-5
Nettoskulder / -tillgångar (pensionskassan)	46	5
Nettoskulder / -tillgångar (övriga pensionsplaner)	20	15
Nettoskulder / -tillgångar totalt*	68	15

*) Siffrorna innehåller den avvecklade verksamheten Pohjola Kapitalförvaltnings andel av förmånsbestämda pensionskostnader för 42 tusen euro (78), förluster (-vinster) från omklassificeringen av övrigt totalresultat 183 tusen euro (-147) och resultatförda pensionsskulder 596 tusen euro (382).

Klassificering av pensionskassans och pensionsstiftelsens tillgångar enligt värderingsmetod 31.12.2014, milj. e	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Aktier och andelar	4	2	4	10
Obligationslån	17	28	1	46
Fastigheter			14	14
Placeringsfonder	59		32	90
Strukturerade placeringar			1	1
Derivat	0			0
Övriga tillgångar	11	1		12
Totalt	91	31	52	173

Klassificering av pensionskassans och pensionsstiftelsens tillgångar enligt värderingsmetod 31.12.2013, milj. e	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Aktier och andelar	9	0	6	16
Obligationslån	18	26	1	45
Fastigheter			16	16
Placeringsfonder	48	3	29	80
Strukturerade placeringar			1	1
Derivat	0	0		0
Övriga tillgångar	7	1		7
Totalt	82	30	53	166

Det verkliga värdet för poster som klassificerats till Nivå 1 bestäms på basis av noteringar från marknaden.

Med verkligt värde för poster som klassificerats till Nivå 2 avses det värde som kan härledas ur marknadsvärdet för finansiella instruments delar eller för motsvarande finansiella instrument eller ett värde som kan beräknas med värderingsmodeller och -metoder som allmänt godtas på finansmarknaden, om ett marknadsvärde kan bestämmas tillförlitligt med dem.

Poster som klassificerats till Nivå 3 värderas med prissättningsmodeller, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet.

De väsentligaste tillgångsposternas andelar av totalt verkligt värde på tillgångar som omfattas av plan, %	31.12.2014	31.12.2013
Aktier och andelar	6	10
Finansbranschen		5
Skog	3	3
Fastighet	0	1
Övriga	3	1
Obligationslån	26	27
Statslån	1	6
Övriga	25	21
Fastigheter	8	10
Placeringsfonder	52	48
Aktiefonder	33	27
Räntefonder	8	11
Fastighetsfonder	5	6
Hedgefonder	7	5
Derivat	0	0
Fastighetsfonder	0	0
Valutaderivat	0	0
Övriga	0	0
Strukturerade placeringar	1	1
Övriga	7	4
Totalt	100	100

I tillgångarna för pensionsplaner ingår, milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Aktier i Pohjola Bank Abp		9
Värdepapper emitterade av företag som hör till OP Gruppen	3	2
Övriga fordringar på företag som hör till OP Gruppen	15	6
Fastigheter i Pohjola-koncernens bruk	1	2
Totalt	19	18

Beloppet av premierna för förmånsbestämda pensionsplaner 2015 uppskattas till 3 miljoner euro.

Durationen för det förmånsbestämda pensionsåtagandet per 31.12.2014 var för pensionskassan 24,3 år och för pensionsstiftelsen 15,3 år.

Centrala aktuariella antaganden som tillämpats 31.12.2014	Pensionskassan	Pensionsstiftelsen	Övriga
Diskonteringsränta, %	2,0	1,8	1,9
Presumtiv lönehöjning, %	2,5	2,5	2,5
Framtida pensionsförhöjningar, %	2,1	2,0	2,0-2,1
Omsättning, %	3,0	0,5	
Inflation, %	2,0	2,0	2,0
Förväntad livslängd för personer som fyllt 65 år			
Män	19,0	19,0	19,0
Kvinnor	24,7	24,7	24,7
Förväntad livslängd efter 20 år för personer som fyllt 45 år			
Män	20,6	20,6	20,6
Kvinnor	26,4	26,4	26,4

Centrala aktuariella antaganden som tillämpats 31.12.2013	Pensionskassan	Pensionsstiftelsen	Övriga
Diskonteringsränta, %	3,5	3,4	3,3
Presumtiv lönehöjning, %	3,0	3,0	3,0
Framtida pensionsförhöjningar, %	2,1	2,0	2,0-2,1
Omsättning, %	3,0	0,5	0,0
Inflation, %	2,0	2,0	2,0
Förväntad livslängd för personer som fyllt 65 år			
Män	19,0	19,0	19,0
Kvinnor	24,7	24,7	24,7
Förväntad livslängd efter 20 år för personer som fyllt 45 år			
Män	20,6	20,6	20,6
Kvinnor	26,4	26,4	26,4

Förändring i förmånsbestämda pensionsplaner

Känslighetsanalys av centrala aktuariella antaganden 31.12.2014	Pensionskassan		Pensionsstiftelsen	
	Milj. e	%	Milj. e	%
Diskonteringsräntan				
Ökning med 0,5 procentenheter	-17	-10,3	-4	-6,8
Minskning med 0,5 procentenheter	20	12,2	4	7,7
Pensionsförhöjningar				
Ökning med 0,5 procentenheter	19	11,4	4	6,9
Minskning med 0,5 procentenheter	-17	-10,3	-4	-6,4
Dödlighet				
Ökning i förväntad livslängd med 1 år	7	3,9	2	3,0
Minskning i förväntad livslängd med 1 år	-6	-3,8	-2	-2,9

Känslighetsanalys av centrala aktuariella antaganden 31.12.2013	Förändring i förmånsbestämda pensionsplaner			
	Pensionskassan		Pensionsstiftelsen	
	Milj. e	%	Milj. e	%
Diskonteringsräntan				
Ökning med 0,5 procentenheter	-11	-9,1	-3	-6,2
Minskning med 0,5 procentenheter	12	10,6	3	6,9
Pensionsförhöjningar				
Ökning med 0,5 procentenheter	12	10,1	3	6,2
Minskning med 0,5 procentenheter	-11	-9,1	-3	-5,9
Dödlighet				
Ökning i förväntad livslängd med 1 år	4	3,3	1	2,5
Minskning i förväntad livslängd med 1 år	-4	-3,2	-1	-2,5

Not 36. Skatteskulder

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013*
Inkomstskatteskuld	37	17
Uppskjuten skatteskuld	354	360
Skatteskulder totalt	391	378

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Den uppskjutna skatteskulden specificeras i not 28.

Not 37. Efterställda skulder

	Medel- ränta, %	31.12.2014, milj. e	Medel- ränta, %	31.12.2013, milj. e
Kapitallån	2,55	315	2,75	303
Övriga				
Debenturer	5,39	769	5,39	681
Efterställda skulder totalt		1 084		984

Kapitallån

Kapitallån som jämställs med primärkapital

1 Ett kapitallån på 10 miljarder japanska yen (euromotvärde 68,9 miljoner)

Lånet är ett perpetuallån, dvs. lånet saknar förfallodag. Låneräntan är fast 4,23 % till 18.6.2034 och därefter rörlig 6 månaders Yen LIBOR + 1,58 %. (step up). Räntan betalas årligen 18.6 och 18.12. Om ränta inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten. Lånet kan förfalla till betalning första gången år 2014. Lånet kan efter år 2014 återbetalas årligen på räntans förfallodagar 18.6 eller 18.12. Hela lånekapitalet skall återbetalas på en gång.

2 Ett kapitallån på 50 miljoner euro

Lånet är ett perpetuallån utan räntedifferentiering, men har ett räntetak på 8 procent. Lånet emitterades 31.3.2005 och låneräntan var 6,5 % det första året. Därefter är räntan CMS 10 år + 0,1 %. Räntan betalas årligen 11.4. Om räntan inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten för ränteperioden. Lånet kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd årligen på räntans förfallodag från och med 11.4.2010. Hela lånekapitalet ska återbetalas på en gång.

3 Ett kapitallån på 60 miljoner euro

Lånet är ett perpetuallån med rörlig 3 mån. euribor + 0,65 %. Räntan på lånet betalas kvartalsvis 28.2, 30.5, 30.8 och 30.11. Om ränta inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten. Lånet kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd första gången 30.11.2015 och därefter på räntans förfallodag. Efter år 2015 är låneräntan rörlig 3 mån. euribor + 1,65 % (step up). Hela lånekapitalet skall återbetalas på en gång.

4 Ett kapitallån på 40 miljoner euro

Ett perpetuallån med rörlig 3 mån. euribor + 1,25 %. Räntan på lånet betalas kvartalsvis 28.2, 30.5, 30.8 och 30.11. Om räntan inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten för ränteperioden. Lånet kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd på räntans förfallodag från och med 30.11.2010. Hela lånekapitalet ska återbetalas på en gång.

5 Ett kapitallån på 50 miljoner euro

Ett kapitallån på 50 miljoner euro, som är ett evigt lån. Lånet emitterades 17.6.2008 och låneräntan är rörlig 3 mån. euribor + 3,05 %. Räntan betalas kvartalsvis 17.3, 17.6, 17.9 och 17.12. Om räntan inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten. Lånet kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd första gången 17.6.2013 och därefter på räntans förfallodag. Hela lånekapitalet ska återbetalas på en gång.

6 Ett kapitallån från Pohjola Försäkring Ab

Pohjola Försäkring Ab:s kapitallån på 50 miljoner euro utan förfallodag. Lånet emitterades 17.6.2008 och låneräntan är 3 mån. euribor + 3,20 %. Räntan betalas kvartalsvis. Den ränta som inte kan betalas på räntebetalningsdagen och den ränta som Pohjola Försäkring Ab inte har kunnat betala på de tidigare räntebetalningsdagarna, utgör tillsammans "Obetalda räntor". På obetalda räntor räknas ränta i enlighet med den ränta som tillämpas på låneandelarna och den här tilläggsräntan som upplupit till respektive räntebetalningsdag läggs till de obetalda räntorna ifrågasvarande räntebetalningsdag. Emittenten förbinder sig att inte betala ut dividend eller annan vinst eller förvärva egna aktier tills de obetalda räntorna har betalats i sin helhet. Lånet kan förfalla till betalning första gången 2013. Lånekapitalet kan återbetalas endast om de lagstadgade villkoren uppfylls. Lånet beaktas inte i kapitaltäckningsanalysen enligt kreditinstitutslagen. I försäkringsbolagets kapitaltäckningsanalys kan lånet utnyttjas till fullt belopp.

Av de här lånen är lånen 1 och 3 hybrider.

Differensen mellan lånens nominella och bokförda värde beror på ränteriskvärderingen i säkringen av verkligt värde.

Debenturer

- 1 Ett debenturlån på 100 miljoner CHF (motvärde i euro 83 miljoner) som är ett 10-årigt bulletlån, förfaller 14.7.2021. På lånet betalas fast ränta 3,375 % p.a.
- 2 Ett debenturlån på 100 miljoner euro som är ett 10-årigt bulletlån, förfaller 14.9.2021. På lånet betalas fast ränta 5,25 % p.a.
- 3 Ett debenturlån på 500 miljoner euro som är ett 10-årigt bulletlån, förfaller 28.2.2022. Enligt lånevillkoren har emittenten möjlighet till förtida återinlösen av lånet i en situation där lånekapitalet inte längre kan räknas till bankens supplementärkapital. På lånet betalas fast ränta 5,75 % p.a.

Lånen 1–3 har emitterats på den internationella kapitalmarknaden.

Pohjola Bank Abp har inga överträdelse av lånevillkoren varken beträffande kapital, ränta eller övriga villkor. Som prisdifferens för lånen har i bokslutet bokförts 0 miljoner euro (0).

Not 38. Eget kapital

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013*	1.1.2013*
Hänförligt till moderföretagets ägare			
Aktiekapital	428	428	428
Fonder			
Bundna fonder			
Överkursfonden	519	519	519
Reservfonden	204	204	204
Fonder enligt bolagsordningen			
Fonden för verkligt värde			
Värdering till verkligt värde			
Skuldebrev	102	44	50
Aktier och andelar	112	113	97
Säkring av kassaflöde	17	11	23
Övriga bundna fonder	1	1	1
Fria fonder			
Fonden för inbetalt fritt eget kapital	298	298	298
Övriga fria fonder	72	72	72
Akkumulerade vinstmedel			
Balanserad vinst (förlust)	1 104	933	796
Periodens vinst (förlust)	461	426	283
Hänförligt till moderföretagets ägare	3 316	3 047	2 771
Hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	92	103	69
Eget kapital totalt	3 408	3 150	2 841

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Aktiekapital och aktier

Till följd av det uppköpserbudande som OP Andelslag genomfört avfördes aktierna i Pohjola Bank Abp från värdeandelssystemet 28.11.2014 och aktieserierna A och K slogs samman till en enda aktieserie. Antalet aktier förblev 319.551.415. Aktierna saknar nominellt värde. Aktien bokföringsmässiga motvärde är 1,34 euro (inexakt värde). Alla aktier som emitterats är betalds till fullo.

Utdelningsförslag

Styrelsen föreslår för bolagsstämman att utdelningen är 0,43 euro per aktie. Det totala beloppet av den utdelning som föreslås är 137 miljoner euro.

Överkursfonden

Fonden har bildats före de föreskrifter som gällde 1.9.2006. Poster som avsätts till fonden har varit det belopp som i samband med nyemission har betalats för aktier utöver motvärdet samt det belopp som har betalats för teckningsrätt som grundar sig på optionsrätt utöver aktiens motvärde.

Överkursfonden kan nedsättas i enlighet med föreskrifterna för minskning av aktiekapitalet och överkursfonden kan användas för att öka aktiekapitalet. Den del av teckningspriset som överskrider det bokföringsmässiga motvärdet av de med optioner i september och november 2006 tecknade aktierna avsattes till överkursfonden, eftersom bolagsstämman beslut om optionsrätterna hade fattats innan den nya aktiebolagslagen trädde i kraft. I övrigt har överkursfonden efter 1.9.2006 inte längre kunnat utökas.

Reservfonden

Reservfonden har bildats genom vinstmedel som avsatts till den under tidigare perioder och de kreditförlustreserver som överfördes till den 1990. Reservfonden kan användas för att täcka sådana förluster som det fria egna kapitalet inte räcker till för. Reservfonden kan också användas för att öka aktiekapitalet och den kan nedsättas liksom aktiekapitalet. Från 1.9.2006 har reservfonden inte längre kunnat utökas.

Fonden för verkligt värde

I fonden finns förändringen i verkligt värde för finansiella tillgångar som kan säljas. De poster som bokförts i fonden realiserar i resultaträkningen då värdepapper som kan säljas överläts eller då en nedskrivning görs för värdepappret. I fonden har också bokförts det verifierade värdeförändringsnettot av räntederivat i säkringsredovisning av kassaflöde justerat med uppskjuten skatt. Värdeförändringarna resultatförs den räkenskapsperiod under vilken det kassaflöde som är föremål för säkringen intäktsförs.

Fonden för verkligt värde efter skatt

Milj. e	Finansiella tillgångar som kan säljas			Totalt
	Skuldebrev	Aktier, andelar och fonder	Säkring av kassaflödet	
Ingående balans 1.1.2013 korrigerat*	50	97	23	171
Förändringar i verkligt värde	-12	51	-2	37
Överföringar till räntenetto			-15	-15
Realisationsvinster överförda till resultaträkningen		-42		-42
Nedskrivningar överförda till resultaträkningen		3		3
Uppskjuten skatt	5	3	5	13
Utgående balans 31.12.2013	44	113	11	168

*Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Milj. e	Finansiella tillgångar som kan säljas			Totalt
	Skuldebrev	Aktier, andelar och fonder	Säkring av kassaflödet	
Ingående balans 1.1.2014	44	113	11	168
Förändringar i verkligt värde	73	77	18	168
Överföringar till räntenetto			-12	-12
Realisationsvinster överförda till resultaträkningen		-78		-78
Nedskrivningar överförda till resultaträkningen		0		0
Uppskjuten skatt	-15	0	-1	-16
Utgående balans 31.12.2014	102	112	17	231

Fonden för verkligt värde efter skatt fördelar sig enligt följande:

Kvarvarande verksamheter	231
Avvecklade verksamheter	0
Totalt	231

Fonden för verkligt värde före skatt uppgick till 288 miljoner euro (210) och den uppskjutna skatteskuld som ansluter sig till den uppgick till 57 miljoner euro (42). I fonden för verkligt värde före skatt ingick totalt 149 miljoner euro (154) i positiva värdeförändringar och totalt 8 miljoner euro (13) i negativa värdeförändringar i egetkapitalinstrument. I januari-december resultatfördes från fonden för verkligt värde totalt 1 miljoner euro i nedskrivningar (1). Av det här beloppet var egetkapitalinstrumentens andel 0 miljoner euro (1).

Den negativa fonden för verkligt värde upplöses genom värdestegringar på tillgångarna, realisationsförluster och resultatförda nedskrivningar.

Övriga bundna fonder

Fonderna har bildats av vinstmedlen från tidigare räkenskapsperioder med stöd av bolagsordningen eller stadgarna, där också fondernas syften har fastställts.

Fonden för inbetalt fritt eget kapital

De tillgångar som samlats in genom aktieemissionen 2009 bokfördes i fonden för inbetalt fritt eget kapital.

Övriga fria fonder

Fonderna har bildats av vinstmedlen från tidigare räkenskapsperioder med stöd av bolagsstämmans beslut.

Balanserad vinst

I den balanserade vinsten ingår också reserverna och avskrivningsdifferensen i koncernföretagens sårbokslut samt försäkringsbolagens utjämningsbelopp och aktuariella vinster/förluster, vilka i IFRS-bokslutet har redovisats bland den balanserade vinsten efter avdrag av den uppskjutna skatten.

NOTER TILL RISKHANTERINGEN

Principerna för riskhantering och kapitalutvärdering beskrivs i not 2. Bank- och koncernfunktionernas riskposition redovisas i noterna 40–56, Pohjola-koncernens information om kapitaltäckningen enligt Pelare III offentliggörs som en del av OP Gruppens bokslut. För Pohjola-koncernen redovisas kapitalbasen, kapitalbaskravet och derivatinstrument och motpartsrisken i noterna 57–60 och skadeförsäkringens riskposition i noterna 61–72.

Not 39. Länderfördelning för Pohjola-koncernens exponeringar

Merparten av Pohjola-koncernens exponeringar mot länder gäller EU-länder. Exponeringarna omfattar alla balansposter och poster utanför balansräkningen, och de baserar sig på värden som använts i kapitaltäckningen.

Länderfördelning för Pohjola-koncernen 31.12.2014, milj. e

Geografisk fördelning	Exponeringar mot stater och centralbanker	Instituts-exponeringar	Företags-exponeringar	Hushålls-exponeringar	Aktie-exponeringar*	Skuldebrev med säkerhet**	Övriga	Totalt
Finland	5 273	18 349	23 759	1 968	279	461	25	50 114
Baltikum	189	2	775	4	0			971
Övriga nordiska länder	0	483	504	23	4	1 165	0	2 180
Tyskland	1 569	182	32	106	4	424		2 316
Frankrike	220	494	58	39	22	894		1 726
GIIPS***	15	23	126	1	16	362		544
Övriga EU-länder	1 256	1 190	263	192	220****	639	2	3 763
Övriga Europa		157	57	14	5	87		320
USA		194	61	81	48			385
Ryssland		79	37	0	1			117
Asien		381	74	15	24			494
Övriga länder	1	64	12	28	204****	515		824
Totalt	8 524	21 598	25 759	2 472	828	4 547	28	63 755

* Innehåller också räntefonder 160 miljoner euro.

** Består av RMBS-, ABS- och Covered Bond-placeringar.

*** Spaniens exponeringar var totalt 148 miljoner euro och Italiens 142 miljoner euro.

**** Innehåller främst placeringar i Europa-fonder i Övriga EU-länder och Emerging Markets- och Global-fonder i Övriga länder.

Länderfördelning för Pohjola-koncernen 31.12.2013, milj. e

Geografisk fördelning	Exponeringar mot stater och centralbanker	Instituts-exponeringar	Företags-exponeringar	Hushålls-exponeringar	Aktie-exponeringar*	Skuldebrev med säkerhet**	Övriga	Totalt
Finland	3 334	16 446	22 085	1 935	327	493	56	44 675
Baltikum	214	5	627	0				846
Övriga nordiska länder	52	534	441	7	19	1 164	8	2 225
Tyskland	1 420	194	118	0	4	338		2 074
Frankrike	101	373	78	0	25	779		1 355
GIIPS***	26	27	17	0	17	379		466
Övriga EU-länder	896	1 283	303	0	305****	514		3 301
Övriga Europa		305	83	0	44	37		468
USA		181	60	0	68		14	324
Asien		259	57	0	52			369
Övriga länder	1	52	61		153****	247		515
Totalt	6 045	19 658	23 931	1 942	1 014	3 950	78	56 619

* Innehåller också räntefonder 231 miljoner euro.

** Består av RMBS-, ABS- och Covered Bond-placeringar.

*** Av GIIPS-ländernas exponeringar förfaller 33 miljoner euro 2014. Spaniens exponeringar var totalt 157 miljoner euro och Italiens 159 miljoner euro.

**** Innehåller främst placeringar i Europa-fonder i Övriga EU-länder och Emerging Markets- och Global-fonder i Övriga länder.

Bankrörelsens och koncernfunktionernas riskposition

Indelningen i noterna grundar sig på Statistikcentralens klassificering, som delvis avviker från klassificeringen i verksamhetsberättelsens riskposition.

Not 40. Lån och övriga fordringar och kumulativa nedskrivningar av sådana

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013
	Nedskrivningar	Nedskrivningar
Lån och övriga fordringar		
Beviljade lån	240	257
Garantifordringar	12	1
Totalt	252	259

Not 41. Åtaganden

31.12.2014, milj. e	Inhemska			Utländska		
	Balans- värde	Nedskriv- ningar	Resultat- reglerings- ränta	Balans- värde	Nedskriv- ningar	Resultat- reglerings- ränta
Tillgångar						
Fordringar på kreditinstitut	9 638		10	618		4
Fordringar på kunder	13 107	238	41	1 244	14	1
Finansiell leasing	1 136			26		
Skuldebrev	1 210		17	7 076		68
Övriga	114			879		
Totalt	25 205	238	68	9 843	14	73
Åtaganden utanför balansräkningen						
Uttagna krediter och limiter	3 822			543		
Garantier och rembuser	2 139			610		
Derivatinstrument	1 230			5 138		
Övriga	87			249		
Totalt	7 278			6 540		
Åtaganden totalt	32 484	238	68	16 383	14	73
31.12.2013, milj. e*	Inhemska			Utländska		
	Balans- värde	Nedskriv- ningar	Resultat- reglerings- ränta	Balans- värde	Nedskriv- ningar	Resultat- reglerings- ränta
Tillgångar						
Fordringar på kreditinstitut	9 074		10	824		4
Fordringar på kunder	12 420	240	33	943	19	1
Finansiell leasing	1 129			19		
Skuldebrev	1 408		22	6 345		63
Övriga	111			366		
Totalt	24 143	240	65	8 497	19	68
Åtaganden utanför balansräkningen						
Uttagna krediter och limiter	4 501			227		
Garantier och rembuser	2 112			617		
Derivatinstrument	858			2 636		
Övriga	114			246		
Totalt	7 585			3 725		
Åtaganden totalt	31 728	240	65	12 221	19	68

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

För derivatinstrumenten har redovisats det positiva bokförda marknadsvärdet.

Not 42. Åtaganden sektorvis

31.12.2014, milj. e	Balansvärden		Utanför balansräkningen		Totalt
	Inhemska	Utländska	Inhemska	Utländska	
Företag	12 595	1 191	6 241	697	20 723
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	10 924	5 492	264	5 675	22 354
Hushåll	1 202	22	247	0	1 471
Icke-vinstsyftande samfund	176	210	8		394
Offentlig sektor	378	3 003	518	167	4 066
Totalt	25 274	9 916	7 278	6 540	49 008

31.12.2013, milj. e*	Balansvärden		Utanför balansräkningen		Totalt
	Inhemska	Utländska	Inhemska	Utländska	
Företag	12 446	869	6 441	625	20 381
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	9 890	5 622	380	3 075	18 967
Hushåll	1 098	22	235	0	1 355
Icke-vinstsyftande samfund	224	482	14		719
Offentlig sektor	550	1 571	514	24	2 659
Totalt	24 208	8 564	7 585	3 725	44 081

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Som balansvärden har redovisats bokföringssaldona inklusive nedskrivningar och resultatregleringsräntor.

Not 43. Fordringar på kreditinstitut och kunder samt problemfordringar

31.12.2014, milj. e	Inte	Nedskrivna (brutto)	Totalt	Nedskriv- ningar	Balans- värde
	nedskrivna (brutto)				
Fordringar på kreditinstitut och kunder					
Fordringar på kreditinstitut	10 257		10 257		10 257
Fordringar på kunder, varav	14 338	266	14 603	252	14 351
Bankgarantifordringar	0	12	12	12	1
Finansiell leasing	1 162		1 162		1 162
Totalt	25 756	266	26 022	252	25 770
Fordringar på kreditinstitut och kunder sektorvis					
Företag	12 661	265	12 926	242	12 683
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	11 341		11 341		11 341
Hushåll	1 233		1 233	9	1 223
Icke-vinstsyftande samfund	177	0	177	0	177
Offentlig sektor	345		345		345
Totalt	25 756	266	26 022	252	25 770

31.12.2013, milj. e*	Inte nedskrivna (brutto)	Nedskrivna (brutto)	Totalt	Nedskriv- ningar	Balans- värde
Fordringar på kreditinstitut och kunder					
Fordringar på kreditinstitut	9 899		9 899		9 899
Fordringar på kunder, varav	13 333	289	13 622	259	13 363
Bankgarantifordringar	1	1	3	1	1
Finansiell leasing	1 148		1 148		1 148
Totalt	24 379	289	24 668	259	24 409
Fordringar på kreditinstitut och kunder sektorvis					
Företag	12 619	289	12 908	253	12 655
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	10 047		10 047		10 047
Hushåll	1 125		1 125	6	1 119
Icke-vinstsyftande samfund	223	0	223	0	223
Offentlig sektor	365		365		365
Totalt	24 379	289	24 668	259	24 409

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Gruppvisa nedskrivningar har allokerats till sektorn Företag. Gruppvisa nedskrivningar uppgick till 22 miljoner euro (17).

31.12.2014, milj. e	Nedskrivningar					
	Inte nedskrivna (brutto)	Nedskrivna (brutto)	Totalt	Förfallna, obetalda	Individuella	Gruppvisa
Problemfordringar						
Fordringar på kunder, varav	227	266	493	13	230	22
Bankgarantifordringar	0	12	12		12	
Finansiell leasing				0		
Totalt	227	266	493	14	230	22
Problemfordringar sektorvis						
Företag	215	265	480	12	230	13
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	0		0			
Hushåll	11		11	2		9
Icke-vinstsyftande samfund	1	0	2	0	0	
Offentlig sektor				0		
Totalt	227	266	493	14	230	22

31.12.2013, milj. e	Nedskrivningar					
	Inte nedskrivna (brutto)	Nedskrivna (brutto)	Totalt	Förfallna, obetalda	Individuella	Gruppvisa
Problemfordringar						
Fordringar på kreditinstitut						
Fordringar på kunder, varav	231	289	519	27	241	17
Bankgarantifordringar	1	1	3		1	
Finansiell leasing				0		
Totalt	231	289	519	27	241	17
Problemfordringar sektorvis						
Företag	220	289	509	22	241	11
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	0		0	0		
Hushåll	10		10	5		6
Icke-vinstsyftande samfund	0	0	0	0	0	
Offentlig sektor				0		
Totalt	231	289	519	27	241	17

Problemfordringar

31.12.2014, milj. e	Icke nödlidande ("performing") fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Nödlidande ("non-performing") fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Individuella nedskrivningar	Fordringar på kreditinstitut och kunder (netto)
	Över 90 dagar förfallna fordringar		158	158	118
Fallissemang		245	245	107	138
Lånefordringar som beviljats en eftergift:					
Med nollränta	6	0	6		6
Till underpris		0	0	0	
Omförhandlade	61	23	84	5	79
Totalt	67	426	493	230	263

Problemfordringar

31.12.2013, milj. e	Fordringar på kreditinstitut och kunder (brutto)	Individuella ned- skrivningar	Fordringar på kreditinstitut och kunder (netto)
Över 90 dagar förfallna fordringar	99	60	40
Fallissemang	395	171	225
Lånefordringar som beviljats en eftergift:			
Med nollränta	6	6	0
Till underpris	0	0	
Omförhandlade	19	5	14
Totalt	519	241	278

Som över 90 dagar förfallna fordringar rapporteras det återstående kapitalet på en fordran där räntan eller kapital förfallit till betalning men inte betalats på tre månader. Som betalningsoförmögna avtal rapporteras avtal i de två svagaste kreditklasserna (11-12). Som lånefordringar som beviljats en eftergift rapporteras nollaräntefordringar, fordringar till underpris samt övriga fordringar där villkoren omförhandlats på grund av att kundens betalningsförmånga försämrats. En nollaräntefordran till underpris har prissatts avvikande från marknadspriserna för att trygga kundens betalningsförmånga. Lånevillkoren för omförhandlade fordringar har mildrats till följd av kundens ekonomiska svårigheter till exempel genom att bevilja kunden amorteringsfrihet för 6-12 mån. I bokslutet 2014 har definitionerna på oreglerade och omförhandlade fordringar ändrats så att de motsvarar Europeiska bankmyndighetens anvisning om justeringar av lånevillkor och oreglerade fordringar. Enligt den nya definitionen har bl.a. giltighetstiden för lånefordringar som beviljats en eftergift ökat avsevärt, vilket ökade problemfordringarnas nivå jämfört med den definition som tillämpades tidigare. Uppgifterna för jämförelseperioden har korrigerats på motsvarande sätt.

Nyckeltal, %	2014	2013
Individuella nedskrivningar, % av problemfordringar	46,7 %	46,5 %

Löptidsfördelningen för förfallna finansiella tillgångar

31.12.2014, milj. e	Dygn				Totalt
	Under 30	30-90	Över 90-180	Över 180	
Förfallna fordringar, inte nedskrivna	228	33	20	25	305

31.12.2013, milj. e	Dygn				Totalt
	Under 30	30-90	Över 90-180	Över 180	
Förfallna fordringar, inte nedskrivna	312	63	10	25	409

Not 44. Utvecklingen av kreditförluster och nedskrivningar

Utvecklingen av kreditförluster och nedskrivningar

Milj. e	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Kreditförluster och nedskrivningar, brutto	37	155	156	132	97	82	75
Återföringar	-9	-26	-52	-71	-40	-45	-49
Kreditförluster och nedskrivningar, netto	28	129	104	60	57	37	25

Nya kredit- och garantiförluster samt nedskrivningar bokfördes för totalt 75 miljoner euro (82). De återförda kreditförlusterna och minskningen av nedskrivningarna utgjorde totalt 49 miljoner euro (45). Kredit- och garantiförlusternas och nedskrivningarnas nettoresultatverkan var 25 miljoner euro (37).

År 2014 var kredit- och garantiförlusternas samt nedskrivningarnas andel av kredit- och garantistocken 0,14 % (0,21).

Not 45. Företagsexponeringar branschvis

	Balans- räkningen, milj. e	Utanför balans- räkningen, milj. e	Totalt, milj. e	Fördel- ning i %
Nettoexponeringar, 31.12.2014				
Uthyrning och förvaltning av bostäder	2 106	173	2 280	11,0
Handel	1 653	376	2 028	9,8
Energi	941	1 118	2 059	9,9
Övrig förvaltning av fastigheter	1 242	302	1 545	7,5
Tillverkning av maskiner och utrustning (inkl. service)	751	847	1 597	7,7
Transport och magasinering	1 049	365	1 414	6,8
Byggverksamhet	544	693	1 237	6,0
Tjänster	818	359	1 177	5,7
Finans- och försäkringsverksamhet	877	109	986	4,8
Skogsindustri	666	306	972	4,7
Handel med egna fastigheter	639	312	951	4,6
Livsmedelsframställning	460	320	779	3,8
Informations- och kommunikationsverksamhet	408	367	774	3,7
Jordbruk, skogsbruk och fiske	605	115	720	3,5
Kemisk industri	243	397	640	3,1
Metallindustri	268	351	619	3,0
Annan tillverkning	179	127	306	1,5
Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering	152	103	254	1,2
Övriga branscher	102	94	196	0,9
Utvinning av mineral	86	55	141	0,7
Offentlig förvaltning och försvar (inkl. obligatorisk socialförsäkring)	0	50	50	0,2
Totalt	13 785	6 938	20 723	100,0

	Balans- räkningen, milj. e	Utanför balans- räkningen, milj. e	Totalt, milj. e	Fördel- ning i %
Nettoexponeringar, 31.12.2013				
Uthyrning och förvaltning av bostäder	2 003	100	2 104	10,3
Handel	1 541	469	2 010	9,9
Övrig förvaltning av fastigheter	1 401	345	1 746	8,6
Tillverkning av maskiner och utrustning (inkl. service)	698	952	1 650	8,1
Energi	787	728	1 515	7,4
Byggverksamhet	588	778	1 365	6,7
Transport och magasinering	1 023	273	1 296	6,4
Handel med egna fastigheter	762	299	1 062	5,2
Tjänster	675	388	1 062	5,2
Finans- och försäkringsverksamhet	863	191	1 054	5,2
Skogsindustri	549	410	959	4,7
Informations- och kommunikationsverksamhet	489	418	907	4,4
Livsmedelsframställning	450	299	749	3,7
Kemisk industri	215	498	713	3,5
Metallindustri	320	379	699	3,4
Jordbruk, skogsbruk och fiske	436	67	502	2,5
Annan tillverkning	212	207	418	2,1
Vattenförsörjning; avloppsrening, avfallshantering och sanering	179	89	268	1,3
Utvinning av mineral	88	92	181	0,9
Övriga branscher	39	87	126	0,6
Offentlig förvaltning och försvar (inkl. obligatorisk socialförsäkring)	0		0	0,0
Totalt	13 320	7 066	20 386	100,0

Not 46. Företagsexponeringar per ratingklass

Klass	31.12.2014		31.12.2013	
	Nettoexpo- neringar, milj. e	%	Nettoexpo- neringar, milj. e	%
1,0–2,0	1 176	5,7	1 391	6,8
2,5–5,0	11 036	53,3	10 264	50,3
5,5–7,0	6 079	29,3	6 186	30,3
7,5–8,5	1 946	9,4	1 842	9,0
9,0–10,0	259	1,2	361	1,8
11,0–12,0	228	1,1	343	1,7
Totalt	20 723	100,0	20 386	100,0

Not 47. Företagsexponeringarnas fördelning enligt kundens åtaganden

Nettoexponeringar, 31.12.2014, milj. e	Inhemska	Utländska	Totalt	%
0-1	1 025	249	1 274	6,1
1-10	2 504	388	2 892	14,0
10-50	4 258	821	5 079	24,5
50-100	4 304	430	4 733	22,8
100-	6 745		6 745	32,5
Totalt	18 835	1 888	20 723	100,0

Nettoexponeringar, 31.12.2013, milj. e	Inhemska	Utländska	Totalt	%
0-1	988	200	1 187	5,8
1-10	2 629	393	3 022	14,8
10-50	4 302	794	5 096	25,0
50-100	4 338	108	4 446	21,8
100-	6 635		6 635	32,5
Totalt	18 892	1 494	20 386	100,0

Not 48. Exponeringar hos finansiella företag (inkl. försäkringsföretag) per ratingklass

Klass	31.12.2014		31.12.2013	
	Nettoexpo- neringar, milj. e	%	Nettoexpo- neringar, milj. e	%
1,0-2,0	12 574	56,5	11 550	61,3
2,5-5,0	9 089	40,8	6 887	36,6
5,5-7,0	444	2,0	252	1,3
7,5-8,5	151	0,7	125	0,7
9,0-10,0	14	0,1	17	0,1
Totalt	22 273	100,0	18 831	100,0

Finansiella företag har klassificerats i enlighet med de klassificeringsmetoder som används i OP Gruppens kapitaltäckningsanalys. Exponeringar som klassificerats med ratingar från internationella ratinginstitut har presenterats i tabellen enligt OP Gruppens motsvarande klasser.

Not 49. Erhållna säkerheter per säkerhetsslag

Milj. e	31.12.2014	Andel, %	31.12.2013	Andel, %
Borgen av offentlig sektor	2 249	28,9	1 613	23,4
Objektsäkerhet	2 011	25,8	1 870	27,1
Inteckning i fastighet eller legorätt i kontors- eller industrifastighet	1 692	21,7	1 655	24,0
Aktier och andelar, övriga	595	7,6	614	8,9
Aktier, bostadsaktiebolag och fastighetsbolag i bostadsbruk	428	5,5	332	4,8
Inteckning i fastighet eller legorätt i bostadsfastighet	288	3,7	164	2,4
Företagsinteckning	202	2,6	258	3,7
Finansiering mot fordringssäkerhet	153	2,0	142	2,1
Bankgaranti	94	1,2	89	1,3
Annan säkerhet	76	1,0	157	2,3
Totalt	7 789	100,0	6 893	100,0

De erhållna säkerheterna per säkerhetsslag har räknats på basis av säkerhetsvärdena av de säkerheter som gäller åtagandena i bankens besittning. Beräkningen av säkerhetsvärdet utgår från säkerhetens verkliga värde, från vilket säkerhetsvärdet härleds på basis av en försiktigt uppskattad värderingsprocent för varje säkerhetsslag. Säkerhetsvärden som överskrider åtagandena har inte beaktats i siffrorna.

Not 50. Upplåningens struktur

Milj. e	31.12.2014	Andel, %	31.12.2013*	Andel, %
Skulder till kreditinstitut	5 241	12,7	4 789	12,8
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	4	0,0	4	0,0
Skulder till kunder				
Inlåning	9 180	22,3	7 504	20,1
Övriga	2 262	5,5	2 678	7,2
Skuldebrev emitterade till allmänheten				
Bankcertifikat och ECP	7 026	17,0	6 769	18,2
Obligationer	10 561	25,6	9 328	25,0
Övriga skulder	2 479	6,0	2 075	5,6
Efterställda skulder	1 084	2,6	984	2,6
Eget kapital	3 408	8,3	3 150	8,4
Totalt	41 246	100,0	37 281	100,0

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Not 51. Löptidsinformation om tillgångar och skulder enligt återstående löptid

31.12.2014, milj. e	3 mån. eller under	>3-12 mån.	>1-5 år	>5-10 år	>10 år	Totalt
Kontanta medel	3 774					3 774
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen						
Skuldebrev	29	56	211	62	1	360
Fordringar på kreditinstitut	5 181	809	3 709	536	22	10 257
Fordringar på kunder	2 919	1 850	7 858	1 382	1 504	15 513
Finansiella tillgångar som kan säljas						
Skuldebrev	193	447	3 050	4 068	24	7 782
Finansiella tillgångar som hålls till förfall						
Skuldebrev	50	36	36	22		144
Tillgångar totalt	12 145	3 198	14 865	6 070	1 552	37 829
Skulder till kreditinstitut	2 637	592	1 781	232		5 241
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	4					4
Skulder till kunder	10 159	784	205	265	30	11 442
Skuldebrev emitterade till allmänheten	5 199	4 174	6 666	1 375	172	17 587
Efterställda skulder		150	201	733		1 084
Skulder totalt	17 998	5 701	8 852	2 605	202	35 359
Garantier	24	213	598	1	38	874
Garantiansvar	220	339	383	37	599	1 578
Kreditlöften	4 365					4 365
Utfästelser i anslutning till kortvariga affärstransaktioner	72	170	56			297
Övriga	259	1	2	74		336
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	4 939	723	1 039	112	637	7 450

31.12.2013, milj. e*	3 mån. eller under	>3-12 mån.	>1-5 år	>5-10 år	>10 år	Totalt
Kontanta medel	2 046					2 046
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen						
Skuldebrev	37	34	293	73	6	443
Fordringar på kreditinstitut	5 399	672	3 303	500	24	9 899
Fordringar på kunder	2 344	1 755	7 593	1 347	1 472	14 510
Finansiella tillgångar som kan säljas						
Skuldebrev	82	375	3 453	3 177	21	7 108
Finansiella tillgångar som hålls till förfall						
Skuldebrev	64	22	115	0		202
Tillgångar totalt	9 973	2 858	14 757	5 098	1 523	34 209
Skulder till kreditinstitut	2 148	537	1 692	412		4 789
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	4					4
Skulder till kunder	9 055	372	209	280	267	10 183
Skuldebrev emitterade till allmänheten	5 694	3 910	6 029	414	50	16 097
Efterställda skulder	40	169	94	681		984
Skulder totalt	16 941	4 988	8 023	1 788	317	32 056
Garantier	77	67	540	21	210	914
Garantiansvar	257	402	473	25	410	1 568
Kreditlöften	4 728					4 728
Utfästelser i anslutning till kortvariga affärstransaktioner	80	79	73	15		247
Övriga	251	1	4	104		359
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	5 392	549	1 090	165	619	7 816

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

De tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen består av skuldebrev som kan säljas när som helst. De skuldebrev som hör till finansiella tillgångar som kan säljas kan säljas vid behov. De skuldebrev som hör till tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen eller till finansiella tillgångar som kan säljas tas dock i tabellen upp i tidsklasserna på basis av den återstående löptiden. Skuldernas nominella kapital tas upp i klasser enligt förfallotidpunkten. Skulderna för handel tas upp i den kortaste löptidsklassen. Vid hanteringen av Pohjola-koncernens finansieringsrisk används valutaterminer samt ränte- och valutaswappar. Deras nettoinverkan på finansieringsrisken till euromotvärdet är inte betydande, varför de inte tas upp separat i tabellen.

Beloppet av de på anfordran betalbara skulderna i den kortaste löptidsklassen var 8,4 miljarder euro (6,6).

Not 52. Likviditetsreserven

Fördelningen enligt löptid och rating i likviditetsreserven 31.12.2014, milj. e

År	0-1	1-3	3-5	5-7	7-10	10-	Totalt	Andel, %
Aaa*	4 146	543	1 488	1 981	965	24	9 145	55,1
Aa1-Aa3	109	33	437	556	469	0	1 605	9,7
A1-A3	223	268	42	13	10	1	557	3,4
Baa1-Baa3	38	116	32	59	52	1	298	1,8
Ba1 eller lägre	14	95	24	1	11	0	146	0,9
Intern rating**	712	1 736	1 349	460	176	414	4 848	29,2
Totalt	5 243	2 791	3 371	3 069	1 684	440	16 598	100,0

* inkl. Tillgodohavanden på centralbanker

** PD <= 0,40 %

Den genomsnittliga återstående löptiden för Likviditetsreserven (exkl. Tillgodohavanden på centralbanker) var 4,6 år.

Not 53. Löptider för tillgångar och skulder enligt förfall eller omprissättning

31.12.2014, milj. e	1 mån. eller under	>1-3 mån.	>3-12 mån.	>1-2 år	>2-5 år	>5 år	Totalt
Kontanta medel	3 774						3 774
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen							
Skuldebrev	6	115	47	15	114	62	360
Fordringar på kreditinstitut	4 849	2 561	1 870	375	479	122	10 257
Fordringar på kunder	6 049	5 573	1 919	169	976	828	15 513
Finansiella tillgångar som kan säljas							
Skuldebrev	277	287	279	511	2 382	4 046	7 782
Finansiella tillgångar som hålls till förfall							
Skuldebrev	95	39		10			144
Tillgångar totalt	15 050	8 576	4 115	1 080	3 950	5 059	37 829
Skulder till kreditinstitut	2 338	1 198	673	237	633	162	5 241
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	4						4
Skulder till kunder	8 835	1 794	772			40	11 442
Skuldebrev emitterade till allmänheten	1 625	5 714	3 395	994	4 603	1 255	17 587
Efterställda skulder		200	50	65		769	1 084
Skulder totalt	12 803	8 907	4 890	1 296	5 236	2 226	35 359

På anfordran betalbara poster bland skulderna var totalt 8,4 miljarder euro, och de bestod främst av inlåning från allmänheten.

31.12.2013, milj. e*	1 mån. eller under	>1-3 mån.	>3-12 mån.	>1-2 år	>2-5 år	>5 år	Totalt
Kontanta medel	2 046						2 046
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen							
Skuldebrev	18	96	48	28	176	76	443
Fordringar på kreditinstitut	4 924	2 816	1 171	268	542	177	9 899
Fordringar på kunder	4 919	5 282	2 079	441	1 006	784	14 510
Finansiella tillgångar som kan säljas							
Skuldebrev	404	348	296	544	2 351	3 165	7 108
Finansiella tillgångar som hålls till förfall							
Skuldebrev	139	63					202
Tillgångar totalt	12 451	8 605	3 595	1 281	4 075	4 202	34 209
Skulder till kreditinstitut	2 113	1 064	535	183	643	251	4 789
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	4						4
Skulder till kunder	8 414	1 364	364	0		40	10 183
Skuldebrev emitterade till allmänheten	1 659	5 853	3 150	1 001	4 112	322	16 097
Efterställda skulder		184	119			681	984
Skulder totalt	12 190	8 465	4 169	1 183	4 755	1 294	32 056

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

På anfordran betalbara poster bland skulderna var totalt 6,6 miljarder euro, och de bestod främst av inlåning från allmänheten.

Not 54. Marknadsriskens känslighetsanalys

Marknadsriskernas andel av de riskvägda posterna uppgick vid årsskiftet till 6,8 % (6,0).

Milj. e	Riskparameter	Förändring	31.12.2014		31.12.2013	
			Inverkan på resultatet	Inverkan på eget kapital	Inverkan på resultatet	Inverkan på eget kapital
Ränterisk	Ränta	1 %-enhet	18		39	
Valutarisk	Marknadsvärde	10 %	7		3	
Volatilitetsrisk						
Räntevolatilitet	Volatilitet	10 % räntepoäng	1		2	
Valutavolatilitet	Volatilitet	10 %-enheter	1		1	
Kreditriskpremie	Kreditriskmarginal	0,1 %-enheter	1	36	1	31
Prisrisk						
Aktieportfölj	Marknadsvärde	10 %		0		0
Riskkapitalfonder	Marknadsvärde	10 %	1	2	1	2
Fastighetsrisk	Marknadsvärde	10 %	3		3	

Not 55. Aktierisk

Aktie- och kapitalinvesteringsfondernas marknadsvärde uppgick vid slutet av året till 24 miljoner euro (31), av vilket aktieportföljen stod för 1 miljon euro (1) och kapitalinvesteringsfonderna jämte placeringslöften för 23 miljoner euro (30). Aktieportföljen var vid slutet av året fördelad på två branscher, dvs. IT 89 % (87 %) och datakommunikationstjänster 11 % (13 %).

Investeringarna i kapitalinvesteringsfonder var 16 miljoner euro (21), och dessutom fanns det bindande investeringslöften för 7 miljoner euro (9).

Not 56. Fastighetsrisk

Det i fastigheter uppbundna kapitalet uppgick vid slutet av år 2014 till 88 miljoner euro (91), av vilka rörelsefastigheterna stod för 3 miljoner euro (3).

Det verkliga värdet av fastighetsobjekten bedömdes 2014 av en utomstående part, och enligt dessa bedömningar motsvarar det totala verkliga värdet det i fastigheter uppbundna kapitalet. Fastighetsriskerna bedöms som små.

Förändringarna i förvaltningsfastigheterna under räkenskapsperioden specificeras i not 22 och förändringarna i rörelsefastigheterna i not 26.

Information om kapitaltäckning enligt Pelare III

I noterna 57–60 finns ett sammandrag av information om den finansiella företagsgruppens kapitaltäckning i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 (CRR) (s.k. Pelare III-information). Siffrorna för jämförelseperioden har beräknats i enlighet med de bestämmelser som gällde 31.12.2013. Kapitalbasen, riskvägda poster och relationstalen för kapitaltäckningen har också redovisats enligt de bestämmelser som trädde i kraft 1.1.2014. Informationen baserar sig på den konsoliderade kapitaltäckningen för kreditinstitut, så informationen är inte direkt jämförbar med den övriga information om Pohjola-koncernen som offentliggjorts. Den fullständiga Pelare III-informationen har publicerats som en del av OP Gruppens bokslut.

Den finansiella företagsgrupp som utgör grunden för Pohjola Bank Abp:s kapitaltäckning för kreditinstitut består av bolagen i Pohjola-koncernen exkl. försäkringsbolagen med dotterbolag.

På hushållsexponeringar, institutsexponeringar och företagsexponeringar samt på aktieexponeringar har tillämpats internmetoden (IRBA). Schablonmetoden (SA) tillämpas på övriga exponeringsklasser.

Not 57. Kapitalbas

Kapitalbasen 31.12.2014 har redovisats i enlighet med EU:s tillsynsförordning (EU 575/2013) (CRR) som trädde i kraft 1.1.2014. Siffrorna för jämförelseperioden har redovisats i enlighet med de bestämmelser som gällde 31.12.2013 (CRD3). Dessutom redovisas en uppskattning av talen för jämförelseperioden enligt CRR i kolumnen CRR 1.1.2014.

Milj. e	CRR		CRD3
	31.12.2014	CRR 1.1.2014	31.12.2013
Eget kapital	3 408	3 150	3 150
Försäkringsbolagens inverkan på koncernens eget kapital avdras (eget kapital och koncernelimineringar)	-183	-137	-137
Fonden för verkligt värde, säkring av kassaflöde	-17	-11	-11
Kärnprimärkapital (CET1) före avdrag	3 209	3 001	3 001
Immateriella tillgångar	-195	-193	-193
Överskott i pensionsansvar, värdejusteringar och indirekta innehav	-1	-8	-4
Styrelsens förslag till utdelning	-141	-212	-212
Övergångsbestämmelse för orealiserade vinster	-50	-31	-31
Investeringar i försäkringsföretag och finansinstitut			-703
Nedskrivningar - förväntade förluster underskott	-122	-115	-50
Kärnprimärkapital (CET1)*	2 700	2 441	1 808
Kapitallån på vilka tillämpas övergångsbestämmelse	219	219	274
Underskott i supplementärkapital			-38
Primärkapitaltillskott (AT1)	219	219	235
Primärkapital (T1)	2 919	2 660	2 043
Debenturlån	663	683	683
Övergångsbestämmelse för orealiserade vinster	50	31	31
Investeringar i försäkringsföretag och finansinstitut			-703
Nedskrivningar - förväntade förluster underskott			-50
Överföring till primärkapitaltillskott (AT1)			38
Supplementärkapital (T2)	713	714	
Kapitalbas totalt	3 633	3 375	2 043

På kapitallån har tillämpats övergångsbestämmelser för gamla kapitalinstrument. Av dem har 80 % av det belopp som var i omlopp 31.12.2012 räknats till kapitalbasen.

Negativa orealiserade värderingar har räknats till kärnprimärkapitalet. Positiva orealiserade värderingar har räknats till det supplementärkapitalet i enlighet med Finansinspektionens ställningstagande.

* I talen enligt CRD3 har på raden kärnprimärkapital (CET1) redovisats Core Tier 1 enligt EBAs definition

Not 58. Kapitalbaskravet

Basmetoden (FIRB) har tillämpats för att beräkna kapitalkravet för kreditrisken för företags- och institutsexponeringar. I FIRB-metoden tillämpas interna kreditklasser för att fastställa kunders sannolikhet för fallissemang (PD) medan förlusten vid fallissemang (LGD) och kreditmotvärdeskoefficienten (CF) är standardestimat som fastställs i myndighetsformler. För beräkningen av kapitalkravet för hushållsexponeringar har tillämpats internmetoden (IRBA) där interna kreditklasser används för att fastställa kunders sannolikhet för fallissemang (PD), förlustandelen vid fallissemang (LGD) och kreditmotvärdeskoefficienten (CF) är interna estimat.

Vid beräkningen av kapitalkravet för egetkapitalinstrument kan man använda olika metoder. Med PD/LGD-metoden räknas placeringarnas riskvägda belopp genom att använda riskparametrar för sannolikheten för fallissemang (PD) som baseras på interna kreditklasser och förlusten vid fallissemang (LGD) som fastställs i myndighetsformler. Med en förenklad metod kan placeringarnas riskvägda belopp räknas ut genom att multiplicera respektive placering med en riskvikt som bestäms på basis av placeringens typ.

Vid beräkningen av kapitalkravet för operativa risker har tillämpats schablonmetoden.

Milj. e	31.12.2014		31.12.2013	
	Kapital- krav*	Riskvägda fordringar	Kapital- krav*	Riskvägda fordringar
Kredit- och motpartsrisk	1 506	18 829	1 121	14 007
Schablonmetoden	102	1 271	65	814
Exponeringar mot nationella regeringar eller centralbanker	1	11	7	82
Exponeringar mot delstatliga eller lokala självstyrelseorgan och myndigheter	1	15		
Exponeringar mot institut	5	61	3	44
Exponeringar mot företag	83	1 043	48	598
Exponeringar mot hushåll	6	72	5	67
Övriga poster	6	69	2	24
Internmetoden (IRB)	1 405	17 559	1 055	13 192
Exponeringar mot institut	100	1 245	88	1 096
Exponeringar mot företag	863	10 788	829	10 367
Exponeringar mot hushåll	75	938	70	874
Med panträtt i fastighet	0	1	0	2
Övriga hushållsexponeringar	75	936	70	873
Aktieexponeringar	331	4 132	16	195
PD/LGD-metoden	326	4 072	5	59
Förenklad metod	5	61	11	136
Kapitalplaceringar	4	49	4	54
Börsnoterade placeringar	0	4	0	3
Övriga	1	8	6	79
Positioner i värdepapperisering	35	436	51	636
Övriga motpartslösa tillgångar	2	21	2	23
Avvecklings-/leveransrisken			0	1

Marknadsrisken (schablonmetoden)	117	1 467	77	957
Skuldebrev	106	1 327	71	889
Aktier	0	5		
Utländsk valuta	7	90	4	49
Råvaror	4	45	2	20
Operativ risk	91	1 137	87	1 083
Kreditvärdighetsjusteringsrisken	32	405		
Totalt riskvägt exponeringsbelopp	1 747	21 839	1 284	16 048

* Kapitalkrav = Riskvägda fordringar * 0,08

De riskvägda posterna 31.12.2013 hade enligt de bestämmelser som trädde i kraft 1.1.2014 uppgått till sammanlagt 20 499 miljoner euro. De riskvägda posterna ökade genom att investeringarna i försäkrings- företag behandlades bland aktieexponeringarna i stället för som avdrag av kärnprimärkapitalet. Riskvägda poster och kapitalkravet har redovisats i tabellen som exponeringsklasser enligt de nya bestämmelserna, vilket medför att jämförelseuppgifterna inte till alla delar motsvarar de nya exponeringsklasserna.

Riskvikten för aktieexponeringar inkluderar 3,9 mrd. euro för gruppinterna investeringar i försäkringsföretag. OP Gruppen har Finansinspektionens tillstånd för att behandla investeringar i försäkringsföretag som riskvägda poster enligt PD/LGD-metoden.

Av riskvikten i posten Övriga består 46 miljoner euro av uppskjutna skattefordringar som behandlas med riskvikten 250 % av kärnprimärkapitalen i stället för att dras av.

Kapitalkravet för motpartsrisken är 59 miljoner euro (42).

Not 59. Nyckeltal för kapitaltäckningen

	31.12.2014	1.1.2014	31.12.2013
Relationstal, %			
Kärnprimärkapitalrelation (CET1)	12,4	11,9	11,3
Tier 1-kapitaltäckning	13,4	13,0	12,7
Kapitalrelation	16,6	16,5	12,7

Not 60. Derivatinstrument och motpartsrisken

Kreditrisk till följd av derivatinstrument fastställs som ett kreditmotvärde, som baserar sig på derivatavtalens dagliga marknadsvärdering.

Storleken på kundlimiterna fastställs enligt derivatinstrumentens kapital och uppskattade giltighetstider.

Den motpartsrisk som beror på derivatinstrument består av fordringar som Pohjola Bank Abp kan ha på sina handelsmotparter vid tidpunkten för motparternas fallissemang. Motpartsrisken mäts i Pohjola-koncernen med en metod för verkligt värde där exponeringsbeloppet består av instrumentets marknadsvärde och den uppskattade potentiella framtida kreditrisken.

Pohjola Bank Abp hanterar den motpartsrisk som beror på derivatinstrument med derivatramavtal, säkerheter samt optionella förfallovillkor som möjliggör netting vid konkurs. För derivatramavtal finns skriftliga utlåtanden från externa juridiska experter om hur nettingen binder motparterna enligt lagstiftningen i respektive derivatmotparts hemstat. Pohjola-koncernen nettar motpartsrisken i derivatinstrument i såväl kapitaltäckningsanalysen som i uppföljningen av kreditrisklimit. För kreditinstitutsmotparter tillämpas likaså alltid en säkerhetsbilaga till derivatramavtalet där de säkerheter som ställts minskar motpartsrisken.

Företagsmotparters riskgränser fastställs en gång om året och då granskas också säkerhetssituationen för derivatlimiter.

Den kreditrisk som beror på bankmotpartens derivat minskas med säkerheter och då används avtalet ISDA Credit Support Annex (CSA) som ansluts till det allmänna ISDA Credit Support Annex-avtalet (CSA). Säkerhetssystemet går ut på att motparten ställer värdepapper eller kontanta medel som säkerhet. Avstämningar mellan motparterna görs dagligen.

Om Pohjolas S&P-rating 31.12.2014 hade sänkts från AA- till A hade det föranlett ett extra säkerhetskrav på 4 miljoner euro. Under jämförelseåret hade en sänkning av ratingen inte föranlett ett extra säkerhetskrav.

Ett kapitalkrav kan uppkomma på grund av motpartsrisken i poster i såväl finansieringsrörelsen som handelslagret. Det kapitalkrav som beror på motpartsrisken räknas bland annat för OTC-derivat och återköps- och försäljningsavtal.

Motpartsrisakens avtalstyper, 31.12.2014, milj. e	Exponeringens bruttovärde	Nettningsvinster	Aktuell kvittad kreditexponering	Säkerheter som innehas	Nettokreditexponering
Derivatinstrument	8 733	5 415	3 318	722	2 596
Räntederivat	6 423	4 146	2 277	445	1 831
Valutaderivat	2 063	1 189	874	261	613
Aktie- och indexderivat	147	80	68	16	52
Övriga	100		100		100
Totalt	8 733	5 415	3 318	722	2 596

Motpartsrisakens avtalstyper, 31.12.2013, milj. e	Exponeringens bruttovärde	Nettnings- vinster	Aktuell kvittad kredit- exponering	Säkerheter som innehas	Nettokredit- exponering
Derivatinstrument	4 935	2 844	2 091	408	1 683
Räntederivat	3 893	2 404	1 489	318	1 171
Valutaderivat	742	363	379	36	343
Aktie- och indexderivat	198	76	122	54	68
Övriga	101		101		101
Totalt	4 935	2 844	2 091	408	1 683

Verkligt positivt bruttovärde av kontrakten redovisas i not 79.

Skadeförsäkringsrörelsens riskposition

Not 61. Risktäckningskapacitet

Vid slutet av 2014 uppgick skadeförsäkringens solvenskapital till 988 miljoner euro (913). Solvenskapitalet i relation till premieintäkterna var 75 % (73). Standard & Poor's har gett Pohjola Försäkring rating AA-. Bolagets styrelse har fastställt som mål en A-rating.

Skadeförsäkringen ska uppfylla de solvenskrav som ställts av myndigheterna. Myndigheterna fastställer vanligtvis sina solvenskrav på företagsplanet. Alla skadeförsäkringsbolag har som minimikrav samma verksamhetskapitalkrav som härleds från EU-direktiv. Dessutom har de finländska försäkringsbolagen ett solvenskrav som fastställts i finsk lag.

Risktäckningskapaciteten beskriver hur mycket solvenskapital bolaget har i relation till olika poster i resultat- och balansräkningen. Solvenskapitalet i relation till försäkringsersättningarna och premieintäkterna beskriver bolagets förmåga att klara av försäkringsrisken. Solvenskapitalet i relation till försäkringsskulden beskriver bolagets förmåga att klara av värderingsrisken i samband med försäkringsskulden, och solvenskapitalet i relation till placeringsbeståndet beskriver på motsvarande sätt bolagets förmåga att klara av den risk som placeringsverksamheten medför.

	31.12.2014		31.12.2013	
	Milj. e	Risktäckningskapacitet, %	Milj. e	Risktäckningskapacitet, %
Solvenskapital	988		913	
Försäkringsersättningar*	930	106	882	104
Premieintäkter*	1 310	75**	1 249	73**
Försäkringsskuld*	2 645	37	2 517	36
Placeringsbestånd	3 534	28	3 219	28

* Med avdrag för återförsäkrares andel (nettorörelse)

** Solvensprocent

Not 62. Skadeförsäkringsrörelsens riskkänslighet

I tabellen nedan beskrivs olika riskvariablers inverkan på resultatet och solvenskapitalet:

Riskvariabel	Totalbelopp 2014, milj. e	Förändring i risk- variabel	Inverkan på eget kapital, milj. e	Inverkan på totalkostnadsprocenten
Premieintäkter*	1 310	ökar 1 %	13	förbättras 0,9 %-enheter
Försäkringsersättningar*	930	ökar 1 %	-9	försvagas 0,7 %-enheter
Storskada över 5 milj. e		1 stycke	-5	försvagas 0,4 %-enheter
Personalkostnader*	102	ökar 8 %	-8	försvagas 0,6 %-enheter
Funktionsvisa kostnader**	320	ökar 4 %	-13	försvagas 1,0 %-enheter
Inflation i kollektiva avsättningar för oreglerade skador	603	ökar 0,25 %-enheter	-4	försvagas 0,3 %-enheter
Livslängd i diskonterad försäkringsskuld	1 658	ökar 1 år	-40	försvagas 3,0 %-enheter
Diskonteringsränta på diskonterad försäkringsskuld	1 658	minskar 0,1 %-enheter	-21	försvagas 1,6 %-enheter

* Glidande 12 månader

** Funktionsvisa kostnader för skadeförsäkringen exkl. skötselkostnader för placeringar och kostnader i anslutning till produktion av övriga tjänster.

Not 63. Premieinkomstens och försäkringsbeloppens klassfördelning

Fördelning av premieinkomsten enligt EML-klass* inom egendomsförsäkringen för företag

Den risk som är förknippad med egendomsförsäkringar kan granskas genom att riskerna indelas i klasser enligt deras EML-belopp*. I tabellen nedan har en beräkning av premieinkomsten i varje klass gjorts på basis av klassificeringen.

Milj. e	5-20	20-50	50-100	100-300
2014	14	14	11	11
2013	13	14	14	9

* EML = Estimated Maximum Loss, den beräknade maximala skadan för varje objekt

Fördelning av premieinkomsten enligt TSI-klass* inom ansvarsförsäkringen för företag

Den risk som är förknippad med egendomsförsäkringar kan granskas genom att riskerna indelas i klasser enligt deras TSI-belopp*. I tabellen nedan har en beräkning av premieinkomsten i varje klass gjorts på basis av klassificeringen.

Milj. e	2-4	4-10	10-30	30-90
2014	3	6	7	3
2013	3	6	8	3

* TSI = Total Sum Insured, totalt försäkringsbelopp

Försäkringsbeloppen vid byggfelsförsäkring

Försäkringsbeloppen i försäkringsavtalen beskriver byggfelsförsäkringens volym i tabellen nedan har försäkringsbeloppens brutto- och netttotal specificerats. I byggfelsförsäkringen är försäkringsperioden 10 år.

Milj. e	Brutto		Netto*	
	2014	2013	2014	2013
Byggfelsförsäkring	2 249	2 287	2 249	2 282

* Netto för egen räkning efter återförsäkrarens andel och före motsäkerheter

Not 64. Storskadeutvecklingen

Antalet konstaterade storskador per år 2010–2014

Inom skadeförsäkringen följs den skadekostnad som förorsakas av storskador noggrant. Den här skadekostnaden förklarar en väsentlig del av de årliga variationerna i försäkringsrörelsens resultat. Genom uppföljningen av skadekostnaden för storskador kan dessutom förändringar i risker eller riskurvalet upptäckas. I den här granskningen har sådana skador klassificerats som storskador vars bruttobelopp är över 2 miljoner euro. Flest storskador inträffar inom egendoms- och avbrottsförsäkringen. Inom de lagstadgade försäkringarna är risken för storskador liten i förhållande till försäkringsgrenens stora volym.

Bruttobelopp	Lag- stadgade	Övriga olycksfall och sjukdom	Kasko och transport	Egendom och avbrott	Ansvar och rättsskydd	Lång- variga
Antalet skador på över 2 milj. euro						
2010	1			12		
2011				5		1
2012	3			7	1	
2013	4			6	1	
2014	6			8	1	
			Ersättningar totalt		256 milj. e	
Ersättningar, brutto, totalt milj. euro						
2010–2014	32			189	27	8
Nettobelopp						
Antalet skador på över 2 milj. euro						
2010				10		
2011				4		1
2012	3			6	1	
2013	4			6	1	
2014	6			7		
			Ersättningar totalt		175 milj. e	
Ersättningar, netto, totalt milj. euro						
2010–2014	30			123	19	3

Not 65. Försäkringsrörelsens lönsamhet

Premieintäkternas (brutto och netto) och totalkostnadsprocentens (netto) utveckling

Med premieintäkterna beskrivs försäkringsklassens volym. Med hjälp av den kan försäkringsklassens betydelse för helheten uppskattas. Med hjälp av totalkostnadsprocenten (CR) kan på motsvarande sätt variationerna i försäkringsklassens resultat och försäkringsklassens lönsamhet uppskattas. Totalkostnadsprocenten har presenterats separat korrigerad med poster av engångsnatur som hänför sig till tidigare försäkringsperioder.

2014, milj. e	Brutto Premieint.	Netto Premieint.	Netto CR*	Netto** CR*
Lagstadgade	457	455	96 %	82 %
Övriga olycksfall och sjukdom	180	180	86 %	86 %
Kasko och transport	287	285	81 %	81 %
Egendom och avbrott	353	312	89 %	89 %
Ansvar och rättsskydd	83	76	97 %	97 %
Långvariga	5	4	1 %	1 %
Totalt	1 364	1 310	89 %	85 %

2013, milj. e	Brutto Premieint.	Netto Premieint.	Netto CR*	Netto** CR*
Lagstadgade	459	458	93 %	85 %
Övriga olycksfall och sjukdom	158	158	88 %	88 %
Kasko och transport	264	261	90 %	90 %
Egendom och avbrott	343	296	89 %	88 %
Ansvar och rättsskydd	80	73	82 %	82 %
Långvariga	5	4	15 %	15 %
Totalt	1 309	1 249	90 %	87 %

* Totalkostnadsprocenten (Combined ratio) räknas ut genom att dividera summan av försäkringsersättningarna (netto) och försäkringsrörelsens driftskostnader med premieintäkterna (netto). Avskrivningar av immateriella tillgångar har inte beaktats.

** Förändringar av engångsnatur som inverkar på den försäkringstekniska kalkylen har eliminerats

Not 66. Information som beskriver försäkringsskuldens karaktär

Uppgifter som beskriver försäkringsskuldens karaktär	2014	2013
Skulder som härrör från försäkringsavtal (netto, milj. e)		
Latenta yrkessjukdomar	22	26
Övrigt	2 622	2 491
Totalt	2 645	2 517
Försäkringsskuldens duration (i år)		
Diskonterad försäkringsskuld	12,7	12,6
Odiskonterad försäkringsskuld	2,1	2,1
Totalt	9,0	8,7
Diskonterad avsättning (netto, milj. e)		
Avsättning för kända oreglerade ersättningar i form av pension	1 308	1 252
Kollektiv ersättning för oreglerade skador	313	275
Avsättning för ej intjänade premier	38	37
Totalt	1 658	1 564

Not 67. Uppskattad löptidsfördelning för försäkringsskulden

31.12.2014, milj. e	0-1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	Över 15 år	Totalt
Avsättning för ej intjänade premier*	371	107	19	5	9	511
Avsättning för oreglerade premier						
Odiskonterad	261	180	48	9	3	501
Diskonterad	95	431	325	246	523	1 621
Försäkringsskuld totalt	727	717	392	261	536	2 633

* Innehåller diskonterade avsättningar för 38 miljoner euro.

**Utan värdet av de derivat som säkrar ränterisken i försäkringsskulden.

31.12.2013, milj. e	0-1 år	1-5 år	5-10 år	10-15 år	Över 15 år	Totalt
Avsättning för ej intjänade premier*	349	100	18	5	9	481
Avsättning för oreglerade premier						
Odiskonterad	264	183	49	9	4	508
Diskonterad	93	418	311	232	474	1 527
Försäkringsskuld totalt	707	701	377	246	486	2 517

* Innehåller diskonterade avsättningar för 37 miljoner euro.

Not 68. Placeringsverksamhetens riskposition

Allokering av placeringsbestånd	31.12.2014		31.12.2013	
	Verkligt värde milj. e*	%	Verkligt värde milj. e*	%
Penningmarknaden totalt	173	5	113	4
Penningmarknadsplaceringar och insättningar**	173	5	113	3
Derivat***	-1	0	1	0
Obligationslån och räntefonder totalt	2 557	73	2 309	72
Stater	507	14	471	15
Inflationslänkade obligationslån	46	1	90	3
Investment Grade	1 779	51	1 485	46
Utvecklingsmarknader och High Yield	200	6	236	7
Strukturerade placeringar	24	1	27	1
Aktier totalt	373	11	426	13
Finland	67	2	88	3
Utvecklade marknader	143	4	191	6
Utvecklingsmarknader	43	1	47	1
Anläggningstillgångar och onoterade aktier	3	0	4	0
Kapitalplaceringar	117	3	95	3
Aktiederivat***	0	0		
Alternativa placeringar totalt	35	1	41	1
Hedge-fund-fonder	23	1	23	1
Råvaror	4	0	5	0
Obligationslån	7	0	13	0
Fastighetsinvesteringar totalt	386	11	329	10
Direkta fastigheter	230	7	219	7
Indirekta fastighetsinvesteringar	156	4	110	3
Totalt	3 522	100	3 219	100

* Inkluderar resultatregleringsräntor

** Inkluderar köpeskillingsfordringar och -skulder samt marknadsvärdet på derivat

*** Derivatens inverkan på allokeringen av tillgångsslagen (deltamotvärde)

Not 69. Känslighetsanalys av placeringsriskerna

I tabellen nedan beskrivs placeringsriskernas känslighet enligt placeringsklass. Känslighetsgranskningen av diskonteringsräntan i anslutning till beräkningen av försäkringsskulden tas upp i not 62 som behandlar försäkringsskulden. Förändringarna i placeringarna och försäkringsskulden tar ut varandra.

Skadeförsäkring	Bestånd enligt	Riskparameter	Förändring	Inverkan på	
	verkligt värde, milj. e			31.12.2014	31.12.2013
Obligationslån och räntefonder*	2 564	Ränta	1 %-enhet	101	72
Aktier**	276	Marknadsvärde	10 %	28	35
Kapitalinvesteringar och onoterade aktier	120	Marknadsvärde	10 %	12	10
Råvaror	4	Marknadsvärde	10 %	0	1
Fastigheter	386	Marknadsvärde	10 %	39	33
Valuta	157	Valutans värde	10 %	16	14
Kreditriskpremie***	2 729	Kreditriskmarginal	0,1 %-enheter	11	8
Derivatinstrument		Volatilitet	10 %-enheter	0	2

* Inkluderar penningmarknadsplaceringar, konvertibla skuldebrev och räntederivat

** Inkluderar hedge-fonder och aktiederivat

*** Inkluderar obligationslån och konvertibla skuldebrev samt penningmarknadsplaceringar inkl. obligationslån och räntederivat emitterade av utvecklade stater

Not 70. Ränterisk

Marknadsrisken på grund av ränteförändringar följs genom att placeringarna klassificeras instrumentvis enligt duration. Försäkringsskuldens utjämnande inverkan på ränterisken har inte presenterats i tabellen, eftersom bara en del av försäkringsskuden har diskonterats med den administrativa räntan. (not 33).

Verkligt värde enligt löptid eller tidpunkten för räntejustering, milj. e*	31.12.2014	31.12.2013
0-1 år	332	331
>1-3 år	618	568
>3-5 år	699	761
>5-7 år	700	358
>7-10 år	281	225
>10 år	70	141
Totalt	2 700	2 384
Modifierad duration	4,3	3,7
Effektiv ränta, %	1,1	2,0

* Inkluderar penningmarknadsplaceringar och insättningar, obligationslån, konvertibla skuldebrev och räntefonder

Ränteportföljens löptids- och ratingfördelning 31.12.2014*, milj. e

År	0-1	1-3	3-5	5-7	7-10	10-	Totalt	Andel, %
Aaa	62	181	87	266	57	47	698	25,9
Aa1-Aa3	179	66	70	82	34	15	445	16,5
A1-A3	27	215	269	165	111	0	786	29,1
Baa1-Baa3	26	88	246	159	75	4	600	22,2
Ba1 eller lägre	38	68	28	28	4	4	170	6,3
Intern rating	1	0		0			1	0,0
Totalt	332	618	699	700	281	70	2 700	100,0

* Inkluderar inga kreditderivat.

Löptiden har angetts till löptidens slut. Om instrumentet har en Call-möjlighet, har löptiden angetts till den första möjliga Call-dagen.

Den genomsnittliga ratingen för skadeförsäkringens ränteportfölj är enligt Moody's rating A3.

Den genomsnittliga återstående löptiden för skadeförsäkringens ränteportfölj är 4,5 år (räknad på basis av Call-dagen och förfallodagen).

Not 71. Valutarisk

Valutaposition, milj. e	31.12.2014	31.12.2013
USD	40	54
SEK	5	-3
JPY	1	2
GBP	21	14
Övriga	89	62
Totalt *	157	136

* Valutapositionen var 4,4 % av placeringsbeståndet (4,2). Valutapositionen räknas ut som summan av enskilda valutors absolutvärden.

Not 72. Motpartsrisk

Ratingfördelning, Moody's-motsvarighet, milj. e	31.12.2014		31.12.2013	
	Placering*	Försäkring**	Placering*	Försäkring**
Aaa	698		872	
Aa1–Aa3	445	14	308	8
A1–A3	786	38	585	23
Baa1–Baa3	600	0	402	0
Ba1 eller lägre	170		189	
Intern rating	1	41	27	49
Totalt	2 700	93	2 384	80

* Inkluderar penningmarknadsplaceringar och insättningar, obligationslån och räntefonder

** Inkluderar återförsäkrares andel av försäkringskulden och fordringar på återförsäkrare

ÖVRIGA NOTER TILL BALANSRÄKNINGEN

Not 73. Kategorisering av finansiella tillgångar och skulder

Tillgångar 31.12.2014, milj. e	Lån och fordringar	Som hålls till förfall	Tillgångar som redovisats till verkligt värde	Som kan säljas	Säkringsinstrument	Bokfört värde totalt
			via resultaträkningen*			
Kontanta medel och tillgodohavanden på centralbanker	3 774					3 774
Fordringar på kreditinstitut och centralbanker	10 257					10 257
Derivatinstrument			5 637		309	5 946
Fordringar på kunder	15 513					15 513
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse**	658		180	3 016		3 854
Skuldebrev***		144	360	7 781		8 285
Aktier och andelar			0	101		101
Övriga finansiella tillgångar	1 698		85			1 783
Finansiella tillgångar	31 899	144	6 263	10 898	309	49 513
Andra tillgångar än finansiella instrument						985
Totalt	31 899	144	6 263	10 898	309	50 498

Tillgångar 31.12.2013, milj. e	Lån och fordringar	Som hålls till förfall	Tillgångar som redovisats till verkligt värde	Som kan säljas	Säkringsinstrument	Bokfört värde totalt
			via resultaträkningen*			
Kontanta medel och tillgodohavanden på centralbanker	2 046					2 046
Fordringar på kreditinstitut och centralbanker	9 899					9 899
Derivatinstrument			3 171		273	3 444
Fordringar på kunder	14 510					14 510
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse**	539		162	2 800		3 502
Skuldebrev***		202	443	7 108		7 754
Aktier och andelar			1	175		176
Övriga finansiella tillgångar	1 255		88			1 344
Finansiella tillgångar	28 251	202	3 865	10 084	273	42 675
Andra tillgångar än finansiella instrument						1 149
Totalt korrigerat*****	28 251	202	3 865	10 084	273	43 824

Skulder 31.12.2014, milj. e	Skulder som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen	Övriga skulder	Säkrings- instrument	Bokfört värde totalt
Skulder till kreditinstitut		5 241		5 241
Finansiella skulder för handel (exkl. derivat)	4			4
Derivatinstrument	5 516		373	5 889
Skulder till kunder		11 442		11 442
Skulder för skadeförsäkringsrörelse****	2	2 970		2 972
Skuldebrev emitterade till allmänheten		17 587		17 587
Efterställda skulder		1 084		1 084
Övriga finansiella skulder		2 257		2 257
Finansiella skulder	5 522	40 582	373	46 478
Andra skulder än finansiella skulder				612
Totalt	5 522	40 582	373	47 090

Skulder 31.12.2013, milj. e	Skulder som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen	Övriga skulder	Säkrings- instrument	Bokfört värde totalt
Skulder till kreditinstitut		4 789		4 789
Finansiella skulder för handel (exkl. derivat)	4			4
Derivatinstrument	3 186		234	3 420
Skulder till kunder		10 183		10 183
Skulder för skadeförsäkringsrörelse****	0	2 746		2 746
Skuldebrev emitterade till allmänheten		16 097		16 097
Efterställda skulder		984		984
Övriga finansiella skulder		1 971		1 971
Finansiella skulder	3 190	36 768	234	40 192
Andra skulder än finansiella skulder				483
Totalt korrigerat*****	3 190	36 768	234	40 675

* Tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen omfattar finansiella tillgångar för handel, finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen och förvaltningsfastigheter.

** Tillgångarna i skadeförsäkringsrörelsen har specificerats i not 21.

*** Bland skuldebrev ingick 31.12.2014 inga skuldebrev redovisade enligt en option om verkligt värde (Fair Value Option). Skuldebrev redovisade enligt optionen om verkligt värde uppgick 31.12.2013 till 9 miljoner euro.

**** Skulderna i skadeförsäkringsrörelsen har specificerats i not 33.

***** Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Obligationslånen bland skuldebrev emitterade till allmänheten har behandlats i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet. Det verkliga värdet på de här skuldebrev som uppskattats med hjälp av den information som fanns att få från marknaden och etablerade värderingsmetoder var vid slutet av december 232 miljoner euro (147) högre än det bokförda värdet. Efterställda skulder har behandlats till det upplupna anskaffningsvärdet. Det verkliga värdet av efterställda skulder är större än det upplupna anskaffningsvärdet, men fastställandet av tillförlitliga verkliga värden är osäkert.

Not 74. Klassificering av poster återkommande värderade till verkligt värde enligt värderingsmetod

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde 31.12.2014, milj. e	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Bankrörelsen	183	178		360
Skadeförsäkringsrörelsen		7		7
Derivatinstrument				
Bankrörelsen	7	5 737	202	5 946
Skadeförsäkringsrörelsen	1	11		12
Finansiella tillgångar som kan säljas				
Bankrörelsen	5 899	1 968	15	7 882
Skadeförsäkringsrörelsen	1 579	1 156	281	3 016
Finansiella instrument totalt	7 668	9 057	499	17 224
Förvaltningsfastigheter				
Bankrörelsen			85	85
Skadeförsäkringsrörelsen			161	161
Förvaltningsfastigheter totalt			246	246
Totalt	7 668	9 057	745	17 470
Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde 31.12.2013, milj. e*	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Bankrörelsen	152	292		444
Skadeförsäkringsrörelsen		6		6
Derivatinstrument				
Bankrörelsen	10	3 222	212	3 444
Skadeförsäkringsrörelsen	4	0		4
Finansiella tillgångar som kan säljas				
Bankrörelsen	5 632	1 631	21	7 283
Skadeförsäkringsrörelsen	1 670	917	214	2 800
Finansiella instrument totalt	7 468	6 067	446	13 981
Förvaltningsfastigheter				
Bankrörelsen			88	88
Skadeförsäkringsrörelsen			152	152
Förvaltningsfastigheter totalt			241	241
Totalt	7 468	6 067	687	14 222

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Finansiella skulder värderade till verkligt värde 31.12.2014, milj. e	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Bankrörelsen		4		4
Derivatinstrument				
Bankrörelsen	57	5 703	130	5 889
Skadeförsäkringsrörelsen	2	0		2
Totalt	59	5 707	130	5 896

Finansiella skulder värderade till verkligt värde 31.12.2013, milj. e*	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen				
Bankrörelsen		4		4
Derivatinstrument				
Bankrörelsen	35	3 254	131	3 420
Totalt	35	3 258	131	3 423

Värdering till verkligt värde

Derivat i bankrörelsen

Kursen på noterade derivat fås från marknaden. För värderingen av OTC-derivat tillämpas modeller och metoder som används allmänt på marknaden. Metoderna och modellerna behövs bl.a. för att beskriva ränte- och valutakurvor samt volatiliteter samt för att värdera optioner. På det allmänna planet kan indata för de här modellerna härledas från marknaden. För värderingen av vissa avtal måste dock användas modeller med indata som inte kan noteras på marknaden, varvid indata är uppskattningar. De här avtalen har klassificerats till nivå 3.

Pohjola Banks Middle Office ansvarar för värderingen av det verkliga värdet på derivaten i bankrörelsen samt för kvaliteten och tillförlitligheten hos marknadsdata, värderingskurvor och volatilitetsbeskrivningar som en del av den dagliga värderingsprocessen inkl. värderingarna på nivå 3. Middle Office jämför värderingskurserna regelbundet på avtalsplanet med värderingar från CSA-motparter och centrala motparter samt reder vid behov ut eventuella betydande värderingsdifferenser.

OP Gruppens Styrning av riskhanteringen ansvarar för att de nya värderingsmodellerna och -metoderna godkänns samt för övervakningen av värderingsprocessen. Säkringen av värderingarna baserar sig bl.a. på värderingar som använder alternativa källor samt på marknadskurser och annan indata. I säkringsprocessen kan värderingskurserna jämföras med kurser från CSA-motparter och centrala motparter. Dessutom är det möjligt att anlita värderingstjänster från tredje part.

Vid värderingen av OTC-derivat utan säkerheter beaktas kreditrisken för parterna i transaktionen. Kreditrisken justeras med en motpartsriskjustering (s.k. Credit Valuation Adjustment "CVA") samt med en egen kredit-riskjustering (s.k. Debt Valuation Adjustment, "DVA"). CVA- och DVA-värderingsjusteringarna beräknas enligt motpart.

Placeringar som kan säljas i skadeförsäkringsrörelsen

Värdepapprens kurser hämtas i första hand från marknadsinformationskällor och de värderas dagligen. En del värdepapper prissätts mer sällan än en gång i månaden. I så fall baserar sig prissättningen på officiella värderingar eller estimat av officiella värderingar från förmedlare, emittenter eller andra marknadsparter. De här avtalen har klassificerats till nivå 3.

Nivå 1: Noterade marknadspris

De poster som klassificerats till Nivå 1 består av aktier som noterats vid de största börserna, företags noterade skuldinstrument, skuldinstrument från stater och finansiella institut med minst rating A och börsderivat. Det verkliga värdet för ifrågavarande instrument bestäms på basis av noteringar från fungerande marknader.

Nivå 2: Värderingsmetoder som baserar sig på indata som kan observeras

Värderingsmetoder som baserar sig på tillförlitliga kalkylparametrar. Med verkligt värde för instrument som klassificerats till Nivå 2 avses det värde som kan härledas ur marknadsvärdet för det finansiella instrumentets delar eller för motsvarande finansiella instrument eller ett värde som kan beräknas med värderingsmodeller och -metoder som allmänt godtas på finansmarknaden, om ett marknadsvärde kan bestämmas tillförlitligt med dem. Till den här nivån har i Pohjola-koncernen klassificerats OTC-derivat, statens skuldförbindelser, företags och finansiella instituts skuldinstrument, köp- och återköpsavtal (repo) samt värdepapper som lånats ut eller lånats in.

Nivå 3: Värderingsmetoder som baserar sig på indata som kan inte observeras

Värderingsmetoder, vilkas kalkylparametrar innehåller särskild osäkerhet. Instrument som klassificerats till Nivå 3 värderas med prissättningsmodeller, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet. I ifrågavarande balansklass ingår de mest komplicerade OTC-derivaten, vissa private equity-investeringar, olikvida lån, strukturerade lån inkl. värdepapperiserade lån och strukturerade skuldebrev samt hedge-fonder. Det verkliga värdet i Nivå 3 består ofta av prisuppgifter från utomstående.

Överföringar mellan olika nivåer av värderingen till verkligt värde

Överföringen mellan olika nivåer anses ha skett den dag då den transaktion som överföringen medfört skett eller den dag då omständigheterna ändrats.

Under 2014 har obligationslån omklassificerats från nivå 1 till nivå 2 för ett belopp av 56,3 miljoner euro (145) och från nivå 2 till nivå 1 för ett belopp av 55,0 miljoner euro till följd av att ratingen har ändrats.

Värderingsmetoder, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet

Specifikation av finansiella tillgångar och skulder

Finansiella tillgångar, milj. e	Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		Derivatinstrument		Finansiella tillgångar som kan säljas		Tillgångar totalt
	Bankrörelsen	Skadeförsäkringsrörelsen	Bankrörelsen	Skadeförsäkringsrörelsen	Bankrörelsen	Skadeförsäkringsrörelsen	
Ingående balans 1.1.2014			212		21	214	446
Resultaträkningens nettointäkter			-10		-2	6	-6
Nettointäkter i rapporten över totalresultat					-3	38	35
Förvärv						57	57
Försäljningar						-34	-34
Utgående balans 31.12.2014			202		15	281	499

Finansiella tillgångar, milj. e	Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		Derivatinstrument		Finansiella tillgångar som kan säljas		Tillgångar totalt
	Bankrörelsen	Skadeförsäkringsrörelsen	Bankrörelsen	Skadeförsäkringsrörelsen	Bankrörelsen	Skadeförsäkringsrörelsen	
Ingående balans 1.1.2013	16	6	190		16	229	457
Resultaträkningens nettointäkter	-16		22		-1	-5	0
Nettointäkter i rapporten över totalresultat					6	14	20
Förvärv						17	17
Försäljningar						-41	-41
Amorteringar		-6					-6
Utgående balans 31.12.2013*			212		21	214	446

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Finansiella skulder, milj. e	Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		Derivatinstrument		Skulder totalt
	Bankrörelsen	Skadeförsäkringsrörelsen	Bankrörelsen	Skadeförsäkringsrörelsen	
Ingående balans 1.1.2014			131		131
Resultaträkningens nettointäkter			-1		-1
Utgående balans 31.12.2014			130		130

Finansiella skulder, milj. e	Finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		Derivatinstrument		Skulder totalt
	Bankrörelsen	Skadeförsäkringsrörelsen	Bankrörelsen	Skadeförsäkringsrörelsen	
Ingående balans 1.1.2013			159		159
Resultaträkningens nettointäkter			-28		-28
Utgående balans 31.12.2013			131		131

Specifikation av nettointäkter enligt resultatpost 31.12.2014

Milj. e	Räntenetto eller nettoin- täkter från handel	Nettointäkter från placerings- verksamhet	Nettointäkter från skade- försäk- ringsrörelse	Rapport över	Nettointäkter från tillgångar och skulder som innehas vid periodens slut
				total- resultat/ Förändring i fonden för verkligt värde	
Realiserade nettointäkter			6		6
Orealiserade nettointäkter	-8	-2		35	24
Nettointäkter totalt	-8	-2	6	35	31

Specifikation av nettointäkter enligt resultatpost 31.12.2013*

Milj. e	Räntenetto eller nettoin- täkter från handel	Nettointäkter från placerings- verksamhet	Nettointäkter från skade- försäk- ringsrörelse	Rapport över	Nettointäkter från tillgångar och skulder som innehas vid periodens slut
				total- resultat/ Förändring i fonden för verkligt värde	
Realiserade nettointäkter	-16	2	-5		-19
Orealiserade nettointäkter	50	-3		20	67
Nettointäkter totalt	34	-1	-5	20	48

* Jämförelseuppgifterna har korrigerats till följd av att standarden IFRS 10 Koncernredovisning har tagits i bruk.

Derivaten i Nivå 3 består av derivat som strukturerats för kundernas behov, så marknadsrisken har täckts med ett motsvarande derivatinstrument. Den öppna marknadsrisken har ingen effekt på resultatet. Derivaten i Nivå 3 hänför sig till strukturerade obligationslån som Pohjola emitterat där avkastningen är beroende av värdeutvecklingen i ett inbäddat derivat. Värdeförändringen i de här inbäddade derivaten har inte redovisats i tabellen ovan.

Förändringar i värderingsfaktorer

Inga väsentliga ändringar har gjorts i värderingsmetoderna 2014.

Känslighetsanalys med kalkylparametrar som innehåller osäkerhet

Instrumenttyp 31.12.2014, milj. e	Fordringar	Skulder	Nettosaldo	Känslighets- analys	Skäligen möjlig förändring i verkligt värde
Derivat					
Säkring av indexlån och strukturerade derivat*	202	-130	72	7,7	11 %
Som kan säljas					
Olikvida placeringar	92		92	13,7	15 %
Risikkapitalfonder**	156		156	15,6	10 %
Fastighetskapitalfonder***	49		49	9,8	20 %
Förvaltningsfastigheter***	246		246	49,2	20 %

* Följande stressscenarier: aktiernas volatilitet (30 %), aktiernas utdelning (30 %), kreditriskpremierna (30 %) och den sammanlagda värdetförändringen av betydande korrelationsändringar.

** Värdet på risikkapitalfonder beror främst på målgruppernas resultatutveckling och PE-talen för motsvarande noterade bolag. Utvecklingen av det verkliga värdet på risikkapitalfonder följs upp med koefficienten Total Value per Pid-in (TVPI). Som känslighet för risikkapitalfondernas verkliga värde har uppskattats 10 %.

*** Vid värderingen av fastighetskapitalfonder och förvaltningsfastigheter tillämpas i regel avkastningsvärdesmetoden, vars huvudkomponenter är avkastningskravet och nettohyresnivån. En förändring i avkastningskravet med +/- 1 procentenhet leder i snitt till en förändring på cirka 20 % i verkligt värde.

Not 75. Ställda säkerheter

Balansvärde, milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Ställda för egna skulder och åtaganden		
Inteckningar	1	1
Panter	4	5
Övriga	981	485
Övriga ställda säkerheter		
Panter*	6 273	5 705
Totalt	7 259	6 196
Ställda säkerheter totalt		
Inteckningar	1	1
Panter	6 277	5 711
Övriga	981	485
Totalt	7 259	6 196
Skulder med säkerhet totalt	474	490

* Varav 2 000 miljoner euro utgör säkerhet för den dagsinterna limiten.

Not 76. Erhållna finansiella säkerheter

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Verkligt värde av erhållna säkerheter		
Övriga	722	359
Totalt	722	359

Den kreditrisk som beror på derivat minskas med säkerheter och då används avtalet ISDA Credit Support Annex (CSA) som ansluts till det allmänna ISDA-avtalet. Säkerhetssystemet går ut på att motparten ställer värdepapper eller kontanta medel som säkerhet. De säkerheter som erhållits som kontanter i anslutning till CSA-avtal uppgick vid bokslutstidpunkten till 722 miljoner euro (359). Vid bokslutstidpunkten fanns inga värdepapper som erhållits som säkerhet.

NOTER ANGÅENDE ANSVARFÖRBINDELSER OCH DERIVAT

Not 77. Åtaganden utanför balansräkningen

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Garantier	874	914
Garantiansvar	1 578	1 568
Kreditlöften	4 365	4 728
Utfästelser i anslutning till kortvariga affärstransaktioner	297	247
Övriga	336	359
Åtaganden utanför balansräkningen totalt	7 450	7 816

Not 78. Derivatinstrument

Derivatinstrument som innehas för handel 31.12.2014

Milj. e	Nominella värden/återstående löptid			Totalt	Verkliga värden*		Kreditmotvärde
	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder	
Räntederivat							
Ränteswappar	24 618	71 169	39 382	135 169	4 113	4 144	5 037
Clearas via central motpart	4 207	21 163	11 936	37 305	697	665	980
OTC ränteoptioner							
Call och cap							
Köpta	3 731	4 555	2 441	10 727	398	2	464
Utfärdade	2 669	4 022	3 617	10 308		360	6
Put och floor							
Köpta	5 480	4 505	2 506	12 492	195	8	275
Utfärdade	5 903	5 787	1 812	13 503	7	102	51
OTC räntederivat totalt	42 402	90 039	49 759	182 200	4 713	4 617	5 833
Räntefutures	12 461	4 602		17 063	3	14	
Ränteoptioner							
Call							
Utfärdade	500			500		0	
Put							
Köpta	2 000			2 000		0	
Börsderivat totalt	14 961	4 602		19 563	3	15	
Räntederivat totalt	57 363	94 641	49 759	201 763	4 716	4 632	5 833

Valutaderivat

Valutaterminer	13 535	307	65	13 908	276	168	432
Ränte- och valutaswappar	360	7 728	5 164	13 252	669	697	1 447
Valutaoptioner							
Call							
Köpta	188	17		205	4		7
Utfärdade	226	17		243		5	
Put							
Köpta	496	8		504	11		17
Utfärdade	426	9		436		8	
OTC valutaderivat totalt	15 233	8 086	5 229	28 548	961	878	1 903
Valutaderivat totalt	15 233	8 086	5 229	28 548	961	878	1 903

Aktie- och indexderivat

Aktieoptioner							
Call							
Köpta	266	271		537	35	0	73
Aktieindexoptioner							
Call							
Köpta		9		9	2		3
Utfärdade		2		2		0	
Put							
Köpta		2		2	0		0
Utfärdade		2		2		0	
OTC aktie- och indexderivat totalt	266	285		551	37	1	76
Aktie- och indexderivat totalt	266	285		551	37	1	76

Kreditderivat

Kreditswappar	9	73	102	184	12	5	12
Kreditderivat totalt	9	73	102	184	12	5	12

Övriga

Övriga swappar	70	794	56	920	67	29	153
Övriga optioner							
Call							
Köpta	17	11		28	0		3
Utfärdade	17			17		0	
Put							
Köpta	10			10	2		3
Utfärdade	10			10		2	
Övriga OTC derivat totalt	123	805	56	984	69	31	159
Övriga terminer och futurer	109	70	0	179	4	36	0
Övriga derivat totalt	233	874	56	1 163	73	67	160
Derivatinstrument som innehas för handel totalt	73 103	103 959	55 146	232 209	5 800	5 582	7 984

Derivatinstrument som innehas för handel 31.12.2013

Milj. e	Nominella värden/återstående löptid			Totalt	Verkliga värden*		Kreditmotvärde
	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder	
Räntederivat							
Ränteswappar	19 446	68 860	30 033	118 339	2 231	2 288	3 022
Clearas via central motpart	2 350	9 295	4 419	16 065	70	51	183
OTC ränteoptioner							
Call och cap							
Köpta	3 113	5 351	2 119	10 584	173	4	237
Utfärdade	2 324	5 807	3 099	11 230	0	137	5
Put och floor							
Köpta	2 909	6 655	1 667	11 232	230	1	302
Utfärdade	3 318	7 306	1 094	11 717	0	145	27
OTC räntederivat totalt	31 111	93 979	38 011	163 101	2 634	2 575	3 593
Räntefuturer	3 966	6 624		10 591	7	3	
Ränteoptioner							
Put							
Köpta	2 000			2 000		0	
Utfärdade	4 000			4 000	1		
Börsderivat totalt	9 966	6 624		16 591	8	3	
Räntederivat totalt	41 077	100 603	38 011	179 692	2 642	2 578	3 593

Valutaderivat

Valutaterminer	13 644	338	84	14 067	132	143	291
Ränte- och valutaswappar	344	1 353	1 303	3 001	160	177	329
Valutoptioner							
Call							
Köpta	178	11		189	3		5
Utfärdade	208	8		217	0	8	0
Put							
Köpta	167	8		175	1		3
Utfärdade	101	0		101		1	
OTC valutaderivat totalt	14 643	1 719	1 387	17 750	296	328	629
Valutaderivat totalt	14 643	1 719	1 387	17 750	296	328	629

Aktie- och indexderivat

Aktieindexoptioner

Call							
Köpta	194	582		776	77		135
OTC aktie- och indexderivat totalt	194	582		776	77		135
Aktie- och indexderivat totalt	194	582		776	77		135

Kreditderivat

Kreditswappar	4	99	15	118	13	0	13
Kreditderivat totalt	4	99	15	118	13	0	13

Övriga

Övriga swappar	227	523	166	917	56	30	145
Övriga optioner							
Call							
Köpta	18	11		29	0		3
Utfärdade	18			18		0	
Put							
Köpta	9			9	0		1
Utfärdade	9			9		0	
Övriga OTC derivat totalt	281	534	166	981	56	30	150
Övriga terminer och futurer	109	118	6	233	9	34	1
Övriga derivat totalt	390	652	172	1 214	65	64	151
Derivatinstrument som innehas för handel totalt	56 307	103 656	39 586	199 549	3 092	2 971	4 521

Säkringsinstrument – säkring av verkligt värde 31.12.2014

Milj. e	Nominella värden/återstående löptid			Totalt	Verkliga värden*		Kredit- motvärde
	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder	
Räntederivat							
Ränteswappar	1 597	10 671	5 754	18 022	473	564	612
Clearas via central motpart	163	2 964	3 072	6 199	165	202	226
OTC räntederivat totalt	1 597	10 671	5 754	18 022	473	564	612
Räntederivat totalt	1 597	10 671	5 754	18 022	473	564	612
Valutaderivat							
Ränte- och valutaswappar	1 044	942	410	2 396	75	97	163
OTC valutaderivat totalt	1 044	942	410	2 396	75	97	163
Valutaderivat totalt	1 044	942	410	2 396	75	97	163
Säkringsinstrument – säkring av verkligt värde	2 642	11 613	6 163	20 418	548	661	776

Säkringsinstrument – säkring av kassaflöde 31.12.2014

Milj. e	Nominella värden/återstående löptid			Totalt	Verkliga värden*		Kredit- motvärde
	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder	
Räntederivat							
Ränteswappar	200	700		900	26		29
Clearas via central motpart		400		400	14		16
OTC räntederivat totalt	200	700		900	26		29
Räntederivat totalt	200	700		900	26		29
Säkringsinstrument – säkring av kassaflöde totalt	200	700		900	26		29
Säkringsinstrument totalt	2 842	12 313	6 163	21 318	574	661	805

Säkringsinstrument – säkring av verkligt värde 31.12.2013

Milj. e	Nominella värden/återstående löptid			Totalt	Verkliga värden*		Kredit- motvärde
	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder	
Räntederivat							
Ränteswappar	2 248	11 378	5 060	18 686	335	242	453
Clearas via central motpart	40	1 139	601	1 779	5	17	20
OTC räntederivat totalt	2 248	11 378	5 060	18 686	335	242	453
Räntederivat totalt	2 248	11 378	5 060	18 686	335	242	453
Valutaderivat							
Ränte- och valutaswappar	1 628	803	137	2 567	46	83	113
OTC valutaderivat totalt	1 628	803	137	2 567	46	83	113
Valutaderivat totalt	1 628	803	137	2 567	46	83	113
Säkringsinstrument – säkring av verkligt värde totalt	3 876	12 181	5 197	21 254	381	325	565

Säkringsinstrument – säkring av kassaflöde 31.12.2013

Milj. e	Nominella värden/återstående löptid			Totalt	Verkliga värden*		Kredit- motvärde
	Under 1 år	1–5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder	
Räntederivat							
Ränteswappar	200	800		1 000	21	1	25
Clearas via central motpart		200		200	0	1	1
OTC räntederivat totalt	200	800		1 000	21	1	25
Räntederivat totalt	200	800		1 000	21	1	25
Säkringsinstrument – säkring av kassaflöde totalt	200	800		1 000	21	1	25
Säkringsinstrument totalt	4 076	12 981	5 197	22 254	402	326	590

Derivatinstrument totalt 31.12.2014

Milj. e	Nominella värden/återstående löptid			Totalt	Verkliga värden*		Kreditmotvärde
	Under 1 år	1-5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder	
Räntederivat	59 160	106 012	55 513	220 684	5 215	5 196	6 475
Clearas via central motpart	4 370	24 526	15 008	43 904	876	867	1 222
Valutaderivat	16 277	9 028	5 639	30 944	1 036	975	2 066
Aktie- och indexbundna derivat	266	285		551	37	1	76
Kreditderivat	9	73	102	184	12	5	12
Övriga derivat	233	874	56	1 163	73	67	160
Derivat totalt	75 945	116 272	61 310	253 527	6 374	6 243	8 788

Derivatinstrument totalt 31.12.2013

Milj. e	Nominella värden/återstående löptid			Totalt	Verkliga värden*		Kreditmotvärde
	Under 1 år	1-5 år	Över 5 år		Tillgångar	Skulder	
Räntederivat	43 525	112 782	43 071	199 378	2 997	2 821	4 071
Clearas via central motpart	2 390	10 634	5 020	18 044	76	69	204
Valutaderivat	16 270	2 522	1 524	20 317	342	412	742
Aktie- och indexbundna derivat	194	582		776	77		135
Kreditderivat	4	99	15	118	13	0	13
Övriga derivat	390	652	172	1 214	65	64	151
Derivat totalt	60 383	116 637	44 783	221 803	3 494	3 297	5 112

* I de verkliga värdena ingår upplupna räntor som redovisas bland övriga tillgångar eller avsättningar och övriga skulder. Dessutom har de verkliga värdena för derivat som clearas av centrala motparter kvittats i balansräkningen.

Räntederivat i central motpartsclearing kvittas i balansräkningen. Effekterna av kvittningen redovisas i not 79. Övriga derivatinstrument redovisas i balansräkningen i brutto. I Pohjola-koncernens kapitaltäckningsanalys tillämpas också kvittning av derivat. Effekterna av kvittningen på motpartsrisken redovisas i not 60. Kvittningen skulle minska kreditmotvärdet på Pohjola Bank Abp:s derivat med 6 233 miljoner euro (3 381).

Not 79. Finansiella tillgångar och skulder som dragits av från varandra eller som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om netting

Finansiella tillgångar och skulder som kvittats i balansräkningen eller som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om netting

31.12.2014, milj. e	Finansiella tillgångar, brutto	Finansiella skulder, brutto, som avdras från finansiella tillgångar*	Netto som redovisas i balans- räkningen**	Finansiella tillgångar som inte kvittats i balansräkningen		Netto
				Finansiella tillgångar***	Mottagna säkerheter	
Derivat i bankrörelsen	6 817	-871	5 946	-4 008	-722	1 216
Derivat i skade- försäkringsrörelsen	12		12	-1		11
Derivat totalt	6 829	-871	5 958	-4 009	-722	1 227

31.12.2013, milj. e	Finansiella tillgångar, brutto	Finansiella skulder, brutto, som avdras från finansiella tillgångar*	Netto som redovisas i balans- räkningen**	Finansiella tillgångar som inte kvittats i balansräkningen		Netto
				Finansiella tillgångar***	Mottagna säkerheter	
Derivat i bankrörelsen	3 515	-71	3 444	-2 393	-359	691
Derivat i skade- försäkringsrörelsen	4		4			4
Derivat totalt	3 518	-71	3 447	-2 393	-359	695

Finansiella tillgångar och skulder som kvittats i balansräkningen eller som omfattas av ett rättsligt bindande ramavtal om netting

31.12.2014, milj. e	Finansiella skulder, brutto	Finansiella tillgångar, brutto, som avdras från finansiella skulder*	Netto som redovisas i balans- räkningen**	Finansiella skulder som inte kvittats i balansräkningen		Netto
				Finansiella skulder***	Ställda säkerheter	
Derivat i bankrörelsen	6 751	-862	5 889	-4 008	-862	1 019
Derivat i skade- försäkringsrörelsen	2		2	-1		2
Derivat totalt	6 753	-862	5 892	-4 009	-862	1 020

31.12.2013, milj. e	Finansiella skulder, brutto	Finansiella tillgångar, brutto, som avdras från finansiella skulder*	Netto som redovisas i balans- räkningen**	Finansiella skulder som inte kvittats i balansräkningen		Netto
				Finansiella skulder***	Ställda säkerheter	
Derivat i bankrörelsen	3 484	-64	3 420	-2 393	-408	619
Derivat totalt	3 484	-64	3 420	-2 393	-408	619

* Inkl. det netto av derivat som clearats dagligen som ingår i kontanta medel, sammanlagt 9 miljoner euro (8).

** Verkligt värde utan upplupen ränta.

*** Pohjola Bank Abp har som praxis att ingå allmänna avtal om derivatkontrakt med alla derivatmotparter.

Clearing av OTC-derivat via centrala motparter

Pohjola Bank Abp har som en förberedelse för införandet av clearing via centrala motparter enligt EMIR-förordningen (Regulation (EU) No 648/2012) i februari 2013 för nya räntederivat övergått till att cleara standardiserade OTC-derivat via den finansiella motparten London Clearing House. I den här handlingsmodellen ändras den centrala motparten vid slutet av den dagliga clearingprocessen till derivatmotpart och derivatens dagliga betalningar kvittas med derivatmotparten. Dagligen antingen betalas eller mottas en säkerhet som motsvarar förändringen i det verkliga värdet på öppna avtal (variation margin). De räntederivat som clearas via centrala motparter kvittas i balansräkningen.

Övrig bilateral clearing av OTC-derivat

På derivataffärer mellan Pohjola Bank Abp och övriga kunder samt sådana derivataffärer som inte clearas via centrala motparter enligt förordningen, tillämpas antingen ISDAs, Finansbranschens Centralförbunds eller Pohjola Banks egna allmänna villkor för derivatkontrakt. På basis av de här villkoren kan betalningarna för derivat kvittas transaktionsvis per betalningsdag och då en motpart blivit insolvent eller försatt i konkurs. I avtalsvillkoren kan man dessutom avtala om motpartsspecifika säkerheter. De här derivaten bruttoredovisas i balansräkningen.

Not 80. Eventualförpliktelser och eventualtillgångar

Försäkringsbolag som hör till koncernen tecknar försäkringsavtal via pooler. Medlemmarna i poolerna är i första hand ansvariga för sin relativa andel. Andelarna grundar sig på avtal som fastställs årligen. I vissa pooler svarar medlemmarna i poolen i relation till sina andelar för förpliktelsena hos sådana poolmedlemmar som är betalningsoförmögna. Koncernen bokför åtaganden och fordringar som följer av det solidariska ansvaret om realiseringen av det solidariska ansvaret är sannolikt.

Not 81. Operationella leasingavtal

Pohjola-koncernen som leasetagare

Vissa koncernföretag har hyrt de utrymmen som de verkar i. Hyresavtalens längd varierar från ett år till tio år och normalt ingår möjligheten att förlänga avtalet efter den ursprungliga förfallodagen. Koncernen har hyrt ut en del av de utrymmen som den hyrt i andra hand. Dessutom har vissa koncernföretag leasat motorfordon och kontorsmaskiner. Av ovan nämnda poster har som leasingkostnader bland övriga rörelsekostnader bokförts 21 miljoner euro (20).

Minimiavgifter som betalas på basis av icke uppsägningsbara leasingavtal

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Under ett år	7	13
Över ett år och under fem år	4	11
Över fem år	0	0
Totalt	11	25

Framtida minimiavgifter som är att vänta för icke uppsägningsbara leasingavtal i andra hand

	5	15
--	---	----

Pohjola-koncernen som leasegivare

Pohjola-koncernens företag har hyrt ut en del av sina förvaltningsfastigheter och de inbringade totalt 23 miljoner euro (20) i hyresintäkter.

Minimiavgifter som erhålls på basis av icke uppsägningsbara operationella leasingavtal

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Under ett år	28	30
Över ett år och under fem år	49	52
Över fem år	34	40
Totalt	111	123

Not 82. Innehav i dotterföretag, strukturerade företag och gemensamma verksamheter

Förändringar i dotter- och intresseföretag under räkenskapsperioden

Pohjola Hälsa Ab fusionerades med Pohjola Försäkring Ab. Pohjola Kiinteistösjoiitus Oy bildade det nya dotterbolaget Suomi Toimitilakiinteistö GP Oy. Under räkenskapsperioden har inga minskningar skett i innehaven i dotterföretagen

Betydande dotterföretag som har konsoliderats i koncernbokslutet 2014

Betydande dotterföretag är sådana bolag, vars verksamhet kräver verksamhetstillstånd och andra företag som har central betydelse med hänsyn till affärsrörelsen. Alla betydande dotterföretag som konsolideras i koncernen är helägda, dvs. för deras del finns inga betydande innehav utan bestämmande inflytande.

Företag	Hemort/hemland	Innehav, %	Andel av finansiella företagsgruppen röstetalet, %	Bolaget hör till den för kapitaltäckningen
A-Försäkring Ab	Helsingfors	100	100	
Försäkringsaktiebolaget Europeiska	Helsingfors	100	100	
Omasairaala Oy	Helsingfors	100	100	
Pohjola Finance Estonia AS	Estland	100	100	x
Pohjola Finance SIA	Lettland	100	100	x
Pohjola Försäkring Ab	Helsingfors	100	100	
Pohjola Kapitalförvaltning Ab*	Helsingfors	100	100	x
Pohjola Kiinteistösjoiitus Oy*	Helsingfors	100	100	
Seesam Insurance AS	Estland	100	100	
UAB Pohjola Finance	Litauen	100	100	x

I koncernbokslutet har utöver de betydande dotterföretagen konsoliderats 14 andra dotterföretag.

* Avvecklad verksamhet

Betydande dotterföretag som har konsoliderats i koncernbokslutet 2013

Företag	Hemort/hemland	Innehav, %	Andel av finansiella företagsgruppen röstetalet, %	Bolaget hör till den för kapitaltäckningen
A-Försäkring Ab	Helsingfors	100	100	
Försäkringsaktiebolaget Europeiska	Helsingfors	100	100	
Omasairaala Oy	Helsingfors	100	100	
Pohjola Finance Estonia AS	Estland	100	100	x
Pohjola Finance SIA	Lettland	100	100	x
Pohjola Försäkring Ab	Helsingfors	100	100	
Pohjola Hälsa Ab	Helsingfors	100	100	
Pohjola Kapitalförvaltning Ab	Helsingfors	100	100	x
Pohjola Kiinteistösjoiitus Oy	Helsingfors	100	100	
Seesam Insurance AS	Estland	100	100	
UAB Pohjola Finance	Litauen	100	100	x

I koncernbokslutet har utöver de betydande dotterföretagen konsoliderats 13 andra dotterföretag.

Strukturerade företag som har konsoliderats i koncernbokslutet

Pohjola-koncernen fungerar som placerare i olika placeringsfonder för att få intäkter från placeringar. I Pohjola-koncernens bokslut konsolideras två (2) fastighetsfonder. Fonderna har klassificerats som strukturerade företag, eftersom Pohjola-koncernens bestämmande inflytande inte baserar sig på rösträtt utan på styrning av relevanta verksamheter, exponering mot fonders rörliga avkastningar samt organisering av fondens förvaltning. Till de här fonderna anknäver också innehav utan bestämmande inflytande.

I tabellen nedan redovisas de företag som har innehav utan bestämmande inflytande.

Namn	Hemort	Huvudsaklig bransch	Innehav utan bestämmande inflytande, %		
			Innehav, % 2014	Innehav, % 2013	Innehav utan bestämmande inflytande, %
Real Estate Funds of Funds II Ky	Helsingfors	Fastighetsfond	22,2	22,2	77,8
Real Estate Fund Finland III Ky	Helsingfors	Fastighetsfond	33,3	33,3	66,7

Pohjola-koncernens företag har inga avtal om att ge finansiellt stöd till strukturerade företag som ingår i koncernbokslutet. Under räkenskapsperioden har inget sådant stöd heller getts.

Sammanfattning av finansiell information om dotterföretag med väsentliga innehav utan bestämmande inflytande

I tabellen nedan presenteras en sammanfattning med finansiell information om de dotterföretag som har ett väsentligt innehav utan bestämmande inflytande. Den finansiella informationen motsvarar de siffror som redovisas i dotterföretagens bokslut, i vilka gjorts justeringar av bl.a. verkligt värde för att siffrorna ska motsvara Pohjola-koncernens redovisningsprinciper. Siffrorna anges före eliminering av interna affärstransaktioner.

Sammanfattning av balansräkningen	Real Estate Funds of Funds II Ky		Real Estate Fund Finland III Ky	
	2014	2013	2014	2013
Milj. e				
Likvida medel	6	0	2	5
Placeringar	65	80	53	55
Tillgångar totalt	72	81	55	60
Finansiella skulder				
Skulder totalt				
Nettotillgångar (100%)	72	81	55	60
Ackumulerade innehav utan bestämmande inflytande	55	62	37	40
Sammanfattning av rapport över totalresultat				
Omsättning	11	4	5	3
Vinst eller förlust från kvarvarande verksamheter efter skatt	10	3	1	3
Övrigt totalresultat	1	2		
Totalresultat (100%)	11	5	1	3
Totalresultat hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	8	4	1	2
Vinstandelar betalda till innehav utan bestämmande inflytande	5	2	4	

Sammanfattning av kassaflöden

Nettokassaflöde från affärsrörelsen	-1	-1	2	-4
Nettokassaflöde för investeringar	27	-4	2	-35
Nettokassaflöde för finansiering	-20	5	-7	36
Nettoförändring i likvida medel	6	0	-2	-3
Likvida medel vid början av räkenskapsperioden	0	1	5	8
Likvida medel vid slutet av räkenskapsperioden	6	0	2	5

Gemensamma verksamheter

I Pohjola-koncernens bokslut konsolideras 43 (42) fastighetsbolag som gemensam verksamhet genom att konsolidera den andel av fastighetsbolagets tillgångsposter som motsvarar Pohjola-koncernens innehav. Klassificeringen av gemensamma verksamheter har gjorts i enlighet med affärsrörelsens art även om Pohjola-koncernen har bestämmande inflytande i en del av fastighetsbolagen. Aktierna i fastighetsbolagen berättigar till att besitta vissa lägenheter, av vilka en del är i Pohjola-koncernens eget bruk. De här lägenheterna ingår i balansräkningen bland immateriella tillgångar i not 26. Varje delägare i ett ömsesidigt fastighetsbolag ansvarar för sin andel av bolagets lån. De övriga fastighetsbolagen är förvaltningsfastigheter och de ingår i noterna 21 och 22.

Sammanfattning av effekten på balansräkningen av konsolideringen av gemensamma verksamheter

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Markinnehav	27	25
Byggnader	247	240
Tillgångar totalt	273	266

De mest betydande gemensamma verksamheter som konsoliderats i koncernbokslutet 2014

Namn	Hemort	Innehav, %
Kiinteistö Oy Helsingin Puutarhurinkuja 2	Helsingfors	100
Kiinteistö Oy Kanta-Sarvis II	Tammerfors	100
Kiinteistö Oy STC Viinikkala	Helsingfors	100
Kiinteistö Oy Vantaan Kisällintie 13	Helsingfors	100
Tikkurilan Kauppatalo Oy	Helsingfors	53,7
Kiinteistö Oy Grand Cargo Terminal 1	Vanda	100
Kiinteistö Oy Grand Cargo Terminal 2	Vanda	100
Kiinteistö Oy Tampereen Ratinankaari	Tammerfors	100
Kiinteistö Oy Vuosaaren Pohjoinen Ostoskeskus	Helsingfors	100

De mest betydande gemensamma verksamheter som konsoliderats i koncernbokslutet 2013

Namn	Hemort	Innehav, %
Kiinteistö Oy Helsingin Puutarhurinkuja 2	Helsingfors	100
Kiinteistö Oy Kanta-Sarvis II	Tammerfors	100
Kiinteistö Oy STC Viinikkala	Helsingfors	100
Kiinteistö Oy Vantaan Kisällintie 13	Helsingfors	100
Tikkurilan Kauppatalo Oy	Helsingfors	53,7
Kiinteistö Oy Grand Cargo Terminal 1	Vanda	100
Kiinteistö Oy Grand Cargo Terminal 2	Vanda	100
Kiinteistö Oy Tampereen Ratinankaari	Tammerfors	100

I koncernbokslutet ingår den andel av tillgångsposterna som står under gemensamt inflytande samt de skulder som riktas till dem.

Andelar i icke konsoliderade strukturerade företag

OP-fonderna förvaltas av OP-Fondbolaget Ab som ingår i OP Gruppen. OP-Fondbolaget Ab anlitar Pohjola Kapitalförvaltning Ab som portföljförvaltare för många av de fonder som bolaget förvaltar. Dessutom förvaltar Pohjola Kiinteistösiijointus Oy, som ingår i gruppen, flera fastighetsfonder. I de flesta fonder styr förvaltningsbolaget betydande funktioner genom att fatta placeringsbeslut i enlighet med fondens stadgar. OP Gruppens företag har inte sådana innehav i övriga av ovan nämnda företag förvaltade fonder som exponerar gruppen betydligt för objektets rörliga avkastning och som därmed medför en konsolideringsskyldighet.

Pohjola-koncernens placeringar i OP-fonder och i Pohjola Kiinteistösiijointus Oy:s fonder har redovisats i balansräkningen bland tillgångar i skadeförsäkringsrörelse. Pohjola-koncernens förlustrisk avgränsar sig till placeringens balansvärde.

Milj. e	2014	2013
Tillgångar i skadeförsäkringsrörelse	294	329
Placeringar i fonder totalt	294	329

ÖVRIGA NOTER

Not 83. Närståendetransaktioner

Pohjola-koncernens närstående består av moderbolaget OP Andelslag, de dotterbolag som konsolideras i koncernen, intresseföretagen, ledningen och övriga närstående företag. Pohjola-koncernens intresseföretag räknas upp i not 24. Till Pohjola-koncernens ledning räknas Pohjola Bank Abp:s verkställande direktör, ledamöterna i styrelsen och deras nära familjemedlemmar. Till de närstående räknas också bolag, i vilka någon som hör till ledningen eller en nära familjemedlem till en sådan person har ett betydande inflytande. Övriga närstående företag är OP-Eläkekassa, OP-Eläkesäätio och systerföretagen i OP Andelslagskoncernen.

På lån beviljade till närstående tillämpas bankens normala kreditvillkor. Lånen är bundna till de referensräntor som tillämpas allmänt.

Närståendetransaktioner 2014

Milj. e	Moder- företaget	Intresse- företag	Ledning	Övriga*
Krediter		2		2 535
Övriga fordringar	11			207
Inlåning	191	0		800
Övriga skulder	0			461
Ränteintäkter	0	0		205
Räntekostnader	3			290
Utdelningar	0			14
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse				4
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	7	0		17
Nettointäkter från handel				-108
Övriga rörelseintäkter	0			8
Rörelsekostnader	16			150

Ansvarsförbindelser och derivat

Åtaganden utanför balansräkningen

Garantier				79
Garantiansvar				7
Kreditlöften				

Derivatinstrument

Nominella värden		2		20 227
Kreditmotvärden		0		154

Löner och arvoden samt resultatlöner

Löner och arvoden samt resultatlöner			1	
--------------------------------------	--	--	---	--

Närståendeeinnehav

Antalet aktier	319 551 415			
----------------	-------------	--	--	--

Närståendetransaktioner 2013

Milj. e	Moder- företaget	Intresse- företag	Ledning	Övriga*
Krediter		3		4 335
Övriga fordringar	7			215
Inlåning	71	0		664
Övriga skulder	0			436
Ränteintäkter	0	0		183
Räntekostnader	3			250
Utdelningar	0			6
Nettointäkter från skadeförsäkringsrörelse				5
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	0	0	0	15
Nettointäkter från handel				119
Övriga rörelseintäkter	0			7
Rörelsekostnader	17			131
Ansvarsförbindelser och derivat				
Åtaganden utanför balansräkningen				
Garantier				74
Garantiansvar				6
Kreditlöften	20			171
Derivatinstrument				
Nominella värden		3		16 884
Kreditmotvärden		0		94
Löner och arvoden samt resultatlöner				
Löner och arvoden samt resultatlöner			2	
Närståendeinnehav				
Antalet aktier	118 992 151		150 359	6 612 043

* Övriga närstående företag är OP-Eläkekassa, OP-Eläkesätiö och systerföretagen i OP Andelslagskoncernen.

Styrelsens arvoden 2014

Bolagsstämman fastställde styrelseledamöternas arvoden enligt följande:

Till ledamöterna i styrelsen betalades 2014 i månads- och mötesarvoden 497 250 euro. Ordförandens månadsarvode var 8 000 euro, vice ordförandens 5 500 euro och ledamöternas 4 500 euro. Arvodet höjs med 1 000 euro per månad för den som är ordförande för ett styrelseutskott, om den inte samtidigt är ordförande eller vice ordförande för styrelsen. Till alla styrelseledamöter betalades 550 euro per sammanträde i mötesarvode. Månadsarvodena till styrelseledamöterna behandlas som pensionslön.

Ordförande Reijo Karhinen	90 150 euro
Vice ordförande Tony Vepsäläinen	70 950 euro
Styrelseledamöterna:	
Jukka Hienonen (till 7.10.2014)	56 450 euro
Jukka Hulkkonen (till 7.10.2014)	54 250 euro
Mirja-Leena Kullberg (till 7.10.2014)	53 700 euro
Marjo Partio (till 7.10.2014)	52 050 euro
Harri Sailas (till 7.10.2014)	55 350 euro
Tom von Weymarn (till 7.10.2014)	64 350 euro
Harri Luhtala (från 8.10.2014)	0 euro
Erik Palmén (från 8.10.2014)	0 euro

Styrelseledamöterna har inte under räkenskapsperioden 2014 fått aktie- eller aktierelaterade ersättningar från bolagen i Pohjola-koncernen.

Till verkställande direktören betalades för den räkenskapsperiod som slutade 31.12.2014 löner och resultatlöner enligt följande:

Verkställande direktör Jouko Pölönen	450 491 euro*
Verkställande direktör Mikael Silvennoinen (till 14.11.2013)	175 716 euro**

Uppsägningstiden i verkställande direktörens anställningsförhållande är sex månader. Enligt direktörsavtalet ska bolaget utöver lön för uppsägningstiden betala verkställande direktören ett avgångsvederlag som motsvarar lön för tolv (12) månader, om bolaget säger upp verkställande direktören eller om verkställande direktören säger upp eller häver avtalet av en orsak som beror på bolaget. Om verkställande direktörens anställning upphör av orsaker som beror på bolaget, har verkställande direktören också rätt till ersättningar enligt de kortsiktiga och långsiktiga ersättningssystemen för det år då anställningen upphör, om intjäningskriterierna och förutsättningarna för utbetalning enligt villkoren för systemen uppfylls och verkställande direktörens anställning har fortgått hela intjäningsåret. Dessutom hör verkställande direktören till ledningens långsiktiga ersättningssystem (2014–2016) där utbetalningen sker 2018–2020. Verkställande direktören har fri bilförmån.

* Innehåller löner och arvoden för verkställande direktören för 2014. Innehåller den del som intjänats enligt det kortsiktiga ersättningssystemet under 2013, men som betalats ut 2014. Utbetalningen av återstoden av ersättningen för 2013, 33 600 euro, har skjutits upp till åren 2015–2016. För utbetalningen av de uppskjutna posterna krävs ett styrelsebeslut. Uppskovsförfarandet beskrivs i not 84.

** Innehåller de löner och arvoden för uppdraget som verkställande direktör som utbetalts 2014. Innehåller de andelar som intjänats inom det kortsiktiga belöningsystemet under 2011–2012 och som betalats ut 2014.

Pensionsförbindelser som gäller verkställande direktören och styrelsen

Ingen bestämd pensionsålder har fastställts i verkställande direktörens direktörsavtal. Verkställande direktören omfattas av lagen om pension för arbetstagare ArPL, och har därmed ett pensionsskydd som baseras på tjänstgöringstid och arbetsinkomster enligt det som bestämts i lagen. Pensionsåldern är 63–68 år enligt personens eget val. Mikael Silvennoinen omfattades utöver av det lagstadgade pensionsskyddet av pensionsstiftelsen OP-Eläkesäätios tilläggs-pensionsskydd. Pensionsåldern är 64 år i det här skyddet för verkställande direktören. Den intjänade pensionen hos stiftelsen kan betalas ut också före pensionsåldern enligt stiftelsens stadgar som s.k. fribrevspension, om anställningen hos OP Gruppen upphör. För män är en förutsättning att man fyllt 57 år. För verkställande direktör Pölönen har inget tilläggs-pensionsskydd ordnats. Mötesarvodena till styrelseledamöterna behandlas som pensionslön. Pohjola-koncernens pensionsplaner har beskrivits närmare i not 35 Avsättningar och övriga skulder.

Tusen euro	Pensionskostnader enligt ArPL-plan*		IFRS-kostnad för frivillig tilläggs-pension	
	2014	2013	2014	2013
Verkställande direktör Jouko Pölönen	60	49		
Verkställande direktör Mikael Silvennoinen (till 14.11.2013)	3	87	68	62

* För ArPL:s förmånsbestämda del har använts IFRS-kostnaden och som avgiftsbestämda del utjämningsdelen för ifrågavarande person med avdrag av arbetstagarens premieandel.

Not 84. Rörliga ersättningar

Personalfonden

Pohjola Bank Abp anslöt sig 26.10.2004 till OP-Personalfonden pf. Cirka 1 990 anställda vid Pohjola-koncernen var medlemmar i fonden 31.12.2014. Vid Pohjola-koncernen hör till personalfonden alla personer som inte hör till ledningens system eller verksamheten i Baltikum.

Vinstpremieandelarna som betalas till OP-Personalfonden baserade sig 2014 på följande mål som uppnåddes: OP Gruppens resultat före skatt och OP Gruppens kärnprimärkapitaltäckning (CET 1), båda med vikten 30 % samt förändringen i antalet koncentreringskunder med vikten 40 %. För beloppet av premieöverföringen till personalfonden har för 2014 reserverats ca 4,2 % (4,6 %) av lönesumman för fondens medlemmar. År 2014 bokfördes premier för totalt 2,9 miljoner euro (5,9).

Ledningens upphörda långsiktiga belönings-system 2010 och tidigare

Till ledningens tidigare långsiktiga belönings-system (2008–2010) hörde Pohjola Bank Abp:s verkställande direktör, funktionsdirektörerna, direktörerna för affärsområdena, avdelningscheferna och personer i separat fastställda direktörs-, chefs- och expertuppgifter. Systemet omfattade sammanlagt 136 personer 31.12.2010. Styrelsen fastställde att verkställande direktören och ledningsgruppen omfattades av systemet samt grunder för val av övriga personer. Pohjola-koncernens ledningsgrupp fastställde valet av de övriga personer som omfattades av systemet.

De som omfattades av ledningens långsiktiga belönings-system kunde årligen få en belöning som bestod av aktier i Pohjola Bank Abp, om de mål som härletts från strategin uppnåddes ifrågavarande år. En person som omfattas av systemet får de aktier som den förtjänat (efter skatt) tre år efter intjäningsårets början.

Värdet av belöningen som betalas i form av aktier och kontant periodiserades på intjänings- och bindningsperioden som personalkostnader till och med 2013. År 2013 bokfördes ur systemet kostnader för 1,2 miljoner euro (1,4).

Gällande långsiktiga ersättningssystem för ledningen

OP Gruppens ersättningssystem iakttar bestämmelserna i finansbranschen och baserar sig på OP Gruppens strategiska mål.

I OP Gruppens principer som gäller rörliga ersättningar beaktas gruppens riskposition och riskhanteringsmetoder. Intjäningsmätarnas mål har dimensionerats så att de inte uppmuntrar till för stor risktagning. De långsiktiga rörliga ersättningarna baserar sig på hur OP Gruppen når de strategiska målen på grupplanet medan de kortsiktiga rörliga ersättningarna baserar sig på hur ett bolag eller en affärsenhet som ingår gruppen når sina mål. Ersättningarnas högsta belopp är begränsade i alla system.

Det långsiktiga programmet

Pohjola hör till OP Gruppens gemensamma långsiktiga ersättningssystem med mål på OP Grupplanet. Målen motsvarar målen för hela gruppens personal i OP-Personalfonden.

Ledningens långsiktiga aktiebonussystem omfattar cheferna och anställda i separat angivna nyckelpositioner vid Pohjola Bank och dess dotterbolag som har utsetts av OP Gruppens centralinstitut. Systemet för 2011–2013 omfattar totalt 52 (59) personer och systemet för 2014–2016 omfattar 42 personer.

Ersättningen har differentierats enligt uppgifterna. Om de uppställda målen nås till 100 procent har personer i ledande ställning och nyckelpersoner årligen rätt till en ersättning som motsvarar en regelbunden 2–12 månaders förskottsinnehållspliktig lön.

Systemet består av successiva intjäningsperioder på tre år. Den första infaller 1.1.2011–31.12.2013. Ersättningen för intjäningsperioden 2011–2013 betalas ut efter uppskovstiden i tre lika stora poster före slutet av juni under åren 2015–2017. Den andra intjäningsperioden är 1.1.2014–31.12.2016. Ersättningen betalas ut efter uppskovstiden i tre lika stora poster före slutet av juni under åren 2018–2020.

I början av systemet för 2011–2013 har fastställts en målersättning, dvs. ersättningens maximibelopp som antal A-aktier i Pohjola Bank Abp. Målersättningen för intjäningsperioden 2011–2013 var 1,2 milj. aktier som betalades dels i pengar (förskottsinnehållningens andel) och dels i aktier. OP Andelslag fullföljde sitt frivilliga offentliga uppköpserbjudande på alla A- och K-aktier i Pohjola Bank Abp som inte innehades av OP Andelslag. På grund av uppköpserbjudandet tillämpas vid betalningen av ersättningarna för intjäningsperioden 2011–2013 ett villkor för systemet, enligt vilket ersättningarna betalas helt och hållet i pengar, om någon aktieägare i Pohjola får en sådan inlösenrätt och inlösen skyldighet som avses i 18 kap. 1 § i aktiebolagslagen till följd av att aktieägaren innehar mer än 90 % av totalantalet aktier och det röstetal som aktierna medför. De ersättningar som skulle betalas som en kombination av aktier i serie A i Pohjola och i pengar, betalas kontant och enligt den ursprungliga betalningstidtabellen år 2015, 2016 och 2017. Ersättningarna omvandlades till pengar genom att multiplicera antalet aktier med lösenbeloppet.

Då maximimålen för systemet för 2014–2016 nås har de som omfattas av systemet möjlighet till en ersättning som årligen motsvarar 2–8 månaders regelbunden förskottsskattepliktig lön. Ersättningens belopp beror på hur målen nås vid slutet av intjäningsperioden, och den betalas i tre lika stora poster 2018–2020. Den ersättning som eventuellt betalas enligt systemet sker i form av debenturer som OP sätter i omlopp. Den intjänade ersättningen i euro omvandlas till antal debenturer då systemets utfall står klart. Från ersättningen avdras den andel som betalas i pengar för att täcka skatter och avgifter av skattenatur som föranleds av ersättningarna.

OP Andelslags förvaltningsråd fattar beslut om systemets intjäningsmätare på OP-grupplanet och målen för dem separat för varje intjäningsperiod. Målen för systemet för 2011–2013 baserade sig på följande kriterier:

- Ökningen av antalet koncentreringskunder
- Förändringen i företagskundrörelsens marknadsandel
- Avkastningen på ekonomiskt kapital

I målen för systemet för 2014–2016 har beaktats Europaparlamentets och rådets kreditinstitutsdirektiv CRD4 som begränsar de rörliga ersättningarnas maximibelopp till högst personens fasta ersättningar på årsplanet. Målen för systemet för 2014–2016 baserar sig på följande kriterier:

- OP Gruppens resultat före skatt
- OP Gruppens kärnprimärkapitaltäckning (CET 1)
- Ökningen av antalet koncentreringskunder

En förutsättning för att ersättning ska betalas ut är att OP Gruppens kapitaltäckning enligt konglomeratlagen är 1,3 eller mer vid utbetalningstidpunkten. Dessutom förutsätts att personen har varit anställd av OP Gruppen fram till utbetalningstidpunkten.

I systemet för 2011-2013 behandlades aktiernas andel i Pohjola-koncernen som aktierelaterade ersättningar. Till följd av att utbetalningssättet ändrades har behandlingen av systemet i bokföringen ändrats till att motsvara behandlingen av ersättningar till anställda enligt IAS 19. Kostnaderna för båda systemen periodiseras från början av intjäningsperioden till utbetalningstidpunkten (rättighetens uppkomstperiod) i personalkostnader och en motsvarande skuld bokförs bland upplupna kostnader. Den skuld som bokförts för systemen var 5,6 miljoner euro 31.12.2014.

OP Andelslags förvaltningsråd administrerar det långsiktiga systemet och övervakar hur det iakttas. Förvaltningsrådet kan på eget initiativ ändra villkoren för systemet och skjuta upp utbetalningen av ersättningen av särskilt vägande skäl.

De kortsiktiga ersättningssystemen

I de kortsiktiga ersättningarna är intjäningsperioden ett kalenderår och ersättningen betalas i regel i pengar. De kortsiktiga ersättningssystemen baserar sig på de mål för resultat och annan affärsrörelse som fastställts för olika affärsenheter och de omfattar hela Pohjola-koncernens personal.

Kostnaderna för systemet periodiseras från början av intjäningsperioden till utbetalningstidpunkten (rättighetens uppkomstperiod) i personalkostnader och en motsvarande skuld bokförs bland upplupna kostnader.

Uppskjutande av betalningen av rörliga ersättningar

Bestämmelser om betalningen av rörliga ersättningar finns i kreditinstitutslagen (610/2014). Om en person på basis av sina arbetsuppgifter är klassificerad i en grupp, vars yrkesmässiga verksamhet kan förorsaka företaget en betydande risk ("person som kan påverka riskprofilen"), ska utbetalningen av den rörliga ersättningen i vissa fall skjutas upp under tre år.

Till de personer som kan påverka riskprofilen hör i Pohjola-koncernen bl.a. verkställande direktörerna och andra personer som deltar i att leda verksamheten, övriga personer vilkas verksamhet har en väsentlig betydelse för företagets riskposition, den interna kontrollen samt övriga särskilt utsedda personer eller särskilda grupper.

På den persongrupp som kan påverka riskprofilen tillämpas uppskjutande av betalningen av rörliga ersättningar, om en persons rörliga ersättning under en intjäningsperiod på ett år överstiger den gräns på 50.000 euro som anges i Finansinspektionens ställningstagande eller den fasta bruttolönen för två månader, om beloppet är större än 50.000 euro. Ersättningarna till en person som kan påverka riskprofilen granskas i förhållande till uppskovsgränsen på 50.000 euro med beaktande av såväl långsiktiga som kortsiktiga ersättningar.

Om gränsen i euro för uppskjutande av ersättning överskrids, betalas en del av ersättningen genast och resten av betalningen skjuts upp. Vid en uppskjutning betalas den ersättning som skjuts upp under de tre följande åren. Vid en sådan uppskjutning betalas i det kortsiktiga programmet alltid hälften av ersättningen i pengar och hälften i ett debenturlån som OP emitterat.

Kostnader som bokförts för rörliga ersättningar*

Milj. e	2014	2013
Personalfonden	3	6
Kortsiktiga program	14	12
Tidigare långsiktiga program		
Program 2007–2010		1
Nya långsiktiga program		
Programmet 2011–2013	1	1
Programmet 2014–2016	1	
Totalt	18	20

* Utan sociala kostnader

Siffrorna i tabellen ovan ingår kostnader hänförliga till avvecklade verksamheter på 3 miljoner euro (3).

Moderbolagets bokslut, FAS

Bokslutskalkyler

Resultaträkning

Milj. e	2014	2013
Ränteintäkter	1 903	1 740
Nettointäkter från leasingverksamhet	27	27
Räntekostnader	-1 680	-1 545
Räntenetto	249	222
Intäkter från egetkapitalinstrument	237	184
Företag inom samma koncern	195	158
Ägarintresseföretag	3	3
Övriga företag	38	23
Provisionsintäkter	152	133
Provisionskostnader	-46	-43
Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet	83	102
Värdepappershandel	47	76
Valutaverksamhet	36	26
Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas	13	15
Nettoresultat av säkringsredovisning	-2	-1
Nettointäkter från förvaltningsfastigheter	-1	0
Övriga rörelseintäkter	21	21
Administrationskostnader	-137	-128
Personalkostnader	-62	-62
Löner och arvoden	-51	-51
Lönebikostnader	-11	-11
Pensionskostnader	-8	-8
Övriga lönebikostnader	-3	-2
Övriga administrationskostnader	-75	-66
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar	-11	-11
Övriga rörelsekostnader	-46	-40
Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden	-25	-38
Rörelsevinst	486	417
Bokslutsdispositioner	-3	-86
Inkomstskatt	-58	-52
Räkenskapsperiodens skatt	-41	-38
Tidigare räkenskapsperioders skatt	-23	0
Förändring av uppskjuten skatt	6	-14
Vinst av ordinarie rörelse efter skatt	425	279
Räkenskapsperiodens vinst	425	279

Balansräkning

Aktiva

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Kontanta medel	3 774	2 046
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	7 825	7 368
Statsskuldförbindelser		
Övriga	7 825	7 368
Fordringar på kreditinstitut	10 066	9 676
Betalbara på anfordran	481	620
Övriga	9 584	9 056
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	14 393	13 398
Betalbara på anfordran		
Övriga	14 393	13 398
Leasingobjekt	1 152	1 153
Skuldebrev	714	695
Offentlig sektor	29	4
Övriga	685	691
Aktier och andelar	63	82
Aktier och andelar i ägarintresseföretag	32	32
Aktier och andelar i företag inom samma koncern	1 250	1 249
Derivatinstrument	5 395	3 332
Immateriella tillgångar	51	49
Materiella tillgångar	15	17
Förvaltningsfastigheter och aktier och andelar i förvaltningsfastigheter	9	10
Övriga fastigheter och aktier och andelar i fastighetssammanslutningar	3	3
Övriga materiella tillgångar	3	3
Övriga tillgångar	1 879	847
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	659	722
Uppskjutna skattefordringar	8	8
Aktiva totalt	47 274	40 675

Passiva		
Milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Främmande kapital		
Skulder till kreditinstitut	5 241	4 789
Centralbanker	250	
Kreditinstitut	4 991	4 716
Betalbara på anfordran	898	725
Övriga	4 094	3 992
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	11 668	10 343
Inlåning	9 406	7 660
Betalbar på anfordran	7 726	5 995
Övriga	1 680	1 665
Övriga skulder	2 262	2 683
Betalbara på anfordran	8	10
Övriga	2 254	2 674
Skuldebrev emitterade till allmänheten	17 980	16 255
Obligationslån	10 941	9 384
Övriga	7 040	6 870
Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel	5 268	3 256
Övriga skulder	2 317	1 452
Övriga skulder	2 317	1 452
Avsättningar	0	0
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	727	762
Efterställda skulder	948	934
Kapitallån	265	253
Övriga	683	681
Främmande kapital totalt	44 150	38 940
Akkumulerade bokslutsdispositioner	1 032	1 029
Avskrivningsdifferens	141	138
Reserver	891	891
Eget kapital		
Aktie- eller Andelskapital	428	428
Aktiekapital	428	428
Överkursfond	524	524
Övriga bundna fonder	225	200
Reservfond	164	164
Fonden för verkligt värde	61	36
Säkring av kassaflöde	17	12
Värdering till verkligt värde	44	24
Fria fonder	331	331
Fonden för inbetalt fritt eget kapital	308	308
Övriga fonder	23	23
Balanserad vinst	159	93
Räkenskapsperiodens vinst	425	279
Eget kapital totalt	2 092	1 855
Passiva totalt	47 274	40 675
Åtaganden utanför balansräkningen	7 379	7 725
Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part	2 749	2 727
Garantier och panter	2 451	2 479
Övriga	297	247
Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder	4 630	4 999
Återköpsförbindelser för värdepapper	7	9
Övriga	4 622	4 989

Kassaflödesanalys, FAS

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Kassaflöde från rörelsen		
Periodens vinst	425	279
Justeringar i periodens vinst	-222	1
Ökning (-) eller minskning (+) av rörelsetillgångar	-1 685	-4 047
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	-200	-2 255
Fordringar på kreditinstitut	-528	-1 092
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	-1 000	-641
Leasingobjekt	6	-78
Skuldebrev	399	-260
Aktier och andelar	6	4
Derivatinstrument	31	26
Förvaltningsfastigheter		0
Övriga tillgångar	-398	249
Ökning (+) eller minskning (-) av rörelseskulder	2 136	-2 004
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	447	-1 031
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	1 325	-496
Derivatinstrument och andra skulder som innehåses för handel	32	-22
Övriga skulder	332	-454
Betald inkomstskatt	-54	-28
Erhållna utdelningar	107	99
A. Kassaflöde från rörelsen totalt	708	-5 700
Kassaflöde från investeringar		
Likvida medel som hålls till förfall, ökning		
Likvida medel som hålls till förfall, minskningar	69	129
Anskaffning av dotter- och intresseföretag	0	-4
Försäljning av dotter- och intresseföretag		
Investeringar i materiella och immateriella tillgångar	-12	-16
Överlåtelse av materiella och immateriella tillgångar	0	0
B. Kassaflöde från investeringar totalt	47	109
Kassaflöde från finansiering		
Efterställda skulder, ökning		0
Efterställda skulder, minskningar	0	-271
Skuldebrev emitterade till allmänheten, ökning	34 663	24 340
Skuldebrev emitterade till allmänheten, minskningar	-33 616	-21 833
Betalda utdelningar	-212	-145
Övriga finansiella minskningar i eget kapital	0	0
C. Kassaflöde från finansiering totalt	835	2 092
Nettoförändring av likvida medel (A+B+C)	1 589	-3 499
Likvida medel vid början av räkenskapsperioden	2 666	6 165
Likvida medel vid slutet av räkenskapsperioden	4 255	2 666
Erhållna räntor	1 974	1 758
Betalda räntor	-1 726	-1 585

Justeringar i periodens vinst**Poster med transaktioner som inte medför betalningar**

Förändring av verkligt värde för handel	169	-166
Orealiserade nettointäkter från valutaverksamhet	79	2
Förändring i investeringstillgångarnas verkliga värde	-454	85
Avskrivningar, förändring av avskrivningsdifferens och reserver	9	90
Nedskrivningar av fordringar	26	41
Övriga	-50	-52

Poster som redovisas på annat håll än i kassaflödet från rörelsen

Realisationsvinster, andel som hör till kassaflödet från investeringar	0	0
Realisationsförluster, andel som hör till kassaflödet från investeringar		0
Fusionsvinster eller -förluster, andel som hör till kassaflödet från investeringar	0	

Justeringar totalt	-222	1
---------------------------	-------------	----------

Likvida medel

Kontanta medel	3 774	2 046
På anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut	481	620

Totalt	4 255	2 666
---------------	--------------	--------------

Principer för upprättandet av moderbolagets (Pohjola Bank Abp) bokslut

Allmänt

Pohjola Bank Abp är ett finländskt kreditinstitut, vars affärsområden är Företagsbanken, Markets, Centralbanken och Treasury. Utöver dem ingår i bolaget Övrig rörelse som omfattar de administrativa funktionerna.

Pohjola Bank Abp (nedan Pohjola) hör till OP Gruppen som består av 181 självständiga andelsbanker, deras centralinstitut OP Andelslag och övriga medlemskreditinstitut. OP Gruppens medlemskreditinstitut utgörs av Pohjola, Helsingfors OP Bank Abp, OP-Kortbolaget Abp, OP-Bostadslånebanken Abp och OP Andelslags medlemsandelsbanker.

OP Andelslag har genomfört det uppköpserbudande som det offentliggjorde i februari 2014 och genom beslut av en skiljedomstol fått äganderätt till alla aktier i Pohjola Bank Abp i enlighet med 18 kap. 6 § i aktiebolagslagen. Handeln med Pohjola Bank Abp:s aktier i serie A upphörde till följd av skiljedomstolens beslut 29.9.2014 och aktien avnoterades från Helsingforsbörsen 30.9.2014. OP Andelslag infördes som enda aktieägare i Pohjola Bank Abp:s aktieägarförteckning 7.10.2014.

Pohjola Bank Abp:s moderbolag är OP Andelslag och Pohjola-koncernens uppgifter konsolideras i OP Andelslags koncernbokslut. En kopia av OP Andelslags bokslut kan fås från bolagets kontor på adressen Vääksyvägen 4, 00510 Helsingfors. Pohjola Bank Abp konsolideras också i Pohjola-koncernen. En kopia av Pohjola-koncernens bokslut kan fås på internetadressen www.pohjola.fi eller från bolagets huvudkontor. Besöksadressen är Vääksyvägen 4, 00510 HELSINGFORS.

I enlighet med lagen om en sammanslutning av inlåningsbanker ansvarar medlemskreditinstituten, inklusive Pohjola, och OP Andelslag i sista hand solidariskt för varandras skulder och förbindelser. Om kapitalbasen i ett medlemskreditinstitut på grund av förluster minskar så att de i lagen uppställda förutsättningarna för likvidation uppfylls, har OP Andelslag rätt att ta ut extra avgifter av medlemskreditinstituten på basis av den sammanräknade omslutningen i de balansräkningar som senast fastställts.

Pohjolas hemort är Helsingfors och bolaget är registrerat på adressen Industrigatan 1 b, 00510 Helsingfors.

Grund för upprättande av bokslutet

Pohjola Bank Abp:s bokslut baseras på nationell lagstiftning och det har upprättats och ställts upp i enlighet med kreditinstitutslagen, finansministeriets förordning om bokslut och koncernbokslut i kreditinstitut och värdepappersföretag, bokföringslagen samt bestämmelserna Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar om bokföring och årsredovisning i finanssektorn. Dessutom ger centralinstitutet för sammanslutningen av andelsbanker, OP Andelslag, anvisningar för iakttagande av enhetliga bokslutsprinciper samt för upprättande av bokslut.

Pohjola Bank Abp:s bokslut anges i miljoner euro och det är upprättat enligt ursprungliga anskaffningsvärden med undantag för finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel, finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen, finansiella tillgångar som kan säljas, säkringsobjekt (för den risk som säkras) vid säkring av verkligt samt derivatinstrument värderade till verkligt värde.

Upprättandet av bokslutet förutsätter att ledningen bedömer och överväger tillämpningen av redovisningsprinciperna.

Poster i utländsk valuta

Pohjola Bank Abp:s bokslut upprättas i euro, som är rapportvalutan för koncernens bokslut. Transaktioner i utländsk valuta redovisas i euro till transaktionsdagens kurs eller rapportmånadens medelkurs. På bokslutsdagen omräknas monetära balansposter i utländsk valuta till euro till den kurs som gäller på bokslutsdagen. Icke-monetära balansposter som värderas till det ursprungliga anskaffningsvärdet redovisas till transaktionsdagens kurs.

Kursdifferenser som uppkommer då transaktioner i utländsk valuta och monetära balansposter omräknas till euro redovisas som valutakursvinster eller -förluster på resultatposten Nettointäkter från valutaverksamhet.

Finansiella instrument

Fastställande av verkligt värde

Det verkliga värdet är det pris som en tillgångspost kunde säljas eller en skuld betalas till på värderingsdagen i en normal transaktion mellan marknadsparter.

Det verkliga värdet av ett finansiellt instrument fastställs antingen med prisnoteringar på en fungerande marknad eller, om ingen fungerande marknad finns, med hjälp av egna värderingsmetoder. Marknaden anses vara fungerande, om prisnoteringar finns att få enkelt och regelbundet och de beskriver faktiska och regelbundna marknadstransaktioner mellan parter som är oberoende av varandra. Som noterat marknadspris på finansiella tillgångar används köpkursen vid respektive tidpunkt.

Om det på marknaden finns en etablerad värderingspraxis för finansiella instrument som inte direkt får ett marknadspris, baserar sig det verkliga värdet på den marknadspriskalkyl och marknadsnoteringarna för de indata som används i modellen.

Om ingen värderingspraxis har etablerats på marknaden, fastställs marknadsvärdet på basis av en egen värderingsmall för respektive produkt. Värderingsmallarna bygger på allmänt tillämpade kalkyler och de omfattar alla delfaktorer som marknadsparterna skulle beakta då de fastställer priset. De stämmer överens med de ekonomiska metoder som är godkända vid prissättningen av finansiella instrument.

Som värderingsmetoder används priserna i marknadstransaktioner, metoden med diskonterat kassaflöde och det verkliga värdet vid bokslutstidpunkten på andra till relevanta delar liknande instrument. I värderingsmetoderna beaktas bedömningen av kreditrisk, de diskonteringsräntor som används, möjligheterna till återbetalning i förtid och andra sådana faktorer som påverkar fastställandet av ett verkligt värde för ett finansiellt instrument på ett tillförlitligt sätt.

Det verkliga värdet för finansiella instrument delas in i tre nivåer enligt hur deras verkliga värde har bestämts:

- noterade priser på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder (nivå 1)
- verkliga värden som bestämts på basis av andra indata än de noterade priser som ingår i nivå 1, som är observerbara för tillgången eller skulden antingen direkt (t.ex. som priser) eller indirekt (t.ex. härledda från priser) (nivå 2)
- verkliga värden som bestämts på basis av indata för tillgången eller skulden, som inte bygger på observerbara marknadsdata (nivå 3).

Den nivå för verkliga värden som en viss post som värderats till verkligt värde i sin helhet har klassificerats till har fastställts för hela den post som värderats till verkligt värde på basis av betydande indata för den lägsta nivån. Indatas betydelse har för ifrågavarande post som värderats till verkligt värde bedömts genom en helhetsbedömning.

Typiskt för olikvida produkter är att det pris som beräknats enligt en prissättningsmall avviker från den faktiska köpesumman. Den faktiska köpesumman är dock det bästa beviset på en produkts verkliga värde. Differensen mellan den faktiska köpesumman och det pris som beräknats enligt en prissättningsmall som använder marknadspris, dvs. Day 1 profit/loss, periodiseras i resultaträkningen enligt avtalets giltighetstid eller en kortare tid med beaktande av produktens struktur och motpart. Den operierade andelen intäktsförs dock genast, om ett verkligt marknadspris finns att få på produkten eller om en prissättningspraxis etableras på marknaden. Beloppet av olikvida finansiella tillgångar är obetydligt i balansräkningen.

Värdenedgång hos finansiella tillgångar

Vid slutet av varje rapportperiod bedöms huruvida det finns objektiva belägg för att värdet har sjunkit på en post bland finansiella tillgångar som inte redovisas till verkligt värde via resultaträkningen. Värdet på en finansiell tillgångspost har sjunkit, om det finns objektiva belägg på en värdenedgång till följd av en eller flera händelser efter det första redovisningstillfället av tillgångsposten och det här enligt tillförlitliga bedömningar inverkar på kassaflödet från de finansiella tillgångarna i framtiden.

Som objektiva belägg på en värdenedgång kan betraktas bl.a.:

- en betydande försvagning av en emittents resultat, rating, omslutning, betalningsbeteende eller affärsplaner samt negativa förändringar i emittentens ekonomiska omvärld eller verksamhetsmiljö
- ett bona fide-anbud att köpa samma eller identiska placeringar på marknaden under anskaffningsvärdet
- händelser eller omständigheter som avsevärt försvagar en emittents verksamhetsmöjligheter och fortlevnad (going concern), t.ex. negativa kassaflöden från verksamheten, otillräckliga kapital, litet driftskapital
- en gäldenärs konkurs eller annan ekonomisk omstrukturering blir sannolik
- en gäldenärs avtalsbrott
- en eftergift som beviljats en gäldenär
- en nedskrivning som bokförts tidigare
- den aktiva marknaden för ett finansiellt instrument har upphört

För egetkapitalinstruments del är dessutom en väsentlig eller långvarig värdenedgång under anskaffningsvärdet ett objektiva belägg på en värdenedgång.

De nedskrivningar som bokförts för värdenedgångar beskrivs närmare i samband med de olika klasserna av finansiella instrument.

Avtal om köp och försäljning av värdepapper

Inköpspriset för värdepapper som har köpts på ömsesidigt bindande återförsäljningsvillkor tas i balansräkningen upp som fordran i balansposter enligt motparten. Differensen mellan inköps- och återförsäljningspriset periodiseras som ränteintäkt på avtalets löptid.

Försäljningspriset för värdepapper som har sålts på ömsesidigt bindande återköpsvillkor tas upp som finansiell skuld i balansposter enligt motparten. Differensen mellan försäljningspriset och återköpspriset periodiseras som räntekostnad på avtalets löptid. Värdepapper som har sålts på återköpsvillkor och motsvarande värdepapper som har ställts som marginalsäkerhet tas trots avtalet upp i den ursprungliga balansposten.

Kategorisering och redovisning av finansiella instrument

De finansiella tillgångarna och skulderna kategoriseras i samband med det första redovisningstillfället i följande klasser: finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, lån och övriga fordringar, investeringar som hålls till förfall, finansiella tillgångar som kan säljas samt övriga finansiella skulder. Klassificeringen beror på för vilket syfte ifrågavarande finansiella tillgångar och skulder har förvärvats. Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen delas upp i två underkategorier som är finansiella tillgångar som innehas för handel och finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade via resultaträkningen. Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen består av finansiella skulder som innehas för handel.

Köp och försäljning av finansiella tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, investeringar som hålls till förfall och finansiella tillgångar som kan säljas redovisas i balansräkningen på avslutsdagen, dvs. den dag man förbinder sig att köpa eller sälja en post som hör till de här finansiella tillgångarna eller skulderna. Skuldebrev som kategoriserats i klassen Lån och övriga fordringar redovisas som finansiella tillgångar på avslutsdagen och givna lån redovisas enligt den dag då kunden tar ut lånet.

Finansiella tillgångar och skulder kvittas i balansräkningen, där Pohjola vid granskningstidpunkten har en kvittningsrätt som kan verkställas lagligt i normal affärsrörelse samt i fall av försummelser, insolvens och konkurs och den har för avsikt att fullgöra prestationerna genom kvittning. I balansräkningen kvittas OTC-räntederivat som clearas via centrala motparter, och som clearas i den dagliga clearingprocessen med London Clearing House.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när den avtalsbaserade rätten till kassaflödena från en post bland de finansiella tillgångarna löper ut eller då rättigheterna har överförts till en annan part så att riskerna och förmånerna med innehavet har överförts i väsentlig omfattning. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen då skyldigheterna på basis av dem har uppfyllts och de har löpt ut.

Finansiella tillgångar och skulder för handel

Alla finansiella tillgångar och skulder som på kort sikt anses ge ränte-, pris- eller kursintäkter eller inbäddade derivat som inte kan avskiljas från värdavtalet, kategoriseras som finansiella tillgångar eller skulder som innehas för handel. Skulder som innehas för handel är skyldigheter att till en motpart leverera värdepapper som har sålts men som inte innehas vid försäljningstidpunkten (blankning).

I finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel ingår också icke-säkrande derivat.

De finansiella tillgångar och skulder som innehas för handel bokförs i balansräkningen till verkligt värde och förändringar i det verkliga värdet bokförs på resultatposten Nettointäkter från värdepappershandel.

Finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Som finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen kategoriseras sådana finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället oåterkalleligt definieras som sådana. Sådana finansiella tillgångar värderas i balansräkningen till verkligt värde, och förändringarna i det verkliga värdet liksom realisationsvinster och realisationsförluster, ränteintäkter och räntekostnader samt utdelningar redovisas i resultaträkningen.

De finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen är obligationslån. De administreras i enlighet med koncernens riskhanteringsprinciper och resultatet av dem

värderas till verkligt värde för att en så korrekt och tidsenlig bild som möjligt ska fås av placeringsverksamheten. Rapporteringen till koncernens ledning sker till verkligt värde.

Arten av rörelsen är placeringsverksamhet på längre sikt, varför de finansiella tillgångarna redovisas separat från de finansiella tillgångar som innehas för handel.

Till kategorin finansiella tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen hör också sådana sammansatta instrument i vilka man inte separat kan fastställa det verkliga värdet av ett inbäddat derivat. De här finansiella tillgångarna värderas i balansräkningen till verkligt värde, och förändringar i det verkliga värdet redovisas i resultaträkningen på posten Nettointäkter från värdepappershandel.

Lån och övriga fordringar

Med finansiella tillgångar som kategoriseras som lån och övriga fordringar avses finansiella tillgångar som inte är derivat med ett fastställt eller fastställbart kassaflöde och som inte noteras på en aktiv marknad.

Lån och övriga fordringar bokförs vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärdet, som är det verkliga värdet för det vederlag som getts, med tillägg av de transaktionskostnader som direkt kan allokeras till dem. Efter det första redovisningstillfället värderas lån och övriga fordringar enligt det upplupna anskaffningsvärdet med effektivräntemetoden.

Nedskrivningar av lån och övriga fordringar bokförs individuellt och gruppvis. Nedskrivningar beräknas individuellt, om beloppet av kundens åtaganden är betydande. I övrigt beräknas nedskrivningar gruppvis.

En nedskrivning bokförs då det finns objektiva belägg för att hela fordran inte kommer att kunna drivas in. Värdet av en fordran har försämrats om det uppskattade nuvärdet av det framtida kassaflödet från fordran – med beaktande av säkerheten – är mindre än summan av det bokförda värdet av krediten och kreditens obetalda räntor. Det framtida kassaflödet diskonteras med kreditens ursprungliga effektiva ränta. Om krediten har rörlig ränta, används den avtalsenliga räntan vid granskningstidpunkten som diskonteringsränta. Storleken på den nedskrivning som resultatförs utgörs av differensen mellan lånets bokföringsvärde och det lägre nuvärdet av framtida kassaflöde.

Processen för bedömning av nedskrivningar sker i två steg. Nedskrivningarna bedöms individuellt för betydande lån och fordringar. Om lån och andra fordringar inte granskas individuellt, hör de till gruppvisa nedskrivningar. Som gruppvisa nedskrivningar bokförs de förluster som uppkommit men ännu inte rapporteras och som ännu inte kan hänföras till ett bestämt kundlån. En gruppvis nedskrivning baserar sig på en statistisk modell som används för att beräkna det ekonomiska kapitalkravet. I modellen grupperas fordringarna i ratingklasser enligt hur deras kreditriskegenskaper sammanfaller. En gruppvis nedskrivning beräknas på basis av den förväntade förlusten ratingklassvis. Dessutom beaktas i beräkningen de diskonterade nuvärdena på säkerheterna samt den tidigare genomsnittliga förlustutvecklingen.

Om betalningsplanen för en kredit ändras, klassificeras orsaken till ändringen och allvarlighetsgraden med en intern skala. En del ändringar i betalningsplanerna sker inom hanteringen av kundrelationer och de beror inte på att kundens betalningsförmåga har försvagats. De här ändringarna inverkar inte på bokföringen av nedskrivningar. I vissa fall ges eftergifter i fråga om lånevillkoren på grund av att kunders betalningsförmåga försämrats, t.ex. amorteringsfrihet för en begränsad tid eller andra omstruktureringar av krediter, för att trygga kundens betalningsförmåga och begränsa kreditrisken hos åtagandena. Sådana omförhandlade krediter rapporteras som problemfordringar. Ändringar i betalningsplaner som beror på att kundens betalningsförmåga har försvagats inverkar tillsammans med de övriga kriterierna försvagande på kundens kreditklass och ökar därmed beloppet på den gruppvisa nedskrivningen. Ändringar i betalningsplaner med den högsta allvarlighetsgraden inverkar också på hur krediterna styrs till den individuella nedskrivningsprövningen. Om kunden har följt den nya betalningsplanen och ingen individuell nedskrivning bokförts för kundens åtaganden, avskrivs den ur klassen problemfordringar. Utvecklingen för ändringarna i betalningsplaner rapporteras regelbundet till ledningen som en proaktiv mätare för kundernas betalningsförmåga.

Både individuella och gruppvisa nedskrivningar redovisas på separata nedskrivningskonton, och de bokförs som avdrag från balansposten för fordringar. Nedskrivningarna bokförs i resultaträkningen på posten Nedskrivningar av fordringar. Efter nedskrivningen fortsätter räntan att intäktsföras på det nedskrivna beloppet.

Ett lån tas bort ur balansräkningen då indrivningsåtgärderna har slutförts, då lånevillkoren ändras väsentligt (t.ex. återfinansiering) eller då ledningen så annars har beslutat. Betalningar som erhålls efter det här bokförs som korrigeringar av nedskrivningar av fordringar. Om det finns objektiva belägg för att betalningsförmågan hos en kund har förbättrats, bedöms beloppet av de tidigare bokförda nedskrivningarna på nytt, och de förändringar som den förbättrade betalningsförmågan medför bokförs i resultaträkningen.

Investeringar som hålls till förfall

Investeringar som hålls till förfall är finansiella tillgångar som inte är derivat med ett fastställt eller fastställbart kassaflöde och som har förvärvats med avsikt att hållas till förfall. Investeringar som hålls till förfall upptas vid första redovisningstillfället i bokföringen till verkligt värde, med tillägg av transaktionsutgifterna. Senare behandlas de i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet med effektivräntemetoden.

Nedskrivningar av investeringar som hålls till förfall granskas enligt samma principer som nedskrivningar av lån och fordringar. Som nedskrivning av skuldebrev bokförs differensen mellan skuldebrevens bokförda värde och det lägre nuvärdet av framtida kassaflöde.

Ur klassen finansiella tillgångar som hålls till förfall säljs placeringar endast i de undantagsfall som nämns i standarden IAS 39-standardissa.

Finansiella tillgångar som kan säljas

Som finansiella tillgångar som kan säljas kategoriseras finansiella tillgångar som inte är derivat och som inte har inkluderats i de ovan nämnda kategorierna av finansiella tillgångar men som kanske säljs före förfallodagen. Finansiella tillgångar som kan säljas består av skuldebrev samt aktier och andelar.

Finansiella tillgångar som kan säljas bokförs vid köptidpunkten i balansräkningen till anskaffningsvärdet, dvs. det verkliga värdet av det vederlag som betalats för dem utökat med de transaktionsutgifter som direkt kan riktas till förvärvet. Finansiella tillgångar som kan säljas värderas till verkligt värde i balansräkningen.

Då det verkliga värdet inte kan fastställas tillförlitligt, värderas aktier och andelar som är nödvändiga för verksamheten samt andra icke noterade aktier och andelar till anskaffningsvärdet. Värdeförändringar bokförs bland eget kapital i Fonden för verkligt värde, varifrån de tillsammans med realisationsvinsten eller realisationsförlusten bokförs på resultatposten Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas, då tillgångsposten tas bort från balansräkningen eller det har konstaterats att dess värde har sjunkit. Ränteintäkter och utdelningar redovisas i resultaträkningen.

I fråga om finansiella tillgångar som kan säljas betraktas som objektiva belägg på värdeförändring för skuldebrevs del till exempel en avsevärd negativ förändring i emittentens rating eller för ett egetkapitalinstruments del en betydlig eller långvarig nedgång under anskaffningsvärdet i dess verkliga värde.

Om ett egetkapitalinstruments marknadsvärde ytterligare sjunker efter att en nedskrivning gjorts, redovisas en nedskrivning i resultaträkningen.

Om det verkliga värdet av ett nedskrivet skuldebrev som kategoriserats som finansiella tillgångar som kan säljas senare stiger, och det finns objektiva belägg för att värdestegringen ansluter sig till en händelse efter nedskrivningen, återförs nedskrivningen och redovisas i resultaträkningen. Om det verkliga värdet av ett egetkapitalinstrument senare stiger, redovisas värdestegringen på eget kapital.

Ränteintäkter och utdelningar för finansiella tillgångar som kan säljas redovisas i resultaträkningen.

Differensen mellan det nominella värdet och anskaffningsvärdet av obligationslån med fast ränta periodiseras bland ränteintäkter enligt effektivräntemetoden på lånets uppskattade löptid.

Aktier och andelar i ägarintresseföretag och företag som hör till samma koncern

Aktier och andelar samt andra egetkapitalinstrument i ägarintresseföretag samt i företag som hör till samma koncern upptas till anskaffningsvärdet, eller om värdet av posten på bokslutsdagen till följd av nedskrivning konstateras vara lägre än anskaffningsvärdet, till anskaffningsvärdet minskat med nedskrivningen.

Nedskrivningarna bokförs på resultatposten Nedskrivningar av övriga finansiella tillgångar.

Likvida medel

Likvida medel består av kontanta medel och på anfordran betalbara fordringar på kreditinstitut.

Övriga tillgångar

Övriga tillgångar består av på anfordran betalbara betalningsförmedlingsfordringar, fordringar på olika utredningskonton, marginalkontofordringar i anslutning till derivatinstrument samt alla andra fordringar som inte kan tas upp i någon lämplig balanspost, t.ex. olika kund- och hyresfordringar samt fordringar i anslutning till försäkringsersättningar.

Övriga finansiella skulder

I kategorin Övriga finansiella skulder upptas övriga finansiella skulder än finansiella skulder som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen. Övriga finansiella skulder är insättningar och övriga skulder till kreditinstitut och kunder samt emitterade skuldebrev och övriga finansiella skulder. Övriga finansiella skulder bokförs i balansräkningen på likviddagen och behandlas i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet efter det första redovisningstillfället.

Differensen mellan det nominella värdet och anskaffningsvärdet av obligationslån med fast ränta periodiseras bland ränteintäkter enligt effektivräntemetoden på lånets löptid.

Övriga skulder

Övriga skulder består främst av betalningsförmedlingsskulder, leverantörsskulder och skulder i anslutning till värdepappershandel.

Derivatinstrument

Derivaten kategoriseras som säkrande och icke-säkrande derivat. Både icke-säkrande och säkrande derivat bokförs alltid i balansräkningen till verkligt värde. Den ackumulerade räntan på icke-säkrande ränteswappar upptas bland räntorna och motsvarande resultatregleringsräntor upptas i förutbetalda kostnader och upplupna kostnader. Värdeförändringar i icke-säkrande ränte-, kredit-, valuta-, aktie- och råvaruderivat bokförs på resultatposten Nettointäkter från värdepappershandel. Positiva värdeförändringar och premier som betalats för derivatinstrument bokförs som tillgångar på posten Derivatinstrument, och negativa värdeförändringar och premier som erhållits för derivatinstrument bokförs på posten Derivatinstrument och andra skulder som innehas för handel.

Koncernens riskhantering har för säkringsredovisningen upprättat metoder och interna principer för när ett finansiellt instrument kan kategoriseras som säkrande.

I enlighet med säkringsprinciperna kan koncernens moderbolag Pohjola Bank Abp tillämpa säkring av ränterisken, valutakursrisken och prisrisken enligt metoden för verkligt värde eller säkring av kassaflödet. Med säkringen till verkligt värde skyddas mot förändringar i det verkliga värdet på säkringsobjektet och med säkring av kassaflödet skyddas mot fluktuationer i det framtida kassaflödet.

Pohjola Bank Abp har derivatinstrument som de facto skyddar mot ekonomiska risker men som inte uppfyller de här kriterierna.

De s.k. inbäddade derivat som hör till emitterade strukturerade lån avskiljs från värdavtalet och värderas i balansräkningen till verkligt värde. Förändringar i det verkliga värdet av de här inbäddade derivaten och säkringsinstrumenten bokförs bland Räntenetto.

Det verkliga värdet på OTC-räntederivat som clearas via centrala motparter clearas dagligen med kontantbetalning. I balansräkningen kvittas de här clearade derivaten och de syns som nettot av förändringen i kontanta medel. Övriga derivat redovisas i balansräkningen enligt bruttoprincipen, varvid de positiva värdeförändringarna redovisas bland Derivatinstrument under tillgångar och de negativa bland Derivatinstrument under skulder.

Säkringsredovisning

Med säkringsredovisning verifieras att förändringar i det verkliga värdet av ett säkringsinstrument som står i säkringsförhållande upphäver det verkliga värdet av det säkrade objektet eller förändringen i kassaflödet helt eller delvis. Sambandet mellan säkringsinstrumenten och de säkrade instrumenten dokumenteras formellt. Dokumentationen innehåller uppgifter om principerna för riskhantering, säkringsstrategin och de metoder som tillämpas för att påvisa hur effektiv säkringen är. Effektiviteten hos säkringen påvisas vid den tidpunkt då säkringen äger rum och under säkringsperioden genom att jämföra förändringarna i de verkliga värdena eller kassaflödet av säkringsinstrumenten och de säkrade instrumenten med varandra. Säkringen anses vara effektiv då förändringarna i det verkliga värdet eller kassaflödet för säkringsinstrumentet eliminerar 80-125 procent av förändringen i det verkliga värdet eller kassaflödet för det kontrakt eller den position som utgör säkringsobjekt.

Säkringsredovisning enligt metoden för verkligt värde

Säkringen av ränterisken enligt verkligt värde gäller långfristiga skulder med fast ränta (egna emissioner), enskilda obligationslåneportföljer och kreditportföljer samt enskilda krediter. Som säkringsinstrument används ränteswappar samt ränte- och valutaswappar.

Förändringar i verkligt värde för derivatinstrument som dokumenterats som säkring av verkligt värde och som är effektiva som säkring resultatförs. Också tillgångs- och skuldposter som utgör säkringsobjekt värderas under säkringstiden i fråga om den säkrade risken till verkligt värde och förändringarna i verkligt värde resultatförs. I säkringsredovisning av verkligt värde bokförs värdeförändringar i säkringsinstrumentet och det säkrade instrumentet i Räntenettet.

Säkringsredovisning enligt metoden för kassaflöde

Med säkring av kassaflöde säkras räntekassaflödet från skuldebrevslån med rörlig ränta eller andra tillgångar och skulder med rörlig ränta. Dessutom används säkring av kassaflöde för att skydda framtida ränteflöden från kreditstocken enligt räntebindning. Som säkringsinstrument används bl.a. ränteswappar.

Derivatinstrument som har dokumenterats som kassaflödessäkring och som är effektiva i säkringen värderas till verkligt värde. Den effektiva säkringens andel av förändringen i verkligt värde tas upp bland övrigt totalresultat i rapporten över totalresultat. Den ineffektiva andelen resultatförs. Förändringarna i verkligt värde bland eget kapital tas upp i resultatet för den räkenskapsperiod under vilken det kassaflöde som är föremål för säkringen intäktsförs.

Leasingobjekt

Tillgångar som leasats ut och förskott på leasingobjekt bokförs bland det oavskrivna anskaffningsvärdet och redovisas i balansposten Leasingobjekt. Leasingobjekten avskrivs i regel enligt annuitetsmetoden.

Intäkterna från tillgångar som leasats ut med leasingavtal bokförs minskade med avskrivningar enligt plan av leasingobjekten i resultaträkningen på Nettointäkter från leasingverksamhet. På den här posten redovisas dessutom nedskrivningar av leasingobjekt, realisationsvinster och realisationsförluster för leasingtillgångar, provisioner som tagits ut av kunder och övriga intäkter och kostnader som direkt följer av leasingavtal. Övriga intäkter och kostnader som följer av leasingverksamhet redovisas i den resultatpost som motsvarar arten hos respektive intäkt- eller kostnadspost.

Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar värderas till anskaffningsvärdet efter avdrag för avskrivningar och nedskrivningar. Avskrivningarna kostnadsförs inom en uppskattad brukstid som för dataprogram och licenser är 2–10 år och för övriga immateriella tillgångar i regel 5 år. Tillgångarnas nyttjandetid justeras vid varje bokslut.

Avskrivningar enligt plan och nedskrivningar av immateriella tillgångar bokförs på resultatposten Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar.

Materiella tillgångar

Förvaltningsfastigheter

En förvaltningsfastighet är ett markområde och/eller en byggnad eller en del av en byggnad som innehas för att generera hyresintäkter och/eller värdestegring på egendomen. Till förvaltningsfastigheter räknas också sådana fastigheter som i liten utsträckning (mindre än fem procent av ytan) används av ägarföretaget eller dess personal.

Förvaltningsfastigheterna tas i balansräkningen upp till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar enligt plan och nedskrivningar. Uppskrivningar kan göras för markområden och aktier och andelar i fastighetssammanslutningar, om deras sannolika överlåtelsevärde på bokslutsdagen bestående är större än det ursprungliga anskaffningsvärdet. Utgifter som uppkommer efter den ursprungliga anskaffningen aktiveras endast om det är sannolikt att fastigheten ger större ekonomisk nytta än vad som ursprungligen har beräknats.

Om det sannolika överlåtelsepriset för en förvaltningsfastighet bestående är lägre än det bokförda värdet, avskrivs differensen mellan det bokförda värdet och det sannolika överlåtelsepriset under den räkenskapsperiod då värdeminskningen konstateras.

Det verkliga värdet av affärs-, kontors- och industrifastigheter som kategoriserats som förvaltningsfastigheter fastställs i regel direkt enligt avkastningsvärdemetoden som grundar sig på kapitalisering. Förvaltningsfastigheter under byggnad kan redovisas

till verkligt värde endast om deras verkliga värde kan bestämmas tillförlitligt. Det verkliga värdet av mark-, vatten- och skogsområden samt bostäder beräknas i regel enligt affärsvärdesmetoden. Redovisningen av nedskrivningar grundar sig på hur bestående och väsentliga de är.

Förvaltningsfastigheternas intäkter, kostnader, realisationsvinster och realisationsförluster, avskrivningar enligt plan och nedskrivningar bokförs på resultatposten Nettointäkter från förvaltningsfastigheter.

Övriga fastigheter

Med övriga fastigheter avses de rörelsefastigheter som är i bankens eget bruk som kontor eller lager eller andra motsvarande lokaler eller som används av personalen för boende eller rekreation eller annat dylikt, samt aktier i fastighetssammanslutningar som berättigar till besittning av sådana lokaler. Till rörelsefastigheter räknas också sådana fastigheter i direkt innehav av vilka en del är uthyrda, men den uthyrda delen inte kan säljas separat, och andelen i eget bruk är över fem procent av ytan. Aktier i ett vanligt fastighetsbolag räknas som aktier i en rörelsefastighet om minst fem procent av de utrymmen som bolaget äger är i eget bruk.

Då balansvärdet för rörelsefastigheter fastställs utgår man från tillgångens värde i relation till den förväntade inkomsten från den ordinarie affärsrörelsen. Byggnaderna tas i balansräkningen upp till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar enligt plan. Aktier i fastighetssammanslutningar samt mark-, vatten- och skogsområden upptas till anskaffningsvärdet. Utgifterna för fastigheternas grundförbättringar aktiveras och bokförs som kostnader med avskrivningar enligt plan.

Intäkter från och realisationsvinster på rörelsefastigheter bokförs på resultatposten Övriga rörelseintäkter samt kostnader och realisationsförluster på resultatposten Övriga rörelsekostnader. Avskrivningar enligt plan och nedskrivningar bokförs på resultatposten Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar.

Övriga materiella tillgångar

Materiella tillgångar värderas till anskaffningsvärdet minskat med avskrivningar och nedskrivningar. Tillgångarna avskrivs linjärt under den uppskattade nyttjandetiden. För markområden görs inga avskrivningar enligt plan.

Utgifter som uppkommer efter den ursprungliga anskaffningen av en tillgång aktiveras i tillgångens bokförda värde endast, om det är sannolikt att tillgången ger större ekonomisk nytta än vad som ursprungligen har beräknats.

De uppskattade nyttjandetiderna är i huvuddrag följande:

Byggnader	30–50 år
Maskiner och inventarier	4–10 år
ADB-utrustning	3–5 år
Bilar	6 år
Övriga materiella tillgångar	5–10 år

En tillgångs restvärde och nyttjandetid kontrolleras vid varje bokslut och vid behov justeras de i enlighet med förändringarna i förväntningarna på ekonomisk nytta.

Avskrivningar enligt plan och nedskrivningar av tillgångar bokförs på resultatposten Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar. Intäkter från och realisationsvinster på rörelsefastigheter bokförs på resultatposten Övriga rörelseintäkter samt kostnader och realisationsförluster på resultatposten Övriga rörelsekostnader.

Ersättningar till anställda

Pensionsersättningar

Det lagstadgade pensionsskyddet för de anställda vid Pohjola Bank Abp sköts av pensionskassan OP-Eläkekassa och tilläggspensionsskyddet av pensionsstiftelsen OP-Eläkesäätiö. Pensionsstiftelsen har inte tagit emot nya medlemmar sedan 1.7.1991. Förvaltningskostnaderna bokförs på resultatposten Personalkostnader. Pensionsåtagandena är i sin helhet täckta.

Ledningens långsiktiga ersättningar

Pohjola Bank har ett kortsiktigt och ett långsiktigt ersättningssystem för ledningen, enligt vilket de personer som omfattas av respektive system kan få en ersättning antingen enbart i kontanter eller delvis i form av en kombination av debenturlån som OP satt i omlopp och kontanter för de arbetsuppgifter som respektive person utfört under intjänings- och bindingsperioden. Det

uppskattade maximibeloppet för ersättningssystemet beräknas vid den tidpunkt då systemet beviljats. De belopp som kostnadsförs periodiseras bland personalkostnaderna och upplupna kostnader för den period då de uppkommit.

Beloppet av de ersättningar som realiserats enligt de mål som nåtts granskas kvartalsvis. De eventuella effekterna av justeringarna på de ursprungliga uppskattningarna resultatförs som personalkostnader, och en motsvarande korrigerig göras bland upplupna kostnader.

Personalfonden

Pohjola Bank Abp hör till OP-Personalfonden som är gemensam för OP Gruppen. Till fonden betalas enligt på förhand fastställda principer en vinstpremie beroende på hur målen uppnås. Vinstpremieposterna som betalas till fonden bokförs på resultatposten Löner och arvoden, och motposten bokförs som upplupna kostnader.

Avsättningar

En avsättning bokförs i resultaträkningen och balansräkningen på basis av en förpliktelse, om förpliktelsen härrör från en inträffad händelse och det är sannolikt att förpliktelsen kommer att realiserats, men förfallotidpunkten eller beloppet är ovissa. Dessutom måste förpliktelsen basera sig på antingen en informell eller en legal förpliktelse gentemot någon utomstående. Om det är möjligt att få ersättning av en tredje part för en del av en förpliktelse, bokförs ersättningen som en separat tillgångspost, men först då det i praktiken är säkert att ersättningen fås.

Bankskatt

Andelsbankerna omfattas av lagen om tillfällig bankskatt, enligt vilken bankerna årligen ska betala en bankskatt på 0,125 procent av de riskvägda posterna. Andelsbankerna periodiserar bankskatten i resultaträkningen bland de övriga rörelsekostnaderna under kalenderåret.

Kapitallån

Kapitallån antecknas i en separat post i balansräkningen under Efterställda skulder. I kapitaltäckningsanalysen räknas kapitallånen som primärkapital. Ränta får betalas på ett kapitallån inom ramen för de utdelningsbara tillgångarna.

Bokslutsdispositioner

I avskrivningsdifferensen för de ackumulerade bokslutsdispositionerna i balansräkningen ingår den ackumulerade differensen mellan de avskrivningar som gjorts och avskrivningarna enligt plan. I reserverna ingår de frivilliga bokslutsdispositioner som gjorts och som skattelagstiftningen tillåter. Ett exempel är den kreditförlustreservering som bl.a. näringskattelagen tillåter för inlåningsbankerna. Enligt lagen får en inlåningsbank dra av en under skatteåret gjord kreditförlustreservering, vars belopp är högst 0,6 procent av summan av fordringarna vid skatteårets utgång.

Det sammanlagda beloppet av oupplösta kreditförlustreserveringar som gjorts under skatteåret och tidigare får dock inte överstiga 5 procent av summan av fordringarna vid skatteårets utgång.

Ökningar och minskningar i de avskrivningar som gjorts, avskrivningar enligt plan och reserver bokförs i resultaträkningen under bokslutsdispositioner. I resultaträkningen och balansräkningen ingår den uppskjutna skatteskulden också i bokslutsdispositionerna. Beloppet av reserverna och förändringen i dem beskriver inte de risker som banken kan förvänta sig.

Inkomstskatter

I resultaträkningens skatter ingår de skatter som grundar sig på räkenskapsperiodens beskattningsbara inkomst, skatter från tidigare räkenskapsperioder och den uppskjutna skattekostnaden eller skatteintäkten i Pohjola Bank Abp.

Den uppskjutna skatteskulden räknas på alla temporära skillnader mellan det bokförda värdet och beskattningsvärdet av tillgångarna och skulderna. Den uppskjutna skattefordran räknas på alla avdragbara temporära skillnader mellan det bokförda värdet och beskattningsvärdet som ingår i bokslutet och på de i beskattningen fastställda förlusterna. Om det till följd av den influtna beskattningsbara inkomsten är sannolikt att fordran kan användas, bokförs den.

De uppskjutna skatteskulderna och -fordringarna kvittas. De uppskjutna skatteskulderna och -fordringarna räknas enligt den skattesats som antas gälla då den temporära differensen upplöses. Om den uppskjutna skatten beror på balansposter som inte bokförs i resultaträkningen, bokförs inte heller förändringar i den uppskjutna skatten i resultaträkningen utan i eget kapital.

Principer för intäktsföring

Ränteintäkter och -kostnader på tillgångs- och skuldposter med ränta bokförs enligt prestationsprincipen. Också räntor på sådana fordringar för vilka det finns förfallna betalningar som inte skötts intäktsförs. En sådan räntefordran inkluderas i nedskrivningsprövningen. Differensen mellan anskaffningsvärdet av en fordran och fordrans nominella värde periodiseras bland ränteintäkter och differensen mellan skuldbeloppet och dess nominella värde periodiseras bland räntekostnader.

Provisionsintäkter och -kostnader för tjänster bokförs i samband med att en tjänst utförs. För sådana engångsprovisioner som gäller flera år och som eventuellt måste återbetalas senare, intäktsförs endast den andel som gäller räkenskapsperioden.

Utdelningar intäktsförs i regel då bolagsstämman vid det bolag som betalar utdelningen har beslutat om utdelningen.

Kvittning av resultatposter

I resultaträkningen redovisas intäkts- och kostnadsposterna var för sig utan att de dras av från varandra om det inte är motiverat att slå ihop en intäkt och kostnad till en enda post för att ge en rättvisande bild.

Åtaganden utanför balansräkningen

Som åtaganden utanför balansräkningen behandlas åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part, såsom garantier och olika garantiförbindelser samt oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder, såsom bindande tilläggskreditarrangemang, kreditlöften, outnyttjade kreditlimiter samt teckningsförbindelser för värdepapper.

Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part bokförs som åtaganden utanför balansräkningen till det belopp som garantin i respektive fall högst motsvarar. Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder bokförs till det belopp som man mest kan bli tvungen att betala för dem.

Noter till Pohjola Bank Abp:s bokslut

Innehållsförteckning

Noter till resultaträkningen

1. Ränteintäkter och räntekostnader
2. Nettointäkter från leasingverksamhet
3. Intäkter från egetkapitalinstrument
4. Provisionsintäkter och -kostnader
5. Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet
6. Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas
7. Nettoresultat av säkringsredovisning
8. Nettointäkter från förvaltningsfastigheter
9. Övriga rörelseintäkter
10. Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar
11. Övriga rörelsekostnader
12. Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden samt övriga finansiella tillgångar
13. Inkomstskatt
14. Intäkter, rörelsevinst samt tillgångar och skulder per affärsområde

Noter till balansräkningen

15. Fordringar på kreditinstitut
16. Fordringar på allmänheten och offentlig sektor
17. Tillgångar som leasats med finansiella leasingavtal
18. Skuldebrev
19. Omklassificerade skuldebrev
20. Aktier och andelar
21. Derivatinstrument
22. Immateriella tillgångar och materiella tillgångar och förändringar under räkenskapsperioden
23. Övriga tillgångar
24. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter
25. Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder
26. Skuldebrev emitterade till allmänheten
27. Övriga skulder
28. Avsättningar
29. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter
30. Efterställda skulder
31. Eget kapital
32. Bundet och fritt eget kapital samt utdelningsbara medel
- 33a. Löptidsfördelning för finansiella tillgångar och skulder enligt återstående löptid
- 33b. Klassificering i balansräkningen
- 33c. Klassificering av finansiella instrument värderade till verkligt värde enligt värderingsmetod
34. Tillgångs- och skuldposter i inhemsk och utländsk valuta

Övriga noter

35. Rörliga ersättningar
36. Egendom som ställts som säkerhet
37. Pensionsåtaganden
38. Leasing- och andra hyresåtaganden
39. Åtaganden utanför balansräkningen
40. Övriga ansvarsförbindelser och åtaganden vid slutet av räkenskapsperioden
41. Personal och personer i ledande ställning samt närstående
42. Innehav i andra företag 31.12.2013
43. Notariatverksamhet

Noter till resultaträkningen

Noter angående företag under tillsyn som hör till koncernen

Not 1. Ränteintäkter och räntekostnader

Milj. e	2014	2013
Ränteintäkter		
Fordringar på kreditinstitut	68	65
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	290	278
Skuldebrev	171	157
Derivatinstrument	1 362	1 239
Handel	1 463	1 329
Säkringsredovisning	-102	-90
av vilka säkring av kassaflödet	12	13
Övriga	11	2
Totalt	1 903	1 740
av vilka ränteintäkter bokförda för nedskrivningar av fordringar	1	2
Räntekostnader		
Skulder till kreditinstitut	59	68
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	26	27
Skuldebrev emitterade till allmänheten	254	187
Derivatinstrument och övriga skulder som innehas för handel	1 289	1 215
Efterställda skulder	43	48
Övriga	9	1
Totalt	1 680	1 545

Ränteintäkter som erhållits från och räntekostnader som utbetalats till dotter- och intresseföretag inom samma koncern

Milj. e	2014		2013	
	Dotter-företag	Intresse-företag	Dotter-företag	Intresse-företag
Ränteintäkter	3	0	2	0
Räntekostnader	2		2	

Not 2. Nettointäkter från leasingverksamhet

Milj. e	2014	2013
Hysesintäkter	293	285
Avskrivningar enligt plan	-262	-254
Realisationsvinster och -förluster (netto) på leasingtillgångar	2	2
Provisionsintäkter	1	1
Övriga intäkter	0	1
Övriga kostnader	-7	-6
Totalt	27	27

Not 3. Intäkter från egetkapitalinstrument

Milj. e	2014	2013
Som kan säljas	38	23
Företag inom samma koncern	195	158
Ägarintresseföretag	3	3
Totalt	237	184

Not 4. Provisionsintäkter och -kostnader

Milj. e	2014	2013
Provisionsintäkter		
Utlåningsprovisioner	52	45
Inlåningsprovisioner	0	0
Betalningsförmedlingsprovisioner	36	31
Förvaltningsprovisioner	12	11
Avgifter för juridiska tjänster	0	0
Courtag	22	21
Emissionsprovisioner	10	7
Garantiprovisioner	15	16
Övriga	4	2
Totalt	152	133
Provisionskostnader		
Utbetalda expeditionsavgifter	20	15
Värdepappersförmedling och emissioner	8	8
Provisionsåterbäringar för aktier	6	6
Övriga	12	15
Totalt	46	43

Not 5. Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet

Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet 2014

Milj. e	Realisationsvinster och -förluster	Förändringar i verkligt värde	Övriga intäkter	Totalt
Skuldebrev	3	1	-	4
Fair value option	0	-1	-	-1
Aktier och andelar	0	0	-	0
Övriga	-1	21	-	20
Derivatinstrument	-	43	-20	22
Skulder som innehas för handel	0	0	-	0
Nettointäkter från värdepappershandel totalt	3	64	-20	47
Nettointäkter från valutaverksamhet				36
Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet totalt				83

Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet 2013

Milj. e	Realisationsvinster och -förluster	Förändringar i verkligt värde	Övriga intäkter	Totalt
Skuldebrev	2	-2	-	0
Fair value option	-	0	-	0
Aktier och andelar	0	0	-	0
Övriga	-4	-2	-	-6
Derivatinstrument	-	-2	83	82
Skulder som innehas för handel	0	0	-	0
Nettointäkter från värdepappershandel totalt	-2	-5	83	76
Nettointäkter från valutaverksamhet				26
Nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet totalt				102

Not 6. Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas

Milj. e	2014	2013
Skuldebrev		
Realisationsvinster och -förluster	11	14
Överförts till räkenskapsperioden från fonden för verkligt värde	0	1
Totalt	11	14
Aktier och andelar		
Realisationsvinster och -förluster	1	0
Nedskrivningar	-1	0
Överförts till räkenskapsperioden från fonden för verkligt värde	2	1
Totalt	2	1
Nettointäkter från finansiella tillgångar som kan säljas totalt	13	15

Not 7. Nettoresultat av säkringsredovisning

Milj. e	2014	2013
Nettoresultat av säkringsinstrument	-185	-14
Nettoresultat av säkringsobjekt	183	13
Totalt	-2	-1

Not 8. Nettointäkter från förvaltningsfastigheter

Milj. e	2014	2013
Hysesintäkter och utdelningar	1	1
Övriga intäkter	0	0
Hyeskostnader	-1	-1
Realisationsförluster	-1	-
Övriga kostnader	0	0
Totalt	-1	0

Not 9. Övriga rörelseintäkter

Milj. e	2014	2013
Hyresintäkter från rörelsefastigheter	0	0
Realisationsvinster på rörelsefastigheter	0	0
Intäkter för centralbankstjänster	8	8
Övriga	13	13
Totalt	21	21

Not 10. Avskrivningar och nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar

Milj. e	2014	2013
Avskrivningar enligt plan	11	11
Nedskrivningar	0	0
Totalt	11	11

Not 11. Övriga rörelsekostnader

Milj. e	2014	2013
Hyreskostnader	7	6
Kostnader för rörelsefastigheter	0	0
Bankskatt	20	19
Fusionsförluster	-	1
Övriga	19	14
Totalt	46	40

Not 12. Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden samt övriga finansiella tillgångar

31.12.2014, Milj. e	Individuella nedskrivningar brutto	Gruppvisa nedskrivningar brutto	Avräknade belopp	Resultatförda
Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden				
Fordringar på kreditinstitut				
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	69	5	-49	38
Garantier och andra poster utanför balansräkningen				
Övriga				
Totalt	69	5	-49	38
Summa nedskrivningar av övriga finansiella tillgångar				
Skuldebrev som hålls till förfall				
Aktier och andelar i koncernföretag				
Aktier och andelar i ägarintresseföretag				
Totalt				
Nedskrivningar totalt	69	5	-49	38

31.12.2013, Milj. e	Individuella nedskrivningar brutto	Gruppvisa nedskrivningar brutto	Avräknade belopp	Resultat- förda
Nedskrivningar av krediter och andra åtaganden				
Fordringar på kreditinstitut				
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	80	2	-45	38
Garantier och andra poster utanför balansräkningen				
Övriga				
Totalt	80	2	-45	38
Summa nedskrivningar av övriga finansiella tillgångar				
Skuldebrev som hålls till förfall				
Aktier och andelar i koncernföretag				
Aktier och andelar i ägarintresseföretag				
Totalt				
Nedskrivningar totalt	80	2	-45	38

Not 13. Inkomstskatt

Milj. e	2014	2013
Inkomstskatt på den ordinarie verksamheten	58	52
Inkomstskatt totalt	58	52

Not 14. Intäkter, rörelsevinst samt tillgångar och skulder per affärsområde

31.12.2014, Milj. e	Företags- banken	Markets	Centralbanken och treasury	Baltikum	Övrig	Totalt
Intäkter*	327	153	46	10	215	751
Rörelsevinst	195	77	30	-4	189	486
Tillgångar	15 056	6 845	23 165	791	1 418	47 274
Skulder	8 242	8 678	26 663	528	39	44 150
Antal anställda	344	184	30	56	31	644

31.12.2013, Milj. e	Företags- banken	Markets	Centralbanken och treasury	Baltikum	Övrig	Totalt
Intäkter*	289	139	71	7	172	677
Rörelsevinst	154	63	51	-4	153	417
Tillgångar	14 599	4 457	19 584	590	1 444	40 675
Skulder	7 087	4 383	25 852	338	131	37 790
Antal anställda	352	182	33	60	5	631

* Intäkterna innehåller följande resultatposter: räntenetto, intäkter från egetkapitalinstrument, provisionsintäkter, nettointäkter från värdepappershandel och valutaverksamhet, nettointäkter från finansiella skulder som kan säljas, nettointäkter från sÄkringsredovisning, nettointäkter från förvaltningsfastigheter och övriga rörelseintäkter sammanräknade.

Noter till balansräkningen

Not 15. Fordringar på kreditinstitut

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Betalbara på anfordran		
Insättningar	293	333
Övriga	189	287
Totalt	481	620
Övriga än betalbara på anfordran		
Insättningar	-	1
OP-Pohjola-gruppens institut	7 818	6 855
Övriga	1 766	2 201
Totalt	9 584	9 056
Fordringar på kreditinstitut totalt	10 066	9 676
av vilka efterställda	42	42

Pohjola Bank Abp har inga andra fordringar på centralbanker än fordringar betalbara på anfordran.

Not 16. Fordringar på allmänheten och offentlig sektor

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor		
Företag och bostadssammanslutningar	10 620	10 876
Finansiella företag (inkl. försäkringsföretag)	941	23
Offentlig sektor	230	168
Hushållens ideella organisationer	160	212
Hushåll	1 206	1 099
Utlandet	1 257	1 036
Gruppvisa nedskrivningar	-21	-17
Totalt	14 393	13 398
av vilka efterställda	30	35

I balansposten ingår krediter för 6,3 miljoner euro, på vilka inte intäktsförs ränta (6,3).

Nedskrivningar av krediter

Nedskrivningar vid räkenskapsperiodens början	258	244
+ Individuella nedskrivningar under räkenskapsperioden	35	53
+/- Gruppvisa nedskrivningar under räkenskapsperioden	5	2
- Individuella nedskrivningar som återförts under räkenskapsperioden	-18	-22
- Realiserade nedskrivningar under räkenskapsperioden		
för vilka tidigare gjorts individuella nedskrivningar	-28	-19
Valutakursdifferens för nedskrivningar av krediter	0	0
Nedskrivningar vid räkenskapsperiodens slut	251	258

För fordringarna har bokförts slutliga kreditförluster för 35 miljoner euro (27).

Not 17. Tillgångar som leasats med finansiella leasingavtal

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Förskottsbetalningar	23	37
Maskiner och inventarier	793	811
Fast egendom och byggnader	262	245
Övriga tillgångar	74	59
Totalt	1 152	1 153

Not 18. Skuldebrev

Skuldebrev belåningsbara i centralbanker och övriga skuldebrev 31.12.2014

Milj. e	Belånings- bara i central- banker	Övriga skuldebrev	Totalt	Av vilka efterställda
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	205	221	426	19
Som kan säljas	7 302	479	7 782	-
Som hålls till förfall	130	14	144	-
Som hålls i annan portfölj	188	-	188	-
Totalt	7 825	714	8 539	19

Skuldebrev belåningsbara i centralbanker och övriga skuldebrev 31.12.2013

Milj. e	Belånings- bara i central- banker	Övriga skuldebrev	Totalt	Av vilka efterställda
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	234	306	540	11
Som kan säljas	6 725	375	7 100	-
Som hålls till förfall	187	15	202	-
Som hålls i annan portfölj	222	-	222	-
Totalt	7 368	695	8 064	11

Noterade och övriga skuldebrev 31.12.2014

Milj. e	Noterade	Övriga	Totalt
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	369	56	426
Som kan säljas	7 700	82	7 782
Som hålls till förfall	144	-	144
Som hålls i annan portfölj	-	188	188
Totalt	8 213	326	8 539

Noterade och övriga skuldebrev 31.12.2013

Milj. e	Noterade	Övriga	Totalt
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen	493	47	540
Som kan säljas	7 047	53	7 100
Som hålls till förfall	202	-	202
Som hålls i annan portfölj	-	222	222
Totalt	7 743	321	8 064

Klassen Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen omfattar finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen för totalt 0 (9,4) miljoner euro. Alla de här tillgångarna är noterade.

Skuldebrev enligt instrumentkategori, Milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen		
Statsskuldförbindelser	-	-
Kommuncertifikat	29	4
Företagscertifikat	-	-
Bankcertifikat	-	-
Konvertibla skuldebrev	-	7
Övriga obligationslån	396	529
Totalt	426	540
Som kan säljas		
Konvertibla skuldebrev	1	1
Övriga obligationslån	7 781	7 099
Totalt	7 782	7 100
Som hålls till förfall		
Övriga obligationslån	144	202
Totalt	144	202
Som hålls i annan portfölj		
Övriga obligationslån	188	222
Totalt	188	222

31.12.2014 löpte alla skuldebrev med ränta i Pohjola Bank Abp:s bokföring.

Not 19. Omklassificerade skuldebrev

I följande tabell presenteras de omklassificerade skuldebreven enligt bokfört värde och verkligt värde.

31.12.2014, Milj. e	Bokfört värde	Verkligt värde	Effektiv ränta	Nedskrivningar på grund av kreditrisken
Lån och fordringar	219	233	5,5	
Investeringar som hålls till förfall	59	56	4,3	
Finansiella tillgångar som kan säljas	45	45	4,2	
Totalt	324	335		

31.12.2013, Milj. e	Bokfört värde	Verkligt värde	Effektiv ränta	Nedskrivningar på grund av kreditrisken
Lån och fordringar	285	292	5,3	
Investeringar som hålls till förfall	99	89	4,2	
Finansiella tillgångar som kan säljas*	42	42	4,2	
Totalt	426	423		

Värdeförändringar, om ingen omklassificering skett och skuldebrev hade värderats med verkliga värden:

Milj. e	1-12/2014		1-12/2013	
	Resultat- räkning	Fonden för verkligt värde	Resultat- räkning	Fonden för verkligt värde
Bankrörelsen	2		-1	
Koncernfunktionerna	12	-1	29	-3
Totalt	13	-1	28	-3

Lån och fordringar samt investeringar som hålls till förfall har omklassificerats 2008. Finansiella tillgångar som kan säljas har omklassificerats 2012.

* Under det tredje kvartalet 2012 såldes ur investeringar som hålls till förfall irländska rmbs-lån till ett bokfört värde på 36 miljoner euro med anledning av en ändring som sannolikt sker i den lokala lagstiftningen. Då omklassificerades irländska rmbs-lån för 38 miljoner euro från investeringar som hålls till förfall till finansiella tillgångar som kan säljas.

Räntorna som erhållits för omklassificerade skuldebrev uppgick under januari–december till totalt 8 miljoner euro (9). Den periodiserade prisdifferensen mellan det nominella värdet och anskaffningsvärdet för skuldebrev uppgick till totalt 2 miljoner euro (3). För skuldebrev bokfördes 1 miljoner euro (2) i realisationsvinst och nedskrivningar för 0 miljoner euro (0). Ränterisken var skyddad med derivat som omfattades av säkringsredovisning från 1.10.2008. För säkrande derivat bokfördes 3 miljoner euro i positiv förändring i marknadsvärde (6).

Not 20. Aktier och andelar

31.12.2014, Milj. e	Noterade	Övriga	Totalt
Aktier och andelar			
Som kan säljas	1	93	94
Aktier i dotterföretag		1 250	1 250
Totalt	1	1 343	1 344
31.12.2013, Milj. e	Noterade	Övriga	Totalt
Aktier och andelar			
Som kan säljas	1	109	110
Aktier i dotterföretag		1 249	1 249
Totalt	1	1 358	1 360

Onoterade aktier och andelar har värderats till verkligt värde för 3,9 (19) miljoner euro och resten till anskaffningsvärde.

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Aktier och andelar sektorvis		
Icke-finansiella företag och bostadssammanslutningar	9	20
Finansiella institut och försäkringsbolag	1 286	1 293
Utländska sammanslutningar	49	50
Totalt	1 344	1 363

Not 21. Derivatinstrument

Säkringsinstrument – säkring av verkligt värde 2014

Milj. e	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkligt värde	
	Under 1 år	1–5 år	>5 år		Positivt	Negativt
Räntederivat	1 597	10 671	5 754	18 022	473	564
Ränteswappar	1 597	10 671	5 754	18 022	473	564
Valutaderivat	1 044	942	410	2 396	75	97
Ränte- och valutaswappar	1 044	942	410	2 396	75	97

Säkringsinstrument – säkring av kassaflödet 2014

Milj. e	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkligt värde	
	Under 1 år	1–5 år	>5 år		Positivt	Negativt
Räntederivat	200	700	-	900	26	-
Ränteswappar	200	700	-	900	26	-

Derivatinstrument som innehas för handel 2014

Milj. e	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkligt värde	
	Under 1 år	1–5 år	>5 år		Positivt	Negativt
Räntederivat	57 730	95 736	49 758	203 224	4 732	4 640
Fotur- och terminskontrakt	10 196	4 602	-	14 798	2	12
Optionskontrakt	22 916	19 455	10 430	52 801	606	480
Köpta	12 808	9 584	4 948	27 340	599	11
Utfärdade	10 108	9 871	5 482	25 461	7	469
Ränteswappar	24 618	71 239	39 287	135 144	4 103	4 144
Övriga swappar	-	441	41	481	20	4
Valutaderivat	15 274	8 086	5 229	28 589	962	878
Termiskontrakt	13 576	307	65	13 948	277	168
Optionskontrakt	1 337	51	0	1 388	15	13
Köpta	685	25	-	710	15	-
Utfärdade	653	26	-	678	-	13
Ränte- och valutaswappar	360	7 728	5 164	13 252	669	697
Aktiederivat	266	285	0	551	37	1
Termiskontrakt	-	-	-	-	-	-
Optionskontrakt	266	285	0	551	37	1
Köpta	266	281	-	547	37	0
Utfärdade	-	4	-	4	-	1
Övriga derivat	242	507	117	866	66	68
Termiskontrakt	109	70	0	179	4	36
Optionskontrakt	53	11	0	64	2	2
Köpta	26	11	-	37	2	-
Utfärdade	26	-	-	26	-	2
Övriga swappar	70	353	15	439	47	25
Kreditderivat	9	73	102	184	12	5

Värdet på den underliggande tillgången för räntederivat är instrumentens nominella värde, för valutaderivat instrumentens motvärde i euro för inköpsvalutan vid bokslutstidpunkten och för aktiederivat aktiernas sannolika värde vid bokslutstidpunkten. Värdena uppges i brutto. Andelen upplupna räntor ur marknadsvärde redovisas bland förutbetalda kostnader och upplupna kostnader.

Derivatinstrumentens kreditmotvärde 2014

Milj. e	Säkringsinstrument		Instrument för handel
	Säkring av verkligt värde	Säkring av kassaflödet	
Räntederivat	612	29	5 908
Futur- och terminskontrakt	-	-	-
Optionskontrakt	-	-	812
Köpta	-	-	752
Utfärdade	-	-	60
Ränteswappar	612	29	5 037
Övriga swappar	-	-	58
Valutaderivat	163	-	1 904
Termiskontrakt	-	-	433
Optionskontrakt	-	-	23
Köpta	-	-	23
Utfärdade	-	-	-
Ränte- och valutaswappar	163	-	1 447
Aktiederivat	-	-	76
Termiskontrakt	-	-	-
Optionskontrakt	-	-	76
Köpta	-	-	76
Utfärdade	-	-	-
Övriga derivat	-	-	113
Termiskontrakt	-	-	0
Optionskontrakt	-	-	6
Köpta	-	-	6
Utfärdade	-	-	-
Övriga swappar	-	-	94
Kreditderivat	-	-	12

Säkringsinstrument – säkring av verkligt värde 2013

Milj. e	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkligt värde	
	Under 1 år	1–5 år	>5 år		Positivt	Negativt
Räntederivat	2 248	11 378	5 060	18 686	335	242
Ränteswappar	2 248	11 378	5 060	18 686	335	242
Valutaderivat	1 628	803	137	2 567	46	83
Ränte- och valutaswappar	1 628	803	137	2 567	46	83

Säkringsinstrument – säkring av kassaflödet 2013

Milj. e	Nominellt värde/återstående löptid			Totalt	Verkligt värde	
	Under 1 år	1–5 år	>5 år		Positivt	Negativt
Räntederivat	200	800	-	1 000	21	1
Ränteswappar	200	800	-	1 000	21	1

Derivatinstrument som innehas för handel 2013

Milj. e	Nominellt värde/återstående löptid				Verkligt värde	
	Under 1 år	1–5 år	>5 år	Totalt	Positivt	Negativt
Räntederivat	41 842	104 754	38 194	184 790	2 657	2 600
Futur- och terminskontrakt	3 680	6 624	-	10 304	3	3
Optionskontrakt	18 669	28 742	7 979	55 390	412	295
Köpta	8 828	14 312	3 786	26 926	411	5
Utfärdade	9 842	14 430	4 192	28 464	1	289
Ränteswappar	19 446	69 110	30 082	118 638	2 231	2 291
Övriga swappar	46	278	134	458	10	12
Valutaderivat	14 684	1 719	1 387	17 791	296	329
Terminskontrakt	13 686	338	84	14 108	132	144
Optionskontrakt	654	28	-	682	4	8
Köpta	345	19	-	365	4	-
Utfärdade	309	8	-	318	0	8
Ränte- och valutaswappar	344	1 353	1 303	3 001	160	177
Aktiederivat	194	582	-	776	77	-
Terminskontrakt	-	-	-	-	-	-
Optionskontrakt	194	582	-	776	77	-
Köpta	194	582	-	776	77	-
Utfärdade	-	-	-	-	-	-
Övriga derivat	348	473	54	874	67	53
Terminskontrakt	109	118	6	233	9	34
Optionskontrakt	53	11	-	64	0	0
Köpta	27	11	-	38	0	-
Utfärdade	27	-	-	27	-	0
Övriga swappar	181	245	32	459	46	18
Kreditderivat	4	99	15	118	13	0

Värdet på den underliggande tillgången för räntederivat är instrumentens nominella värde, för valutaderivat instrumentens motvärde i euro för inköpsvalutan vid bokslutstidpunkten och för aktiederivat aktiernas sannolika värde vid bokslutstidpunkten. Värdena uppges i brutto. Andelen upplupna räntor ur marknadsvärde redovisas bland förutbetalda kostnader och upplupna kostnader.

Derivatinstrumentens kreditmotvärde 2013

Milj. e	Säkringsinstrument		Instrument för handel
	Säkring av verkligt värde	Säkring av kassaflödet	
Räntederivat	453	25	3 668
Fotur- och terminskontrakt	-	-	0
Optionskontrakt	-	-	595
Köpta	-	-	560
Utfärdade	-	-	35
Ränteswappar	453	25	3 025
Övriga swappar	-	-	49
Valutaderivat	113	-	630
Termiskontrakt	-	-	292
Optionskontrakt	-	-	9
Köpta	-	-	9
Utfärdade	-	-	0
Ränte- och valutaswappar	113	-	329
Aktiederivat	-	-	135
Termiskontrakt	-	-	-
Optionskontrakt	-	-	135
Köpta	-	-	135
Utfärdade	-	-	-
Övriga derivat	-	-	115
Termiskontrakt	-	-	1
Optionskontrakt	-	-	4
Köpta	-	-	4
Utfärdade	-	-	-
Övriga swappar	-	-	96
Kreditderivat	-	-	13

Pohjola Bank Abp:s derivatrörelse har börjat tillämpa nettning av derivat år 2011. I den här noten uppges derivatinstrumenten dock i brutto. Nettningen skulle minska kreditmotvärdet på Pohjola Bank Abp:s derivat med 6 233 miljoner euro (3 381).

Not 22. Immateriella tillgångar och materiella tillgångar och förändringar under räkenskapspe

Immateriella tillgångar

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Goodwill	0	2
ADB-kostnader	35	39
Övriga utgifter med lång verkningstid	15	9
Totalt	51	49

Materiella tillgångar

31.12.2014, Milj. e	Rörelsefastigheter	Förvaltningsfastigheter	
		Bokfört värde	Verkligt värde
Fastighetsinnehav			
Mark- och vattenområden	0	0	0
Byggnader	0		
Aktier och andelar i fastighetssammanslutningar	3	9	32
Totalt	3	9	32

Övriga materiella tillgångar

3

31.12.2013, Milj. e	Rörelsefastigheter	Förvaltningsfastigheter	
		Bokfört värde	Verkligt värde
Fastighetsinnehav			
Mark- och vattenområden	0	0	0
Byggnader	0		
Aktier och andelar i fastighetssammanslutningar	3	10	33
Totalt	3	10	33

Övriga materiella tillgångar

3

Förändringar i immateriella och materiella tillgångar under räkenskapsperioden

Milj. e	Goodwill	Övriga immateriella tillgångar	Förvaltningsfastigheter	Rörelsefastigheter	Övriga materiella tillgångar
Anskaffningsvärde 1.1.2014	12	109	14	4	50
+ ökning under räkenskapsperioden		12	0	0	0
- minskning under räkenskapsperioden			-2	0	0
+/- överföringar mellan posterna					0
- avskrivningar enligt plan under räkenskapsperioden	-2	-9		0	0
-/+ nedskrivningar och återföringar under räkenskapsperioden				0	
+ ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar som gäller minskningar och överföringar vid början av räkenskapsperioden					0
- ackumulerade avskrivningar vid början av räkenskapsperioden	-10	-62	0	-1	-47
- ackumulerade nedskrivningar vid början av räkenskapsperioden			-3	0	
Bokfört värde 31.12.2014	0	51	9	3	3

Not 23. Övriga tillgångar

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Försäljningsfordringar för värdepapper	29	70
Betalningsförmedlingsfordringar	7	35
Derivatinstrument	597	125
Marginalfordringar för derivatinstrument	104	54
Försäljningsfordringar	136	92
Utsläppsätter	75	18
Övriga	931	453
Totalt	1 879	847

Posten "Övriga" under Övriga tillgångar innehåller 862 miljoner euro i CSA-säkerhetsfordringar (408).

Not 24. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Räntor		
Räntefordringar	645	714
Förutbetalda räntekostnader	4	6
Totalt	649	720
Övriga		
Övriga upplupna intäkter	0	1
Övriga förutbetalda kostnader	11	1
Totalt	11	2
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter totalt	659	722

Not 25. Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder

31.12.2014, Milj. e	Uppskjutna skattefordringar	Uppskjutna skatteskulder	Netto
Periodiseringsskillnader	23	0	23
Övriga temporära skillnader	0	16	-15
Totalt	24	16	8
31.12.2013, Milj. e	Uppskjutna skattefordringar	Uppskjutna skatteskulder	Netto
Periodiseringsskillnader	41	24	17
Övriga temporära skillnader	0	9	-9
Totalt	41	33	8

I de uppskjutna skattefordringarna ingår uppskjutna skattefordringar för förluster som fastställts i beskattningen för totalt 0 euro (-).

De uppskjutna skattefordringar och skatteskulder som beror på övriga temporära skillnader är uppskjutna skattefordringar och skatteskulder som bokförts på värderingsresultaten för finansiella tillgångar som kan säljas och för värderingsresultaten för derivat som säkrar kassaflödet och som har bokförts som eget kapital i fonden för verkligt värde.

Uppskrivningar 31.12.2014

Det ingår inga uppskrivningar i balansräkningen (-).

Akkumulerade bokslutsdispositioner

31.12.2014, Milj. e	Balansvärde	Uppskjutna skatteskulder	Netto
Avskrivningsdifferens	141	28	113
Reserver	891	178	713
Totalt	1 032	206	826

31.12.2013, Milj. e	Balansvärde	Uppskjutna skatteskulder	Netto
Avskrivningsdifferens	138	28	110
Reserver	891	178	713
Totalt	1 029	206	823

Avskrivningsdifferensen och reserverna har bokförts i balansräkningen utan avdrag för uppskjuten skatt.

Not 26. Skuldebrev emitterade till allmänheten

Milj. e	Bokfört värde 31.12.2014	Nominellt värde 31.12.2014	Bokfört värde 31.12.2013	Nominellt värde 31.12.2013
Bankcertifikat	828	828	1 775	1 776
Obligationslån	10 954	10 953	9 486	9 430
Övriga	6 198	6 204	4 994	4 997
Totalt	17 980	17 985	16 255	16 203

Not 27. Övriga skulder

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Betalningsförmedlingsskulder	819	869
Leverantörsskulder för köpta värdepapper	29	15
Marginalkontoskulder för derivatinstrument	0	0
Övriga	1 468	567
Totalt	2 317	1 452

Posten "Övriga" under Övriga skulder innehåller aktie- och derivatskulder för 675 miljoner euro (183) och 722 miljoner euro i CSA-säkerhetsfordringar (359).

Not 28. Avsättningar

Milj. e	Omstrukturering	Totalt
1.1.2014	0	0
Minskning i avsättningar	0	0
31.12.2014	0	0

Milj. e	Omstrukturering	Totalt
1.1.2013	2	2
Ökning av avsättningar	2	2
31.12.2013	0	0

Avsättningen för omstrukturering uppkommer av kostnader för personalminskningar. Avsättningen har realiserats i huvudsak under 2013.

Not 29. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Räntor		
Ränteskulder	672	717
Förutbetalda ränteintäkter	0	0
Totalt	672	717
Övriga		
Övriga förutbetalda intäkter	1	1
Skuld för semesterlöner	8	8
Skatteskulder	19	10
Övriga upplupna kostnader	28	26
Totalt	55	45
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter totalt	727	762

Not 30. Efterställda skulder

Milj. e	Bokfört värde	Nominellt värde
Kapitallån	265	269
Övriga		
Eviga lån (perpetualer)	-	-
Debenturlån	683	683
Totalt	948	952

Perpetualer och debenturer

1. Ett debenturlån på 100 miljoner CHF (motvärde i euro 83 miljoner) som är ett 10-årigt bullellån, förfaller 14.7.2021. På lånet betalas fast ränta 3,375 % p.a.
2. Ett debenturlån på 100 miljoner euro som är ett 10-årigt bullellån, förfaller 14.9.2021. På lånet betalas fast ränta 5,25 % p.a.
3. Ett debenturlån på 500 miljoner euro, som är ett 10-årigt bullellån, förfaller 22.8.2022. Enligt lånevillkoren har emittenten möjlighet till förtida återinlösen av lånet i en situation där lånekapitalet inte längre kan räknas till bankens supplementära kapital. På lånet betalas fast ränta 5,75 % p.a.

Lånen har emitterats på den internationella kapitalmarknaden.

Kapitallån

Kapitallån som jämföras med primärt kapital

- 1) Ett kapitallån på 10 miljarder japanska yen (motvärde i euro 68,9 miljoner)

Lånet är ett perpetuallån, dvs. lånet saknar förfallodag. Låneräntan är fast 4,23 % till 18.6.2034 och därefter rörlig 6 månaders Yen LIBOR + 1,58 % (Step up). Räntan betalas årligen 18.6 och 18.12. Om ränta inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten. Lånet kan förfalla till betalning första gången år 2014. Lånet kan efter år 2014 återbetalas årligen på räntans förfallodagar 18.6 eller 18.12. Hela lånekapitalet ska återbetalas på en gång.

- 2) Ett kapitallån på 50 miljoner euro

Lånet är ett perpetuallån utan räntedifferentiering, men har ett räntetak på 8 procent. Lånet emitterades 31.3.2005 och låneräntan var 6,5 % det första året. Därefter är räntan CMS 10 år + 0,1 %. Räntan betalas årligen 11.4. Om räntan inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten för ränteperioden. Lånet kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd årligen på räntans förfallodag från och med 11.4.2010. Hela lånekapitalet ska återbetalas på en gång.

3) Ett kapitallån på 60 miljoner euro

Lånet är ett perpetuallån med rörlig 3 mån. euribor + 0,65 %. Räntan på lånet betalas kvartalsvis 28.2., 30.5., 30.8. och 30.11. Om ränta inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten. Lånet kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd första gången 30.11.2015 och därefter på räntans förfallodag. Efter år 2015 är låneräntan rörlig 3 mån. euribor + 1,65 % (Step up). Hela lånekapitalet ska återbetalas på en gång.

4) Ett kapitallån på 40 miljoner euro

Ett perpetuallån med rörlig 3 mån. euribor + 1,25 %. Räntan på lånet betalas kvartalsvis 28.2, 30.5, 30.8 och 30.11. Om räntan inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten för ränteperioden. Lånet kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd på räntans förfallodag från och med 30.10.2010. Hela lånekapitalet ska återbetalas på en gång.

5) Ett kapitallån på 50 miljoner euro

Ett kapitallån på 50 miljoner euro, som är ett evigt lån. Lånet emitterades 17.6.2008 och låneräntan är rörlig 3 mån. euribor + 3,05 %. Räntan betalas kvartalsvis 17.3, 17.6, 17.9 och 17.12. Om räntan inte kan betalas för en ränteperiod, förfaller räntebetalningsskyldigheten. Lånet kan förfalla till betalning med Finansinspektionens tillstånd första gången 17.6.2013 och därefter på räntans förfallodag. Hela lånekapitalet ska återbetalas på en gång.

Av de här lånen är lånen 1 och 3 hybrider.

Pohjola Bank Abp har inga överträdelser av lånevillkoren varken beträffande kapital, ränta eller övriga villkor. Som prisdifferens för lånen har i bokslutet bokförts 0 miljoner euro (0).

Differensen mellan lånens nominella och bokförda värde beror på ränteriskvärderingen i säkringen av verkligt värde.

Not 31. Eget kapital

Milj. e	Eget kapital			Överförin-gar mellan posterna		Eget kapital 31.12.2014
	1.1.2014	Ökningar	Minskning-gar			
Eget kapital totalt	1 855	0	0	0	0	2 092
Aktiekapital	428	0	0	0	0	428
Överkursfond	524	0	0	0	0	524
Övriga bundna fonder	200	0	0	0	0	225
Reservfond	164	0	0	0	0	164
Fonden för verkligt värde	36	25	0	0	0	61
Värdering till verkligt värde	24	20	20	0	0	44
Säkring av kassaflödet	12	5	5	0	0	17
Fria fonder	331	0	0	0	0	331
Fonden för inbetalt fritt eget kapital	308	0	0	0	0	308
Övriga fonder	23	0	0	0	0	23
Balanserad vinst eller förlust	372	0	213	0	0	159
Räkenskapsperiodens vinst eller förlust	0	425	0	0	0	425

Förändringar i fonden för verkligt värde

Milj. e	Vid början av räkenskapsperioden,			Vid slutet av räkenskapsperioden,	
	1.1.2014	Ökningar	Minskning-gar	Överförda till resultaträkningen	31.12.2014
Skuldebrev	8	40	8	0	40
Uppskjuten skatt	-2	0	8	0	-10
Aktier och andelar	16	3	13	-2	4
Uppskjuten skatt	-4	3	0	0	-1
Övriga	12	6	1	0	17
Säkring av kassaflödet	15	6	0	0	21
Uppskjuten skatt	-3	0	1	0	-4
Totalt	36	49	22	-2	67

Milj. e	Eget kapital 1.1.2013	Ökningar	Minskningar	Överföringar mellan posterna	Eget kapital 31.12.2013
Eget kapital totalt	1 720				1 855
Aktiekapital	428				428
Överkursfond	524				524
Övriga bundna fonder	197				200
Reservfond	164				164
Fonden för verkligt värde	34	13	11		36
Värdering till verkligt värde	11	13			24
Säkring av kassaflödet	23		11		12
Fria fonder	331				331
Fonden för inbetalt fritt eget kapital	308				308
Övriga fonder	23				23
Balanserad vinst eller förlust	239		146		93
Räkenskapsperiodens vinst eller förlust		279			279

Förändringar i fonden för verkligt värde

Milj. e	Vid början av räkenskapsperioden, 1.1.2013	Ökningar	Minskningar	Överförda till resultaträkningen	Vid slutet av räkenskapsperioden, 31.12.2013
Skuldebrev	-15	29	6	-1	8
Uppskjuten skatt	5		7		-2
Aktier och andelar	26	4	13	-1	16
Uppskjuten skatt	-8	4			-4
Övriga	23	4	15		12
Säkring av kassaflödet	31		15		15
Uppskjuten skatt	-7	4			-3
Totalt	34	38	34	-1	36

Not 32. Bundet och fritt eget kapital utdelningsbara medel

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Eget kapital		
Bundet eget kapital	1 177	1 152
Fritt eget kapital	915	704
Eget kapital totalt	2 092	1 855
Utdelningsbara medel		
Ackumulerade vinstmedel	584	372
Utdelningsbara medel totalt	584	372

Not 33a. Löptidsfördelning för finansiella tillgångar och skulder enligt återstående löptid

31.12.2014, Milj. e	Under 3 mån.	3-12 mån.	1-5 år	5-10 år	över 10 år
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	253	476	3 027	4 045	24
Fordringar på kreditinstitut	5 178	788	3 542	528	30
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	2 847	1 674	7 262	1 256	1 353
Skuldebrev	22	94	489	107	1
Tillgångar totalt	8 300	3 031	14 321	5 937	1 409
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	2 637	592	1 781	227	5
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	10 384	784	205	232	62
Skuldebrev emitterade till allmänheten	5 206	4 383	6 841	1 376	175
Efterställda skulder	-	150	115	683	-
Skulder totalt	18 226	5 909	8 941	2 519	242
31.12.2013, Milj. e	Under 3 mån.	3-12 mån.	1-5 år	5-10 år	över 10 år
Skuldebrev belåningsbara i centralbanker	170	392	3 672	3 110	25
Fordringar på kreditinstitut	5 380	664	3 109	499	24
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	2 403	1 498	6 932	1 260	1 304
Skuldebrev	45	58	447	142	2
Tillgångar totalt	7 999	2 613	14 160	5 011	1 355
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	2 148	537	1 692	406	6
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	9 215	372	209	258	289
Skuldebrev emitterade till allmänheten	5 742	3 933	6 110	420	50
Efterställda skulder	40	119	94	681	-
Skulder totalt	17 145	4 962	8 104	1 765	345

Andra än tidsbundna insättningar ingår i löptidsklassen "under 3 mån".

Not 33b. Klassificering i balansräkningen

31.12.2014, Milj. e	Lån och fordringar	Som hålls till förfall	Tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen*	Som kan säljas	Säkrings-instrument	Bokfört värde totalt
Kontanta medel och tillgodohavanden på centralbanker	3 774					3 774
Fordringar på kreditinstitut och centralbanker	10 254					10 254
Derivatinstrument			5 086		309	5 395
Fordringar på kunder	14 939					14 939
Skuldebrev**		144	426	7 782		8 351
Aktier och andelar				1 312		1 312
Övriga fordringar	2 643		605			3 248
Tillgångar totalt	31 610	144	6 117	9 094	309	47 274

31.12.2014, Milj. e		Skulder som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen	Övriga skulder	Säkrings-instrument	Bokfört värde totalt
Skulder till kreditinstitut			5 241		5 241
Finansiella skulder för handel (exkl. derivat)		4			4
Derivatinstrument		4 890		373	5 264
Skulder till kunder			11 668		11 668
Skuldebrev emitterade till allmänheten			17 980		17 980
Efterställda skulder			948		948
Övriga skulder			4 076		4 076
Skulder totalt			4 895	39 914	45 182

31.12.2013, Milj. e	Lån och fordringar	Som hålls till förfall	Tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen*	Som kan säljas	Säkrings-instrument	Bokfört värde totalt
Kontanta medel och tillgodohavanden på centralbanker	2 046					2 046
Fordringar på kreditinstitut och centralbanker	9 898					9 898
Derivatinstrument			3 059		273	3 332
Fordringar på kunder	13 860					13 860
Skuldebrev**		202	540	7 100		7 842
Aktier och andelar				1 331		1 331
Övriga fordringar	2 230		135			2 365
Tillgångar totalt	28 034	202	3 734	8 431	273	40 675

31.12.2013, Milj. e	Skulder som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen	Övriga skulder	Säkrings- instrument	Bokfört värde totalt
Skulder till kreditinstitut		4 789		4 789
Finansiella skulder för handel (exkl. derivat)	4			4
Derivatinstrument	3 018		234	3 252
Skulder till kunder		10 343		10 343
Skuldebrev emitterade till allmänheten		16 255		16 255
Efterställda skulder		934		934
Övriga skulder		3 243		3 243
Skulder totalt	3 022	35 564	234	38 820

* Tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen omfattar finansiella tillgångar för handel, finansiella tillgångar som vid första redovisningstillfället kategoriserats som poster värderade till verkligt värde via resultaträkningen och förvaltningsfastigheter.

** Bland skuldebrev ingick 31.12.2013 skuldebrev redovisade enligt en option om verkligt värde (Fair Value Option) till ett belopp av totalt 9 miljoner euro (9).

Skuldebrev emitterade till allmänheten har behandlats i bokföringen till det upplupna anskaffningsvärdet. Det verkliga värdet på de här skuldebrev som uppskattats med hjälp av den information som fanns att få från marknaden och etablerade värderingsmetoder var vid slutet av december 232 miljoner euro (147) större än det bokförda värdet. Efterställda skulder har behandlats till det upplupna anskaffningsvärdet. Det verkliga värdet av efterställda skulder är större än det bokförda värdet, men fastställandet av tillförlitliga verkliga värden är osäkert.

Not 33c. Klassificering av finansiella instrument värderade till verkligt värde enligt värderingsmetod

Finansiella instrument som värderats till verkligt värde i balansräkningen 31.12.2014, Milj. e	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen	183	243		426
Derivatinstrument	7	5 186	202	5 395
Som kan säljas	5 899	3 180	15	9 094
Tillgångar totalt	6 088	8 609	218	14 915

Skulder	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Skulder som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen				
Derivatinstrument	57	5 078	130	5 264
Skulder totalt	57	5 078	130	5 264

Finansiella instrument som värderats till verkligt värde i balansräkningen 31.12.2013, Milj. e	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Tillgångar				
Tillgångar som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen	152	388		540
Derivatinstrument	10	3 110	212	3 332
Som kan säljas	5 632	2 787	12	8 431
Tillgångar totalt	5 794	6 285	224	12 303

Skulder	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Skulder som redovisats till verkligt värde via resultaträkningen		4		4
Derivatinstrument	35	3 086	131	3 252
Skulder totalt	35	3 090	131	3 256

Nivå 1: Noterade marknadspris

De poster som klassificerats till Nivå 1 består av aktier som noterats vid de största börserna, företags noterade skuldinstrument, skuldinstrument från stater och finansiella institut med minst rating A och börsderivat. Det verkliga värdet för ifrågasvarande instrument bestäms på basis av noteringar från fungerande marknader.

Nivå 2: Värderingsmetoder som baserar sig på indata som kan observeras

Värderingsmetoder som baserar sig på tillförlitliga kalkylparametrar. Med verkligt värde för instrument som klassificerats till Nivå 2 avses det värde som kan härledas ur marknadsvärdet för det finansiella instrumentets delar eller för motsvarande finansiella instrument eller ett värde som kan beräknas med värderingsmodeller och -metoder som allmänt godtas på finansmarknaden, om ett marknadsvärde kan bestämmas tillförlitligt med dem. Till den här nivån har i Pohjola Bank Abp:s klassificerats OTC-derivat, statens skuldförbindelser, företags och finansiella instituts skuldinstrument, köp- och återköpsavtal (repo) samt värdepapper som lånats ut eller lånats in.

Nivå 3: Värderingsmetoder som baserar sig på indata som kan inte observeras

Värderingsmetoder, vilkas kalkylparametrar innehåller särskild osäkerhet. Instrument som klassificerats till Nivå 3 värderas med prissättningsmodeller, vilkas kalkylparametrar innehåller osäkerhet. I ifrågavarande balansklass ingår de mest komplicerade OTC-derivaten, vissa private equity-investeringar, olikvida lån, strukturerade lån inkl. värdepapperiserade lån och strukturerade skuldebrev samt hedge-fonder. Det verkliga värdet i Nivå 3 består ofta av prisuppgifter från utomstående.

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Periodens nettointäkter på nivå 3		
Realiserade nettointäkter	-2	-14
Orealiserade nettointäkter	-11	46
Nettointäkter totalt	-13	33

Not 34. Tillgångs- och skuldposter i inhemsk och utländsk valuta

31.12.2014, Milj. e	Varav			
	Inhemsk valuta	Utländsk valuta	Dotter-företag	Intresse-företag
Fordringar på kreditinstitut	9 687	378	-	-
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	13 633	760	272	-
Skuldebrev	8 539	1	-	-
Derivatinstrument	4 784	612	15	-
Övriga tillgångar	8 376	505	1 392	32
Tillgångar totalt	45 019	2 256	1 680	32
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	4 740	502	-	-
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	10 616	1 051	226	-
Skuldebrev emitterade till allmänheten	11 628	6 352	46	-
Derivatinstrument och skulder som innehas för handel	4 701	567	14	-
Efterställda skulder	796	152	-	-
Övriga skulder	2 907	137	2	-
Skulder totalt	35 389	8 761	289	-

31.12.2013, Milj. e	Varav			
	Inhemsk valuta	Utländsk valuta	Dotter-företag	Intresse-företag
Fordringar på kreditinstitut	9 264	412	-	-
Fordringar på allmänheten och offentlig sektor	12 586	811	232	-
Skuldebrev	8 050	14	-	-
Derivatinstrument	2 988	345	13	-
Övriga tillgångar	6 149	57	1 351	32
Tillgångar totalt	39 036	1 639	1 597	32
Skulder till kreditinstitut och centralbanker	4 371	418	-	-
Skulder till allmänheten och offentlig sektor	9 426	917	156	-
Skuldebrev emitterade till allmänheten	11 301	4 953	62	-
Derivatinstrument och skulder som innehas för handel	2 942	314	15	-
Efterställda skulder	784	151	-	-
Övriga skulder	2 152	62	2	-
Skulder totalt	30 975	6 816	236	-

Övriga noter

Not 35. Rörliga ersättningar

Personalfonden

Pohjola Bank Abp anslöt sig till OP-Personalfonden 26.10.2004.

Vinstpremieandelarna som betalas till OP-Personalfonden baserade sig 2014 på följande mål som uppnåddes: OP Gruppens resultat före skatt och OP Gruppens kärnprimärkapitaltäckning (CET 1), båda med vikten 30 % samt förändringen i antalet koncentreringskunder med vikten 40 %.

För beloppet av premieöverföringen till personalfonden har för 2014 reserverats ca 4,2 % (4,6%) av lönesumman för fondens medlemmar. År 2014 bokfördes premier för totalt 1,0 miljoner euro (2,1).

Ersättningssystem

OP Gruppens ersättningar fördelar sig på kortsiktiga företagsvisa ersättningar och långsiktiga ersättningar på grupplanet. Ersättningarnas högsta belopp är begränsade i alla system.

I det kortsiktiga ersättningsprogrammet är intjäningsperioden ett kalenderår och ersättningen betalas i regel i pengar. Det kortsiktiga ersättningssystemet omfattar hela personalen.

Ledningens långsiktiga bonussystem omfattar cheferna och de personer i separat angivna nyckelpositioner som bolagets styrelse har angett.

OP Andelslags förvaltningsråd fattar beslut om systemets intjäningsmätare på OP-grupplanet och målen för dem separat för varje intjäningsperiod.

Det långsiktiga systemet består av successiva tre år långa intjäningsperioder. Ersättningens belopp beror på hur målen nåtts vid slutet av intjäningsperioden.

Ersättningen för den första intjäningsperioden 2011–2013 betalas ut efter uppskovstiden i tre lika stora poster före slutet av juni under åren 2015–2017.

Till följd av OP Andelslags uppköpserbjudande på aktierna i Pohjola betalas hela målersättningen i kontanter i enlighet med villkoren för ersättningssystemet.

Den ersättning som eventuellt betalas enligt ersättningssystemet för intjäningsperioden 2014–2016 sker i form av debenturer som sätts i omlopp av OP.

Den intjänade ersättningen i euro omvandlas till antal debenturer då systemets utfall står klart. Från ersättningen avdras den andel som betalas i pengar för att täcka skatter och avgifter av skattenatur som föranleds av ersättningarna. Ersättningen betalas i tre lika stora poster 2018–2020.

Uppskjutande av betalningen av rörliga ersättningar

Bestämmelser om betalningen av rörliga ersättningar finns i kreditinstitutslagen (610/2014). Om en person på basis av sina arbetsuppgifter är klassificerad i en grupp, vars yrkesmässiga verksamhet kan förorsaka företaget en betydande risk ("person som kan påverka riskprofilen"), ska utbetalningen av den rörliga ersättningen i vissa fall skjutas upp under tre år.

På den persongrupp som kan påverka riskprofilen tillämpas uppskjutande av betalningen av rörliga ersättningar, om en persons rörliga ersättning under en intjäningsperiod på ett år överstiger den gräns på 50.000 euro som anges i Finansinspektionens ställningstagande eller den fasta bruttolönen för två månader, om beloppet är större än 50.000 euro. Ersättningarna till en person som kan påverka riskprofilen granskas i förhållande till uppskovsgränsen på 50.000 euro med beaktande av såväl långsiktiga som kortsiktiga ersättningar.

Om gränsen i euro för uppskjutande av ersättning överskrids, betalas en del av ersättningen genast och resten av betalningen skjuts upp. Vid en uppskjutning betalas den ersättning som skjuts upp under de tre följande åren.

Vid en sådan uppskjutning betalas i det kortsiktiga programmet alltid hälften av ersättningen i pengar och hälften i ett debenturlån som andelsbanken emitterat.

Kostnader som bokförts för rörliga ersättningar *)

Milj. e	2014	2013
Personalfonden	1	2
Kortsiktiga program	8	7
Tidigare långsiktiga program		
Program 2011–2013	0	1
Pågående långsiktigt program		
Programmet 2014–2017	0	0
Totalt	10	10

*) Utan sociala kostnader

Not 36. Egendom som ställts som säkerhet

Egendom som ställts som säkerhet

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Egendom som ställts som säkerhet för egna skulder och förbindelser		
Inteckningar		
Panter		
Övriga	981	485
Totalt	981	485
Egendom som ställts som säkerhet för egen räkning av andra skäl		
Inteckningar		
Panter*	6 273	5 705
Övriga		
Totalt	6 273	5 705
Ställda säkerheter totalt	7 254	6 190

* varav 2 000 miljoner euro utgör säkerhet för den dagsinterna limiten, resten är pantsatt men inte bundet.

Skulderna med säkerhet uppgick till totalt 473 (489) miljoner euro.

Egendom som ställts för egen räkning av andra skäl består av säkerheter som krävs för att upprätthålla likviditeten.

Not 37. Pensionsåtaganden

Milj. e	31.12.2014	31.12.2013
Direkt åtagande till följd av pensionsförbindelser	3	3
Andel av pensionsstiftelsens övertäckning av pensionsåtagandet och övriga skulder		
Återföring av pensionsstiftelsens övertäckning som bokförts som korrigeringskostnaderna		

Det lagstadgade pensionsskyddet för bankens personal är ordnat genom pensionskassan OP-Eläkekassa och tilläggspensionsskyddet genom pensionsstiftelsen OP-Eläkesäätio. Stiftelsen har inte tagit emot nya medlemmar efter 30.6.1991. Bankens pensionsåtaganden är till fullo täckta.

Not 38. Leasing- och andra hyresåtaganden

De viktigaste uppsägnings- och inlösningsvillkoren i avtalen

Pohjola Bank Abp har inga betydande leasing- och andra hyresåtaganden. Avtalen gäller i huvudsak personalens leasingbilar och leasingtiden är 3 år.

Not 39. Åtaganden utanför balansräkningen

Milj. e	För dotter-företag	För intresse-företag	För andra	Totalt
Åtaganden utanför balansräkningen 31.12.2014	0		7 378	7 379
Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part			2 749	2 749
Garantier och panter			2 451	
Övriga			297	
Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder	0		4 629	4 630
Kreditlöften	0		4 365	
Övriga			264	

Milj. e	För dotter-företag	För intresse-företag	För andra	Totalt
Åtaganden utanför balansräkningen 31.12.2013	12		7 713	7 725
Åtaganden för kunders räkning till förmån för tredje part			2 727	2 727
Garantier och panter			2 479	
Övriga			247	
Oåterkalleliga åtaganden till förmån för kunder	12		4 986	4 999
Kreditlöften	12		4 728	
Övriga			258	

Not 40. Övriga ansvarsförbindelser och åtaganden vid slutet av räkenskapsperioden

Pohjola Bank Abp:s åtaganden i kapitalinvesteringsfonder uppgick vid slutet av året till 7,4 (9,5) miljoner euro. Ovan nämnda åtaganden ingår i åtagandena i not 41.

Kundmedlen i anslutning till förmedlingsverksamheten uppgick till -0,5 (0,3) miljoner euro, och de ingår i balansposten Skulder till allmänheten och offentlig sektor.

Leverantörsskulderna i anslutning till förmedlingsverksamheten uppgick till 26,6 (53,3) miljoner euro och försäljningsfordringarna till 27,1 (53,1) miljoner euro.

Not 41. Personal och personer i ledande ställning samt närstående

Antalet anställda i genomsnitt 2014	Antal i genomsnitt	Förändring under räkenskapsperioden
Fast anställda på heltid	592	-16
Fast anställda på deltid	19	2
Visstidsanställda	46	7
Totalt	657	7

Löner och arvoden för personer i ledande ställning 2014	Löner och arvoden, miljoner euro
Styrelseledamöterna samt verkställande direktören och dennas ställföreträdare	1

Bolagsstämman fastställde styrelseledamöternas arvoden enligt följande:

Till ledamöterna i styrelsen betalades 2014 i månads- och mötesarvoden totalt 497 250 euro till 30.9.2014. Ordförandens månadsarvode var 8 000 euro, vice ordförandens 5 500 euro och ledamöternas 4 500 euro. Arvodet höjdes med 1 000 euro per månad för den som är ordförande ett styrelseutskott, om den inte samtidigt är ordförande eller vice ordförande för styrelsen. Alla ledamöter i styrelsen fick ett mötesarvode på 550 euro per möte. Månadsarvodena till styrelseledamöterna behandlas som pensionslön. Från och med 1.10.2014 betalades varken månads- eller mötesarvoden.

Ordförande Reijo Karhinen	90 150 euro
Vice ordförande Tony Vepsäläinen	70 950 euro

Styrelseledamöter:

Jukka Hienonen (till 7.10.2014)	56 450 euro
Jukka Hulkkonen (till 7.10.2014)	54 250 euro
Mirja-Leena Kullberg (till 7.10.2014)	53 700 euro
Marjo Partio (till 7.10.2014)	52 050 euro
Harri Sailas (till 7.10.2014)	55 350 euro
Tom von Weymarn (till 7.10.2014)	64 350 euro
Harri Luhtala (från och med 8.10.2014)	0 euro
Erik Palmén (från och med 8.10.2014)	0 euro

Styrelseledamöterna har inte under räkenskapsperioden 2014 fått ersättningar i form av aktier eller aktierelaterade ersättningar.

Till verkställande direktören betalades för den räkenskapsperiod som slutade 31.12.2014 löner och resultatlöner enligt följande:

Verkställande direktör Jouko Pölönen 450 491 euro.*

Verkställande direktör Mikael Silvennoinen (verkställande direktör till 14.11.2013) 175 716 euro.

* Innehåller löner och arvoden för verkställande direktören av året 2014. Innehåller den del som intjänats enligt det kortsiktiga ersättningssystemet under 2013, men som betalats ut 2014. Utbetalningen av återstoden av ersättningen för 2013, 33 600 euro, har skjutits upp till åren 2015–2017. För utbetalningen av de uppskjutna posterna krävs ett styrelsebeslut. Uppskovsförfarandet beskrivs i not 36.

Uppsägningstiden i verkställande direktörens anställningsförhållande är sex månader. Enligt direktörsavtalet ska bolaget utöver lön för uppsägningstiden betala verkställande direktören ett avgångsvederlag som motsvarar lön för tolv (12) månader, om bolaget säger upp verkställande direktören eller om verkställande direktören säger upp eller häver avtalet av en orsak som beror på bolaget. Om verkställande direktörens anställning upphör av orsaker som beror på bolaget, har verkställande direktören också rätt till ersättningar enligt de kortsiktiga och långsiktiga ersättningssystemen för det år då anställningen upphör, om intjäningskriterierna och förutsättningarna för utbetalning enligt villkoren för systemen uppfylls och verkställande direktörens anställning har fortgått hela intjäningsåret. Dessutom hör verkställande direktören till det långsiktiga ersättningssystemet (2011-2013) där utbetalningen sker 2015-2017. Verkställande direktören har fri bilförmån.

Ingen bestämd pensionsålder har fastställts i verkställande direktörens direktörsavtal. Verkställande direktören omfattas av lagen om pension för arbetstagare ArPL, och har därmed ett pensionsskydd som baseras på tjänstgöringstid och arbetsinkomster enligt det som bestämts i lagen. Pensionsåldern är 63–68 år enligt personens eget val. Mikael Silvennoinen omfattades utöver av det lagstadgade pensionsskyddet av pensionsstiftelsen OP-Eläkesäätiös tilläggspensionsskydd. Pensionsåldern är 64 år i det här skyddet för verkställande direktören. Den intjänade pensionen hos stiftelsen kan betalas ut också före pensionsåldern enligt stiftelsens stadgar som s.k. fribrevspension, om anställningen hos OP-Pohjola-gruppen upphör. För män är en förutsättning att man fyllt 57 år. För verkställande direktör Pölönen har inget tilläggspensionsskydd ordnats. Styrelseledamöternas mötesarvoden är inte pensionsgrundande.

Krediter, garantier och säkerheter som beviljats personer i ledande ställning 31.12.2014

Pohjola Bank Abp hade inte beviljat krediter eller garantier till ledamöter av styrelsen 31.12.2014 eller 31.12.2013.

Pensionsåtaganden

Pensionsåtaganden har inte gjorts för personer i ledande ställning. Pensionsåtaganden har inte heller gjorts för personer som tidigare har varit i ledande ställning.

Arvoden till revisorerna	2014	2013
Revision	135 212 euro	136 308 euro
Andra uppdrag som baseras på lag*	117 676 euro	131 120 euro
Skatterådgivning	8 072 euro	102 784 euro
Övriga tjänster	99 804 euro	304 601 euro
Totalt	360 764 euro	674 813 euro

* Uppdrag som avses i 1 § 2 mom. 2 punkten i revisionslagen.

Närstående

Till Pohjola Bank Ab:s närstående hör Pohjolas verkställande direktör, verkställande direktörens ställföreträdare, ledamöterna i styrelsen, revisorn och revisorssuppleanten eller den person i revisionsammanslutningens anställning som har huvudansvaret för revisionen samt deras makar eller personer med vilka de lever i ett äktenskapsliknande förhållande och deras minderåriga barn.

Till de närstående hör också företag och stiftelser där en person som avses ovan ensam eller tillsammans med någon annan har sådant bestämmande inflytande som avses i bokföringslagen.

Transaktioner som baserar sig på ägande, Milj. e	2014	2013
Krediter och övriga fordringar	11	7
Inlåning och övriga skulder	192	72
Ränteintäkter och -kostnader, netto	-2	-2
Utdelningar	0	0
Provisionsintäkter och -kostnader, netto	7	0
Övriga rörelseintäkter och -kostnader, netto	-8	-9
Garantier och övriga åtaganden utanför balansräkningen	20	20

Inga nedskrivningar har bokförts för posterna.

Not 42. Innehav i andra företag 31.12.2014

Dotterföretag	Innehav, %	Eget kapital	Räkenskapsperiodens vinst eller förlust
Pohjola Kapitalförvaltning Ab Helsingfors	85	38	27
Pohjola Försäkring Ab Helsingfors	100	441	228
A-Försäkring Ab Helsingfors	100	77	14
Pohjola Kiinteistösiointus Oy Helsingfors	100	4	3
Kaivokadun PL-Hallinto Oy Helsingfors	100	5	0
Vakuutuspalvelu Otava Oy Helsingfors	100	0	0
Conventum Venture Finance Oy Helsingfors	100	11	2
Northclaims Oy Helsingfors	100	0	0
VH-Holding 1 Oy Helsingfors	100	7	2
Pohjola Finance Estonia AS Estland	100	3	1
Pohjola Finance SIA Lettland	100	8	1
UAB Pohjola Finance Litauen	100	5	1

Ägarintresseföretag	Innehav, %	Eget kapital	Räkenskapsperiodens vinst eller förlust
Promotion Equity I Ky Helsingfors	29,41	4	0
Access Capital Partners Group SA Belgien	45	6	1
Finnmezzanine Rahasto III B Ky Helsingfors	49,49	2	0

Pohjola Bank Abp har inget innehav i företag där Pohjola Bank Abp:s ansvar skulle vara obegränsat.

Not 43. Notariatverksamhet

Pohjola Bank Abp erbjuder allmänheten placeringstjänster samt förvars- och förvaltningstjänster. Pohjola Bank Abp innehar inte tillgångar på basis av diskretionär kapitalförvaltning eller andra avtal.

Noter angående företag under tillsyn som hör till koncernen

Pohjola Bank Abp:s moderbolag är OP-Pohjola anl och Pohjola-koncernens uppgifter konsolideras i OP-Pohjola anl:s koncernbokslut. En kopia av OP-Pohjola anl:s bokslut kan fås av bolaget på adressen Vääksyvägen 4, Vallgård, Helsingfors.

Pohjola Bank Abp konsolideras i Pohjola-koncernen. En kopia av Pohjola-koncernens bokslut kan fås internetadressen www.pohjola.fi eller på adressen Vääksyvägen 4, Vallgård, Helsingfors.

Helsingfors den 5 februari 2015

Styrelsens verksamhetsberättelse och bokslut, underskrifter:

Reijo Karhinen

Tony Vepsäläinen

Harri Luhtala

Erik Palmén

Jouko Pölönen
verkställande direktör

Över utförd revision har idag avgetts berättelse.

Helsingfors den 10 februari 2015

KPMG Oy Ab
CGR-samfund

Raija-Leena Hankonen
CGR

Detta dokument på svenska är en översättning av den ursprungligt finska revisionsberättelsen. Endast den finska originala revisionsberättelsen är juridiskt bindande.

REVISIONSBERÄTTELSE

Till Pohjola Bank Abp:s bolagsstämma

Vi har reviderat Pohjola Bank Abp:s bokföring, bokslut, verksamhetsberättelse och förvaltning för räkenskapsperioden 1.1.–31.12.2014. Bokslutet omfattar koncernens balansräkning, resultaträkning, rapport över totalresultat, rapport över förändringar i eget kapital, kassaflödesanalys och noter till bokslutet samt moderbolagets balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter till bokslutet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och verksamhetsberättelsen och för att koncernbokslutet ger riktiga och tillräckliga uppgifter i enlighet med internationella redovisningsstandarder (IFRS) sådana de antagits av EU och för att bokslutet och verksamhetsberättelsen ger riktiga och tillräckliga uppgifter i enlighet med i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse. Styrelsen svarar för att tillsynen över bokföringen och medelsförvaltningen är ordnad på behörigt sätt och verkställande direktören för att bokföringen är lagenlig och medelsförvaltningen ordnad på ett betryggande sätt.

Revisorns skyldigheter

Vår skyldighet är att uttala oss om bokslutet, koncernbokslutet och verksamhetsberättelsen på grundval av vår revision. Revisionslagen förutsätter att vi iaktar yrkesetiska principer. Vi har utfört revisionen i enlighet med god revisionssed i Finland. God revisionssed förutsätter att vi planerar och genomför revisionen för att få en rimlig säkerhet om huruvida bokslutet eller verksamhetsberättelsen innehåller väsentliga felaktigheter och om huruvida medlemmarna i moderbolagets styrelse eller verkställande direktören har gjort sig skyldiga till en handling eller försummelse som kan medföra skadeståndsskyldighet gentemot bolaget, eller brutit mot aktiebolagslagen, lagen om kreditinstitut eller bolagsordningen.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information som ingår i bokslutet och verksamhetsberättelsen. Valet av granskningsåtgärder baserar sig på revisorns omdöme och innefattar en bedömning av risken för en väsentlig felaktighet på grund av oegentligheter eller fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn den interna kontrollen som har en betydande inverkan för upprättandet av ett bokslut och verksamhetsberättelse som ger riktiga och tillräckliga uppgifter. Revisorn bedömer den interna kontrollen för att kunna planera relevanta granskningsåtgärder, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i företagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i företagsledningens bokföringsmässiga uppskattningar, liksom en bedömning av den övergripande presentationen av bokslutet och verksamhetsberättelsen

Enligt vår mening har vi inhämtat tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis som grund för vårt uttalande.

Uttalande om koncernbokslutet

Enligt vår mening ger koncernbokslutet riktiga och tillräckliga uppgifter om koncernens ekonomiska ställning samt om resultatet av dess verksamhet och kassaflöden i enlighet med internationella redovisningsstandarder (IFRS) sådana de antagits av EU.

Uttalande om bokslutet och verksamhetsberättelsen

Enligt vår mening ger bokslutet och verksamhetsberättelsen riktiga och tillräckliga uppgifter om resultatet av koncernens och moderbolagets verksamhet samt om deras ekonomiska ställning i enlighet med i Finland gällande bestämmelser om upprättande av bokslut och verksamhetsberättelse. Uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet är konfliktfria.

Helsingfors den 10 februari 2015

KPMG OY AB

[Undertecknad]

Raija-Leena Hankonen

CGR